સ્થાપના : શિક્ષક દિન - ૧૯૯૧

અંક : ૩૪ વર્ષ : ૨૦૨૪-૨૫

ઉત્કર્ષ

'આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ અને શિક્ષણ' વિશેષાંક

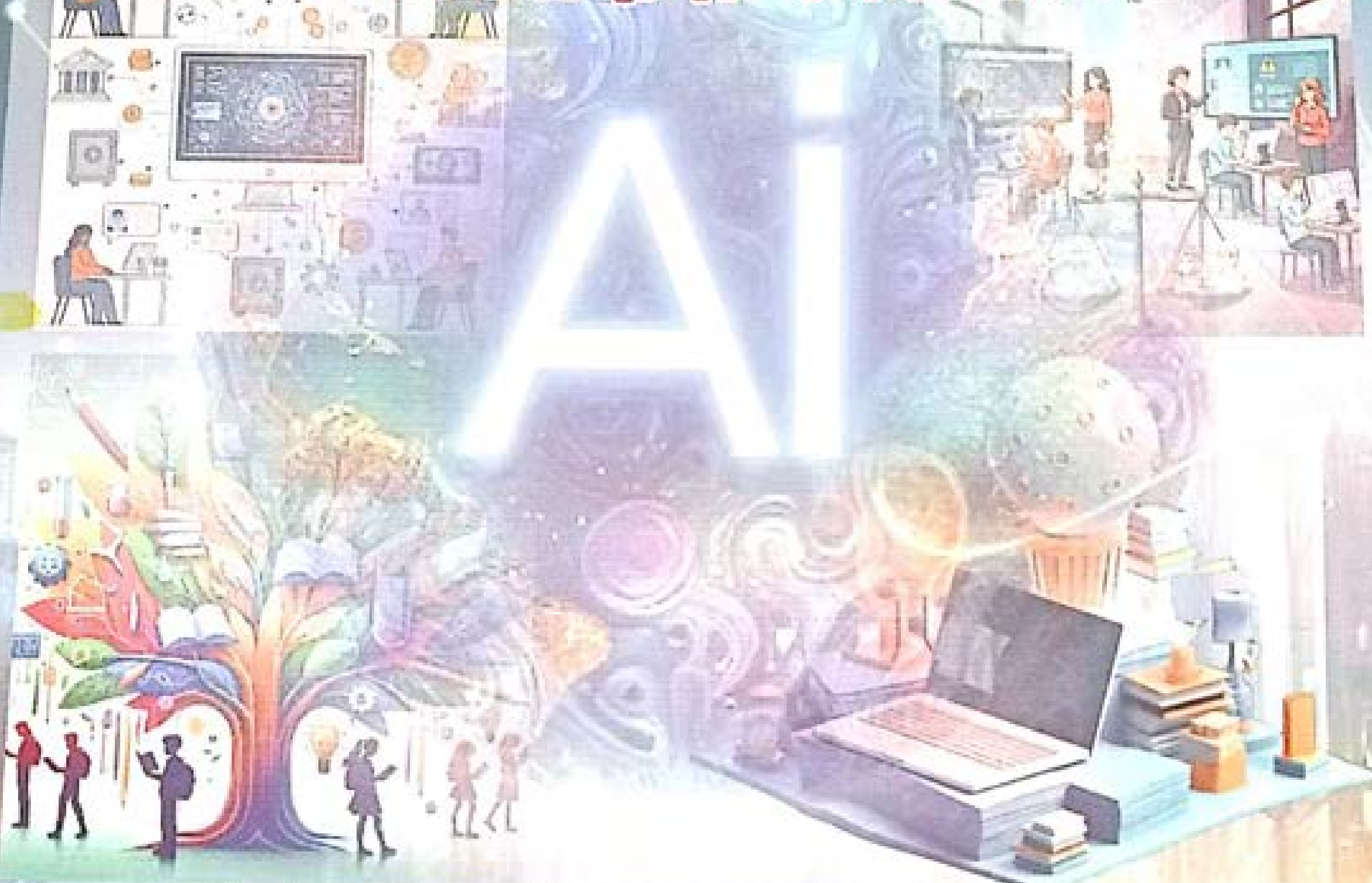

ધી અંકલેશ્વર પ્રોગ્રેસિવ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ સંચાલિત

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત સાથે સંલગ્ન

NAAC Accredited (Second Cycle) B Grade (2.32) GSIRF - 4 Stars

COLLEGE OF EDUCATION • KHAROD • યોગ: કર્મસુ કૌશલમ્

કૉલેજ ઑફ એજ્યુકેશન, ખરોડ

મુ.પો. ખરોડ, તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ. પીન-૩૯૪૧૧૫

Email : kharode17@gmail.com

Website : www.coekharod.org

Scanned with OKEN Scanner

શૈક્ષણિક વર્ષ : 2024-25 : કોલેજ પરિવાર

(એફ.વાય. બી.એડ.)

પ્રથમ હરોળ (બેઠેલા) : ગામીત તૃપ્તિ, વસાવા હેતલ, વસાવા નિશા, રાઠોડ લક્ષ્મી, પરમાર પ્રતિક્ષા, પરમાર જીગીશા, મિશ્રા કૃષ્ણા, મકવાણા જેનીકા, રાવલ રિદ્ધિ, પટેલ ચાર્મી, વસાવા પ્રિન્સી, પટેલ નિધિ, પટેલ ધ્રુમિ, પ્રજાપતિ રોશની.

ખુરશીમાં બેઠેલા ડાબેથી : શ્રી ચંદ્રવંદન ગુર્જર (સફાઇ કામદાર), શ્રી ફારૂકભાઇ બીજાભાઇ (સેવક), શ્રી અશ્વિનભાઇ વસાવા (જુનિયર કલાર્ક), પ્રા. ડૉ. અરૂણભાઇ ટંડેલ, પ્રા. ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ રાઉલજી, પ્રા. ડૉ. ઇન્તેખાબ અનસારી (કાર્યકારી આચાર્ય), પ્રા. ડૉ. પારૂલબેન ટંડેલ, પ્રા. ડૉ. ધર્મીબેન પટેલ, પ્રા. ડૉ. પલ્લવીબેન કાપડીયા, શ્રીમતી કવિતાબેન રાઠવા (ગ્રંથપાલ), શ્રી મિનેષભાઇ જાદવ (વોચમેન), શેખ મોહમ્મદ સાદ અલી (સામાન્ય મંત્રી)

પ્રથમ હરોળ (ઊભેલા) : સાલેહ મુબસ્સીરા, રબારી જિજ્ઞા, સિદાત મારીયા, છછર સોહાના, પટેલ સૈફાલી, વસાવા અનુષ્ડા, પટેલ ધ્વનિ, દેસાઇ ભુમિ, રાઠોડ સિમરન, પટેલ નિરાલી, રાઠોડ તેજલ, વસાવા ભાવના, આરતી, ભાભોર પૂજા., પ્રજાપતિ કાજલ, પટેલ જહાનવી.

દ્વિતીય હરોળ (ઊભેલા): પરમાર મિત્તલ, ચૌધરી સાયેમા, મોલવી ફાયઝા, આધમ ઝકિય્યાહ, ઝાલા દિવ્યા, કાજી મુનીરા, શેખ ખુશ્બુ, શેખ ફોજીયા, શેખ મુબશ્શીરા, પટેલ ભૂમિકા, ટંડેલ કાજલ.

તૃતીય હરોળ (ઊભેલા) : પ્રજાપતિ દર્શન, વસાવા મેહુલ, બોરા અફઝલ, સિંધા પાર્થ, દિવાન મુબારક, વસાવા જીગ્નેશ, ચૌહાણ રોયલ, વસાવા જયદીપ, વિશ્વકર્મા સૌરવ, રાઠવા અતુલ.

Scanned with OKEN Scanner

योगः कर्मसु कौशलम्
(કર્મમાં કુશળતા પ્રાપ્ત કરવી એટલે યોગ)

અંક ૩૪

ઉત્કર્ષ

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫

'આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ અને શિક્ષણ' વિશેષાંક

• સંપાદકો •

ડૉ. ઈન્તેખાબ કે. અનસારી (કાર્યકારી આચાર્ય)

પ્રા. ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ વાય. રાઉલજી	(અધ્યક્ષ : મેગેઝીન સમિતિ)
ઉમ્મેકુલસુમ એચ. શેખ (તાલીમાર્થી)	(મંત્રી : મેગેઝીન સમિતિ)
મુબારક એમ. દિવાન (તાલીમાર્થી)	(સભ્ય : મેગેઝીન સમિતિ)
રિદ્ધિ જે. રાવલ (તાલીમાર્થી)	(સભ્ય : મેગેઝીન સમિતિ)

ધી અંકલેશ્વર પ્રોગ્રેસિવ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ સંચાલિત

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત સાથે સંલગ્ન

NAAC Accredited (Second Cycle) B Grade (2.32) GSIRF - 4 Stars

કૉલેજ ઑફ એજ્યુકેશન, ખરોડ

મુ.પો. ખરોડ, તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ. પીન-૩૯૪૧૧૫

Email : kharode17@gmail.com

Website : www.coekharod.org

Contact No. : 72849 83769

Scanned with OKEN Scanner

Title : **UTKARSH** (Education and Artificial Intelligence)
ઉત્કર્ષ (શિક્ષણ અને આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ)

Editor : **Dr. Intekhabaalam K. Ansari**
Co. Editor : **Dr. Aniruddhasinh Y. Raulji**

Second Edition : **Septermber, 2025**

Copyright©
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any information storage or retrieval system, without permission in writing from the publisher.

ISBN
978-81-976884-1-6
Price : 000/-

Published by
COLLEGE OF EDUCATION, KHAROD
At. Kharod, Ta. Ankleshwar,
Dist. Bharuch, Gujarat (India) - Pin 394 115.
Mobile : 7284983769
E-mail : kharode17@gmail.com
Website : www.coekharod.org

Printing and Type Setting by
MARMIK OFFSET
C-12, Patel Super Market, Station Road,
Dist. Bharuch, Gujarat (India) - Pin 393 001
Mobile : 9408262467

Scanned with OKEN Scanner

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિગત		પાના નં.
1	લેખવિશેષ...	- ગુણવંત શાહ	05
2	સંપાદકીય...	- ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ વાય. રાઉલજી	09
3	આચાર્યની કલમે...	- ડૉ. ઈન્તેખાબ કે. અનસારી	12
4	NAAC પ્રમાણપત્ર		14
5	અમારા સુકાની		15
6	અમારો કૉલેજ પરિવાર		16
7	પ્રશિક્ષણાર્થી યુનિયન		18
8	IQAC of College of Education - Kharod (2024 - 25)		19
9	Cells / Committees		20
10	આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સને લીધે...	- ડૉ. ઈન્તેખાબ કે. અનસારી	22
11	ભાષા વિકાસ અને કૃત્રિમ બુદ્ધિ (AI)...	- ડૉ. પારૂલબેન બી. ટંડેલ	24
12	શિક્ષણમાં સલાહકાર તરીકે AI	- ડૉ. ધર્મીબેન બી. પટેલ	28
13	AI જ્ઞાનનો મહાસાગર કે ભ્રમનો કૂવ?	- ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ વાય. રાઉલજી	32
14	એ.આઇ. અને ભાષા સંરક્ષણ	- ડૉ. પલ્લવીબેન કે. કાપડીયા	34
15	કૃત્રિમ બુદ્ધિ (AI): વર્તમાન સ્થિતિ...	- ડૉ.અરૂણભાઇ એન. ટંડેલ	36
16	આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ (AI)...	- શ્રીમતી કવિતાબેન એ. રાઠવા	39
17	Transforming Teaching Pedagogy...	- Mr. Dilipbhai J. Vasava	44
18	Gamification with AI...	- Dr. Riddhi Desai	54
19	AI in Special Education	- Mrs. Minaben Shah	62
20	ભારતમાં શાળાકીય શિક્ષણમાં...	- ડૉ. સંજય પટેલ	67
21	AI અને વિદ્યાર્થીઓનું ભવિષ્ય...	- ભૂમિકા એસ. પટેલ	71
22	શિક્ષણ અને એ.આઇ.	- સૌરવ એમ. વિશ્વકર્મા	73
23	બાળકોની AI સાથેની તાલમેલ	- મુબારકહુસેન એમ. દિવાન	75
24	AI અને આજનો શિક્ષક	- દર્શન જે. પ્રજાપતિ	78
25	AI ની માનવ જીવન ઉપર અસર	- અફઝલ ડી. બોરા	81
26	શિક્ષણ અને એ.આઇ.	- જિજ્ઞા એસ. રબારી	84

AI આધારિત શિક્ષણ દરેક વિદ્યાર્થીની અંદરની ક્ષમતાને બહાર લાવી શકે છે.

Scanned with OKEN Scanner

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિગત	પાના નં.
	- મુબસ્સીરા એસ. સાલેહ	86
27	શું AI વર્ગખંડમાં શિક્ષકનું સ્થાન લઈ શકશે? - મોહમ્મદસાદ એ. શેખ	88
28	વાર્ષિક અહેવાલ.. વર્ષ : 2024-25.	92
29	જ્ઞાનધારા હેઠળની પ્રવૃત્તિઓ	94
30	વ્યાયામ ખેલકૂદ ધારા હેઠળની પ્રવૃત્તિઓ	95
31	સર્જનાત્મક કલા રંગ કૌશલ્ય ધારા હેઠળની પ્રવૃત્તિઓ	95
32	નાટ્ય ધારા હેઠળની પ્રવૃત્તિઓ	96
33	સમુદાય સેવા ધારા હેઠળની પ્રવૃત્તિઓ	97
34	સાંસ્કૃતિક ધારા હેઠળની પ્રવૃત્તિઓ	98
35	School Internship Sem. - 3 (2024-25)	102
36	School Internship Sem.- 4 (2024-25)	106
37	સેમેસ્ટ-2 : પ્રાયોગિક પાઠોનું આયોજન	107
38	બી.એડ્. પરીક્ષા (વર્ષ : 2024-25) કોલેજનું પરિણામ	108
39	શૈક્ષણિક સિદ્ધિ અને સહયોગ	120
40	એકેડેમિક કેલેન્ડર (વર્ષ : 2024-2025)	122
41	ઋણ સ્વીકાર...	125
42	કેટલાક મૂલ્યવાન પ્રતિભાવો	127
43	કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડ : વર્તમાનપત્રોમાં	128
44	પ્રશિક્ષણાર્થી સંપર્ક સેતુ (એફ.વાય. બી.એડ્.)	135
45	પ્રશિક્ષણાર્થી સંપર્ક સેતુ (એસ.વાય. બી.એડ્.)	142
46	શુભેચ્છકોની યાદી : 2024-25 (એફ.વાય. બી.એડ્.)	147
47	શુભેચ્છકોની યાદી : 2024-25 (એસ.વાય. બી.એડ્.)	151
48	શૈક્ષણિક વર્ષ 2024-25 પ્રશિક્ષણાર્થી પ્રતિનિધિ યુનિયન	151
49	વિશિષ્ટ સિદ્ધિઓ : 2024-25	152
50	શૈક્ષણિક વર્ષ : 2024-25 દરમિયાન થયેલ કાર્યક્રમોના ફોટોગ્રાફ્સ	159
51	ઉત્કર્ષ... અતીત દર્શન : 2024-25	162
52	જાહેરાતો	

ભવિષ્ય તેમનું છે, જે AI સાથે સહકાર કરવા...

Scanned with OKEN Scanner

લેખવિશેષ : સંવેદનશીલ રાજકારણી

- ગુણવંત શાહ

'ટહુકો', ૧૩૯, વિનાયક સોસાયટી, જયપ્રકાશ નારાયણ માર્ગ, વડોદરા-૩૯૦ ૦૨૦

પ્રસ્તુત લેખ, અખંડ આનંદ, જુલાઈ, ૨૦૨૨ના અંકમાંથી સાભાર... અહીં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો છે.

અમેરિકાના રાષ્ટ્રપ્રમુખ સદ્‌ગત જહોન કેનેડીનું એક તોફાની વિધાન બહુ જાણીતું નથી. એ વિધાન શાણપણથી છલોછલ છે :

બધી માતાઓને પોતાનો દીકરો મોટો થઈને રાષ્ટ્રપ્રમુખ બને એવી આકાંક્ષા રહેતી હોય છે, પરંતુ એમ બને તેની પ્રક્રિયામાં દીકરો રાજકારણી બને તે એમને નથી ગમતું !

દુનિયાના કોઈપણ દેશમાં લોકો અંદરખાનેથી રાજકારણીઓને આદર નથી આપતા. વાત વિચારવા જેવી છે, પણ નિરપવાદપણે સાચી નથી. કૉંગ્રેસના નેતાશ્રી અહમદ પટેલ એક સંવેદનશીલ અને સરળ રાજનેતા હતા. સામાન્ય રીતે રાજકારણી નેતા કે કાર્યકર્તા પ્રત્યે જનમાનસમાં એવી છાપ હોય છે કે એ લોકો ભ્રષ્ટ, અવિશ્વસનીય અને મહદ્‌અંશે ખોટાં વચનો આપીને ફરી જનારા લુચ્ચા માણસો હોય છે. છાપ ખોટી પણ ક્યાં છે?

આવી છાપ પડે તેમાં લોકોનો વાંક નથી એ છાપ છેક ખોટી પણ નથી. શ્રી અહમદ પટેલ એવા ચાલુ રાજકીય નેતા ન હતા એવો મારો અનુભવ છે. તેઓ કૉંગ્રેસની ફ્યૂડલ નેતાગીરીને વધારે પડતા વફાદાર હતા, એવા આક્ષેપમાં દમ છે. રાજકીય ક્ષેત્રમાં વફાદારીનું મહત્ત્વ જરા પણ ઓછું નથી હોતું. વફાદારી વિના કોઈપણ પક્ષ કે સંસ્થા ટકી ન શકે. એવી વફાદારી થોડીક આંધળી હોય, તોય તેની નિંદા કરવામાં વિવેકની જરૂર પડે છે. સત્તા ચાલી જાય પછી પણ જે વફાદારી ટકી જાય, તો તે હલકી કક્ષાની ન ગણાય. આ બાબત અહમદભાઈના માર્ક્સ ઓછા મૂકી શકાય તેમ નથી. રાજીવ ગાંધી જ્યારે વિક્રમજનક બહુમતી મેળવીને વડાપ્રધાન બન્યા ત્યારે અહમદભાઈને પ્રધાનપદ મળે તે માટે સામેથી આગ્રહ થયો. અહમદભાઈએ જવાબમાં કહ્યું હતું : 'હું જ્યાં છું, ત્યાં જ ઠીક છું.' આ વાત મને અહમદભાઈએ કરી નથી.

એમની સંવેદનશીલતાનો અનુભવ મને ક્યારે થયો? જાણવા જેવી વાત છે. મારા પ્રત્યે એમને સ્નેહાદર હતો તેની મને પણ ખબર હતી. એક ઉનાળાની બપોરે હું માળ પરના બેડરૂમમાં ભોજન પછી ઊંઘી ગયો ત્યાં ટેલિફોનની ઘંટડી રણકી ઊઠી. ઊંઘમાં ખલેલ પહોંચી પછી મેં રિસીવર ઉપાડ્યું ત્યારે સામેથી અહમદભાઈનો અવાજ સંભળાયો :

'ગુણવંતભાઈ ! ભરૂચમાં એક મોટી હોસ્પિટલ તૈયાર થઈ છે. એના ઉદ્‌ઘાટન માટે રાષ્ટ્રપતિશ્રી પ્રણવ મુખરજી પધારવાના છે. આદરણીય મોરારીબાપુ અને તમે અતિથિવિશેષ તરીકે આવો એવી અમારી ઇચ્છા છે. બાપુની સંમતિ મળી ગઈ છે. સ્ટેજ પર રાષ્ટ્રપતિજી સાથે બાપુ, તમે અને હું બેસીએ એવું આયોજન વિચાર્યું છે. હું વાહનની વ્યવસ્થા કરીશ.'

Scanned with OKEN Scanner

મારા આશ્ચર્યનો પાર ન હતો. મેં હા પાડી કે તરત એમણે ફોન મૂકી દીધો. વાત પૂરી થઈ!

આ વાત પછી ૧૦-૧૫ દિવસો વીતી ગયા. છેવટે આમંત્રણ પત્રિકા મળી, પરંતુ એમાં મારું નામ ન હતું! છેક છેવટે અહમદભાઈનો ફોન આવ્યો : 'ગુણવંતભાઈ ! વાહનની વ્યવસ્થા થઈ જશે. તમે આવો છો?' મેં સવિનય ના પાડી. ન કોઈ ચોખવટ કે ન કોઈ ખુલાસો ! પછી મળવાનું પણ ન થયું અને વાત વિસારે પડી. જે બન્યું તે મને ગમ્યું તો ન હતું, પરંતુ મેં સદંતર મૌન જાળવ્યું.

આ વાતને ચાર-પાંચ મહિના વીતી ગયા. જાણે કાંઈ બન્યું જ નથી ! એક દિવસ રાતે અહમદભાઈનો ફોન આવ્યો : 'ગુણવંતભાઈ ! હું વડોદરાના એરપોર્ટ પરથી બોલું છું. મારે પિરામણ પહોંચવાનું છે. પરંતુ ગામ જતાં પહેલાં હું તમારે ઘરે આવું છું. મારી સાથે મારો દીકરો ફૈઝલ પણ છે.' મેં કહ્યું : 'રાતે મારું ઘર શોધવામાં તમારો ઘણો સમય બગડશે. એક કામ કરીએ. મારો દીકરો વિવેક મનીષા ચોકડી પર તમને લેવા આવે છે. તેની કાર સફેદ છે. કારનો નંબર... છે તે તમને ઘર સુધી રસ્તો બતાવશે.'

અહમદભાઈને મારું કોઈ જ કામ ન હતું. અમે સૌ બેઠા. આઈસક્રીમ ખાધો. બીજી બધી જ વાતો થઈ, પરંતુ પેલી વાત ન તો મેં કરી, ન એમણે કરી. તેઓ ખાસ સમય કાઢીને એમને ગામ પિરામણ જતાં પહેલાં શા માટે મળવા આવ્યા? મને વાત સમજાઈ ગઈ. મને સૉરી કહેવાની એ અનોખી ખાનદાની હતી. અમે એ મુદ્દે મૌન જાળવ્યું તે પૂરતું હતું. પાછળથી એક સિનિયર કૉંગ્રેસી નેતાશ્રી અશ્વિન શાહે મને કહ્યું હતું : વડોદરાના એક સક્રિય કૉંગ્રેસી નેતાએ (કદાચ) અહમદભાઈ પર દબાણ કર્યું હતું : 'તમે એક સોનિયા વિરોધી અને ગાંધી પરિવારના ટીકાકારને આટલો આદર શી રીતે આપી શકો?' આ કૉંગ્રેસીભાઈએ મને એક કડક પત્ર લખીને ગાંધી-પરિવારની પ્રશંસા કરી હતી તે મને યાદ હતું. એ ભાઈએ અહમદભાઈન ઠપકો આપ્યો હોય એ પણ શક્ય છે. જે હોય તે, પરંતુ સમગ્ર ઘટનાનો અંત મધુર હતો.

અહમદભાઈ વિદાય લે તે પહેલા મેં એક વાત કરી, જેથી એમને ભારે આશ્ચર્ય થયું. અહમદભાઈના એક શિક્ષક ભરૂચમાં પાછલી ઉંમરનો અભિશાપ વેઠી રહ્યા હતા. મિત્ર જયંતીભાઈએ થોડાક જ દિવસો પહેલાં મને બધી વાત કરી હતી. અહમદભાઈએ ગુપ્ત રીતે એ વૃદ્ધ શિક્ષકને રૂપિયા એક લાખ મોકલી આપ્યા હતા. આવું પવિત્ર ગુપ્તદાન કરવા બદલ મેં એમની પ્રશંસા કરી ત્યારે અહેમદભાઈએ માત્ર એટલું જ કહ્યું : 'આ વાત પણ આખરે તમારા સુધી પહોંચી જ ગઈ !' આટલું કહીને તેઓ ફૈઝલ સાથે પોતાના ગામે જવા માટે નીકળી ગયા !

દિલ્હી જ્યારે રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા મળેલા સન્માન માટે જવાનું થયું, ત્યારે અમારા પરિવારનો ઉતારો દિલ્હીની અશોક (અશોકા નહીં) હોટેલમાં હતો. આખો પરિવાર શોપિંગ માટે બહાર નીકળી ગયો, ત્યારે હું મારા ઓરડામાં 'ગાંધીની લાકડી' પુસ્તકનાં પ્રૂફ જોવામાં રોકાયેલો હતો. સાંજ પડવા આવી હતી. એકાએક અહમદભાઈનો ફોન આવ્યો : 'અરે, ગુણવંતભાઈ ! તમે દિલ્હી આવો અને મારે ત્યાં જમ્યા વિના ચાલ્યા જાઓ, તે કેમ ચાલે? બોલો, ક્યારે આવો છો?'

એમના અવાજમાં ભારોભાર આગ્રહ હતો અને ભીનાશ પણ હતી. વિનોબાજીનો શબ્દ પ્રયોજીને કહું તો એમના શબ્દોમાં 'પ્રેમાક્રમણ' હતું. મેં કહ્યું : 'અહમદભાઇ ! કાલે વહેલી સવારની ફ્લાઇટ છે અને આજે રાતે જમવાનું નક્કી થઇ ગયું છે. બોલો કરવું શું? હું ડિનર પર જતાં પહેલાં મળવા આવું તો ચાલે?' એમણે તરત કહ્યું : 'હું અત્યારે જ કાર મોકલું છું, આવો.'

પ્રૂફ વાંચવાનું છોડીને હું હજી તૈયાર થાઉં તે પહેલાં જ હોટેલના રિસેપ્શન પરથી ફોન આવ્યો : 'સર, હું નીચે તમારી રાહ જોઉં છું. મારું નામ ઘનશ્યામ પંડ્યા છે. તમે આવો એટલી વાર.' મેં તરત જ અવંતિકાને ફોન જોડ્યો. 'આપણે વડોદરાથી દુલીરામના પેંડા લાવ્યા છીએ. એકાદ પેકેટ બચ્યું છે ખરું?' જવાબમાં 'હા' મળી ત્યારે મને નિરાંત થઇ તે હજી યાદ છે. હું ખાલી હાથે અહમદભાઇને ઘરે જવા તૈયાર ન હતો. હું પેંડાનું પેકેટ લઇને ઘનશ્યામભાઇ સાથે પહોંચી ગયો. મને એવી કલ્પના હતી કે હવે સત્તાયુકત કોંગ્રેસના શાણા નેતા મારી પ્રતીક્ષા નિરાંતે કરતા હશે. મારી ધારણા સાવ ખોટી નીકળી. એમના ઘર પાસેની ખાલી જગ્યામાં કારની લાંબી લાઇન હતી. હજી કેટલાય કોંગ્રેસી નેતાઓ આંગણામાં રાહ જોતા ઊભા હતા. એ સૌને વટાવીને અહમદભાઇ મારી નજીક આવી પહોંચ્યા અને અત્યંત વિનયપૂર્વક બોલ્યા : 'ગુણવંતભાઇ ! તમે તો 'ઓપિનિયનમેકર' છો. તમને આખું ગુજરાત વાંચે છે અને તમારા રવિવારના લેખની ચર્ચા કરે છે.'

વાત વાતમાં એમણે ધીમા અવાજે કહ્યું : 'આજે બધા વિરોધ પક્ષના નેતાઓ રાષ્ટ્રપતિજીને મળવા જવાના છે. રાહુલ માટે એ સૌ સાથે મુખ્ય નેતા તરીકે જવાની સુંદર તક હતી, પણ એ પરદેશ જવા ઊપડી ગયા !' હું મૌન રહ્યો.

માંડ પંદર મિનિટ ગાળીને મેં એમની વિદાય લીધી. કોંગ્રેસનો એકમાત્ર શાણો મનુષ્ય એકાએક વિદાય થયો ! મારી તબિયત જરાતરા સારી હોત, તો હું એમની અંતિમયાત્રામાં જરૂર પિરામણ ગયો હોત એ નક્કી.

મારે મારો વિષાદ ક્યાં પહોંચાડવો? એમના ખાસ મિત્ર કદીર પીરઝાદા સાથે હું સુરત હતો ત્યારનો મીઠો સંબંધ હતો. કદીરભાઇ સંસ્થા કોંગ્રેસ છોડીને કોંગ્રેસ(ઇ)માં ચાલી ગયા. ત્યાર પછી પણ એમનો આદરણીય મોરારજી દેસાઇ માટેનો આદર અકબંધ હતો. કદીરભાઇ સુરત મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના મેયરપદે પણ રહ્યા હતા. એમણે સુરતના રંગ ઉપવનમાં મુ. મોરારજીભાઇના ગીતા પ્રવચનનું સુંદર આયોજન કર્યું અને મને એ સમારંભનો અધ્યક્ષ બનાવ્યો. બરાબર યાદ છે કે ટ્રાફિકને કારણે હું સ્ટેજ પર પહોંચું તે પહેલાં મોરારજીભાઇ તો સમયસર પહોંચી ગયેલા. મને થયું કે હવે જરૂર ઠપકો સાંભળવો પડશે, પરંતુ મોરારજીભાઇ તો સ્વસ્થ જ રહ્યા ! મેં ક્ષમા માંગી ત્યારે બોલ્યા : 'ક્યારેક આવું બને છે.' મને શાંતિ મળી. સભા યાદગાર બની ગઇ !

તા. ૧૦-૧૦-૧૯૮૧ ના ગુજરાતમિત્રમાં (બીજે દિવસ જે રિપોર્ટ પ્રગટ થયો તે) સાહિત્યકાર સદ્‌ગત ભગવતીકુમાર શર્માના શબ્દોમાં વાંચવા જેવો છે :

Scanned with OKEN Scanner

'કાંઇ સાધુસંતે નહીં, પણ ભારતના ભૂતપૂર્વ વડાપ્રધાનશ્રી મોરારજી દેસાઇએ આજે સાંજે રંગ ઉપવનમાં ખીચોખીચ ઊભરાયેલી જનમેદનીને શાંત, સ્વસ્થ અને નિરાડંબરી વાણીમાં શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાનું માહાત્મ્ય સમજાવી તેમની પ્રતિભાના એક વિશિષ્ટ પાસાનું પ્રકટીકરણ કર્યું હતું. સમારંભના અધ્યક્ષ ડૉ. ગુણવંત શાહે જ્યારે સમાપન કરતાં શ્રી મોરારજીભાઇને વિનંતી કરી કે ભવિષ્યે તેઓ સુરતને ગીતાપ્રવચનો માટે પાંચ-સાત દિવસો ફાળવી આપે, ત્યારે તેમાં ઉપસ્થિત નગરજનોની વાત પડઘાતી હોઇ લોકોએ એ વિનંતીને તાળીઓના ગડગડાટથી વધાવી લીધી હતી.'

સુરત જુનિયર ચેમ્બર્સના ઉપક્રમે યોજાયેલા આ કાર્યક્રમમાં શહેરનો સુશિક્ષિત શ્રોતાવર્ગ વિશાળ સંખ્યામાં ઉપસ્થિત રહ્યો હતો. પ્રારંભમાં જેસીઝના પ્રમુખશ્રી કદીર પીરઝાદાએ શ્રી મોરારજીભાઇનું તેમ જ જનતા પક્ષના પ્રમુખશ્રી ઇન્દુભાઇ પટેલનું સ્વાગત કર્યું હતું.

કદીરભાઇને મેં સુરત ફોન જોડ્યો ત્યારે કેવળ રુદન જ સાંભળવા મળ્યું ! અહમદભાઇ એમના મોટા ભાઇ સમાન હતા. રાજકીય ક્ષેત્રમાં આવો સંબંધ જોવા ન મળે. ઈન્દિરા કોંગ્રેસમાં જોડાઇ ગયા પછી પણ કદીરભાઇ વારંવાર મોરારજીભાઇના નિવાસે મુંબઇ મળવા જતા. આવા માનવસંબંધો રાજકારણના ક્ષેત્રે દુર્લભ ગણાય. મોરારજીભાઇએ સુરતમાં ગીતા પ્રવચન માટે કદીરભાઇને હા પાડી તેનું કારણ પણ માનવસંબંધનું માધુર્ય ગણાય. રાજકીય રોટલો શેકી ખાનારા લોકો સાથે મેં વર્ષો સુધી મંચ પર બેસવાનું જોસ્સાભેર ટાળ્યું છે ત્યાં એવા દુષ્ટોની સભામાં જવાનો તો પ્રશ્ન જ ક્યાં રહ્યો !

વડોદરાને અડીને આવેલા પાદરા તાલુકામાં એકલબારા નામનું સ્થાનક આવેલું છે ત્યાં આવેલી દરગાહના ગાદીપતિ કદીર પીરઝાદા છે. કદીરભાઇના પિતા પીર માંગરોળવાળા ગાયો પાળવાના આગ્રહી હતા. એમણે જબરો પ્રચાર કરીને મુસલમાનો ગાયો પાળે એવું આંદોલન ચલાવેલું. એકલબારામાં આવેલી દરગાહ પાસે કદીરભાઇએ એક વિશાળ સભાનું આયોજન કર્યું હતું. એ સભામાં આદરણીય મોરારીબાપુ અને હું અતિથિવિશેષ તરીકે હાજર હતા. અહમદભાઇ પણ ત્યાં ઉપસ્થિત હતા. એ ભવ્ય સમારંભમાં પ્રવચનો થયાં ત્યારે વચ્ચે મધ્યાંતર વખતે એક જાહેરાત માઇક પરથી કરવામાં આવી હતી :

એકલબારાની દરગાહ સાથે જોડાયેલી ગૌશાળા માટે
શ્રી અહમદભાઇ પટેલ તરફથી રૂપિયા ૧૦ લાખનું દાન જાહેર કરવામાં આવે છે.

આદરણીય મોરારીબાપુને હસ્તે રૂપિયા દસ લાખનો ચેક દરગાહના વારસદાર કદીરભાઇને અર્પણ થયો ત્યારે સભામંડપ તાળીઓના ગડગડાટથી છલકાઇ ગયો હતો. કોઇ મુસલમાન નેતા ગોપાલન માટે આવડી મોટી રકમનું દાન કરે એવી ઘટના દુનિયામાં ક્યાંય અને ક્યારેય બની હશે ખરી?

અહમદભાઇ આજે આપણી વચ્ચે નથી, પરંતુ એમની સુવાસ કાયમ છે. સુવાસને મૃત્યુ નથી નડતું ! આજે તો અહમદભાઇની ખોટ માત્ર કોંગ્રેસને નહીં, પૂરી માનવતાને સાલે છે.

સંપાદકીય...

શિક્ષણ યાત્રાના પાંત્રીસ વર્ષે AI ના સથવારે

ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ વાય. રાઉલજી
અધ્યાપક સહાયક

ધી અંકલેશ્વર પ્રોગ્રેસિવ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ સંચાલિત કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડ શિક્ષણના આ પાવન ધામે ૫મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૧ના રોજ શુભારંભ કર્યો. પરમ આદરણીય સ્વ. અહેમદભાઇ પટેલ સાહેબની દૂરંદેશી અને સમાજ પ્રત્યેની સેવાભાવી દ્રષ્ટિનું આ એક જીવંત પ્રતીક છે. કોલેજ આજે તેના ૩૪ વર્ષ સફળતાપૂર્વક પૂર્ણ કરીને ૩૫મા વર્ષમાં મંગળ પ્રવેશ કરી રહી છે. ત્યારે સમગ્ર ટ્રસ્ટ પરિવાર, કોલેજ પરિવાર, વિદ્યાર્થીઓ, ગ્રામજનો અને કોલેજ સાથે સંકળાયેલા સૌ કોઈ આનંદ અને ગર્વની અનુભૂતિ કરી રહ્યા છે.

વિશેષ રૂપે, આ વિસ્તારના આદિવાસી ભાઇ-બહેનો અને મહિલાઓના ઉત્કર્ષના ધ્યેય સાથે નિઃસ્વાર્થ ભાવે શરૂ થયેલી અમારી આ કોલેજે શિક્ષણક્ષેત્રે જે અમૂલ્ય યોગદાન આપ્યું છે. તે અમારા માટે અત્યંત સંતોષનો વિષય છે. આ સુદીર્ઘ યાત્રામાં સહયોગ આપનાર સૌ ટ્રસ્ટીશ્રીઓનો અમે હૃદયપૂર્વક આભાર વ્યકત કરીએ છીએ.

કોલેજના ૩૫મા સ્થાપના પર્વ અને શિક્ષક દિવસની શુભ વેળાએ, કોલેજના વાર્ષિક મુખપત્ર 'ઉત્કર્ષ'નો આ ૩૪મો અંક પ્રકાશિત કરતા અમને અપાર હર્ષ અને ગૌરવની અનુભૂતિ થાય છે. પર્યાવરણ શિક્ષણ, શાળા વ્યવસ્થાપન, વ્યકિતત્વ વિકાસ, સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ, શિક્ષણમાં વમળો અને વળાંકો, સ્વનો વિકાસ, હરિવરનો હાથ, શિક્ષણ : શી ક્ષણ? અને 'NEP-2020 આજ અને આવતીકાલ' જેવાં અગાઉના ઉપયોગી અને મૂલ્યવાન વિષયો પછી, આ વર્ષે 'ઉત્કર્ષ'નો આ અંક એક અત્યંત રસપ્રદ અને ભવિષ્યલક્ષી વિષય 'શિક્ષણ અને AI (આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ)' - ને સમર્પિત છે. આજના ઝડપથી પરિવર્તિત થતા વિશ્વમાં, AI એ શિક્ષણ, ટેકનોલોજી અને સમાજના દરેક ક્ષેત્રમાં પોતાનું આગવું સ્થાન સ્થાપિત કર્યું છે. આ અંક દ્વારા અમે AI ની શકિતઓ, તેની શકયતાઓ અને શિક્ષણક્ષેત્રે તેની ક્રાંતિકારી અસરોનું વિશ્લેષણ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે.

આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ (AI)એ શિક્ષણના પરંપરાગત સ્વરૂપને નવજીવન આપ્યું છે. વ્યકિતગત શિક્ષણ (Personalized Learning), સ્માર્ટ ટ્યુટરિંગ સિસ્ટમ્સ અને ડેટા આધારિત વિશ્લેષણ દ્વારા AI વિદ્યાર્થીઓની શીખવાની શૈક્ષણિક પ્રગતિનું મૂલ્યાંકન કરી, તેમની નબળાઇઓ ઓળખી અને તેમની જરૂરિયાતો અનુસાર અભ્યાસ સામગ્રી પૂરી પાડી શકે છે. આવી ટેકનોલોજી શિક્ષકોને પણ વધુ અસરકારક રીતે શીખવવામાં મદદ કરે છે, જેનાથી વર્ગખંડનો અનુભવ વધુ ઇન્ટરેકિટવ અને ફળદાયી બને છે.

ગુજરાત, એક શૈક્ષણિક અને ઔદ્યોગિક હબ તરીકે, AI ના ઉપયોગમાં અગ્રેસર રહ્યું છે, અમદાવાદ અને ગાંધીનગર જેવા શહેરોમાં શૈક્ષણિક સંસ્થાઓએ AI આધારિત શિક્ષણ

Scanned with OKEN Scanner

પદ્ધતિઓ અપનાવવાનું શરૂ કર્યું છે. આપણી ખરોડની કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન પણ આ દિશામાં સક્રિય પ્રયાસ કરી રહી છે. જ્યાં શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓને AI ટૂલ્સનો ઉપયોગ કરવા માટે પ્રેરણા આપવામાં આવે છે. આ પ્રયાસો નવી પેઢીને ભવિષ્યના ટેકનોલોજીકલ પડકારો માટે સજ્જ કરી રહ્યા છે. જોકે, AI ના ફાયદાની સાથે કેટલાક પડકારો પણ જોડાયેલા છે. ડેટા ગોપનીયતા, નૈતિક ઉપયોગ અને AI ની અતિ-નિર્ભરતા જેવા મુદ્દાઓ પર ગંભીર ચર્ચાની જરૂર છે. શિક્ષણમાં AI નો ઉપયોગ કરતી વખતે, આપણે એ સુનિશ્ચિત કરવું જોઇએ કે તે માનવીય સંવેદનાઓ અને શિક્ષક-વિદ્યાર્થીના સંબંધોનું સ્થાન ન લે. AI એ શિક્ષણનું માત્ર એક સાધન હોવું જોઇએ, નહીં કે તેનું પ્રતિસ્થાન.

આ અંકમાં, અમે AI ના વિવિધ પાસાંઓ - જેમ કે મશીન લર્નિંગ, ચેટબોક્સ અને શૈક્ષણિક એનાલિટિક્સ - પર લેખો, નિષ્ણાતોના મંતવ્યો અને વિદ્યાર્થીઓના અનુભવો રજૂ કર્યા છે. આ ઉપરાંત, શિક્ષણમાં AI ના નૈતિક ઉપયોગ અને તેની ભાવિ સંભાવનાઓ પર પણ ચર્ચા કરવામાં આવી છે. અમને આશા છે કે આ અંક વાચકોને AI ની શક્તિઓ અને તેની મર્યાદાઓને સમજવામાં મદદ કરશે. શિક્ષણમાં આવનારા નવા પડકારો અને અવસરો પર તૈયાર થયેલો 'શિક્ષણ અને AI (આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ)'નો આ અંક વાંચકોને ઉપયોગી જણાશે તેવી શ્રદ્ધા છે. વધુમાં, કોલેજમાં હાથ ધરાતી પ્રવૃત્તિઓ અને કોલેજની ગતિવિધિઓનો પણ આ અંકમાંથી સ્પષ્ટ ચિતાર મળી રહેશે.

ગ્રાન્ટેડ કોલેજ તરીકે અમારી કેટલીક મર્યાદાઓ તો ખરી જ ! આ મર્યાદાઓની વચ્ચે ગુણવત્તાપૂર્ણ શિક્ષણ આપવાનું અને મેગેઝિન પ્રકાશિત કરવા જેવા ઉપક્રમોને ન્યાય આપવાનું સરળ નથી. પરંતુ સૌના સહિયારા પ્રયાસોથી અમે મેગેઝિન પ્રકાશિત કરવાનો ક્રમ સતત જાળવી રાખ્યો છે. કોલેજનું મેગેઝિન 'ઉત્કર્ષ' એ લોકભાગીદારીનો શ્રેષ્ઠ પુરાવો છે. જાહેરાત સ્વરૂપે અને દાન સ્વરૂપે નાણાકીય સ્ત્રોત ઊભા કરીને અમે અવિરત પ્રતિવર્ષ મેગેઝિન પ્રકાશિત કરતા રહ્યા છીએ. 'ઉત્કર્ષ'ના આ અંકના પ્રકાશન પ્રસંગે સૌ દાતાઓનો અમે હૃદયપૂર્વક આભાર માનીએ છીએ.

આ પ્રસંગે કોલેજના સ્થાપક પ્રમુખશ્રી સ્વર્ગસ્થ અહેમદભાઇ પટેલ સાહેબને અમે હૃદયપૂર્વક વંદન કરીએ છીએ. તેમને યાદ કરીએ છીએ અને આ મેગેઝિન તેમને અર્પણ કરીને શ્રદ્ધાંજલિ પાઠવીએ છીએ. કોલેજ ટ્રસ્ટના વર્તમાન પ્રમુખશ્રી આદરણીય આરીફભાઇ વજીફદાર સાહેબનો દિલથી આભાર માનીએ છીએ. ટ્રસ્ટના મંત્રીશ્રી આદરણીય મહંમદભાઇ ભૈયાત સાહેબનો પણ ઋણ સ્વીકાર કરીએ છીએ. આદરણીય ફૈઝલભાઇ પટેલ અને આદરણીય મુમલતાઝબેન પટેલનો પણ દિલથી આભાર માનીએ છીએ. કોલેજના અન્ય સૌ ટ્રસ્ટીશ્રીઓ, ગ્રામજનો, કોલેજના શૈક્ષણિક અને વહીવટી સ્ટાફના મિત્રો, તાલીમાર્થીઓ, પૂર્વ તાલીમાર્થીઓ, પ્રેક્ટિસિંગ સ્કૂલના સંચાલકો, આચાર્યો અને સૌ મિત્રો તથા શુભેચ્છકોનો અમે આભાર માનીએ છીએ.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત સાથે સંલગ્નતા ધરાવતી અમારી કોલેજ યુનિવર્સિટીની ગાઇડલાઇન્સ પ્રમાણે ગુણવત્તાપૂર્વક કાર્ય કરવાના સંનિષ્ઠ પ્રયાસો કર્યા છે. આ તબક્કે યુનિવર્સિટીના તમામ હોદ્દેદારો અને કર્મચારીઓનો અમે દિલથી આભાર માનીએ છીએ. વિશેષતઃ વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરતના કુલપતિશ્રી આદરણીય ડૉ. કિશોરસિંહ ચાવડા સાહેબનો અમે ઋણ સ્વીકાર કરીએ છીએ.

આ બધી વ્યસ્તતાઓ વચ્ચે કોલેજ મેગેઝિન 'શિક્ષણ અને AI (આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ)' વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ નો અંક પ્રકાશિત થઇ રહ્યો છે ત્યારે એમાં જો કોઇ ક્ષતિઓ રહી ગઇ હોય, તો તેને દરગુજર કરવા વિનંતી છે. 'ઉત્કર્ષ'ના પ્રસ્તુત અંક અંગે આપના અવલોકનો, સૂચનો અને અભિપ્રાયો પાઠવશો તો અમને ખૂબ ગમશે...

ચાલો ત્યારે ઘણી વાત થઇ ગઇ, છૂટા પડીએ, આવતા વર્ષે ફરી મળીશું, નવા વિષય સાથે... આવજો...

નોંધ : પ્રસ્તુત અંકમાં રજૂ થયેલા વિચારો લેખકોના પોતાના છે, એ માટે સંપાદક મંડળ કોઇપણ રીતે જવાબદાર નથી.

ચાલને માણસમાં થોડું વ્હાલ વાવી જોઇએ,
ને પછીથી વાડ થઇ વેલા ટકાવી જોઇએ.

બસ બને તો એક દીકરાને મનાવી જોઇએ,
એ રીતે ઘરડાઘરો ખાલી કરાવી જોઇએ.

કેવી રીતે જળ અહીં આંસુ બને તે જાણવા,
વ્હાલસોયી દીકરીને ઘરથી વળાવી જોઇએ.

કાખઘોડી લઇ અહીં ચાલે નહીં સંબંધ દોસ્ત,
એકબીજાનાં ખભે એને ચલાવી જોઇએ.

બહુ સરળતાથી જગત જીતી જવાતું હોય છે,
આપણી આ જાતને પહેલાં હરાવી જોઇએ.

- ગૌરાંગ ઠાકર

Scanned with OKEN Scanner

આચાર્યની કલમે...

ડૉ. ઇન્તેખાબ કે. અનસારી
કાર્યકારી આચાર્ય

શ્રી અંકલેશ્વર પ્રોગ્રેસિવ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ દ્વારા તારીખ પાંચમી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૧ના રોજ શરૂ થયેલ કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડ પાંચમી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૫ના રોજ તેના સાર્થક અસ્તિત્વના ચોત્રીસ વર્ષો પૂર્ણ કરી પાંત્રીસમાં વર્ષમાં પ્રવેશી રહી છે ત્યારે સ્વાભાવિક રીતે જ અનહદ આનંદ અને ગૌરવની લાગણી અનુભવું છું. તારીખ પહેલી નવેમ્બર, ૨૦૨૩થી મને કોલેજના કાર્યકારી આચાર્ય તરીકેની જવાબદારી ઉપાડવાની તક પ્રાપ્ત થઇ છે એ મારા માટે ખૂબ જ મૂલ્યવાન વાત છે. મારામાં વિશ્વાસ મૂકીને ટ્રસ્ટના પ્રમુખશ્રી આદરણીય આરીફભાઇ વણકદાર સાહેબ, ટ્રસ્ટના મંત્રીશ્રી આદરણીય મહંમદભાઇ ભૈયાત સાહેબ અને તમામ ટ્રસ્ટીશ્રીઓએ મને કોલેજનું નેતૃત્વ કરવાની તક આપી છે એ માટે હું એમનો હૃદયપૂર્વક આભાર વ્યક્ત કરું છું.

કોલેજના તાલીમાર્થીઓ અને તમામ શિક્ષકોને અસરકારક રીતે અને ગુણવત્તાપૂર્ણ તાલીમ આપવાના મારાં પ્રયાસોને આદરણીયશ્રી આરીફભાઇ અને આદરણીયશ્રી મહંમદભાઇ તરફથી જે સાથ, સહકાર, પ્રેમ, માર્ગદર્શન અને હૂંફ પ્રાપ્ત થાય છે એ અવિસ્મરણીય છે અને એનું શબ્દોમાં વર્ણન કરવાનું અશક્ય છે. ખૂબ ખૂબ આભાર. અત્યારે કેટલીક બી.એડ્. કોલેજીસ દ્વારા ઘરે બેસીને, બોગસમાં બી.એડ્. કરાવવાનો ટ્રેન્ડ પ્રભાવક બન્યો છે ત્યારે આવા સંજોગોમાં પણ નીતિ અને મૂલ્યોને આધારે જ કાર્ય કરવાનો ટ્રસ્ટનો નિર્ધાર બળ પૂરું પાડે છે અને સમાજને એક ઉત્તમ ઉદાહરણ પૂરું પાડે છે. મને બિલકુલ યાદ છે કે એક પણ એડમિશન ન થાય તો કોઇ વાંધો નહીં, પરંતુ આપણે નીતિ, નિયમો અને મૂલ્યો સાથે બાંધછોડ કરીને એકપણ એડમિશન આપવાના નથી એ સિદ્ધાંત અને સ્ટેન્ડને આદરણીયશ્રી આરીફભાઇ અને આદરણીયશ્રી મહંમદભાઇ તરફથી સ્પષ્ટ સમર્થન પ્રાપ્ત થયું છે.

ગરીબ અને મધ્યમ વર્ગના વિદ્યાર્થીઓ માટે આશીર્વાદરૂપ થાય એવી શુભભાવના સાથે આ ગ્રાન્ટેડ કોલેજ શરૂ કરનાર અમારા પાયાના શિલ્પી આદરણીય સ્વ. અહમદભાઇ પટેલ સાહેબના વિઝન અને મિશનનો સમાજના જરૂરિયાતમંદ વિદ્યાર્થીઓ સતત ચોત્રીસ વર્ષથી લાભ લઇ રહ્યા છે એ નાનીસૂની વાત નથી. કોલેજમાં અભ્યાસ કરીને લગભગ બે હજાર જેટલા વિદ્યાર્થીઓ એમના વ્યવસાય અને જીવનમાં ઠરી ઠામ થયા છે એ સ્વ. અહમદભાઇ પટેલ સાહેબના અમૂલ્ય પ્રદાનનો એક મૂલ્યવાન પુરાવો છે. એમણે આંબો રોપ્યો હતો એના ફળ હવે સમાજને પ્રાપ્ત થઇ રહ્યા છે. એમની સમાજ ઉપરાંત કોલેજને પણ સતત ખોટ વર્તાય છે. આદરણીયશ્રી ફૈઝલભાઇ પટેલ સાહેબ અને આદરણીય મુમતાઝબહેન પટેલ, આદરણીય અહમદભાઇ પટેલ સાહેબના મૂલ્યવાન વારસાને આગળ વધારી રહ્યા છે. એના માટે પ્રતિબદ્ધ છે અને એમની મદદ અને માર્ગદર્શન કોલેજને પ્રાપ્ત થઇ રહ્યા છે એ અહીં વિશેષ ઉલ્લેખનીય છે.

કોલેજના શૈક્ષણિક અને વહીવટી સ્ટાફમાં પૂર્ણતઃ એકરાગિતા છે. સૌ સમાજને શ્રેષ્ઠ અને

Scanned with OKEN Scanner

સંનિષ્ઠ શિક્ષકોની ભેટ મળી રહે એ માટે પ્રતિબદ્ધ છે. સૌ સ્ટાફમિત્રો દ્વારા અદા કરવામાં આવતી ફરજોની નોંધ લઉં છું. શિક્ષણના બદલાયેલા કલેવર અને સંજોગોમાં પણ નીતિ અને મૂલ્યોને વફાદાર રહીને ભાવિ શિક્ષકોને ઘડવાના સંકલ્પને સૌ સ્ટાફમિત્રો તરફથી સમર્થન પ્રાપ્ત થયું છે.

ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશ્નરશ્રી - ગાંધીનગર, ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશ્નરશ્રીની કચેરી, તેના સૌ હોદ્દેદારો, કર્મચારીમિત્રો, વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રી આદરણીય ડૉ. કિશોરસિંહ ચાવડા સાહેબ, રજીસ્ટ્રારશ્રી આદરણીય ડૉ. આર. સી. ગઢવી સાહેબ તથા યુનિવર્સિટીના તમામ હોદ્દેદારો, વહીવટી સ્ટાફમિત્રો, કે.સી.જી., એન.સી.ટી.ઇ., યુ.જી.સી., ગ્રામજનો, દાતાઓ, શુભેચ્છકો, આજુ-બાજુની પ્રેકટીસિંગ સ્કૂલના સંચાલકો, આચાર્યો, શિક્ષકો, વર્તમાન તથા પૂર્વ તાલીમાર્થીઓ તથા અન્ય તમામ મહાનુભાવો, મિત્રો અને શુભેચ્છકોનો એમના સતત સાથ, સહકાર અને માર્ગદર્શન માટે આભાર માનું છું, ઋણ સ્વીકાર કરું છું.

કોલેજમાં સી.સી.ટી.વી. કેમેરા છે, સ્ટાફ અને તમામ તાલીમાર્થીઓ માટે બાયોમેટ્રીકસ એટેન્ડન્સ સિસ્ટમ છે, નમો વાઇફાઇની ગ્રાન્ટ હેઠળ વાઇફાઇ કેમ્પસ છે, સરકારની ગ્રાન્ટ અંતર્ગત ફિનિશિંગ સ્કૂલ, ઇનોવેશન કલબ, ઉદિશા, પ્લેસમેન્ટ, સાયબર સિકયોરીટી કલબ, સુરક્ષા કવચ, સ્કોપ જેવા કાર્યક્રમોનું આયોજન થાય છ, નિયમાનુસાર, સમયબદ્ધ અને અસરકારક રીતે શિક્ષણકાર્ય અને માર્ગદર્શન કાર્ય થાય છે, કોલેજ પાસે સમૃદ્ધ કહી શકાય એવા ગ્રંથાલયમાં પૂરતાં પુસ્તકો છે, પૂરતા કમ્પ્યુટર્સ છે અનેકવિધ શૈક્ષણિક, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન થાય છે વગેરે જેવી કોલેજની અનેક વિશેષતાઓ છે એ સૌના સહિયારા પ્રયાસોનું જ પરિણામ છે. આ દિશામાં આપ સૌનો સાથ, સહકાર અને માર્ગદર્શન પ્રાપ્ત થતાં રહેશે એવી મને પૂર્ણ શ્રદ્ધા છે.

પ્રતિવર્ષ કોલેજનું વાર્ષિક મુખપત્ર 'ઉત્કર્ષ' પ્રસિદ્ધ થતું રહ્યું છે એ ક્રમ કયારેય પણ તૂટયો નથી એ પણ કોલેજની પ્રતિબદ્ધતાનું શ્રેષ્ઠ દ્રષ્ટાંત છે. એ ઉપક્રમ અંતર્ગત વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫નો ઉત્કર્ષનો (ચોત્રીસમો) 'આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ અને શિક્ષણ' થીમ સાથે પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. શ્રદ્ધા છે કે પ્રસ્તુત અંક આપને જરૂર ગમશે 'ઉત્કર્ષ'ના સતત બદલાતા કલેવરનો આપ સૌને અનુભવ છે જ, આ વર્ષે પણ આપ સૌને એનો અનુભવ થશે જ એવા વિશ્વાસ છે. ઉત્કર્ષના સંપાદક તરીકે કોલેજના ઉત્સાહી અધ્યાપક ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ રાઉલજીની મહેનતને બિરદાવું છું. સંપાદક મંડળના અન્ય સભ્યમિત્રો તરીકે તાલીમાર્થી ભાઇશ્રી અફઝલભાઇ અને ભાઇશ્રી મુબારકભાઇની મહેનતની મને જાણ છે. છેલ્લા એક વર્ષથી મેગેઝીન ISBN સાથે પ્રસિદ્ધ થાય છે અને એ માટે બહારના મહાનુભાવોના લેખો પણ મંગાવીએ છીએ.

કોલેજના દ્વાર સૌના માટે હંમેશા ખુલ્લા છે. હું ઘણી વખત હળવાશમાં કહું છું કે અમારી કોલેજના મુખ્ય દ્વાર જ નથી. આપ ગમે ત્યારે આવતાં જતાં કોલેજ પધારો તો ગમે જ ગમે. જરૂરથી પધારશો. અમારી કામગીરીને વધુ અસરકારક અને ગુણવત્તાપૂર્ણ બનાવવા માટે આપના સૂચનો આવકાર્ય અને પ્રાર્થનીય છે... તો મળીએ ત્યારે... આવજો... સૌનો આભાર...

Scanned with OKEN Scanner

NAAC પ્રમાણપત્ર

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान

NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL

An Autonomous Institution of the University Grants Commission

Certificate of Accreditation

The Executive Committee of the
National Assessment and Accreditation Council
is pleased to declare
College of Education, Kharod
Kharod, Tal. Ankleshwar, Dist. Bharuch,
affiliated to Indian Institute of Teacher Education, Gujarat as
Accredited
with CGPA of 2.32 on four point scale
at B grade
valid up to August 11, 2028

Date : August 12, 2023

Director

EC(SC)/[illegible]/2nd Cycle/GJCOTE[illegible]

આ શિક્ષણને ...

Scanned with OKEN Scanner

ધી અંકલેશ્વર પ્રોગ્રેસિવ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ સંચાલિત

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત સાથે સંલગ્ન

NAAC Accredited (Second Cycle) B Grade (2.32) GSIRF - 4 Stars

કૉલેજ ઑફ એજ્યુકેશન ખરોડ

મુ.પો. ખરોડ, તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ. પીન-૩૯૪૧૧૫

:: અમારા સુકાની ::

પ્રેરણાસ્ત્રોત

શ્રી અહેમભાઈ મહંમદભાઈ પટેલ

પૂર્વ ખજાનચી, અખિલ ભારતીય કોંગ્રેસ સમિતિ, દિલ્હી

પૂર્વ સાંસદ સભ્ય, રાજ્ય સભા

(મુ.પો. પીરામણ, તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ.)

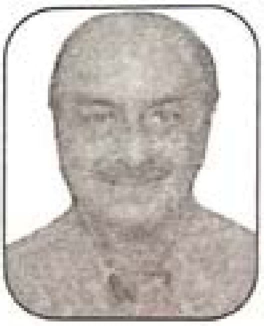

પ્રમુખશ્રી

શ્રી આરીફભાઈ વજીફદાર

રસુલબાગ, જૂની દીવી, અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ.

મો. નં. : ૯૮૨૪૦ ૫૨૨૮૫

મંત્રીશ્રી

શ્રી મહંમદભાઈ એ. ભૈયાત

ખરોડ, તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ.

મો. નં. : ૯૮૨૪૩ ૪૭૧૧૧

AI સાથે શિક્ષણ એટલે પરંપરાગત શિક્ષણને આધુનિક બનાવવા તરફનો પ્રયાણ.

Scanned with OKEN Scanner

શ્રી અંકલેશ્વર પ્રોગ્રેસિવ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ સંચાલિત

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત સાથે સંલગ્ન

NAAC Accredited (Second Cycle) B Grade (2.32) GSIRF - 4 Stars

કૉલેજ ઑફ એજ્યુકેશન ખરોડ

મુ.પો. ખરોડ, તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ. પીન-૩૯૪૧૧૫

અમારો કૉલેજ પરિવાર

શૈક્ષણિક કર્મચારીગણ

ક્રમ	નામ / સરનામું	શૈ. લાયકાત	ફોટો
૧	**ડૉ. ઇન્તેખાબઆલમ કે. અનસારી** **(આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર અને કાર્યકારી આચાર્ય)** મુસ્લિમ વેલ્ફેર સોસા., સ્ટેશન રોડ, મસ્જિદની બાજુમાં, નવસારી. મો. : 99254 17460, 82007 41637 ઈ-મેઈલ : ik_ansari73@yahoo.co.in	M. Com. M. Ed. Ph. D. GSLET	
૨	**ડૉ. પારૂલબેન બુધાભાઈ ટંડેલ** **(આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર)** 18, આશાપુરી સોસાયટી, વિજલપોર રોડ, નવસારી. મો. : 81600 35821 ઈ-મેઈલ : tandel.parul@gmail.com	M. Sc. M. Ed. Ph. D. GSLET	
૩	**ડૉ. ધર્મીબેન બી. પટેલ** **(આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર)** સી-2303, સ્વયમ્ રેસીડેન્સી, જહાંગીરપુરા, સુરત. મો. : 99789 22263 ઈ-મેઈલ : dhpatel3613@gmail.com	B. Sc., M. A. M. Ed. Ph. D. GSLET	
૪	**ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ વાય. રાઉલજી** **(અધ્યાપક સહાયક)** સી-72, યોગેશ્વર પાર્ક, ટીંબાના મુવાડા, તા. ગળતેશ્વર, જિ. ખેડા. મો. : 96876 11990 ઈ-મેઈલ : rauljianirudhdhasinh@gmail.com	M. A. M. Ed. M. Phil Ph. D.	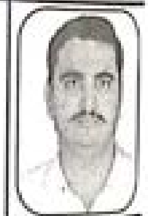
૫	**ડૉ. પલ્લવીબેન કુલદીપ કાપડીયા** **(અધ્યાપક સહાયક)** સે-10, સંસ્કૃતિ બંગ્લોઝ, બાકરોલ ગેટની નજીક, મુ.પો. બાકરોલ, તા.જિ. આણંદ મો. 84879 30283 ઈ-મેઈલ : dabhipallvi@gmail.com	M. A. M. Ed. Ph. D. NET	
૬	**ડૉ. અરૂણભાઈ નરસિંહભાઈ ટંડેલ** **(અધ્યાપક સહાયક)** 37, અમિદ્રષ્ટિ સોસાયટી, વિજલપોર, નવસારી. મો. 8758167681 ઈ-મેઈલ : aruntandel0@gmail.com	M. A. M. Ed. Ph. D. B. Lib. GSLET	

AI વિદ્યાર્થીઓને પોતાની ગતિએ શીખવાની તક આપે છે.

Scanned with OKEN Scanner

વહીવટી કર્મચારીગણ

ક્રમ	નામ/સરનામું	શૈ. લાયકાત	ફોટો
૧	**શ્રીમતી કવિતાબહેન એ. રાઠવા** **(ગ્રંથપાલ)** એ-14, ગજાનનપાર્ક, પાંચમો ક્વાટર્સની બાજુમાં, નવી કોલોની, જી.આઇ.ડી.સી. અંકલેશ્વર. મો. : 98247 33491 ઈ-મેઇલ : kavitarathvajbs@gmail.com	B.Com. M.Lib. & Inf. Sci.	
૨	**શ્રી અશ્વિનભાઈ એમ. વસાવા** **(જુનિયર કલાર્ક)** મુ.પો. રજલવાડા, તા. ઝઘડીયા, જિ. ભરૂચ. મો. : 93287 35730	B.A.	

સેવકગણ

ક્રમ	નામ/સરનામું	શૈ. લાયકાત	ફોટો
૧	**શ્રી ફારૂક યુસુફ બીજાભાઈ** **(સેવક)** મુ.પો. પીરામણ, તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ. મો. : 97270 73104	S.S.C.	
૨	**શ્રી ચંદ્રવદન કે. ગુર્જર** **(સફાઈ કામદાર)** ડી-19, સંસ્કારધામ સોસાયટી, દીવા રોડ, અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ. મો. : 99044 34606	S.S.C.	
૩	**શ્રી મિનેષકુમાર એચ. જાદવ** **(વોચમેન)** 36/5, નવી વસાહત, લાહોરી ગોડાઉન પાછળ, ભરૂચ. મો. : 97235 49355	S.S.C.	

ધી અંકલેશ્વર પ્રોગ્રેસિવ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ સંચાલિત **કૉલેજ ઑફ એજ્યુકેશન ખરોડ**

પ્રશિક્ષણાર્થી યુનિયન - શૈક્ષણિક વર્ષ : 2024-25

:: પ્રમુખ ::
ડૉ. ઈન્તેખાબ કે. અનસારી
(કાર્યકારી આચાર્ય)

:: સામાન્ય મંત્રી ::
શેખ મોહમ્મદસાદ અલી
(S.Y.B.Ed.)

સાંસ્કૃતિક સમિતિ

અધ્યક્ષ : પ્રા. ડૉ. પારૂલબેન બી. ટંડેલ
મંત્રી : કારા ફ્વઝાબીબી એસ. (SY B.Ed.)
સભ્યો : 1. દેસાઈ ભૂમિ (FY B.Ed.)
2. ભાભોર પૂજા કે. (FY B.Ed.)

મેગેઝિન સમિતિ

અધ્યક્ષ : પ્રા. ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ વાય. રાઉલજી
મંત્રી : શેખ ઉમ્મેકુલસુમ એચ. (SY B.Ed.)
સભ્યો : 1. દિવાન મુબારક એમ. (FY B.Ed.)
2. રાવલ રિદ્ધિ જે. (FY B.Ed.)

નાણાં સમિતિ

અધ્યક્ષ : પ્રા. ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ વાય. રાઉલજી
મંત્રી : પટેલ રીંકલ આર. (SY B.Ed.)
સભ્યો : 1. પટેલ ભૂમિકા એસ. (FY B.Ed.)
2. પટેલ સાગર એચ. (SY B.Ed.)

પ્રવાસ સમિતિ

અધ્યક્ષ : પ્રા. ડૉ. અરૂણભાઈ એન. ટંડેલ
મંત્રી : પટેલ જીનલબેન એચ. (SY B.Ed.)
સભ્યો : 1. અટોડરિયા ભકિતબેન (SY B.Ed.)
2. ચૌહાણ રોયલભાઈ (FY.B.Ed.)

રમત-ગમત સમિતિ

અધ્યક્ષ : પ્રા. ડૉ. ધર્મિન પટેલ
મંત્રી : પટેલ હેનીબેન એમ. (SY B.Ed.)
સભ્યો : 1. આહિર મોહિની એ. (SY B.Ed.)
2. બોરા અફઝલ ડી. (FY B.Ed.)

સાહિત્ય સમિતિ

અધ્યક્ષ : ડૉ. પલ્લવીબેન કાપડીયા
મંત્રી : મિશ્રા શાલુ એમ. (SY B.Ed.)
સભ્યો : 1. રાવલ મયુરભાઈ બી. (SY B.Ed)
2. સિંઘા પાર્થભાઈ ટી. (FY B.Ed)

ગ્રંથાલય સમિતિ

અધ્યક્ષ : શ્રીમતી કવિતાબેન એ. રાઠવા
મંત્રી : પટેલ મુબસ્સીરા આઈ. (SY B.Ed.)
સભ્યો : 1. દથરા ફૈઝા આર. (SY B.Ed.)
2. સુકત સામિયા (SY B.Ed.)

પ્લાનિંગ ફોરમ/સમાજ-સેવા સમિતિ

અધ્યક્ષ : પ્રા. ડૉ. અરૂણભાઈ ટંડેલ
મંત્રી : સિંઘા પાર્થભાઈ ટી. (FY B.Ed.)
સભ્યો : 1. વાઘેલા ભૂમિકાબેન (FY B.Ed.)
2. પરમાર મિતલબેન એમ. (FY B.Ed)

ઈ-મેગેઝિન સમિતિ

અધ્યક્ષ : પ્રા. ડૉ. અરૂણભાઈ ટંડેલ
મંત્રી : પરમાર ચેતનભાઈ કે. (SY B.Ed.)
સભ્યો : 1. દિવાન મુબારક એમ. (FY B.Ed.)
2. સિંઘા પાર્થભાઈ ટી. (FY B.Ed.)

IQAC of College of Education - Kharod, Dist. Bharuch (2024-25)

(As per IQAC Meeting held on Dt. 02-07-2024)

No.	Name of the IQAC Person	Designation	IQAC Designation
1	Dr. Interkhab K. Ansari	Assistant Professor and In-charge Principal, College of Education, Kharod, Dist. Bharuch	Chairperson
2	Dr. Parulben B. Tandel	Assistant Professor College of Education, Kharod Dist. Bharuch	Co-Ordinator
3	Shree Arifbhai Vajifdar	President of The Ankleshwar Progressive Education Trust, Kharod, Dist. Bharuch	Employer
4	Shree Mohamed A. Bhaiyat	Secretary of The Ankleshwar Progressive Education Trust, Kharod, Dist. Bharuch	Member of Management
5	Mr. Dharmesh Parekh	PR Eco-Energy Limited, 29, Nr. Meghmani Chowkdi, GIDC, Panoli	Industrialist
6	Ismailbhai M. Jogiyat	Ex. Senior Clerk in College of Education, Kharod, Dist. Bharuch	Local Society Member
7	Dr. Dharmiben B. Patel	Adhayapak Sahayak, College of Education, Kharod, Dist. Bharuch	Teacher to re-present all levels
8	Dr. Anirudhdhsinh Y. Raulji	Adhayapak Sahayak, College of Education, Kharod, Dist. Bharuch	Teacher to repre-sent all level's
9	Dr. Pallaviben K. Kapadia	Adhayapak Sahayak, College of Education, Kharod, Dist. Bharuch	Teacher to repre-sent all level's
10	Dr. Arunbhai N. Tandel	Adhayapak Sahayak, College of Education, Kharod, Dist. Bharuch	Teacher to repre-sent all level's
11	Mrs. Kavitaben A. Rathava	Librarian, College of Education, Kharod, Dist. Bharuch	Librarian
12	Mr. Ashwinbhai M. Vasava	Senior Clerk, in College of Education, Kharod, Dist. Bharuch	Senior Admini-strative Officer
13	Mr. Suleman Bobat	At & Post - Nani Naroli, Ta. Mangrol, Dist. Surat	Stakeholder
14	Mr. Vilashbhai Patel	At & Post - Bakrol, Ta. Ankleshwar, Dist. Bharch	Alumni
15	Ms. Pratikshaben Vasava	At & Post - Pungam, Ta. Ankleshwar, Dist. Bharch	Alumni

Scanned with OKEN Scanner

Cells / Committees

College of Education, Kharod, Tal. Ankleshwar, Dist. Bharuch.

SC & ST CELL (2024-25)

No.	Designation	Name
01	Chairman	Dr. Intekhabalam K. Ansari, In-charge Principal
02	Co-ordinator	Dr. Pallaviben K. Kapadia, Adhyapak Sahayak
03	Member	Shri Aswinbhai M. Vasava, Clerk
04	Member	Smt. Kavitaben A. Rathva, Librarian
05	Student Representative	Gohil Truptiben M., S.Y., B. Ed.
06	Student Representative	Rathava Atul K., F.Y., B. Ed.

OBC CELL (2024-25)

No.	Designation	Name
01	Chairman	Dr. Intekhabalam K. Ansari, In-charge Principal
02	Co-ordinator	Dr. Parulben B. Tandel, Assistant Professor
03	Member	Dr. Dharmiben B. Patel, Adhyapak Sahayak
04	Member	Shri Aswinbhai M. Vasava, Clerk
05	Student Representative	Raval Mayurbhai B., S.Y., B. Ed.
06	Student Representative	Patel Dhvani D., F.Y., B. Ed.

EQUAL OPPORTUNITY CELL (2024-25)

No.	Designation	Name
01	Chairman	Dr. Intekhabalam K. Ansari, In-charge Principal
02	Co-ordinator	Dr. Arunbhai N. Tandel, Adhyapak Sahayak
03	Member	Dr. Anirudhdhsinh Y. Raulji, Adhyapak Sahayak
04	Member	Dr. Pallaviben K. Kapadia, Adhyapak Sahayak
05	Student Representative	Gandharv Devanshi M., S.Y., B. Ed.
06	Student Representative	Saleh Mubassira S., F.Y., B. Ed.

WOMEN EMPOWERMENT CELL (2024-25)

No.	Designation	Name
01	Chairman	Dr. Intekhabalam K. Ansari, In-charge Principal
02	Co-ordinator	Dr. Parulben B. Tandel, Assistant Professor
03	Member	Dr. Dharmiben B. Patel, Adhyapak Sahayak
04	Member	Smt. Kavitaben A. Rathva, Librarian
05	Student Representative	Kara Favzabibi S., S.Y., B. Ed.
06	Student Representative	Patel Seifali S., F.Y., B. Ed.

Scanned with OKEN Scanner

Cells / Committees

College of Education, Kharod, Tal. Ankleshwar, Dist. Bharuch.

PwD CELL (2024-25)

No.	Designation	Name
01	Chairman	Dr. Intekhabalam K. Ansari, In-charge Principal
02	Co-ordinator	Dr. Arunbhai N. Tandel, Adhyapak Sahayak
03	Member	Dr. Dharmiben B. Patel, Adhyapak Sahayak
04	Member	Shri Aswinbhai M. Vasava, Clerk
05	Student Representative	Vasava Hemant A., S.Y., B. Ed.
06	Student Representative	Agham Zakiya T., F.Y., B. Ed.

STUDENTS GRIEVANCE AND REDRESSED CELL (2024-25)

No.	Designation	Name
01	Chairman	Dr. Intekhabalam K. Ansari, In-charge Principal
02	Co-ordinator	Dr. Dharmiben B. Patel, Adhyapak Sahayak
03	Member	Dr. Anirudhdhsinh Y. Raulji, Adhyapak Sahayak
04	Member	Smt. Kavitaben A. Rathva, Librarian
05	Student Representative	Vasava Pratiksha H., S.Y., B. Ed.
06	Student Representative	Sindha Parth T., F.Y., B. Ed.

INTERNAL COMPLAINTS COMMITTEE CELL (2024-25)

No.	Designation	Name
01	Chairman	Dr. Intekhabalam K. Ansari, In-charge Principal
02	Co-ordinator	Dr. Anirudhdhsinh Y. Raulji, Adhyapak Sahayak
03	Member	Dr. Pallaviben K. Kapadia, Adhyapak Sahayak
04	Member	Smt. Kavitaben A. Rathva, Librarian
05	Student Representative	Saikh Mohammand Saad Ali, S.Y., B. Ed.
06	Student Representative	Raval Ridhdhi J., F.Y., B. Ed.

Scanned with OKEN Scanner

આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સને લીધે ઉદ્ભવેલા પડકારો...

ડૉ. ઈન્તેખાબ કે. અનસારી
કાર્યકારી આચાર્ય

માણસ જાતે આજદિન સુધી અનેક યુગો જોયા છે અને અનેક શોધો - આવિષ્કારો જોયા છે. ભવિષ્યમાં પણ આ પ્રક્રિયા અવિરત, વણથંભી આગળ વધતી જ રહેશે એ નિઃશંક છે. નવી-નવી શોધો અને આવિષ્કારો ક્યારેય અટકવાના નથી એવું ઈતિહાસ પર નજર કરતાં કહી શકાય એમ છે. અગ્નિ, ચક્ર, ખેતી, વીજળી, રેલ, તાર-ટપાલ વગેરે એક પ્રકારની શોધો થઈ છે અને તેને લીધે માનવ સુખાકારીમાં વધારો થયો છે. વર્તમાન સમય એ આઈ.સી.ટી. એટલે કે ઈન્ફોર્મેશન એન્ડ કોમ્યુનિકેશન ટેક્નોલોજીનો યુગ કહેવાય છે. આજે કમ્પ્યુટર, સ્માર્ટફોન અને ઈન્ટરનેટનો ઉપયોગ આબાલવૃદ્ધ સૌમાં સામાન્ય થઈ પડયો છે અને એનો ઉપયોગ સતત વધતો જાય છે. એવી જ રીતે વર્તમાન સમયમાં આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ શબ્દ પણ ખૂબ પ્રચલિત થયો છે. આજે વિશ્વના ઘણાં બધાં લોકો કોઈકને કોઈક રીતે જાણ્યે-અજાણ્યે આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સનો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે. એક અભ્યાસ મુજબ લગભગ 77% જેટલા લોકો આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સનો વિવિધ હેતુઓ માટે ઉપયોગ કરી રહ્યા છે.

આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સના વધતા જતા ઉપયોગનું કારણ તેને કારણે થતો ફાયદો અને લાભો છે. આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સના ઉપયોગને કારણે અનેક લાભો પ્રાપ્ત થાય છે. જેમ કે, તેના ઉપયોગને લીધે માનવીય ભૂલોનું પ્રમાણ ઘટે છે, તેના ઉપયોગને લીધે સરળતા રહે છે અને કાર્યો વધુ કાર્યક્ષમતાપૂર્વક થઈ શકે છે. તેને લીધે ચોકસાઈમાં પણ વધારો થાય છે. પરંતુ તેના ઉપયોગનો અતિરેક અનેક સમસ્યાઓ પણ સર્જી શકે છે.

એક રીતે જોઈએ તો આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ એ એક ખૂબ સારો સેવક છે પરંતુ ખરાબ માલિક છે. જો એના ઉપયોગમાં પૂરતી કાળજી અને વિવેક રાખવામાં ન આવે તો અનેક મુસીબતો ઉદ્ભવે છે. પ્રસ્તુત લેખમાં આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સના ઉપયોગને કારણે જે અનેક વૈવિધ્યપૂર્ણ પડકારો આપણી સમક્ષ ઉપસ્થિત થયા છે. એની રજૂઆત કરવાનો નમ્ર પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે.

આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સનો ગુજરાતી અર્થ કૃત્રિમ બુદ્ધિ એવો કરવામાં આવે છે. જ્યારે એનો વિરોધી શબ્દ અને અર્થ થાય છે કુદરતી બુદ્ધિ. માણસને કુદરતી બુદ્ધિ પ્રાપ્ત થઈ છે એ બહુ મોટા આશીર્વાદ છે અને આશ્વાસનની વાત છે પરંતુ માણસો AI પર એટલા બધા નિર્ભર થઈ ગયા છે કે પોતાની બુદ્ધિનો યથાર્થ ઉપયોગ કરતા નથી. AI પરની આધારિતતાને લીધે

Scanned with OKEN Scanner

સૌથી મોટી નકારાત્મક અસર માણસજાતની સર્જનાત્મકતા ઉપર પડી છે એ કડવી વાસ્તવિકતાનો સ્વીકાર કર્યા વગર ચાલે એમ નથી. તેની સાથે જ સંકળાયેલી બીજી મહત્વની વાત સાંવેગિક બુદ્ધિની પણ છે. આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ માણસ જેવાં માનવીય ભાવો અને મૂલ્યો ન ધરાવતું હોઇ શકે એ પણ સ્વીકારવું જ પડે એમ છે.

પહેલાના સમયમાં લોકો જે પરિશ્રમ કરતા હતા તેના પ્રમાણમાં વર્તમાન સમયમાં લોકો દ્વારા થતા શારીરિક શ્રમના પ્રમાણમાં ઘટાડો થયો છે. લોકો આધુનિક સાધન સુવિધાઓની ઉપસ્થિતિને લીધે સરળ જીવન જીવવાને લાયક બન્યા છે. આવી પરિસ્થિતિમાં લોકો વધુ આળસુ બની જવાની સંભાવના જન્મી છે. લોકો જ્ઞાન મેળવવા માટે કે કૌશલ્ય કેળવવામાં માટે પૂર્વે જે પ્રયત્નો કરતા હતા તેના કરતા હવે ઓછા પ્રયત્નોથી ઇચ્છિત પરિણામો પ્રાપ્ત કરી શકે છે. પરિણામે આળસ અને પ્રમાદનું વલણ વધુ તીવ્ર બન્યું છે એ પણ એક મોટો પડકાર છે.

આજનો જમાનો એ ડેટાનો જમાનો છે. જેની પાસે વધુ ડેટા છે એ હવે વધ સમૃદ્ધ ગણાય એવો સમય છે. પરંતુ આ ડેટા અને તેના સ્વરૂપને લીધે પણ અનેક પ્રશ્નો ઉદ્ભવ્યા છે. લોકોની અંગતતા, વ્યકિતની અંનુમતિ વગર ડેટાનો ઉપયોગ સાયબર ફ્રોડ... વગેરે જેવાં અનેક પડકારો એ પણ આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સની જ દેન છે. આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સને લીધે ઓટોમેશન વધ્યું છે અને ટેકનોલોજીકલ સરળતા તથા સુગમતા પણ વધી છે અને તેને લીધે બેરોજગારોનો મોટો પડકાર સર્જાયાની ભીતિ છે એની અસરો દેખાવા પણ માંડી છે. હાલમાં ટાટા કન્સલ્ટન્સી સર્વિસિઝે પોતાના અનેક કર્મચારીઓને છૂટા કરવાની વાત કરી છે. AI ને લીધે વ્યવસાય - નોકરી - ધંધાની તકો પણ વિકસસે જ એની કોઇના કહી શકે એમ નથી. પરંતુ સામે ઊભી થનારી બેરોજગારીની પરિસ્થિતિ પણ વિચારણીય છે અને એક મોટો પડકાર છે સાથોસાથ પર્યાવરણીય પ્રશ્નો ઉપસ્થિત થવાની પણ શકયતાઓ ડોકાય છે. ખાસ કરીને ઊર્જાના સ્ત્રોતોનો ઉપયોગ એ મોટો પડકાર બનશે કે જે પર્યાવરણીય પરિવર્તનો તરફ દોરી જશે. AI વ્યવસ્થા માટેના ડેટા સેન્ટર્સ પર એવી માળખાકીય સુવિધાઓની આવશ્યકતા રહે છે કે જ્યાં સતત ઠંડા વાતાવરણની જાળવણીની કરવી પડતી હોય છે એ પણ નાનો પડકાર નથી.

આમ, આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સના ઉપયોગને લીધે, મોં ફાડીને ઊભા થયેલા પડકારો ચિંતનીય છે અને વ્યવસ્થિત ઉકેલ માંગી લે છે. તેથી વર્તમાન સમયમાં એ પણ અપેક્ષિત છે કે આપણે આ દિશામાં પૂરતી સભાનતા દાખવીએ અને સંનિષ્ઠ પ્રયાસો હાથ ધરીએ. અસ્તુ.

Scanned with OKEN Scanner

ભાષા વિકાસ અને કૃત્રિમ બુદ્ધિ (AI) : સંભાવનાઓ અને શક્યતાઓ

ડૉ. પારૂલબેન બી. દેસાઈ
આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર

પરિચય :

ભાષા વિકાસ માનવ મનોવિજ્ઞાનના વિકાસમાં મહત્વપૂર્ણ સ્થાન ધરાવે છે. બાળકના ભાષા વિકાસ થકી વાત-ચિત, સંવેદના, વિચારશકિત અને સામાજિક સંબંધોનો વિકાસ થાય છે. આ દ્રષ્ટિએ, કૃત્રિમ બુદ્ધિ (AI) એ ભાષા વિકાસના ક્ષેત્રમાં નવી દિશાઓ અને શક્યતાઓ પ્રદાન કરી રહી છે. આ સંશોધન પત્રમાં, સંશોધકે AI ના ઉપયોગ દ્વારા ભાષા વિકાસની પ્રક્રિયાઓને કેવી રીતે સુધારી શકાય તે અંગે ચર્ચા કરી છે.

૧. **ભાષા વિકાસના મૂળભૂત તત્વો :**

ભાષા વિકાસમાં નીચેના તત્વો મહત્વપૂર્ણ છે :

- **શબ્દભંડોળ (Vocabulary) :** બાળકના શબ્દભંડોળનો વિકાસ તેના ભાષા સમજણને પ્રભાવિત કરે છે.
- **વ્યાકરણ (Grammar) :** વ્યાકરણના નિયમોની સમજૂતી ભાષા પ્રયોગની યોગ્યતા માટે જરૂરી છે.
- **ઉચ્ચારણ (Pronunciation) :** યોગ્ય ઉચ્ચારણ ભાષા સંપ્રેષણમાં સ્પષ્ટતા લાવે છે.
- **સામાજિક સંદર્ભ (Context) :** ભાષાનો ઉપયોગ સામાજિક પરિસ્થિતિઓમાં યોગ્ય રીતે કરવો મહત્વપૂર્ણ છે.

૨. **AI અને ભાષા વિકાસ :**

AI નો ભાષા વિષયમાં નીચેના મુદ્દાને ધ્યાનમાં રાખી ઉપયોગ કરી શકાય :

- **વ્યકિતગત અભ્યાસ (Personalized Learning) :** AI આધારિત એપ્લિકેશન્સ બાળકના શીખવાની ગતિ અને શૈલી અનુસાર અભ્યાસ સામગ્રી પ્રદાન કરે છે, જે ભાષા વિકાસને પ્રોત્સાહિત કરે છે.
- **ઉચ્ચારણ સુધારણા (Pronunciation Improvement) :** AI આધારિત ઉચ્ચારણ સુધારણા સાધનો બાળકના ઉચ્ચારણની ભૂલો ઓળખી તેને સુધારવા માર્ગદર્શન આપે છે.
- **સામાજિક સંદર્ભમાં ભાષા ઉપયોગ (Language Use in Social Contexts) :** AI આધારિત ચેટબોટ્સ અને વર્ચ્યુઅલ સહાયક બાળકોને સામાજિક પરિસ્થિતિઓમાં ભાષાનો યોગ્ય ઉપયોગ શીખવે છે.
- **વિશ્વસનીય અભ્યાસ સામગ્રી (Authentic Learning Materials) :** AI આધારિત પ્લેટફોર્મ બાળકોને વાસ્તવિક જીવનના દ્રશ્યો અને વાર્તાઓ દ્વારા ભાષા શીખવા માટે પ્રેરિત કરે છે.

Scanned with OKEN Scanner

3. **AI આધારિત ભાષા વિકાસ સાધનો :**

વિશ્વભરના વિવિધ AI આધારિત સાધનો ભાષા વિકાસમાં મદદરૂપ બની રહ્યા છે :

- **Lingokids :** આ એપ્લિકેશન બાળકોને રમતો, ગીતો અને પઝલ્સ દ્વારા ભાષા શીખવા માટે પ્રેરિત કરે છે. આમાં 600 થી વધુ શીખવાની રમતો અને 1200 થી વધુ પ્રવૃત્તિઓ છે, જે બાળકોના ભાષા વિકાસને પ્રોત્સાહિત કરે છે.
- **Lingopie Kids :** આ પ્લેટફોર્મ બાળકોને શૈક્ષણિક વિડિઓઝ અને ઇન્ટરેક્ટિવ ટૂલ્સ દ્વારા ભાષા શીખવા માટે પ્રેરિત કરે છે. આમાં ડ્યુઅલ સબટાઇટલ્સ અને ઇન્ટરેક્ટિવ ટ્રાન્સક્રિપ્ટ્સ જેવી સુવિધાઓ છે, જે ભાષા શીખવાની પ્રક્રિયાને સરળ બનાવે છે.
- **Mondly Kids :** આ એપ્લિકેશન બાળકોને ભાષા શીખવા માટે ચેટબોટ અને સ્પીચ રિકગ્નિશન ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરે છે. આમાં વર્ચ્યુઅલ રિયાલિટી અને ઓગમેન્ટેડ રિયાલિટી જેવી સુવિધાઓ છે, જે શીખવાના અનુભવને વધુ રસપ્રદ બનાવે છે.
- **PicTalky :** આ AI આધારિત સાધન ભાષા વિકાસમાં વિલંબ ધરાવતાં/ધીમી પ્રગતિ દર્શાવતા બાળકો માટે સંકેતો અને ચિત્રો દ્વારા સંપ્રેષણમાં મદદ કરે છે. આમાં ન્યુરલ - આધારિત એનએલપી મોડ્યુલ્સનો ઉપયોગ થાય છે, જે ભાષા સમજણને સુધારે છે.
- **Voiceitt :** આ AI આધારિત વોઇસ ટ્રાન્સલેટર પ્રોગ્રામ બોલવા અથવા લખવામાં મુશ્કેલી ધરાવતા બાળકો માટે મદદરૂપ છે. આ પ્રોગ્રામ બોલીનો અનુવાદ ટેક્સ્ટ અને ઓડિયોમાં કરે છે, જે બાળકોની સ્વતંત્રતા અને આત્મવિશ્વાસને વધારવા માટે મદદરૂપ છે.
- **Read Along (Google Bolo) :** આ એન્ડ્રોઇડ એપ્લિકેશન બાળકોને વાર્તાઓ દ્વારા વાંચન શીખવા માટે મદદરૂપ છે. આમાં ડાયાના નામનું પાત્ર છે, જે બાળકોને ઉચ્ચારણ અને વાંચન કૌશલ્યમાં માર્ગદર્શન આપે છે.
- **Project LISTEN (Reading Tutor) :** આ પ્રોજેક્ટ કમ્પ્યુટર આધારિત રીડિંગ ટ્યુટરની રચના કરી છે, જે બાળકોના વાંચન કૌશલ્યને સુધારે છે. આ ટ્યુટર ભૂલોને ઓળખી, મદદ કરે છે અને પ્રગતિનું મૂલ્યાંકન કરે છે.
- **Tinker Tales :** આ ઇન્ટરેક્ટિવ સ્ટોરીટેલિંગ ફ્રેમવર્ક બાળકોને વાર્તાઓ દ્વારા ભાષા અને AI લિટરસી શીખવા માટે મદદરૂપ છે. આમાં નેફ-ચિપ જોડાયેલા પાઉન્સ અને ટોકન્સનો ઉપયોગ થાય છે, જે બાળકોને વાર્તાની રચનામાં સહાય કરે છે.
- **LENA Foundation :** આ સંસ્થા બાળકો અને સંભાળનારાઓ વચ્ચેની વાતચીતને પ્રોત્સાહિત કરવા માટે ટેકનોલોજી સિસ્ટમ વિકસાવે છે. આ સિસ્ટમ ભાષા વિકાસમાં મદદરૂપ છે અને 40 થી વધુ દેશોમાં ઉપયોગમાં છે.

Scanned with OKEN Scanner

૪. ભારતના સંદર્ભમાં : ઉપયોગ વધતું જાય છે.

ભારતમાં, AI આધારિત ભાષા વિકાસ સાધનોનું

- **KITE અને Navy Children School, Kochi :** KITE અને Navy Children School, Kochi વચ્ચે થયેલી ભાગીદારીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ AI અને રોબોટિક્સ શિક્ષણને પ્રોત્સાહિત કરવાનો છે. આ ભાગીદારી હેઠળ, NCS, Kochi માં AI અને રોબોટિક્સ લેબ્સ સ્થાપિત કરવામાં આવી છે, જેમાં ફ્રી અને ઓપન સોર્સ સોફ્ટવેર (FOSS) નો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. તે ઉપરાંત, શિક્ષકોને ડિજિટલ પદ્ધતિઓ, ICT સંકલન અને આધુનિક વર્ગખંડ પદ્ધતિઓ અંગે તાલીમ આપવામાં આવે છે. NCS, Kochi એ KITE નું "Little KITEs IT Club" કાર્યક્રમ અપનાવ્યું છે, જે વિદ્યાર્થીઓને કોડિંગ, રોબોટિક્સ અને AI જેવા ક્ષેત્રોમાં હેન્ડ્સ-ઓન શીખવા માટે પ્રોત્સાહિત કરે છે. વિદ્યાર્થીઓને KITE ના ડિજિટલ સ્ત્રોતો, જેમ કે KITE VICTERS એજ્યુકેશનલ ચેનલનો ઉપયોગ કરીને શૈક્ષણિક સામગ્રી બનાવવા અને શેર કરવા માટે સક્ષમ બનાવવામાં આવ્યા છે.
- **THE Labs, પૂણે :** પૂણે સ્થાપિત THE Labs એ નીચા આવકવાળા સમુદાયોના બાળકોને AI શિક્ષણ પ્રદાન કરવા માટે એક પહેલ શરૂ કરી છે, જે ભાષા વિકાસમાં મદદરૂપ થાય છે. KITE અને Navy Children School, Kochi વચ્ચે થયેલી ભાગીદારીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ AI અને રોબોટિક્સ લેબ્સ સ્થાપિત કરવામાં આવી છે, જેમાં ફ્રી અને ઓપન સોર્સ સોફ્ટવેર (FOSS) નો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. તે ઉપરાંત, શિક્ષકોને ડિજિટલ શિક્ષણ પદ્ધતિઓ, ICT સંકલન અને આધુનિક વર્ગખંડ પદ્ધતિઓ અંગે તાલીમ આપવામાં આવી છે. NCS Kochi એ KITE નું "Little KITEs IT Club" કાર્યક્રમ અપનાવ્યું છે, જે વિદ્યાર્થીઓને કોડિંગ, રોબોટિક્સ અને AI જેવા ક્ષેત્રોમાં હેન્ડ્સ-ઓન શીખવા માટે પ્રોત્સાહિત કરે છે. વિદ્યાર્થીઓને KITE ના ડિજિટલ સ્ત્રોતો, જેમ કે KITE VICTERS એજ્યુકેશન ચેનલનો ઉપયોગ કરીને શૈક્ષણિક સામગ્રી બનાવવા અને શેર કરવા માટે સક્ષમ બનાવવામાં આવ્યા છે.

THE Labs પૂણે એ એક નોન-પ્રોફિટ આફ્ટર-સ્કૂલ કાર્યક્રમ છે, જે 2024 માં સ્થાપિત થયો હતો. આ કાર્યક્રમનો ઉદ્દેશ AI શિક્ષણને નીચા આવકવાળા સમુદાયોના બાળકો સુધી પહોંચાડવાનો છે. આ પહેલની શરૂઆત ખડકવાસલા પાસે એક નીચા આવકવાળા અંગ્રેજી માધ્યમના શાળામાં 11-14 વર્ષની ઉંમરના 2... વિદ્યાર્થીઓ સાથે પાયલોટ કાર્યક્રમથી થઇ હતી. વિદ્યાર્થીઓએ છબી વર્ગીકરણ, જનરેશન અને પ્રોમ્પ્ટ એન્જિનિયરિંગ જેવા AI ના મૂળભૂત બાબતો શીખવવામાં આવે છે. કરિકલમમાં AI બાયસ અને તેના પ્રભાવોની સમજણ પર વિશેષ ભાર આપવામાં આવ્યો છે. જેથી વિદ્યાર્થીઓ ટેકનોલોજીની અસરકારકતા અને નૈતિકતા અંગે વિચાર કરી શકે. આ કાર્યક્રમ હવે 63 વિદ્યાર્થીઓ સુધી વિસ્તર્યો છે.

Scanned with OKEN Scanner

વિદ્યાર્થીઓએ AI જનરેટેડ છબીઓમાં બાયસનું વિશ્લેષણ કર્યું અને ભાષા મોડેલ્સને તાલીમ આપવાનું શીખ્યું. જે તેમને ડિજિટલ નેરેટિવ્સને ફરીથી આકાર આપવા સક્ષમ બનાવે છે. આ પહેલ ટેકનોલોજી, માનવતાવાદ અને ઉદ્યોગ સાહસિકતા સાથે જોડાયેલી છે, જે પરંપરાગત શિક્ષણ અને ટેકનોલોજી વિકાસમાં ખાલી જગ્યા ભરવા માટે રચાયેલ છે.

આ બંને પહેલો AI આધારિત શિક્ષણને પ્રોત્સાહિત કરવા અને વિદ્યાર્થીઓને ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે સક્ષમ બનાવવા માટે મહત્વપૂર્ણ યોગદાન આપે છે. KITE અને NCS Kochi ની ભાગીદારી શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓને ડિજિટલ શિક્ષણમાં સક્ષમ બનાવે છે, જ્યારે THE Labs ની પહેલ AI શિક્ષણને નીચા આવકવાળા સમુદાયોમાં પહોંચાડવા માટે કાર્યરત છે.

૫. પડકારો અને નૈતિક મુદ્દાઓ :

AI ના ઉપયોગમાં નીચેના પડકારો અને નૈતિક મુદ્દાઓ ઉઠે છે :

- **ડેટા ગોપનીયતા :** બાળકોના વ્યકિતગત ડેટાની સુરક્ષા અને ગોપનીયતા જાળવવી જરૂરી છે.
- **માનવ સંલગ્નતા :** AI માનવ સંલગ્નતાની જગ્યાએ ન આવી શકે, જે ભાષા વિકાસમાં મહત્વપૂર્ણ છે.
- **ટેકનોલોજી પર આધાર :** વધુ ટેકનોલોજી પર આધાર બાળકોના સામાજિક અને ભાવનાત્મક વિકાસને અસર કરી શકે છે.

નિષ્કર્ષ :

AI અને ભાષા વિકાસના સંકલનથી બાળકોના ભાષા વિકાસમાં નવી દિશાઓ અને શકયતાઓ પ્રગટ થઇ રહી છે. AI આધારિત સાધનો વ્યકિતગત અભ્યાસ, ઉચ્ચારણ, સુધારણા, સામાજિક સંદર્ભમાં ભાષા ઉપયોગ અને વિશ્વસનીય અભ્યાસ સામગ્રી પ્રદાન કરે છે. જો યોગ્ય રીતે અને નૈતિક રીતે તેનો ઉપયોગ થાય, તો તે બાળકોના ભાષા વિકાસને પ્રોત્સાહિત કરી શકે છે. શિક્ષકો, પેરેન્ટ્સ અને ડેવલપર્સને આ તકનીકનો યોગ્ય ઉપયોગ કરીને બાળકોના સર્વાંગી વિકાસ માટે પ્રયત્નશીલ રહેવું જોઇએ.

સંદર્ભ સૂચિ :

(1) Lingokids. (2024). Retrieved from https://nypost.com/2024/05/21/modern-parents-are-turning-to-lingokids-play-learning-app/
(2) Lingopie. (2025).Retrieved from https://en.wikipedia.org/wiki/Lingopie.
(3) Mondly. (2025). Retrieved from https://en.wikipedia.org/wiki/Mondly.
(4) PicTalky: Augmentative and Alternative Communication Software for Language Developmental Disabilities. (2021). Retrieved from https://arxiv.org/abs/2109.12941

શિક્ષણમાં સલાહકાર તરીકે AI

ડૉ. ધર્મીબેન બી. પટેલ
આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર

ટેકનોલોજીના વિશ્વમાં નવા દ્રષ્ટિકોણથી નવી ઊંચાઇ પામવાનો યુગ એટલે AI નો યુગ. ચપટી વગાડતા જ કાર્ય પાર પાડી શકાય તેવું AI શિક્ષણ ક્ષેત્રમાં અમૂલ્ય અને અતુલ્ય ફેરફારો લાવી રહ્યું છે. AI ની વિવિધ ભૂમિકાઓ અને તેની સૌથી મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકાઓમાંની એક સલાહકાર (Advisor) તરીકેની છે. AI માનવ શિક્ષકોનું સ્થાન લેતું નથી. પરંતુ તેમને અને વિદ્યાર્થીઓને વધુ સારી રીતે શીખવા અને શીખવવા માટે સશક્ત બનાવે છે. AI ડેટા વિશ્લેષણ અને પેટર્ન ઓળખવાની તેની ક્ષમતાનો ઉપયોગ કરીને. શિક્ષણ પ્રક્રિયામાં વ્યૂહાત્મક આંતરદ્રષ્ટિ અને ભલામણો પૂરી પાડે છે.

AI શિક્ષણના વિવિધ સ્તરો પર સલાહકારની ભૂમિકા ભજવી શકે છે. જેમાં વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, વાલીઓ અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓનો સમાવેશ થાય છે.

(૧) વિદ્યાર્થીઓ માટે વ્યક્તિગત સલાહકાર :

- **અભ્યાસક્રમ અને કારકિર્દી માર્ગદર્શન :** AI વિદ્યાર્થીઓના શૈક્ષણિક ઈતિહાસ, રુચિઓ, શક્તિઓ અને ભવિષ્યના લક્ષ્યોનું વિશ્લેષણ કરીને તેમને કયા વિષયો પસંદ કરવા જોઇએ, કયા અભ્યાસક્રમો લેવા જોઈએ અથવા કઇ કારકિર્દી તેમને અનુકૂળ રહેશે તે અંગે વ્યક્તિગત ભલામણો આપી શકે છે. તે સંબંધિત ઉદ્યોગ સંબંધિત વલણો અને નોકરીની તકો વિશે પણ માહિતી આપી શકે છે. વિદ્યાર્થીના શૈક્ષણિક વિકાસ માટે AI - Based Applications ખાસ બનાવવામાં આવ્યા છે.
- **શીખવાની વ્યૂહરચના :** AI વિદ્યાર્થીની શીખવાની શૈલી (દા.ત. દ્રશ્ય, શ્રાવ્ય) અને પ્રદર્શનનું વિશ્લેષણ કરીને તેને કંઇ શીખવાની વ્યુહરચનાઓ અપનાવવી જોઇએ, કયાં સંસાધનોનો ઉપયોગ કરવો જોઇએ અથવા કયા ક્ષેત્રોમાં વધારાના ધ્યાનની જરૂર છે તે અંગે સલાહ આપી શકે છે.
- **વ્યક્તિગત અભ્યાસ :** AI વ્યક્તિગત અભ્યાસ સામગ્રી પસંદ કરે છે. જ્યાં દરેક વિદ્યાર્થીને તેના જ અવલોકન, સમજ અને ઝડપ પ્રમાણે પાઠનું અધ્યયન કરવામાં આવે છે.
- **અભ્યાસ સૂચનો :** જો કોઇ વિદ્યાર્થી કોઇ ચોક્કસ ખ્યાલમાં મુશ્કેલી અનુભવી રહ્યો હોય. તો AI તેને વૈકલ્પિક સમજૂતીઓ, પ્રેક્ટિસ પ્રશ્નો અથવા અન્ય શીખવાની સામગ્રી સૂચવી શકે છે. AI ભવિષ્યની પરીક્ષાઓ માટે તૈયારી માટે અભ્યાસ પત્રકો, મોડેલ પ્રશ્નપત્રો અને ટેસ્ટ પ્લાન પણ તૈયાર કરે છે. તે વિદ્યાર્થીઓને આવશ્યકતા મુજબ માર્ગદર્શન આપે છે.

Scanned with OKEN Scanner

- **સમસ્યા નિવારણ :** વિશેષમાં વિદ્યાર્થીઓને કોઈ વ્યકિતગત કોઈ અંગત સમસ્યા હોય, સાંવેગિક પ્રશ્નો હોય માનસિક તણાવ હોય તેનું વિવિધ પાસાઓને લક્ષમાં લઈ સલાહ માર્ગદર્શન આપે છે.

(૨) **શિક્ષકો માટે શૈક્ષણિક સલાહકાર :**

- **પાઠ આયોજનમાં સહાય :** AI શિક્ષકોનુ પાઠ આયોજન, ક્વિઝ બનાવવી, પ્રશ્નપત્રો તૈયાર કરવા, વર્કશીટ તૈયાર કરવા અને વિવિધ શીખવાની પ્રવૃત્તિઓ ડિઝાઇન કરવામાં મદદ કરી શકે છે, તે સંબંધિત અભ્યાસક્રમ ધોરણો સાથે પાઠનું જોડાણ કરવામાં પણ સલાહ આપી શકે છે.
- **વિદ્યાર્થી પ્રદર્શન વિશ્લેષણ :** AI મોટા પ્રમાણમાં વિદ્યાર્થી ડેટાનું વિશ્લેષણ કરીને શિક્ષકોને વર્ગની સામૂહિક શકિતઓ અને નબળાઈઓ તેમજ વ્યકિતગત વિદ્યાર્થીઓની પ્રગતિ વિશે સૂઝ આપી શકે છે. આના આધારે, શિક્ષકો તેમની શિક્ષણ પદ્ધતિઓમાં સુધારો કરી શકે છે અને વધુ અસરકારક રીતે શીખવી શકે છે.
- **વહીવટી કાર્યક્ષમતા :** AI વહીવટી કાર્યો, જેમ કે ગ્રેડિંગ, હાજરી ટ્રેકિંગ અને સમયપત્રક ગોઠવવામાં સલાહ આપીને શિક્ષકોનો સમય બચાવી શકે છે, જેથી તેઓ શિક્ષણ પર વધુ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી શકે.
- **વ્યાવસાયિક વિકાસ :** AI શિક્ષકોને નવી શિક્ષણ પદ્ધતિઓ, AI ટૂલ્સના ઉપયોગ અને તેમના વિષય ક્ષેત્રમાં નવીનતમ સંશોધનો વિશે માહિતી આપીને તેમના વ્યાવસાયિક વિકાસમાં મદદ કરી શકે છે.
- **વિદ્યાર્થી મૂલ્યાંકન :** AI - Assessment Tools વિદ્યાર્થીઓના પરીક્ષા પરિણામ, લેખનશૈલી, ઉત્તરશૈલી અને ભૂલોથી શિક્ષકોને અભ્યાસનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે સહાય કરે છે.
- **ઉપચારાત્મક કાર્ય સૂચન :** AI નિદાન સંદર્ભે ઉપચારાત્મક પ્રવૃત્તિ માટે પણ સૂચનો આપે છે. જેનાથી વિદ્યાર્થીની ખામી દૂર કરવા માટે યોગ્ય પગલાં લેવાઈ શકે છે.

(૩) **શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ માટે વ્યૂહાત્મક સલાહકાર :**

- **અભ્યાસક્રમ વિકાસ :** AI હાલના અભ્યાસક્રમની અસરકારકતાનું મૂલ્યાંકન કરી શકે છે અને બજારની માંગ, વિદ્યાર્થીઓની રુચિઓ અને ભવિષ્યના વલણોના આધારે સુધારાઓ સૂચવી શકે છે.
- **સંસાધન ફાળવણી :** AI વિદ્યાર્થીઓના ડેટાનું વિશ્લેષણ કરીને સંસ્થાઓને કયા સંસાધનો (શિક્ષકો, ઇન્ફ્રાસ્ટ્રકચર, ભંડોળ) કયાં ફાળવવા જોઈએ તે અંગે સલાહ આપી શકે છે. જેથી શ્રેષ્ઠ શીખવાના પરિણામો પ્રાપ્ત થાય.
- **શૈક્ષણિક નીતિઓ :** AI શૈક્ષણિક નીતિઓની અસરકારકતાનું મૂલ્યાંકન કરવામાં અને ડેટા આધારિત ભલામણો પ્રદાન કરીને વધુ સારી નીતિઓ બનાવવામાં મદદ

Scanned with OKEN Scanner

કરી શકે છે.

- ભવિષ્યનું આયોજન : AI શૈક્ષણિક સંસ્થાઓને ભવિષ્યના શૈક્ષણિક વલણો, ટેકનોલોજીકલ પરિવર્તનો અને વિદ્યાર્થીઓની જરૂરિયાતોનું અનુમાન લગાવવામાં મદદ કરી શકે છે, જેથી સંસ્થાઓ ભવિષ્ય માટે તૈયાર રહી શકે.
- માહિતી વિશ્લેષણ : વિદ્યાર્થીઓના પરિણામ, હાજરી, અભ્યાસશૈલી અને પરફોર્મન્સની માહિતી પરથી AI સંસ્થા માટે અભ્યાસક્રમ સુધારણા અને અભ્યાસપ્રક્રિયા સુધારવા માટે સૂચનો આપે છે.
- કોર્ષ ડિઝાઈન : AI નવા કોર્સ ડિઝાઈન કરવા માટે વૈજ્ઞાનિક આધાર આપે છે. સંસ્થાઓ સમયસર માર્કશીટ, પ્રવેશ પ્રક્રિયા અને પ્રગતિ રિપોર્ટ તૈયાર કરી શકે છે.
- **E-Learning Platforms :** AI પાવર કરેલા LMS (Learning Management Systems) કલાસરૂમ મેનેજમેન્ટ, ઈ-મેટિરિયલ, રીવ્યૂ અને ફીડબેકમાં ખૂબ મદદરૂપ થાય છે.

(૪) વાલીઓ માટે માર્ગદર્શન :

AI વાલીઓને પણ બાળકના અભ્યાસ અંગે સંપૂર્ણ માહિતી આપે છે. તે બાળકોની પ્રગતિ, અભ્યાસક્રમ, મજબૂત અને નબળા વિષયોની જાણકારી આપી યોગ્ય માર્ગદર્શન આપે છે. AI દ્વારા મળતી માહિતી વાલીને યોગ્ય નિર્ણય લેવા માટે મદદરૂપ બને છે.

(૫) AI સલાહકાર તરીકેની મર્યાદાઓ અને પડકારો :

AI ની સલાહકાર ભૂમિકા અપાર સંભાવનાઓ ધરાવે છે, પરંતુ તેની કેટલીક મર્યાદાઓ પણ છે :

- **માનવીય સ્પર્શ અને ભાવનાત્મક બુદ્ધિનો અભાવ :** AI માનવી સલાહકારો દ્વારા આપવામાં આવતી સહાનુભૂતિ, પ્રેરણા, ભાવનાત્મક ટેકો અને જટિલ સામાજિક ક્રિયા પ્રતિક્રિયાઓ પ્રદાન કરી શકતું નથી. કેટલાક સંવેદનશીલ મુદ્દાઓ પર માનવીય સલાહકાર અનિવાર્ય છે.
- **ડેટાની ગુણવત્તા અને પક્ષપાત :** AI ની સલાહની ગુણવત્તા તે જે ડેટા પર તાલીમ પામે છે તેના પર આધાર રાખે છે. જો ડેટા પક્ષપાતી હોય અથવા અપૂર્ણ હોય, તો AI ની ભલામણો પણ પક્ષપાતી અથવા ખોટી હોઇ શકે છે.
- **કાનૂની અને નૈતિક ચિંતાઓ :** ડેટા ગોપનીયતા, AI દ્વારા લેખાયેલા નિર્ણયોની જવાબદારી અને પારદર્શિતા જેવા નૈતિક અને કાનૂની મુદ્દાઓને સંબોધવા જરૂરી છે.
- **અતિ-નિર્ભરતાનું જોખમ :** વિદ્યાર્થીઓ કે શિક્ષકો AI સલાહકાર પર વધુ પડતા નિર્ભર બની શકે છે, જેનાથી તેમની પોતાની જટિલ વિચારસરણી અને નિર્ણય લેવાની ક્ષમતા ઘટી શકે છે.
- **એકસેસ સમસ્યા :** સૌથી નબળા વર્ગ માટે એકસેસની સમસ્યા છે. ઈન્ટરનેટની

સમજ અને ખર્ચ ન પોષાય એવું બની શકે.

- ભાષાની સમસ્યા : માતૃભાષા કે પાદેશિક ભાષામાં વધુ ઉપયોગની સમસ્યા નડે છે.

નિષ્કર્ષ :

AI શિક્ષણમાં સલાહકાર તરીકે એક શકિતશાળી ભૂમિકા ભજવી શકે છે, જે શિક્ષણ પ્રક્રિયાને વધુ વ્યકિતગત અને કાર્યક્ષમ બનાવે છે. તે શિક્ષકો અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓને તેમના સમયનો વધુ વ્યૂહાત્મક રીતે ઉપયોગ કરવા અને વિદ્યાર્થીઓના શીખવાના પરિણામોને સુધારવા માટે સક્ષમ બનાવે છે. જો કે, AI ને એક સાધન તરીકે જોવું મહત્વપૂર્ણ છે, જે માનવ બુદ્ધિ અને અનુભવને પૂરક બનાવે છે. તેનું સ્થાન લેતું નથી. AI વડે ભવિષ્યનું શિક્ષણ વધુ સ્પષ્ટ, વૈજ્ઞાનિક અને વ્યકિતગત બનશે. જે એક સશકત સમાજની રચનામાં સહાયરૂપ બનશે. AI અને માનવીય નિષ્ણાતોના સહયોગથી જ ભવિષ્યના શિક્ષણનું નિર્માણ થઈ શકશે. AI ને સહયોગી તરીકે સ્વીકારી આપણે શિક્ષણને વધુ સમૃદ્ધ બનાવી શકીએ - જ્યાં શીખવું માત્ર આવશ્યકતા નહિ, પણ આનંદદાયક અનુભવ બની શકે.

ગઝલ

બંનેની નોખી નોખી સૌ માન્યતા હજી છે,
મતભેદ ઉગ્ર છે તો પણ મિત્રતા હજી છે.

રાખીને ગજવું ખાલી, દુનિયા ઘૂમી શકું છું,
હૈયામાં લાગણીની એવી મતા હજી છે.

તું છે - નથી એ બાબત ગ્રંથો ઘણાં લખાયાં,
પણ મૂર્ખતા હજી છે, ને ગૂઢતા હજી છે !

પામીશ લક્ષ્ય નકકી, હિંમત છે ફેફસાંમાં,
કપરા ચઢાણ છે, પણ શ્રદ્ધેયતા હજી છે.

વાણી કહે અલગ કંઈ, આંખો કહે અલગ કંઈ,
નિઃશબ્દ સાંભળી લઉં, એ સજ્જતા હજી છે.

હું ઝૂકતો નથી, ના ઝૂકાવું છું કોઈને,
દેખાય નહિ જગતને, એ નમ્રતા હજી છે.

- સુનીલ શાહ

Scanned with OKEN Scanner

AI જ્ઞાનનો મહાસાગર કે ભ્રમનો કૂવ?

ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ વાઘ, ચૌહ...
અધ્યાપક સહા...

ટેક્નોલોજીના યુગમાં AI નો ઉદય -

પરિચય : ટેક્નોલોજીના આ યુગમાં, આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ (AI) એ આપ... અત્યાધુનિક ટેક્નોલોજીના આ યુગમાં ક્રાંતિ લાવી છે. ChatGPT, Gemini, Grok જેવા જનરેટિવ AI ટૂલ્સ હવે મા... દૈનિક જીવનમાં ક્રાંતિ લાવી છે. ... ટેક્નો એક્સપર્ટ્સ પૂરતા સીમિત નથી, પણ સામાન્ય લોકો માટે પણ અભિન્ન ભાગ બ... ગયા છે. વિદ્યાર્થીઓ હોમવર્ક માટે, ઉચ્ચ શિક્ષણ સાથે સંકળાયેલ વિદ્યાર્થી સંશોધન માટે, ... ભિન્ન-ભિન્ન હેતુપૂર્તિ માટે, વ્યવસાયિકો ઇ-મેઇલ રિપોર્ટ્સ માટે, વ્યવસાયિક માર્ગદર્શન માટે, તથા સર્જનશીલ વ્યવસાયોમાં સ્ક્રિપ્ટિંગ અને પ્લાનિંગ માટે એ.આઇ.નો વ્યાપક ઉપયોગ ક... છે.

તેમ છતાં, OpenAI ના CEO સેમ ઓલ્ટમેને તાજેતરમાં આપેલી ટિપ્પણીએ એ.આઇ.ની મર્યાદાઓ અને ભ્રામકતા અંગે ફરી ચર્ચા શરૂ કરી છે. તેમણે સ્પષ્ટ કહ્યું કે "એ.આઇ. મોડેલ્સ ખોટાં હોઇ શકે છે અને તેના પર આંખ મીંચીને ભરોસો કરવો જોખમી છે." તેમણે ખાસ કરીને 'Hallucination' (મતિભ્રમ) શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો હતો, જે દર્શાવે છે કે એ.આઇ. આત્મવિશ્વાસ સાથે ખોટી માહિતી આપી શકે છે.

એ.આઇ. પર વધી રહેલી નિર્ભરતા -

અહેવાલો અનુસાર, 60% થી વધુ યુવાનો અઠવાડિયામાં ઓછામાં ઓછી ત્રણથી પાં... વખત ChatGPT જેવા ટૂલ્સનો ઉપયોગ કોઇ નિર્ણય લેવા માટે કરે છે. પરંતુ ચિંતાની બાબ... એ છે કે તેમાના 70% લોકોને ખબર નથી હોતી કે તેમણે મળેલી માહિતી સાચી છે કે નહીં.

અગાઉ જે પ્રશ્નો આપણે મિત્રોને કે નિષ્ણાતોને પૂછતા હતા - જેમ કે "શું ખાવું?", "શું ખરીદવું?," "બાળ ઉછેર કેવી રીતે કરવો?" - આજે એ બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપણે AI પાસેથી લઇએ છીએ. આમ, આપણે વિચારશક્તિ અને નિર્ણય ક્ષમતા ગુમાવવાનું શરૂ ક... દીધુ છે.

જ્ઞાનનો મહાસાગર કે ભ્રમનો કૂવો?

જોકે AI અત્યાધુનિક રીતે તાલીમ પ્રાપ્ત હોય છે, તે મૂળભૂત રીતે ઇન્ટરનેટ પરથી મેળવેલા ડેટા પર આધાર રાખે છે. આ ડેટા પણ સાતત્યપૂર્ણ કે વિશ્વસનીય નથી. GPT-4 જે... મોડેલ્સને એપ્રિલ 2023 સુધીની માહિતી પર આધારિત તાલીમ આપવામાં આવી છે. તેથી ... ત્યાર પછીની ઘટનાઓ અંગે અજાણ છે. તેમ છતાં, જ્યારે તમે પ્રશ્ન કરો ત્યારે ... આત્મવિશ્વાસથી જવાબ આપે છે અને અહીંથી થાય છે 'Hallucination', એટલે કે ભ્રમપૂ... જવાબ આપવો.

Scanned with OKEN Scanner

AI મોડેલ્સ માત્ર સંભાવનાઓના આધારે લખે છે - જે શબ્દો એક સાથે આવવાની શક્યતા હોય તે પ્રમાણે. એટલે કે જવાબ શાસ્ત્રીય રીતે સરસ લાગી શકે, પણ તેમાં સમર્થનશીલ ચોકસાઇ નથી કહેવાતું.

એ.આઇ. પર આંધળો વિશ્વાસ - જોખમો શું છે?

(1) **ખોટી માહિતીનો ભય** - AI એ ખરેખર ખોટી અથવા ભ્રામક માહિતી આપી શકે છે, જે ખાસ કરીને આરોગ્ય, કાનૂની અથવા નૈતિક નિર્ણયો માટે ખતરનાક સાબિત થઇ શકે છે.

(2) **નિર્ભરતા અને વિચારશક્તિમાં ઘટાડો** - AI પર અતિ નિર્ભરતા આપણાં પોતાના વિચારો અને નિષ્ણાતોની સલાહ લેવાની પદ્ધતિમાં ઘટાડો લાવે છે. ધીરે-ધીરે પોતાની નિર્ણયશક્તિ ગુમાવી શકે છે.

(3) **પક્ષપાતપૂર્ણ માહિતી કે ડેટા** - જો ટ્રેનિંગ ડેટા પૂર્વગ્રહયુક્ત હોય, તો એ.આઇ. પણ સમાન રીતે ખોટા અથવા અપમાનજનક પરિણામો આપી શકે છે, જેમ કે 2015 માં ગૂગલ ફોટોઝ દ્વારા આફ્રિકન અમેરિકન લોકોની ખોટી ઓળખ.

(4) **સંદર્ભ અને લાગણીઓનો અભાવ** - AI માનવીય ભાવનાઓ, સાંસ્કૃતિક સંદર્ભો અને નૈતિક મૂલ્યોને સંપૂર્ણ રીતે સમજવા અસમર્થ છે.

શિક્ષક સામે એ.આઇ. : તુલનાત્મક દ્રષ્ટિ -

શિક્ષક અને એ.આઇ. બંને શિક્ષણમાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે. જ્યાં AI વ્યક્તિગત અધ્યયન ઝડપી માહિતી અને રિપિટિટીવ જેમ કે ગમે ત્યારે ગમે તે સમયે કાર્યોમાં મદદરૂપ થાય છે, ત્યાં શિક્ષક સમજાવટ, મૌલિક વિચાર, નૈતિક દિશા અને લાગણીઓના વિકાસમાં અનિવાર્ય છે. આથી, AI શિક્ષકનો વિકલ્પ નથી - પૂરક છે.

AI એક શક્તિશાળી સાધન છે. તે આપણું જીવન સરળ અને કાર્યક્ષમ બનાવી શકે છે. પરંતુ તેના પર આંખ મીંચીને ભરોસો કરવો, વિવેક વગર ઉપયોગ કરવો, આપણને જોખમમાં મૂકી શકે છે. ખાસ કરીને એવા નિર્ણયો માટે જ્યાં ખોટી માહિતીના ગંભીર પરિણામો આવી શકે છે - જેમ કે આરોગ્ય, નાણાંકીય આયોજન, કાનૂની બાબતો - કે જ્યાં માનવીય સમજ અને વિશ્લેષણ જરૂરી છે.

નિષ્કર્ષ : પ્રશ્ન સાથે ઉપયોગ કરો -

AI ને અંધવિશ્વાસથી નહીં, પણ સમજદારીથી ઉપયોગાં લો. AI પાસે દરેક પ્રશ્નનો જવાબ હોય શકે છે - પણ દરેક જવાબ સાચો હશે એની ગેરંટી નથી. માહિતી ચકાસો, અન્ય અધિકૃત સ્ત્રોતો સાથે સરખામણી કરો અને જો જરૂરી હોય તો નિષ્ણાતોની સલાહ લો.

"AI તમારા પ્રશ્નોનો જવાબ આપી શકે છે, પણ અંતિમ નિર્ણય તમારો હોવો જોઈએ."

Scanned with OKEN Scanner

એ.આઈ. અને ભાષા સંરક્ષણ

ડૉ. પલ્લવીબેન કે. કાપડીયા
અધ્યાપક સહાયક

પ્રવર્તમાન યુગમાં આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સનું ભવિષ્ય ખૂબ જ પરિવર્તનકારી માનવામાં આવી રહ્યું છે. એ.આઇ. મશીન લર્નિંગ દ્વારા માનવ જેવી બુદ્ધિના વિકાસની પ્રક્રિયા છે. એ.આઇ. ટેકનોલોજી માનવજીવનના લગભગ દરેક પાસાને પ્રભાવિત કરી રહી છે. જેમાં શિક્ષણ અને ભાષા સંરક્ષણ પણ આ ક્રાંતિકારી પરિવર્તનથી બાકાત નથી. એ.આઇ. પાસે વ્યક્તિગત શિક્ષણ અનુભવ પ્રદાન કરવા ભાષા શીખવાની પ્રક્રિયાને વધુ સુલભ બનાવવા અને લુપ્ત થતી ભાષાઓને ડિજિટલ સ્વરૂપમાં સાચવવા માટે અસાધારણ સંભાવના છે. ભવિષ્યમાં એ.આઇ. અને ભાષા સંરક્ષણ વચ્ચે સંતુલન જાળવવો મહત્વપૂર્ણ રહેશે. આ માટે નીચેના મુદ્દાઓ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું જરૂરી છે.

(૧) **ડેટા સંગ્રહ અને ક્યુરેશન :** લુપ્તપ્રાય ભાષાઓ માટે ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળા ડેટા સંગ્રહને પ્રોત્સાહન આપવો. આમાં ભાષાના મૂળતત્વો ભાષાશાસ્ત્રીઓ અને ટેકનોલોજી નિષ્ણાત વચ્ચે સહયોગ જરૂરી છે.

(૨) **સમુદાય આધારિત વિકાસ :** એ.આઇ. ટુલ્સ અને એપ્લિકેશન્સનો વિકાસ કરતી વખતે ભાષા સમુદાયોને સામેલ કરવા. આ સુનિશ્ચિત કરશે કે ટેકનોલોજી તેમની જરૂરિયાતો અને સાંસ્કૃતિક મૂલ્યોને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

(૩) **બહુભાષી મોડેલો :** એવા એ.આઇ. મોડેલો વિકસાવવા જે અનેક ભાષાને સપોર્ટ કરે જેમાં ઓછી બોલાતી ભાષાઓનો સમાવેશ થાય છે.

(૪) **નીતિગત સમર્થન :** સરકારો અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓને ભાષા સંરક્ષણ માટે એ.આઇ.ના ઉપયોગને પ્રોત્સાહન આપતી નીતિઓ બનાવી જોઇએ.

(૫) **જાણીતા તથા ભાષાશાસ્ત્રીઓ સાથે સહયોગ :** ભાષાશાસ્ત્રીઓ વચ્ચે સહયોગ વધારવો જેથી એ.આઇ. મોડેલો ભાષાની જટિલતાઓને વધુ સારી રીતે સમજી શકે. આખરે એ.આઇ.નું ભવિષ્ય ભાષા સંરક્ષણ માટે એક ઉત્તમ સાધન બની શકે છે. આ સાથે એ.આઇ. ભાષા સંરક્ષણમાં કેવી રીતે મદદ કરશે તે વિશે જોઇએ તો જેમાં,

(૬) **ભાષાના ડેટાનું દસ્તાવેજીકરણ અને વિશ્લેષણ :** સ્પીચ રેકગ્નિશન, ડિજિટલ રિપોઝીટરી, ભાષા વિશ્લેષણ :

(એ) **સ્પીચ રેકગ્નિશન, ડિજિટલ રિપોઝીટરી, ભાષા વિશ્લેષણ**

સ્પીચ રેકગ્નિશન : ભાષાઓને કેટલાક લોકોના અવાજને રેકોર્ડ કરીને તેની લીખીત સ્વરૂપમાં રૂપાંતરિત કરવામાં મદદ કરી શકે છે, આ રીતે ભાષાને સાચવી શકીએ છીએ.

(બી) **ડિજિટલ રિપોઝીટરી :** એ.આઇ. માટે મોટા પ્રમાણમાં ભાષાકીય ડેટા, ઓડિયો ટેક્સ્ટ, વિડીયો સામગ્રીને વ્યવસ્થિત રીતે સંગ્રહિત કરવામાં મદદ કરે છે. તે

Scanned with OKEN Scanner

ભાષાના શીખનારાઓ માટે ભાષાશાસ્ત્રીઓ માટે એક અમૂલ્ય સંસાધન બની શકે છે.

(સી) ભાષાનું વિશ્લેષણ : એ.આઇ. ભાષાની રચના વ્યાકરણ અને ઉપયોગની રીતોની વિશ્લેષણ કરી નવી આંતરદ્રષ્ટિ પ્રદાન કરી શકે છે.

આમ, એ.આઇ. ભાષાની રચના વ્યાકરણ અને ઉપયોગની રીતોનો વિશ્લેષણ કરી નવી આંતરદ્રષ્ટિ પ્રદાન કરી શકે છે.

આમ, એ.આઇ. ભાષા સંરક્ષણમાં આપણને ઉપયોગી સાબિત થઇ શકે છે. આપણને એ.આઇ. સંચાલિત એપ્સ, પ્લેટફોર્મ, ઇન્ટરેકટીવ ભાષા શીખવાના અનુભવ પ્રદાન કરી શકે છે. એ.આઇ. હાલના ડેટાનો ઉપયોગ કરીને લુપ્તપ્રાય ભાષાઓમાં નવા પુસ્તકો, વાર્તાઓ, ગીતો અને અન્ય શૈક્ષણિક સામગ્રી બનાવી શકે છે. સાથે એ.આઇ. બાળકો માટે ભાષા શીખવાને મનોરંજક બનાવવા માટે રમતો અને અન્ય આકર્ષક સામગ્રી બનાવી શકે છે, જેથી તમને પોતાની મૂળ ભાષા સાથે જોડાણ અનુભવાય.

એ.આઇ. માત્ર ભાષા જ નહીં પરંતુ તે ભાષા સાથે સંકળાયેલી સાંસ્કૃતિક વાર્તાઓ લોકવાયકાઓ અને મૌખિક પરંપરાઓને પણ સાચવી શકે છે. ભાષાએ વ્યકિતની સાંસ્કૃતિક ઓળખ અને જ્ઞાનનો પાયો છે. એ.આઇ.નો ઉપયોગ કરી ઇન્ટરેકિટવ પાઠ, ગેમીફાઇડ, લર્નિંગ મોડયુલ અને વર્ચ્યુઅલ રિયાલિટી આધારિત અનુભવો. એ.આઇ. ભાષા સંરક્ષણ માટે ખૂબ જ આશાસ્પદ છે. પરંતુ સામે કેટલાક પડકારો પણ છે, જેમાં ડેટાનો અભાવ જોવા મળે છે. જેમાં લુપ્તપ્રાય ભાષાઓ માટે એ.આઇ. મોડલ બનાવવા માટે પૂરતા પ્રમાણમાં ડેટા ઉપલબ્ધ હોતા નથી. આ સાથે ભાષાની અધિકૃતતા અને સાંસ્કૃતિક વિશ્વાસનીયતા નિશ્ચિત કરવા માટે મૂળ બોલનારાઓ અને ભાષાશાસ્ત્રીઓને સક્રિય ભાગીદારી અનિવાર્ય છે.

એ.આઇ. એક સહાયક સાધન માત્ર છે, પરંતુ માનનીય જ્ઞાન અને અનુભવોનું સ્થાન લઇ શકતું નથી તે હકીકત છે, છતાં ભવિષ્યમાં જેમ જેમ એ.આઇ. ટેકનોલોજી વધુ વિકસિત થશે તેમ તેમ ભાષા સંરક્ષણ અને પુનરૂત્થાન માટે વધુ શકિતશાળી અને સચોટ સાધનો ઉપલબ્ધ થશે. એ.આઇ. અને માનવીય પ્રાયોસોના સહયોગથી આપણે વિશ્વની ભાષાકીય વિવિધતાને બચાવવામાં, સાંસ્કૃતિક વારસાને સુરક્ષિત કરવામાં સક્ષમ બનશે. એ.આઇ. એ ભાષા સંરક્ષણ માટે એક ક્રાંતિકારી સાધન બની રહેશે. જે ભવિષ્યની પેઢીઓ માટે ભાષાના અસ્તિત્વને સુનિશ્ચિત કરવામાં મદદ કરી શકે છે.

અંતે, એ.આઇ.નું ભવિષ્ય ભાષા સંરક્ષણ માટે નવું પ્રકરણ ખોલે છે. આપણે સૌએ આ તકનીકી પ્રગતિને સ્વીકારવી જોઇએ અને તેના લાભો ને મહત્તમ બનાવવા માટે સક્રિય પણે કાર્ય કરવું જોઇએ. એ.આઇ.એ ખરેખર માતૃભાષા સંરક્ષણના ભવિષ્યને આકાર આપવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.

Scanned with OKEN Scanner

કૃત્રિમ બુદ્ધિ AI: વર્તમાન સ્થિતિ અને ભવિષ્યની દિશા

ડૉ. અરૂણભાઈ એન. દેલ...
અધ્યાપક સહાય...

પરિચય : ૨૧મી સદીએ ડિજિટલ ક્રાંતિની સદી છે. વિશ્વનો દરરોજ ઝડપથી વિકાસ થ... રહ્યો છે અને તેમાં કૃત્રિમ બુદ્ધિ એટલે કે Artificial Intelligence (AI) મહત્વની ભૂમિકા ભજવ... રહી છે. AI એ એવી ટેકનોલોજી છે, જેમાં મશીનો માનવ મગજ જેવું વિચારી શકે છે. નિર્ણ... લઈ શકે છે અને કાર્ય પણ કરી શકે છે. આજની દ્રષ્ટિએ AI માત્ર વૈજ્ઞાનિકોનો વિષય રહ્યો નથી. પણ સામાન્ય માણસના જીવનમાં પણ ઘૂસી ગયો છે.

AI ની વર્તમાન સ્થિતિ : AI નો વિકાસ છેલ્લા દાયકામાં ઝૂંબેશ ભર્યો રહ્યો છે. આ... આપણે જે મોબાઈલ ફોન, એપ્લિકેશન કે સેવાઓનો ઉપયોગ કરીએ છીએ તેમાં ઘણામાં A... સમાયેલ છે. નીચે તેનું વિસ્તૃત વર્ણન કરીએ :

(૧) દૈનિક જીવનમાં -
- મોબાઈલ સહાયક જેમ કે Siri, Google Assistant, Alexa વગેરે દૈનિ... કાર્યોને સરળ બનાવે છે.
- સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ તમારા રસ મુજબ કન્ટેન્ટ બતાવે છે.
- ચેટબોટ્સ ગ્રાહક સેવા માટે દિવસ-રાત જવાબ આપે છે.

(૨) શિક્ષણક્ષેત્રમાં AI વિદ્યાર્થીઓ માટે વ્યકિતગત અભ્યાસ, ટેસ્ટ જનરેશન અ... ભાષા અનુવાદ જેવા ઉપયોગ થાય છે. ઓનલાઈન લર્નિંગ પ્લેટફોર્મ (જેમ કે BYJU'S, Khan Academy) AI નો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે.

(૩) આરોગ્ય ક્ષેત્રમાં AI -
- રોગની ઓળખાણ, સજેકશન આધારિત સારવાર, મેડિકલ ચિત્રોન... વિશ્લેષણ માટે AI કાર્યરત છે.
- COVID-19 જેવી મહામારીઓમાં પણ AI આધારિત મોડલ્સ ઉપયોગમ... આવ્યા.

(૪) વ્યવસાય અને ઉદ્યોગમાં -
- ગ્રાહક વર્તનનું વિશ્લેષણ, વેચાણની આગાહી, માર્કેટિંગ સ્ટ્રેટેજી બનાવવા A... મદદ કરે છે.
- ઓટોમેશન અને રોબોટિક્સમાં એનો વ્યાપ વધી રહ્યો છે.

AI નું ભવિષ્ય અને દિશા : AI નું ભવિષ્ય બહુ ઉજ્જવળ છે, પરંતુ તેનો યોગ્ય અ... નૈતિક ઉપયોગ વધુ મહત્વનો છે :

(૧) Generative AI નો વિકાસ -
- ChatGPT, DALL-E, Gemini જેવી ટેકનોલોજીઓ સર્જનાત્મક કાર્યમાં પણ મદદરૂપ થઈ રહી છે.
- લેખન, ફોટોગ્રાફી, સંગીત, વિડિયો જનરેશનમાં તેનો ઉપયોગ વધશે.

Scanned with OKEN Scanner

(૨) સ્માર્ટ જગ્યા અને યંત્રો -

- સ્માર્ટ હોમ, સ્માર્ટ સીટી, સ્વચાલિત વાહનો (Self Driving Cars) જેવા ક્ષેત્રે AI નો પ્રયોગ વધશે.
- Robotics + IoT + AI = નવા યુગનો આરંભ.

(૩) રોજગારોમાં ફેરફારો -

- કેટલાક પરંપરાગત કામો ઓટોમેટ થવાથી નોકરીઓમાં ઘટાડો થઈ શકે છે.
- પણ સાથે સાથે નવી નોકરીઓ ઊભી પણ થશે, જેમ કે AI Developer, Data Analyst, AI Trainer વગેરે.
- એટલે નવી કુશળતા શીખવી Now-reskilling / upskilling મહત્વપૂર્ણ છે.

(૪) નૈતિક અને કાનૂની પ્રશ્નો -

- ડેટા ગોપનીયતા, મનુષ્યાધિકાર, જવાબદારી કોની? જેવા પ્રશ્નો ઊભા થશે.
- સરકારો અને સંસ્થાઓએ નિયમિત ધોરણે AI નીતિ તૈયાર કરવી જરૂરી છે.

નિષ્કર્ષ :

AI એ આવનારા સમયની રચના કરનાર મહત્વપૂર્ણ સાધન છે. તેનો ઉપયોગ યોગ્ય રીતે કરવામાં આવે તો સમાજમાં નવી આશાઓ જગાડી શકે છે. પરંતુ તેનું અસંયમિત કે ભેદભાવ પૂર્ણ ઉપયોગ હાનિકારક પણ બની શકે છે. તેથી જરૂરી છે કે આપણે AI વિશે જાણીએ, તેનો જાગૃત અને નૈતિક ઉપયોગ કરીએ અને નવી તકનીકો માટે પોતાને સજ્જ રાખીએ.

''AI માણસની જગ્યા નથી લેતું, એ તેને વધુ ક્ષમતા આપતું સાધન બની શકે છે - જો આપણે યોગ્ય દિશામાં આગળ વધીએ તો.''

AI નું શિક્ષણ ક્ષેત્રે ભવિષ્ય : શિક્ષણ એ માનવ જીવનનું મૂળ છે. હવે, જ્યારે કૃત્રિમ બુદ્ધિ (AI) જેવા સાધનો. શિક્ષણક્ષેત્રમાં પ્રવેશી રહ્યા છે, ત્યારે ભવિષ્યમાં શિક્ષણ પદ્ધતિઓમાં તાજી અને ક્રાંતિ જોવાશે.

(૧) વ્યક્તિગત (Personalized) શિક્ષણ -

- AI દરેક વિદ્યાર્થીની શીખવાની ઝડપ, મજબૂતી અને કચાશોને સમજી શકે છે અને તદ્નુસાર અભ્યાસ સામગ્રી આપે છે.

(૨) Virtual Classrooms અને 24 x 7 શિક્ષણ -

- AI આધારિત વર્ચ્યુઅલ શિક્ષકો વિદ્યાર્થીઓને કોઈપણ સમયે પ્રશ્નોના જવાબ આપી શકે છે.
- શિક્ષકની ગેરહાજરીમાં પણ અભ્યાસ ચાલતો રહેશે.
- લાઇવ ટ્રાન્સલેશન અને ભાષા અવરોધ દૂર થશે.

(૩) ઓટોમેટેડ મૂલ્યાંકન અને અસાઇન્મેન્ટ ચેકિંગ -

- AI એ રીફ્લેક્ટિવ પ્રશ્નો, ટેસ્ટ, એસેસમેન્ટ ચેક કરી શકે છે.
- શિક્ષકોનો સમય બચશે.
- અભ્યાસ પ્રક્રિયા ઝડપશે.

Scanned with OKEN Scanner

(૪) શિક્ષકો માટે સહાયક સાધન -

- AI શિક્ષકોને પાઠ્યક્રમની યોજના, વિદ્યાર્થીઓના પરિણામોનું વિશ્લેષણ, તેમજ ઈન્ડિવિજ્યુઅલ પ્રોગ્રેસ ટ્રેક કરવા સહાયરૂપ બની શકે છે.

(૫) વિશેષ જરૂરિયાત ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ માટે સહાય -

- AI Visually Impaired, Learning Disabled અથવા અન્ય ખાસ જરૂરિયાતો ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ માટે સુગમ શિક્ષણ શક્ય કરશે.
- Speech - to - text, Text - to - speech, Audio Lessons વગેરે દ્વારા એન્ટ્રી સરળ બને.

(૬) Edu-Gaming અને Simulation દ્વારા શીખવામાં નવા માર્ગ -

- AI આધારિત શૈક્ષણિક રમતો (Educational Games) અને યથાર્થતાપૂર્ણ (Immersive Simulations) બાળકો માટે ભણવાનું રસપ્રદ બનાવશે. જેમ કે - વર્ચ્યુઅલ લેબ્સ, AI જનરેટેડ વૈજ્ઞાનિક પ્રયોગો.

(૭) ભાષા શિક્ષણમાં સહાયક -

- AI ભાષાનું ભાષાંતર અને ઉચ્ચારણ સુધારવામાં ખૂબ મદદ કરે છે.
- એક ભાષાના શિક્ષકો દ્વારા બીજી ભાષાની પણ સમજ આપવામાં મદદ મળે.

ભવિષ્યના પડકારો અને તકદોરી દિશાઓ :

જ્યાં સકારાત્મકતા છે ત્યાં કેટલીક ચિંતાઓ પણ છે :

(એ) પડકાર :

- માહિતી ગોપનીયતા અને ડેટા સુરક્ષા.
- બધા વિદ્યાર્થીઓ સુધી પહોંચાવવું.
- શિક્ષકની ભૂમિકા ઓછી થવાનો ભય.

(બી) સંભવિત ઉકેલ :

- નીતિ, નિયમો અને એન્ક્રિપ્શન ટેકિનક.
- સરકારી સપોર્ટ અને ડિજિટલ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર
- AI ને સહાયક તરીકે જોવો, સ્થાને નહીં.

નિષ્કર્ષ :

AI ભવિષ્યમાં શિક્ષણ ક્ષેત્રે વૈકલ્પિક નહીં, પણ આવશ્યક બનશે. જો તેને યોગ્ય રીતે અમલમાં લાવવામાં આવે, તો તે શિક્ષણને વધુ વ્યાપક, સરળ, સુગમ અને ગુણવત્તાવાળું બનાવી શકે છે.

આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (AI) અને લાઈબ્રેરી સેવાઓ

શ્રીમતી કવિતાબેન એ. રાઠવા
ગ્રંથપાલ

આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (AI) અને લાઈબ્રેરી સર્વિસ એ એક ખૂબ જ રસપ્રદ અને વિકાસશીલ ક્ષેત્ર છે. આ ટેકનોલોજી વિશ્વમાં શિક્ષણ, માહિતી અને સંશોધનના ક્ષેત્રોમાં ક્રાંતિ લાવી રહી છે. આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (AI) નું એન્કોડિંગ અને મશીન લર્નિંગનો ઉપયોગ કરીને લાઈબ્રેરી સેવાઓને વધુ સુગમ, કાર્યક્ષમ અને આધુનિક બનાવી શકાય છે. લાઈબ્રેરી સેવા પર આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સનો પ્રભાવ અનેક પાસાઓમાં જોવા મળે છે. જેમ કે, ઓટોમેટેડ કેટાલોગિંગ, લેખ અને પુસ્તકોની સમીક્ષા, માહિતી શોધ અને વપરાશકર્તા પ્રતિસાદ માટે સોફ્ટવેર સોલ્યુશન્સ. આ ટેકનોલોજી દ્વારા લાઈબ્રેરીઓએ કાર્યક્ષમતા વધારી છે, જેમ કે વપરાશકર્તાઓ માટે વધારે કસ્ટમાઈઝડ અનુભવ, ઝડપી માહિતી પ્રાપ્તિ અને સિસ્ટમ્સમાં સ્વચાલિત કામગીરી, આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ અને લાઈબ્રેરી સર્વિસીસ (સેવા) પર થતી પ્રગતિ (એડવાન્સમેન્ટ્સ) એ શિક્ષણ, સંશોધન અને માહિતી પ્રાપ્તિમાં નવી યાત્રાઓ ખોલી રહી છે. AI નાં પાવરફુલ ટૂલ્સ અને મશીન લર્નિંગ એ લાઈબ્રેરી સેવાઓની ગુણવત્તામાં સુધારો લાવી છે અને સાથે-સાથે વપરાશકર્તાઓ માટે વધુ પ્રત્યક્ષ, સરળ અને અસરકારક અનુભવ પૂરો પાડે છે. આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (AI) અને લાઈબ્રેરી સર્વિસીસ એ એવું વિશેષ ક્ષેત્ર છે જે ટેકનોલોજી અને માહિતી વ્યવસ્થાપનના ક્ષેત્રોમાં વિસ્ફોટક પરિવર્તન લાવી રહી છે. લાઈબ્રેરી પરંપરાગત રીતે ભંડાર અને માહિતીના સ્ત્રોત તરીકે ઓળખાતી હતી. પરંતુ ટેકનોલોજી દ્વારા કરવામાં આવી રહેલી નવીન શોધો અને વિકાસથી આ ક્ષેત્ર સંપૂર્ણ પણે રૂપાંતરિત થઈ રહ્યું છે. આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ અને મશીન લર્નિંગ જેવી ટેકનોલોજીઓ લાઈબ્રેરી સર્વિસીસને વધુ મજબૂત, સક્ષમ બનાવે છે. મુખ્ય લાભ એ છે કે આ ટેકનોલોજી સંપૂર્ણ પણે ઓટોમેશન અને આલ્ગોરિધમિક પદ્ધતિઓ દ્વારા વપરાશકર્તાઓની જરૂરિયાતોને સંતોશે છે. AI લાઈબ્રેરીના કાર્યો (ઓપરેશન્સ)ને વધુ સસ્તા અને અસરકારક બનાવે છે, જેમ કે માહિતી શોધી કાઢવી, કસ્ટમાઈઝડ સૂચનો પ્રદાન કરવા અને ડિજિટલ એસેટ્સના મેનેજમેન્ટ પર કામ કરે છે. એડીટિવ રિસર્ચ, સમયસર માહિતી પ્રાપ્તિ અને ઓટોમેટેડ રેફરન્સ ઓર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સનો ઉપયોગ - વિશ્વસનીયતા વધારવાના ક્ષેત્રોમાં પણ મૌલિક પરિવર્તન લાવી રહી છે. AI ને એક તક તરીકે જોતા, લાઈબ્રેરીઓ હવે નવો આકાર લઈ રહી છે અને વધુ અનુકૂળ, ઝડપી અને અસરકારક સેવાઓ પ્રદાન કરી રહી છે. આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (AI) ના ઉપયોગથી લાઈબ્રેરી સેવાઓને આપેલી વિવિધ સુવિધાઓ વધુ સ્પષ્ટતા સાથે સમજાવવી મહત્વપૂર્ણ છે. દરેક સેવા અને તેને લાઈબ્રેરીમાં કેવી રીતે લાગુ કરી શકાય તે અંગેની વિગતવાર વિગતો નીચે આપેલ છે.

(૧) આલ્ગોરિધમિક માહિતી શોધ (Algorithmic Information Retrieval) : મશીન લર્નિંગ એલ્ગોરિધમનો ઉપયોગ

AI ને શોધખોળની રીતે ઓટોમેટ અને સંબંધિત માહિતી પ્રદાન કરવા માટે કરીને, વપરાશકર્તાઓને વધુ સચોટ અને સંબંધિત માહિતી પ્રદાન કરવા માટે લાયબ્રેરીના શોધ સિસ્ટમને સુધારે છે.

AI - Based Algorithms, Search Queries નો અનાલિસિસ કરે છે, વપરાશકર્તાના પૂર્વ શોધખોળો, સંબંધિત માહિતી અને ઈન્ટરએક્શનને સમજે છે અને યોગ્ય રીતે પરિણામ આપે છે.

ઉ.દા. Google Scholar અને Pubmed જેવા ડેટાબેઝ જે AI ની મદદથી સંશોધન લેખો માટે આલ્ગોરિધમિક શોધ અને ગુણવત્તાપૂર્ણ સૂચનો આપે છે.

(૨) AI-આધારિત આર્ટીફીશિયલ ક્યુરેશન (AI-Driven Content Curation) :

AI વપરાશકર્તાના ઇન્ટરેક્શન પેટર્ન, રસ અને શોધને અનુસાર, લાઇબ્રેરી માટે કસ્ટમાઇઝ્ડ સામગ્રી ક્યુરેશન (સંગ્રહણ) કરી શકે છે. આનો અર્થ એ છે કે, AI એ સમૃદ્ધ અને વિવિધ વિષયોને આપણી જરૂરિયાતો અનુસાર ભલામણ કરે છે.

(૩) ડિજિટલ એસેટ મેનેજમેન્ટ (Digital Asset Management) :

- લાઇબ્રેરીઓ માટે ડિજિટલ એસેટ્સ (ઈ-બુક્સ, ઓડિયો બુક્સ, વિડીયો લેક્ચર કન્ટેન્ટ, જર્નલ્સ, પત્રિકાઓ વગેરે)નું સંચાલન એ ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે. AI આધારિત પ્લેટફોર્મનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. તે ફાઇલોની મેટાડેટા એનાલિસિસ કરે છે અને સક્ષમ મશીન લર્નિંગના ઉપયોગથી ફાઇલોને શ્રેણીબદ્ધ કરે છે.

ઉ.દા. Content Management Systems (SMS) જેવી સિસ્ટમ AI ઉપયોગ કરે છે જે મેડિયા ફાઇલોની શ્રેણીબદ્ધ અને સંગ્રહ પ્રક્રિયા ઓટોમેટીક કરે છે.

(૪) વિચારશીલ પ્રતિસાદ અને Q & A (Smart Feedback and Q & A Systems) :

- AI આધારિત ચેટબોટ્સ અથવા વોઇસ-એનેબલ્ડ પ્રણાલીઓ વપરાશકર્તાઓના પ્રશ્નોને સમજીને જવાબ આપી શકે છે. આ પ્રણાલીઓ આપોઆપ અને ઝડપથી પ્રશ્નોનો જવાબ આપી શકે છે જેમ કે 'આ બુક કયા વિષય પર છે?' અથવા 'આ પુસ્તક રિઝર્વ કરી શકું?'

ઉ.દા. Siri અને Alexa જેવા સહાયક, વપરાશકર્તાઓના પ્રશ્નોનું સ્વાભાવિક અને સચોટ રીતે જવાબ આપવા માટે NLP (Natural Language Processing) અને AI નો ઉપયોગ કરે છે. લાઇબ્રેરીમાં તે ચેટબોટ કે વોઇસ એસિસ્ટન્ટ રૂપે કાર્ય કરી શકે છે.

(૫) હેલો વોઇસ લાઇબ્રેરી સેવા (Voice-Activated Library Services) :

- વોઇસ એક્ટિવેટેડ સર્ચ અને સેવામાં, વપરાશકર્તાઓ એક્ટિવ કમાન્ડ્સ આપી શકે છે જેમ કે 'કૃપા કરીને કૃષિ વિજ્ઞાન પરની નવીનતમ પુસ્તકો બતાવો.' AI

Scanned with OKEN Scanner

અને વોઇસ રેકોગ્નિશન ટૂલ્સ આ કમાન્ડને સમજે છે અને યોગ્ય માહિતી પ્રદાન કરે છે.

ઉ.દા. Amazon Alexa અથવા Google Assistant જેવી ટેકનોલોજી, જે વપરાશકર્તાઓના કમાન્ડને સમજવામાં સક્ષમ છે, તે વપરાશકર્તાઓને લાઇબ્રેરીના કન્ટેન્ટ, નવીનતમ જર્નલ અથવા પુસ્તકની વિગતો પ્રદાન કરી શકે છે.

(૬) પ્રિડીક્ટિવ એનાલિટિક્સ (Predictive Analytics) :

- AI પાવર્ડ પ્રિડીક્ટિવ એનાલિટિક્સ લાઇબ્રેરીઓમાં આગામી પ્રકારના રસ, મુખ્ય વિષયો અથવા સામગ્રી માટેની માંગોનું અનુમાન કરી શકે છે. આ એનાલિટિક્સ, લાઇબ્રેરી માટે યોગ્ય પુરાવાઓ અને અનુકૂળ સામગ્રીની તૈયારી કરવાની મદદ કરે છે.

ઉ.દા. Amazon અને Netflix જેવું પ્રિડિક્શન એન્જિન જે વપરાશકર્તાની પસંદગીઓના આધારે શ્રેષ્ઠ મિડિયા અથવા પુસ્તક ભલામણ કરે છે.

(૭) સેવાઓની સ્વય સંચાલિત પ્રક્રિયા (Automated Service Processing) :

- લાઇબ્રેરીઓમાં બુક લોન, રિટર્ન અને રિઝર્વેશન જેવી કામગીરીઓ AI દ્વારા ઓટોમેટીક કરી શકાય છે. આ પ્રોસેસિંગ સિસ્ટમ ટેબલ અથવા મેન્યુઅલ પ્રોસેસિંગ પર આધાર રાખે છે.

ઉ.દા. Self-checkout Machines અને Library Management Software ઓટોમેટેડ પ્રોસેસિંગ સિસ્ટમ્સ છે. જે AI ના ઉપયોગથી લાઇબ્રેરીના રોજિંદા કાર્યોને સરળ બનાવે છે.

(૮) ટેક્સ્ટ માઇનિંગ અને નેચરલ લેંગ્વેજ પ્રોસેસિંગ (Text Mining and Natural Language Processing) :

- AI અને NLP ટૂલ્સ માહિતીનું વિશ્લેષણ કરે છે, લાઇબ્રેરી સેવાઓમાં ઉપયોગી માહિતી એકત્રિત કરી શકાય છે. AI આધારિત ટેક્સ્ટ માઇનિંગનો ઉપયોગ કરીને વિવિધ વિષયોના લેખો અને દસ્તાવેજોમાંથ નોંધપાત્ર માહિતી કાઢી શકે છે.

ઉ.દા. IBM Watson જેવું ટેકનોલોજી જે NLP અને ટેક્સ્ટ માઇનિંગનો ઉપયોગ કરીને વિવિધ વિષયોના લેખો અને દસ્તાવેજોમાંથી નોંધપાત્ર માહિતી કાઢી શકે છે.

આધુનિક AI ટૂલ્સ અને મશીન લર્નિંગ એ લાઇબ્રેરીઓ માટે નવી રાહો અને સેવાઓ ખોલી રહી છે, જે વપરાશકર્તાઓ માટે વધુ આરામદાયક, ઝડપી અને સચોટ લાઇબ્રેરી અનુભવ પ્રદાન કરે છે. AI નો ઉપયોગ લાઇબ્રેરીઓના સંચાલનમાં ક્રાંતિ લાવતો રહ્યો છે.

ચેટબોટ :

ચેટબોટ એ AI આધારિત એક સ્વયમ સંચાલિત ઝડપી પ્રતિસાદ આપનાર સિસ્ટમ છે,

Scanned with OKEN Scanner

જે વપરાશકર્તાઓ સાથે ટેક્સ્ટ અથવા વોઇસની માધ્યમથી ક્રિયા પ્રતિક્રિયા કરે છે. લાઇબ્રેરી સેવાઓ માટે ચેટબોટના અમલથી, મશીન લર્નિંગ અને નેચરલ લેંગ્વેજ પ્રોસેસિંગ (NLP) ટેક્નોલોજીનો ઉપયોગ થાય છે, જે વપરાશકર્તાની પૂછપરછને સમજવા અને એના અનુરૂપ અસરકારક અને ઝડપી પ્રતિસાદ આપવા માટે સક્ષમ છે. હવે, ચેટબોટ દ્વારા વિવિધ લાઇબ્રેરી સેવાઓ કેવી રીતે પ્રદાન કરી શકાય.

(૧) પુસ્તકો અને સામગ્રી શોધ (Book and Content Discovery) :

ચેટબોટ વપરાશકર્તાની પૂછપરછ આધારિત લાઇબ્રેરીના ટાઇટલ, લેખ, જર્નલ્સ અને અન્ય સામગ્રીને સચોટ રીતે શોધી શકે છે. જ્યારે વપરાશકર્તા પ્રશ્ન કરે છે, 'મને મશીન લર્નિંગ વિશે પુસ્તકો જોઇએ', ત્યારે ચેટબોટ જલ્દીથી લાઇબ્રેરીના ડેટાબેસમાંથી મશીન લર્નિંગ પર ઉપલબ્ધ પુસ્તકોનું સૂચન આપી શકે છે. આ રીતે, વપરાશકર્તા તરત જ લાઇબ્રેરીમાં ઉપલબ્ધ પુસ્તકો અથવા સામગ્રી વિશે માહિતી મેળવી શકે છે.

(૨) પુસ્તક રિઝર્વેશન (Book Reservation) :

ચેટબોટ પોઝિટિવ રીતે લાઇબ્રેરીમાં ઉપલબ્ધ પુસ્તકોના માટે વપરાશકર્તાને માહિતી પૂરી પાડે છે અને વપરાશકર્તાને રિઝર્વેશન કરવાની પ્રક્રિયાને સક્ષમ બનાવે છે. જ્યારે કોઇ પુસ્તક ઉપલબ્ધ ન હોય, ત્યારે ચેટબોટ વપરાશકર્તાને બુકની ઉપલબ્ધતા માટે એક સૂચના મોકલી શકે છે.

(૩) પુસ્તક લોન અને રિટર્ન (Book Loan and Return) :

ચેટબોટ લોન બુકના લોડ અને રિટર્ન પ્રક્રિયાને ઓટોમેટીક કરે છે. વપરાશકર્તા જે પુસ્તક લોન પર લીધી છે તે જ્યારે રિટર્ન કરવાની તારીખ પર પહોંચે છે, ત્યારે ચેટબોટ સ્માર્ટ રિમાઇન્ડર મોકલી શકે છે. તે પુસ્તકોની લોનની સ્થિતિ, રિટર્ન તારીખ અને દરકારની માહિતી પણ પ્રદાન કરે છે.

(૪) વિચારશીલ પ્રશ્નોત્તરી (Intelligent Query Handling) :

ચેટબોટ વપરાશકર્તાની વિશિષ્ટ માહિતી જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે સક્ષમ છે. જ્યારે વપરાશકર્તા કોઇ વિષય, લેખક કે વિષય પર પૂછે છે, તો ચેટબોટ તરત જ તેમને યોગ્ય જવાબ આપે છે. NLP (Natural Language Processing) ની મદદથી, ચેટબોટ વપરાશકર્તાના પ્રશ્નને સંજ્ઞાપૂર્વક સમજવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.

(૫) પ્રતિસાદ અને સમીક્ષાઓ (Feedback and Reviews) :

ચેટબોટ વપરાશકર્તાઓ પાસેથી પુસ્તકો અથવા લાઇબ્રેરી સેવાઓ અંગે પ્રતિસાદ મેળવી શકે છે. તે સુધારો લાવવાનો માર્ગ બતાવે છે અને કેટલાક ચોકકસ પુસ્તકો પર વપરાશકર્તા ના મૂલ્યાંકન આધારિત બીજાને અનુકૂળ સૂચનો પણ આપી શકે છે.

(૬) સમયસર સૂચનાઓ (Timely Notifications) :

ચેટબોટ સમયસરની સૂચનાઓ અથવા રિમાઇન્ડર્સ પ્રદાન કરે છે, જેમ કે પુસ્તક રિટર્ન

Scanned with OKEN Scanner

અથવા નવા પુસ્તકો ઉપલબ્ધ થવા અંગે, જે વપરાશકર્તાને યાદ અપાવવાનું કામ કરે છે.

(૭) વિદ્યાર્થીઓ માટે અભ્યાસ સહાય (Study Assistance for Students) :
ચેટબોટ અભ્યાસ માટે ટિપ્સ, પરીક્ષા માટે અભ્યાસ માર્ગદર્શિકા અથવા વિષયની ઝાંખી પ્રદાન કરી શક છે. તે પુસ્તકો અને સામગ્રીની શોધ માટે સહાય આપી શકે છે.

ઉદાહરણ : આ રીતે, ચેટબોટ લાઇબ્રેરીઓના કાર્યને વધારે સુગમ, ચોકકસ અને વપરાશકર્તા માટે અનુકૂળ બનાવે છે. તે 24 x 7 ઉપલબ્ધ છે અને એક અલગ-અલગ ક્ષેત્રે વપરાશકર્તાઓની મદદ કરી શકે છે. AI અને NLP ના ઉપયોગથી, ચેટબોટ મશીન લર્નિંગ, ટેકસ્ટ મિનિંગ અને અનુકૂળ સુધારા કરવા માટે સરળતાથી લાઇબ્રેરીઓના ઓપરેશનને ઓટોમેટીક કરી શકે છે.

ઉપસંહાર :

કૃત્રિમ બુદ્ધિ (AI) એ ૨૧મી સદીની એવી એક ક્રાંતિ છે, જે શિક્ષણ અને જાણકારીના ક્ષેત્રમાં નવી દિશાઓ અને શકયતાઓ ઊભી કરી રહી છે. જ્યારે આપણે ગ્રંથાલયની વાત કરીએ, ત્યારે તે પરંપરાગત રીતે એક એવું સ્થળ માનવામાં આવતું હતું. જ્યાં પુસ્તકો ભેગા કરીને લોકો સુધી જ્ઞાન પહોંચાડવામાં આવતું. જો કે, AI ના આગમન પછી ગ્રંથાલયોની ભૂમિકા પણ ધીમે-ધીમે બદલાઇ રહી છે. આજના ગ્રંથાલયો માત્ર પુસ્તકોના ભંડાર નથી, પણ એક સ્માર્ટ, ટેકનોલોજી આધારિત માહિતી કેન્દ્ર બની ગયા છે. AI ટેકનોલોજી સહાયથી પુસ્તકોનું ડિજિટલ એકાઇવિંગ, ઝડપી શોધ, ભાષાંતર, વાંચકોના રસ અનુસાર ભલામણો, વર્ચ્યુઅલ સહાયકો દ્વારા માર્ગદર્શન વગેરે અનેક સેવાઓ ઉપલબ્ધ થઇ રહી છે. એવું કહી શકાય કે AI ના ઉપયોગથી ગ્રંથાલય સેવાઓ વધુ ઝડપી, વ્યકિતગત અને વપરાશકર્તા માટે મિત્ર બની રહી છે.

સંદર્ભસૂચિ :

(1) Mittal, R. (2020), Application of Artificial Intelligence in Libraries. International Journal of Library Science, 9(1), 12-19.

(2) Kumar, P. & Singh, N. (2021), Artificial Intelligence : A New Approach in Library Services. Library Philosophy and Practice (e-journal)

(3) Ghosh, M. (2019), Emerging Technologies in Libraries : AI and Machine Learning Applications, Journal of Information Science and Services, 7(3), 45-53.

(4) Ravi, S. (2022), Role of AI in Library Automation : A Review Study, International Journal of Information Movement, 6(1), 22-30.

(5) Patel, K. (2023), Smart Libraries : Integration of AI in Public Library Systems in India, Gujarat Library Journal, 15(2), 60-72

Scanned with OKEN Scanner

TRANSFORMING TEACHING PEDAGOGY WITH ARTIFICIAL INTELLIGENCE: A STUDY ON TEACHER PERCEPTIONS AND READINESS

- Mr. Dilipbhai Jaysing Vasava
(Assistant Professor : M. B. Patel College of Education, Vidhyanagar)

Abstract :

The rapid advancement of Artificial Intelligence (AI) is reshaping educational landscapes worldwide, necessitating adaptive teaching pedagogies aligned with technological integration. This study explores the perceptions and readiness of teachers towards adopting AI-based tools in their pedagogical practices. Employing a mixed-methods research design, data was collected from 150 school and college teachers through structured questionnaires and semi-structured interviews across urban and semi-urban educational institutions. The findings reveal that while teachers acknowledge the potential of AI in enhancing personalized learning, administrative efficiency, and student engagement, a significant proportion express concerns regarding their technological preparedness, ethical implications, and the risk of diminished humanistic elements in teaching. The study further highlights demographic variations in AI readiness based on age, teaching experience, and institutional support systems. It concludes by emphasizing the urgent need for structured AI training programmes, policy-level interventions, and infrastructural investments to bridge the readiness gap and facilitate a seamless pedagogical transformation. These insights contribute to the discourse on AI integration in education, guiding stakeholders in designing inclusive and effective AI adoption strategies.

Key Words: Artificial Intelligence, Teaching Pedagogy, Teacher Perceptions, Readiness, Educational Technology Integration

Introduction -

The rapid advancement of Artificial Intelligence (AI) has been transforming various sectors globally, including healthcare, manufacturing, finance, and education. In the education sector, AI applications such as adaptive learning systems, intelligent tutoring, predictive analytics, and AI-powered administrative tools are increasingly being integrated to enhance efficiency, personalization, and learner outcomes. This technological shift is reshaping the traditional teaching-learning dynamics by enabling data-driven insights, automation of routine tasks, and tailored instructional strategies that cater to diverse learner needs.

The evolving landscape requires teachers to not only remain aware of

Scanned with OKEN Scanner

emerging AI technologies but also to rethink their pedagogical practices to effectively integrate these tools. The shift from conventional to AI-enabled classrooms necessitates a new set of competencies, digital literacy, and pedagogical innovations to maximise the benefits of AI while retaining humanistic and ethical elements in education.

Objectives:

1. To examine the perceptions of teachers towards integrating AI-based tools in their teaching pedagogy.
2. To assess the readiness levels of teachers for adopting AI technologies in classroom and academic management practices.

Rationale of the Study -

Despite the transformative potential of AI in education, there exists a significant gap between technological advancements and their practical pedagogical applications. While policymakers and educational institutions are focusing on AI-driven solutions for improving learning experiences, the perceptions and readiness of teachers, who are the direct implementers of pedagogy, remain underexplored. Limited empirical studies have examined teachers' attitudes, concerns, and preparedness towards AI integration, particularly in developing countries where infrastructural, training, and policy challenges are prevalent.

Understanding these aspects is critical because successful AI adoption in education largely depends on teacher acceptance, motivation, and readiness to incorporate AI tools meaningfully into their teaching practices. This research thus seeks to bridge the identified gap by exploring teachers' perspectives and preparedness levels towards AI integration in pedagogy.

Statement of the Problem -

The integration of AI into education is inevitable; however, its effectiveness depends on the readiness and positive perception of teachers towards such technologies. Without adequate understanding, skills, and confidence to use AI tools, teachers may resist or underutilise them, thereby limiting their potential impact. Hence, there is an urgent need to examine and understand teacher preparedness for AI integration to ensure its effective and ethical implementation in classroom practices.

Purpose and Significance of the Study -

The primary purpose of this study is to investigate teachers' perceptions and readiness towards integrating AI-based tools in their pedagogical practices. The findings aim to guide policymakers, curriculum developers,

teacher education institutions, and school leaders in designing contextually relevant AI training programmes, capacity-building initiatives, and supportive policies to facilitate effective AI adoption. Furthermore, this study contributes to the emerging literature on AI in education by providing empirical insights that can inform inclusive, sustainable, and human-centred AI integration strategies, ultimately enhancing teaching-learning experiences and educational outcomes.

Literature Review-

1. **Overview of AI in Education**

Artificial Intelligence has emerged as a transformative force in education, enabling adaptive learning systems, intelligent tutoring, automated grading, and predictive analytics to personalise and optimise learning experiences (Zawacki-Richter et al., 2022). AI applications such as chatbots for student support, AI-based plagiarism detection, and administrative automation are streamlining institutional processes, allowing teachers to focus on higher-order pedagogical functions (Chen et al., 2023). Recent advancements in generative AI tools, including large language models, have further expanded possibilities for content generation, feedback automation, and learner engagement (Luo & Yang, 2024).

2. **Global Trends in AI Integration in Teaching**

Globally, countries like China, Singapore, the USA, and Finland have integrated AI into national education strategies to enhance personalised learning and digital competencies (Hwang et al., 2023). For instance, China's AI education strategy emphasises AI literacy among teachers and students, while Singapore has adopted AI-enabled adaptive platforms for differentiated learning (Lim et al., 2022). However, developing countries continue to face infrastructural, policy, and training barriers in adopting AI at scale (UNESCO, 2023).

3. **Teacher Perceptions towards AI Adoption**

Teacher perceptions significantly influence the adoption and effective use of AI in classrooms. A study by Park and Kim (2023) found that teachers who perceive AI as beneficial for personalised instruction and workload reduction are more willing to integrate it into their pedagogy. Conversely, concerns about technological complexity, data privacy, and the fear of replacement hinder positive perceptions (Sharma & Kaur, 2022). Teachers also express ethical apprehensions regarding bias in

AI algorithms and the potential reduction in humanistic and socio-emotional aspects of teaching (Dwivedi et al., 2023).

4. Readiness Models for Technology Adoption

Understanding teacher readiness for AI adoption requires integrating established technology acceptance models. The Technology Acceptance Model (TAM) proposes that perceived usefulness and perceived ease of use determine technology acceptance (Davis, 1989). Recent AI education studies extend TAM by incorporating factors such as AI awareness, ethical understanding, and infrastructural support (Luo & Yang, 2024). The Unified Theory of Acceptance and Use of Technology (UTAUT) further emphasises performance expectancy, effort expectancy, social influence, and facilitating conditions as determinants of AI adoption readiness (Venkatesh et al., 2003; Chen et al., 2023).

5. Challenges in AI Integration in Pedagogy

Despite its potential, AI integration in pedagogy faces multifaceted challenges. Infrastructural limitations, lack of institutional AI policies, inadequate teacher training programmes, and ethical concerns such as data privacy, bias, and student autonomy are major barriers (UNESCO, 2023; Dwivedi et al., 2023). Moreover, a digital divide persists, with significant disparities in access to AI tools and training across urban and rural educational contexts (Sharma & Kaur, 2022).

6. Research Gaps Identified

While existing studies have explored AI applications and general teacher attitudes towards educational technologies, empirical research specifically focusing on teacher perceptions and readiness for AI integration in pedagogy remains limited, especially in the Indian and South Asian context (Lim et al., 2022; Hwang et al., 2023). This study seeks to address this gap by examining teacher perceptions and readiness, providing insights to inform AI training frameworks, policy interventions, and pedagogical innovations for effective and inclusive AI integration in education.

Methodology

Research Design

This study adopts a mixed-methods research design, combining quantitative and qualitative approaches to comprehensively explore teachers' perceptions and readiness for integrating Artificial Intelligence (AI)

into their teaching pedagogy. The quantitative component involves a structured survey to assess the general perceptions and readiness levels of teachers, while the qualitative component consists of semi-structured interviews to gain deeper insights into their experiences, attitudes, and contextual challenges related to AI adoption.

Population and Sample

The population of this study comprises school and college teachers engaged in teaching across urban and semi-urban educational institutions.

Sampling Technique

A stratified random sampling technique will be employed to ensure representation across:

Institution type: School and college

Location type: Urban and semi-urban areas

This stratification ensures the inclusion of diverse teacher perspectives, accounting for variations in institutional resources, policies, and technological exposure.

Sample Size

The total sample size will be 150 teachers, divided as follows:

Quantitative Survey: 120 teachers

Selected proportionately from the defined strata to ensure representativeness

Qualitative Semi-Structured Interviews: 30 teachers

Purposive sub-sample from survey respondents willing to participate further, ensuring coverage of both school and college teachers and urban-semi-urban representation

Table-1: Awareness of AI Tools among Teachers

AI Tools Awareness	Number of Teachers	Percentage
Aware	95	63.3 %
Not Aware	55	36.7 %
Total	150	100 %

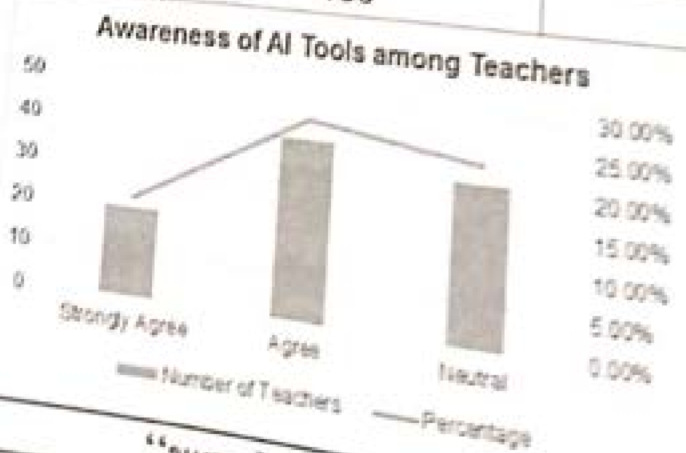

Scanned with OKEN Scanner

The above table and pie chart show that 63.3% of teachers are aware of AI tools, whereas 36.7% remain unaware. This indicates a considerable proportion of teachers are familiar with AI, yet over one-third lack awareness, highlighting the need for awareness-building initiatives before AI implementation strategies.

Table-2: Readiness for Integrating AI Tools in Teaching

Readiness Level	Number of Teachers	Percentage
Highly Ready	25	16.7%
Moderately Ready	50	33.3%
Neutral	35	23.3%
Less Ready	30	20.0%
Not Ready	10	6.7%
Total	**150**	**100%**

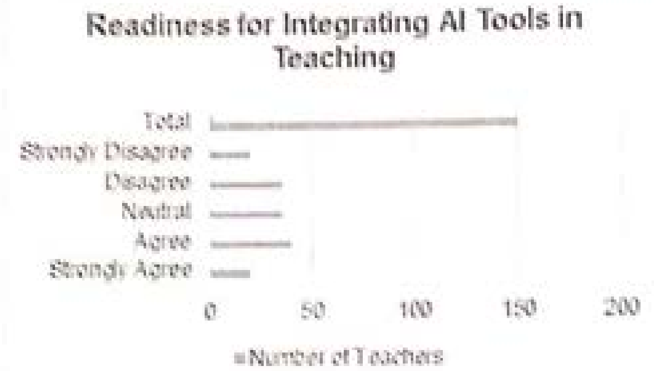

The table and bar graph indicate that only 16.7% of teachers are highly ready to integrate AI in their teaching, while 33.3% are moderately ready. However, 26.7% (less ready + not ready) show resistance or lack of preparedness. These findings underscore the need for targeted AI training and capacity-building programmes to enhance teacher readiness and confidence for AI adoption in pedagogy.

Table-3: Teachers' Perception - AI can Personalise Learning Experiences

Response Category	Number of Teachers	Percentage
Strongly Agree	45	30.0%
Agree	60	40.0%
Neutral	25	16.7%
Disagree	15	10.0%
Strongly Disagree	5	3.3%
Total	**150**	**100%**

Scanned with OKEN Scanner

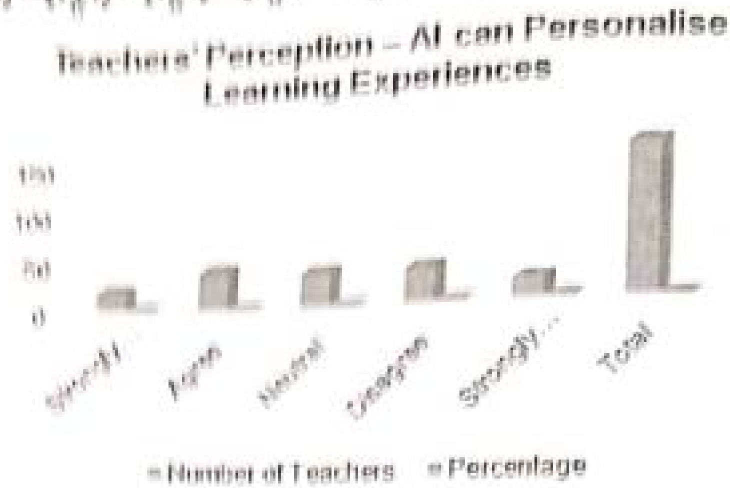

The table indicates that 70% of teachers (Strongly Agree + Agree) believe that AI can personalise learning experiences, reflecting a generally positive perception. However, 13.3% expressed disagreement, suggesting that training programmes should address practical demonstrations of AI's personalisation capabilities to strengthen understanding.

Table-4: Teachers' Readiness – I Feel Confident to Integrate AI Tools in Pedagogy

Response Category	Number of Teachers	Percentage
Strongly Agree	20	13.3%
Agree	40	26.7%
Neutral	35	23.3%
Disagree	35	23.3%
Strongly Disagree	20	13.3%
Total	**150**	**100%**

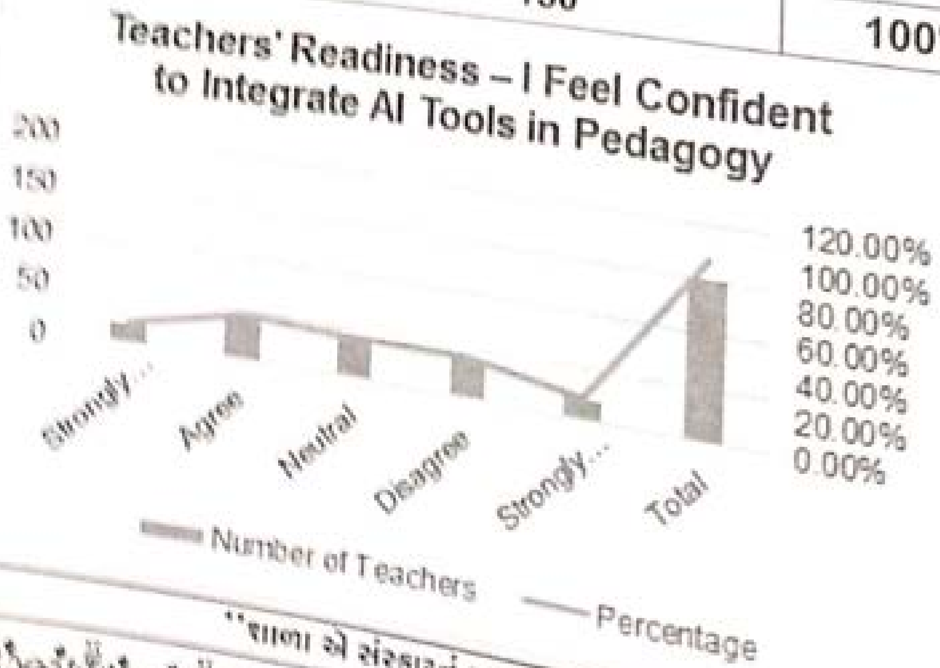

Scanned with OKEN Scanner

This table shows that only 40% of teachers feel confident (Strongly Agree + Agree) to integrate AI tools, whereas 36.6% lack confidence (Disagree + Strongly Disagree). The significant neutral response (23.3%) indicates uncertainty among teachers, reinforcing the importance of structured hands-on AI training and mentoring to build confidence levels.

Data Interpretation -

The data presented in the table and pie chart shows the awareness of AI tools among 150 teachers surveyed across schools and colleges. Out of the total respondents, 95 teachers (63.3%) reported being aware of AI tools, whereas 55 teachers (36.7%) stated that they were not aware of such tools used in the education sector.

This indicates that a majority of teachers possess basic awareness of AI applications, reflecting increasing exposure to technological advancements in education. However, the finding also highlights that over one-third of the teaching population still lacks awareness, which can pose challenges in the implementation of AI-integrated pedagogies. The absence of awareness among these teachers suggests the need for systematic orientation and sensitisation programmes to familiarise them with AI concepts, tools, and their relevance in teaching-learning processes.

For effective integration of AI in educational institutions, it is essential to bridge this awareness gap through structured capacity-building initiatives, workshops, and demonstrations, ensuring that all teachers, regardless of their previous technological exposure, are prepared to adopt AI in their pedagogical practices confidently and ethically.

Conclusion -

The analysis of teachers' awareness regarding AI tools reveals a promising yet incomplete picture. While 63.3% of teachers are aware of AI applications in education, a substantial 36.7% remain unaware. This finding underscores the progressive diffusion of AI knowledge among educators, driven perhaps by increasing digital literacy initiatives and exposure to technology-enhanced learning environments. However, the significant proportion of teachers lacking awareness indicates a critical gap that educational policymakers and institutions must address.

To ensure effective and inclusive integration of AI in teaching-learning processes, it is imperative to prioritise awareness-building and orientation programmes targeting all teachers, irrespective of their discipline, institution type, or years of experience. Without foundational awareness, subsequent training on AI implementation, pedagogical redesign, or ethical considerations may not achieve their intended impact.

Scanned with OKEN Scanner

In conclusion, bridging the awareness divide is the first strategic step towards AI readiness in education, paving the way for confident, ethical, and effective adoption of AI technologies to enhance pedagogical practices and student learning outcomes.

References -

1. Kumar, S., & Bansal, A. (2022). Artificial Intelligence in Indian education: Opportunities, challenges, and policy implications. International Journal of Educational Technology in Higher Education, 19(1), 45-59. https://doi.org/10.1186/s41239-022-00331-5
2. Sharma, R., & Kaur, P. (2022). Artificial Intelligence in education: A systematic literature review and future research directions. Education and Information Technologies, 27, 8141–8172. https://doi.org/10.1007/s10639-021-10763-4
3. Patil, V., & Singh, R. (2023). Readiness of Indian teachers for AI integration in higher education: An empirical study. Journal of Educational Technology Systems, 52(1), 32-48. https://doi.org/10.1177/00472395231160252
4. Mehta, S., & Shah, D. (2021). Artificial Intelligence in Indian classrooms: Perceptions and preparedness of educators. Asian Journal of Distance Education, 16(2), 51-64. https://www.asianjde.org/ojs/index.php/AsianJDE/article/view/536
5. Joshi, A., & Pandey, R. (2023). Integrating AI tools in Indian teacher education: A framework for capacity building. Journal of Educational Research and Practice, 13(2),107-119. https://doi.org/10.5590/JERAP.2023.13.2.08
6. Chen, Y., Wang, S., & Yu, X. (2023). Factors influencing teachers' intention to adopt AI-powered educational technologies. Computers & Education, 190, 104656. https://doi.org/10.1016/j.compedu.2023.104656
7. Dwivedi, Y. K., et al. (2023). Artificial Intelligence (AI): Multidisciplinary perspectives on emerging challenges, opportunities, and agenda for research, practice and policy. International Journal of Information Management, 67, 102642.
8. Hwang, G., Xie, H., Wah, B. W., & Chen, N. S. (2023). Vision, challenges, roles and research issues of Artificial Intelligence in education. Computers & Education: Artificial Intelligence, 4, 100114.
9. Lim, C. P., Tan, S. C., & Wang, T. (2022). The integration of artificial intelligence in education: A systematic review of literature. Educational Technology Research and Development, 70(5), 1921–1950.

Scanned with OKEN Scanner

10. Luo, L., & Yang, X. (2024). Teachers' AI literacy and readiness for integrating generative AI tools in teaching. British Journal of Educational Technology, 55(1), 110-127.
11. Park, Y., & Kim, D. (2023). Teachers' acceptance and intention to use AI in education: Moderating effects of technological self-efficacy. Educational Technology Research and Development, 71(3), 623-641.
12. Sharma, R., & Kaur, P. (2022). Artificial Intelligence in education: A systematic literature review and future research directions. Education and Information Technologies, 27(6), 8141–8172.
13. UNESCO. (2023). AI and Education: Guidance for policy makers. UNESCO Publishing.
14. Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B., & Davis, F. D. (2003). User acceptance of information technology: Toward a unified view. MIS Quarterly, 27(3), 425–478.
15. Zawacki-Richter, O., Marín, V. I., Bond, M., & Gouverneur, F. (2022). Systematic review of research on Artificial Intelligence applications in higher education – Where are the educators? International Journal of Educational Technology in Higher Education, 19, 1-27.

દિશાઓ ફેરવો કાં તો વિચારો ફેરવી નાખો,
રહે જો દ્રશ્ય એનું એ જ તો બારી નવી નાખો.

અમે એવા કે અમને જિંદગી પણ છેતરી નાખે,
તમે તો વાતમાં લઈ મોતને પણ ભોળવી નાખો.

જગતને ખોટ પહોંચે એ હદે ઓછું થયું છે કંઈક,
હવે એ ખોટ પૂરવા માનવીમાં માનવી નાખો.

શિખામણ આપનારું કોઈ જણ ઘરમાં નથી તો શું?
ખૂણો ખાલી જ છે, થોડાક પુસ્તક ગોઠવી નાખો.

પતંગિયું બેસશે એની ઉપર જો ફૂલ સમજીને?
સભા બરખાસ્ત થઈ છે મીણબત્તી ઓલવી નાખો.

- ભાવિન ગોપાણી

Scanned with OKEN Scanner

GAMIFICATION WITH AI : PERSONALIZED EDUCATIONAL GAMES ADAPTING TO LEARNER BEHAVIOUR

- Dr. Riddhi Desai
(Adhyapak Sahayak -Smt. VR Bhakta College of Education, Kamrej)

ABSTRACT -

Gamification, when integrated with Artificial Intelligence (AI), has the potential to transform traditional education by creating highly personalized and engaging learning experiences. This article explored how AI-enhanced gamified learning platforms analyze learner behavior to tailor content, pace, and feedback according to individual needs. Drawing from theoretical foundations and practical applications, the paper emphasized how AI-driven games support motivation, knowledge retention, and inclusive education for diverse learners.

Keywords: Gamification, Artificial Intelligence, personalized learning, adaptive learning systems, learner engagement

INTRODUCTION -

Modern education faces the dual challenge of maintaining student engagement and catering to diverse learning needs. Gamification - the use of game elements such as rewards, progress tracking, and competition in non-game contexts - has emerged as an effective approach to increase motivation. When combined with AI, gamification becomes more dynamic, as AI can adapt game scenarios, challenges, and feedback in real-time based on the learner's performance, preferences, and behavior.

AI-enhanced gamified platforms go beyond static content delivery by making learning interactive, responsive, and tailored. These systems use data analytics, natural language processing, and machine learning to personalize experiences that accommodate different learning styles, abilities, and speeds. As a result, AI-driven gamification addresses key pedagogical goals: enhancing engagement, reinforcing learning, and supporting inclusivity.

THEORETICAL BACKGROUND -

Gamification draws from self-determination theory (Ryan & Deci, 2000), which posits that motivation is driven by the fulfillment of autonomy, competence, and relatedness. AI can support these needs by offering choice

(autonomy), adjusting challenge levels (competence), and enabling collaboration or feedback (relatedness). Constructivist learning theories also support gamification, as they emphasize active learning through exploration and feedback, which games naturally provide.

AI, when applied in education, operates through machine learning algorithms that track user inputs, predict needs, and adapt content accordingly. This aligns with Vygotsky's Zone of Proximal Development (ZPD), wherein AI acts as a "scaffold" that keeps learners within their optimal challenge zone, dynamically adjusting difficulty levels.

HOW AI ADAPTS GAMIFIED LEARNING -

1. **Real-Time Performance Monitoring:** AI analyzes learners' interactions, success rates, time taken, and errors to adjust the difficulty level, game pathways, or hint systems in real-time.
2. **Personalized Content Delivery:** Based on user profiles and performance history, AI selects appropriate game modules or tasks, ensuring alignment with learning objectives and learner readiness.
3. **Emotional and Behavioral Analysis:** Advanced AI systems incorporate emotion detection using facial recognition or keystroke dynamics to adjust the game's tone, support, or pace accordingly.
4. **Adaptive Feedback Mechanisms:** Instant and tailored feedback improves learning retention and self-efficacy. Gamified systems can suggest remediation, rewards, or next steps based on user data.
5. **Predictive Analytics:** AI can forecast future performance and potential learning gaps, guiding the game engine to introduce interventions before learners struggle.

EDUCATIONAL BENEFITS OF AI-GAMIFIED SYSTEMS -

1. **Personalized Learning**
   a. **Adaptive Content Deliver**
   AI analyzes learner behavior (speed, accuracy, interest) and adjusts game content to match their learning style and level.
   b. **Learning at One's Own Pace**
   Students can revisit concepts, skip mastered content, or receive scaffolding—creating a customized learning journey.

Scanned with OKEN Scanner

c. **Targeted Remediation**
AI identifies learning gaps and provides personalized hints, feedback, or alternative learning paths within the game environment.

2. **Increased Student Engagement**

a. **Motivation through Game Elements**
Points, rewards, levels, and challenges make learning fun and interactive, encouraging consistent participation.

b. **Real-Time Feedback**
Instant feedback in AI gamified environments keeps students informed, reduces frustration, and increases confidence.

c. **Goal Setting and Achievement**
Learners are motivated by progress bars, milestones, and achievements that mirror video game mechanics.

3. **Better Retention and Conceptual Understanding**

a. **Active Learning**
Games require decision-making, experimentation, and problem-solving—enhancing deep learning.

b. **Multisensory Stimulation**
Visual, auditory, and kinesthetic stimuli reinforce memory and help different types of learners understand abstract concepts.

c. **Repetitive Practice in Playful Contexts**
Game formats encourage repeated attempts without fear of failure, helping consolidate learning through practice.

4. **Inclusivity and Accessibility**

a. **Support for Diverse Learners**
AI-gamified systems can be tailored for students with dyslexia, ADHD, or ASD through multimodal input, simplified tasks, and emotional feedback.

b. **Culturally Neutral or Localized Content**
AI can adapt language, visuals, or difficulty to local contexts or student needs, improving accessibility.

c. **Lowered Barriers to Participation**
Shy, struggling, or non-verbal students may find it easier to express and engage via gamified interfaces.

Scanned with OKEN Scanner

5. **Data-Driven Instruction for Teachers**

a. **Progress Tracking**

AI provides detailed analytics on each student's progress, strengths, and areas of difficulty.

b. **Personalized Recommendations**

Teachers receive actionable insights to differentiate instruction or provide extra support where needed.

c. **Classroom Management Support**

Gamified AI tools can monitor engagement, behaviour patterns, and collaboration effectiveness.

6. **Development of 21st Century Skills**

a. **Critical Thinking and Problem Solving**

Many educational games require strategy, prediction, and decision-making.

b. **Digital Literacy**

Students naturally develop comfort with digital tools, navigation, and media interpretation.

c. **Collaboration and Communication**

Multiplayer AI games often include peer interaction, negotiation, and teamwork dynamics.

CHALLENGES AND CONSIDERATIONS

1. **Pedagogical Challenges**

a. **Misalignment with Curriculum Goals**

Many gamified tools focus on engagement but may lack alignment with national or local curriculum standards.

Teachers may struggle to map game outcomes to specific learning objectives.

b. **Risk of Superficial Learning**

Students might focus more on earning rewards or points than on deeply understanding the content.

Overemphasis on game mechanics can overshadow critical thinking and reflection.

c. **Overdependence on AI Feedback**

Students may rely too much on immediate AI feedback and not develop independent problem-solving skills.

Scanned with OKEN Scanner

2. Technological and Design Challenges

a. Limited Personalization in Some Tools

Not all AI systems can truly adapt to complex learner behaviours or needs (especially for students with disabilities).

b. High Development Cost

Developing adaptive, culturally relevant, and pedagogically sound AI-gamified tools is expensive and time-consuming.

c. Integration Issues

Difficulty integrating AI-gamified platforms into existing Learning Management Systems (LMS) and classroom workflows.

3. Accessibility and Equity Challenges

a. Digital Divide

Students in under-resourced regions may lack access to the devices, internet, or electricity needed for AI-gamified tools.

b. Language and Cultural Barriers

Many tools are designed in English and do not consider local languages or cultural learning styles.

c. Inclusivity Gaps

Some platforms are not optimized for students with special educational needs (e.g., dyslexia, ADHD, visual impairments).

4. Teacher and Institutional Challenges

a. Lack of Training

Educators often lack the skills or confidence to use AI and gamification effectively.

b. Resistance to Change

Traditional educational systems may be slow to adopt game-based or AI-enhanced methods due to rigid administrative norms.

c. Lack of Policy and Support

Absence of clear guidelines or policies on implementing AI tools in schools.

5. Ethical and Psychological Challenges

a. Data Privacy and Security

AI systems collect large volumes of student data, raising concerns about consent, misuse, and storage.

Scanned with OKEN Scanner

b. **Over-Gamification**

Excessive use of gamification can lead to addiction-like behavior or reduce intrinsic motivation to learn.

c. **Emotional Impact**

Competitive gamification may demotivate or increase anxiety in some students, especially those who lag behind.

CASE STUDIES AND EXAMPLES

AI-Powered Gamification Tools in Education

1. **Duolingo**
   - **Purpose:** Language learning
   - **AI Feature:** Learns from user mistakes to adapt lesson difficulty and repetition frequency
   - **Gamification Elements:** XP points, streaks, levels, and timed challenges
2. **Kahoot! (AI Beta Features)**
   - **Purpose:** Quiz-based learning platform
   - **AI Feature:** Suggests questions based on content input; personalized review sessions via "Kahoot!+"
   - **Gamification Elements:** Leaderboards, countdown timers, themed music, avatars
3. **DreamBox Learning**
   - **Purpose:** Mathematics (K-8)
   - **AI Feature:** Real-time adaptive engine modifies instruction based on student interaction
   - **Gamification Elements:** Interactive characters, rewards, game-like progression paths
4. **Quizizz -**
   - **Purpose:** Interactive quizzes and homework
   - **AI Feature:** Suggests adaptive questions based on past responses; allows auto-generated quizzes
   - **Gamification Elements:** Points, memes, power-ups, leaderboards
5. **Classcraft**
   - **Purpose:** Classroom behavior and engagement management

Scanned with OKEN Scanner

- **AI Feature:** Uses predictive analytics to suggest interventions for disengaged students
- **Gamification Elements:** Role-play characters, missions, XP, quests, and boss battles

6. **Smart Sparrow (Adaptive eLearning Platform)**
   - **Purpose:** Higher education interactive content
   - **AI Feature:** Tracks learner pathways and customizes learning experiences accordingly
   - **Gamification Elements:** Badges, feedback loops, learning goals
7. **Osmo Learning System (with AI Vision Technology)**
   - **Purpose:** Early childhood education (STEM, language, creativity)
   - **AI Feature:** Uses computer vision to interact with physical objects and adapt tasks
   - **Gamification Elements:** Story-based learning, interactive missions, reward-based progress
8. **Socratic by Google**
   - **Purpose:** Homework helper powered by Google AI
   - **AI Feature:** Uses NLP to understand student questions and guide step-by-step
   - **Gamification Elements:** Light gamified elements in UI/UX, including badges and feedback
9. **Legends of Learning**
   - **Purpose:** Science and math educational games
   - **AI Feature:** Personalized game suggestions and progress analytics
   - **Gamification Elements:** In-game achievements, scores, and missions
   - **Duolingo:** Uses AI to tailor language learning paths based on user errors and strengths.
   - **Kahoot! and Quizizz:** While not fully AI-integrated, they exhibit basic adaptive elements and gamification techniques.
   - **DreamBox Learning:** Math learning software that adapts in real-time using AI to adjust the difficulty and type of questions.

CONCLUSION -

AI-powered gamification represents a paradigm shift in how education can be personalized and scaled. It bridges the gap between instruction and engagement by offering adaptive, data-driven, and enjoyable learning environments. However, for these systems to reach their full potential, stakeholders must address challenges of access, training, and ethics. Future research and development should focus on inclusive designs, multilingual support, and curriculum alignment to ensure these tools benefit all learners equitably.

REFERENCES -

- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation. American Psychologist, 55(1), 68–78.
- Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Harvard University Press.
- Hamari, J., Koivisto, J., & Sarsa, H. (2014). Does gamification work? A literature review of empirical studies. Proceedings of the 47th Hawaii International Conference on System Sciences.
- Holmes, W., Bialik, M., & Fadel, C. (2019). Artificial Intelligence in Education: Promises and Implications. Center for Curriculum Redesign.

AI in Special Education

Transforming Learning for Students with Disabilities

- Mrs. Minaben Shah
(PGT - Commerce, Amicus International School, Vadodara)

Famous AI pioneer Oren Etzioni once said

"AI is a tool. The choice about how it gets deployed is ours"

Artificial Intelligence (AI) has been making waves across various sectors, and the field of education is no exception. In this context, we'll delve deep into the understanding of AI and its emergence in education.

Artificial Intelligence, refers to the simulation of human intelligence processes by machines, especially computer systems. These processes include learning, where the system acquires information and rules for using the information, reasoning, where the system uses rules to reach approximate or definite conclusions, and self-correction.

The Emergence of AI in Education

The adoption of AI in education has been a gradual process. Initially, AI found its way into administrative tasks in educational institutions, such as grading and scheduling. However, its capabilities soon extended to more student-centric applications, such as personalized learning and adaptive testing.

The rise of AI in education is not just about technology. It's about transforming the way we teach and learn, making education more accessible, personalized, and effective. Let us explore the potential of AI in special education and how it can support students with unique learning needs.

One of the ancient saying says that

"If a child can't learn the way we teach,
May be we should teach
The way they learn"

The realm of special education presents unique challenges that require innovative solutions. This is where Artificial Intelligence (AI) comes into play. AI presents an opportunity to enhance and transform special education, making it more personalized, effective, and accessible.

The Need for AI in Special Education

Special education involves teaching students who have unique learning needs due to physical, mental, emotional, or behavioral conditions. These students often require individualized educational programs to meet their specific learning needs. Traditional classroom settings and teaching methodologies may not always suffice to cater to these diverse needs.

AI holds immense potential in the field of special education. It can offer personalized learning experiences, adapting to the unique needs and capabilities of each student.

It can also augment assistive technology. For instance, AI-powered speech recognition tools can help students with speech impairments communicate effectively.

Moreover, AI can enhance accessibility. AI-powered tools can translate text into speech for visually impaired students and interpret speech into text for hearing-impaired students.

The Potential of AI in Special Education :

1. **Enhancing Learning Experiences :**

AI-Powered Assistive Technologies:

- Speech Recognition and Communication Aids: AI-driven speech recognition software helps students with speech impairments communicate more effectively. These tools convert spoken language into text or synthesized speech, enabling better interaction.
- Text-to-Speech and Speech-to-Text Tools: AI applications convert written text into spoken words and vice versa, assisting students with reading and writing difficulties.

Case Study:

- Google's Project Euphonia: Google's Project Euphonia uses AI to improve speech recognition technology for people with speech impairments. By training AI models on diverse speech patterns, the project aims to make voice interactions more accessible for everyone.

Scanned with OKEN Scanner

...Learning and Support:

2. Personalised Learning and Individualized Education Plans (IEPs)

AI in Individualized Education Plans (IEPs):

- Customized Learning Paths: AI analyzes student performance data to create tailored learning paths that address specific needs and goals. This personalized approach ensures that each student receives the support they need to succeed.
- Real-Time Feedback and Assessment: AI systems provide real-time feedback on student progress, helping educators adjust teaching strategies and interventions as needed.

Case Study:

- Microsoft's AI for Accessibility: Microsoft's AI for Accessibility program supports the development of AI solutions that empower students with disabilities. One such solution is Seeing AI, an app that helps visually impaired students by describing their surroundings and reading text aloud.

3. **Improving Accessibility and Inclusion**

AI in Classroom Integration:

- Augmentative and Alternative Communication (AAC): AI-powered AAC devices assist students with communication disorders by providing alternative ways to express themselves. These devices include speech-generating devices and symbol-based communication apps.
- Classroom Management Tools: AI helps teachers manage diverse classrooms by providing insights into student behavior, engagement, and progress. This information enables educators to create inclusive and supportive learning environments.

Case Study:

- Autism Glass Project by Stanford: The Autism Glass Project uses AI to help children with autism improve their social skills. The project developed smart glasses that use facial recognition technology to provide real-time social cues, helping children recognize and respond to emotions.

Scanned with OKEN Scanner

4. **Future Directions: Innovations on the Horizon**

AI in Early Intervention:

- Predictive Analytics for Early Detection: AI models analyze early developmental data to identify signs of learning disabilities and developmental delays. Early detection enables timely interventions that can significantly improve outcomes.
- Interactive Learning Tools: AI-powered interactive tools engage young learners in activities that promote cognitive and social development. These tools are designed to be fun and engaging, encouraging children to explore and learn at their own pace.

Case Study:

- LEGO Braille Bricks: LEGO has developed AI-enhanced Braille Bricks to help visually impaired children learn Braille through play. These bricks are designed to be both educational and entertaining, promoting literacy and tactile learning.

AI in Special Education in India

In India, AI is being integrated into special education to enhance accessibility and learning outcomes. Organizations such as the Indian Institute of Technology (IIT) Madras, Vision Empower, Thinkerbell Labs and AI4Bharat have developed AI-powered tools to support children with disabilities.

Case Study: 1

A non-profit organization, Vision Empower, has collaborated with research institutions to develop AI-based braille transcription for visually impaired students. It converts digital text into braille format, making textbooks and study materials more accessible. Additionally, AI-powered speech recognition software is being used in classrooms to assist children with speech impairments, ensuring they can communicate effectively with their peers and teachers.

Case Study: 2

Another notable example is the AI-powered Learning App by IIT Madras, which helps children with dyslexia improve their reading and comprehension skills. The app adapts to individual learning needs and

Scanned with OKEN Scanner

provides real-time feedback, enabling students to learn at their own pace.

Case Study: 3

Thinkerbell Labs, an Indian startup, developed Annie, an AI-powered braille literacy device designed to help visually impaired children learn braille independently. Annie provides interactive lessons and real-time feedback, making the learning process engaging and effective. This technology has been adopted by various schools and organizations to enhance the educational experience for visually impaired students across India.

Case Study: 4

An AI-powered chatbot developed by AI4Bharat, a research initiative at IIT Madras, assists students with cognitive disabilities in understanding lessons more interactively. The chatbot uses natural language processing (NLP) to simplify complex concepts, allowing students to grasp subjects more easily and at their own pace.

Ethical Considerations and Challenges

While AI has enormous potential in special education, challenges remain. Data privacy concerns, bias in AI algorithms, and the need for human oversight are critical issues. AI should be used as a supportive tool rather than a replacement for human educators, ensuring that empathy and personalized attention remain at the forefront of special education.

Conclusion

AI is transforming special education by offering personalized learning, assistive technologies, early intervention, and predictive analytics. With real-life applications already demonstrating its impact, AI holds the promise of making education more inclusive and effective for students with disabilities. However, responsible implementation and ongoing research are essential to maximize AI's benefits while addressing ethical concerns.

Scanned with OKEN Scanner

ભારતમાં શાળાકીય શિક્ષણમાં આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (AI) નો અમલ અને ઉપયોગ

ડૉ. સંજય પટેલ
મદદનીશ શિક્ષક, શ્રીમતી એલ.પી.ડી. પટેલ સાર્વજનિક વિદ્યાલય, પુણાગામ, સુરત. મો. 9427120180

(01) પ્રસ્તાવના :

સાંપ્રત દાયકો આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (AI)નો છે એમ કહેવું ખોટું નથી. AI ને કારણે કમ્પ્યૂટર સહિત તમામ ક્ષેત્રોમાં ક્રાંતિકારી પરિવર્તન આવી રહ્યા છે. શિક્ષણ પણ એમાંથી બાકાત નથી. શિક્ષણમાં આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ (AI)નો વિનિયોગ શિક્ષણ અને અધ્યયન પદ્ધતિઓમાં એક મોટું પરિવર્તન દર્શાવે છે. ભારતીય શાળાકીય શિક્ષણના સંદર્ભમાં જ્યાં સંસાધનો, ભાષાઓ અને શૈક્ષણિક ગુણવત્તામાં નોંધપાત્ર વિવિધતા છે, ત્યાં AI વૈયક્તિકરણ, સ્કેલેબિલિટી અને કાર્યક્ષમતા માટે તકો પૂરી પાડે છે. ડિજિટલ સશક્ત સમાજ તરફ આગળ વધી રહ્યું છે. ત્યારે AI આધારિત શિક્ષણ મોડેલો વધુને વધુ વિકસાવવામાં આવી રહ્યા છે. જેથી શિક્ષણ વધુ કાર્યક્ષમ અને અસરકારક રીતે આપી શકાય.

(02) AI શું છે?

AI એટલે આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સ. તે કમ્પ્યૂટર સિસ્ટમ્સની એવી ક્ષમતાનો ઉલ્લેખ કરે છે. જેમાં સામાન્ય રીતે માનવ બુદ્ધિની જરૂર હોય તેવા કાર્યો કરવામાં આવે છે. જેમ કે શીખવાનું, સમસ્યાનું નિરાકરણ અને નિર્ણય લેવાનું. AI માં વિવિધ પ્રકારની તકનીકોનો સમાવેશ થાય છે જે મશીનોને ચોકકસ લક્ષ્યો પ્રાપ્ત કરવા માટે સમજવા, તર્ક આપવા, શીખવા અને કાર્ય કરવા સક્ષમ બનાવે છે.

AI નો ઉદ્દેશ્ય મશીનોમાં માનવ બુદ્ધિનું અનુકરણ કરવાનો છે, જેનાથી તેઓ એવા કાર્યો કરી શકે છે જેમાં પરંપરાગત રીતે માનવ જ્ઞાનાત્મક ક્ષમતાઓની જરૂર હોય છે.

AI સિસ્ટમ્સ ડેટામાંથી શીખી શકે છે, નવી પરિસ્થિતિઓમાં અનુકૂલન સાધી શકે છે, સમસ્યાઓ હલ કરી શકે છે અને નિર્ણયો લઈ શકે છે, ઘણીવાર સમય જતાં ચોકસાઈમાં વધારો થાય છે.

(03) શિક્ષણમાં AI શું છે?

શિક્ષણમાં AI એ શૈક્ષણિક પરિણામો સુધારવા માટે મશીન લર્નિંગ, નેચરલ લેંગ્વેજ પ્રોસેસિંગ, કમ્પ્યૂટર વિઝન અને ડેટા એનાલિટિક્સના ઉપયોગનો સંદર્ભ આપે છે. AI તકનીકો અનુકૂલનશીલ શિક્ષણ, વહીવટી કાર્યોનું ઓટોમેશન અને ડેટા આધારિત નિર્ણય લેવાને સમર્થન આપે છે.

3.1 શિક્ષણમાં ઉપયોગમાં લેવાતા સામાન્ય AI :

- ઈન્ટેલિજન્ટ ટ્યુટરિંગ સિસ્ટમ્સ (ITS).
- AI ક્ષમતાઓ સાથે લર્નિંગ મેનેજમેન્ટ સિસ્ટમ્સ (LMS).

Scanned with OKEN Scanner

- ચેટબોટ્સ અને વર્ચ્યુઅલ આસિસ્ટન્ટ્સ.
- PredictiveAnaylytis (ભવિષ્યની આગાહી અંગે વિશ્લેષણ કરવું.)
- શાળા-મહાશાળાઓ હાજરી અને સુરક્ષા માટે ચહેરાની ઓળખ.

(04) ભારતીય શાળાઓમાં AI ના અમલની સ્થિતિ -

4.1 સરકારી પહેલો -

- રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ (NEP-2020) : માધ્યમિક શાળા સ્તરથી આગળ અભ્યાસક્રમમાં AI ના વિનિયોગ પર ભાર મૂકે છે.
- CBSE અને AI અભ્યાસક્રમ : ઈન્ટેલના સહયોગથી, CBSE એ 8 થી 12 ધોરણો માટે વૈકલ્પિક વિષય તરીકે AI નો પરિચય કરાવ્યો.
- AI ફોર યુથ પ્રોગ્રામ : NITI આયોગ અને ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી મંત્રાલય (MeitY) દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને AI ના મૂળભૂત સિદ્ધાંતોમાં તાલીમ આપવા માટે શરૂ કરવામાં આવ્યો.

4.2 ખાનગી ક્ષેત્રની ભાગીદારી -

- એડટેક સ્ટાર્ટઅપ્સ : BYJU'S, Vedantu, Toppr અને Next Education જેવી કંપનીઓ શીખવાને વ્યક્તિગત કરવા માટે AI નો ઉપયોગ કરે છે.
- ટેક સહયોગ : Google for Education, Microsoft AI અને IBM Skills Build ભારતીય શાળાઓ સાથે AI તાલીમ અને સામગ્રી વિતરણ માટે ભાગીદારી કરે છે.

4.3 પાયલોટ પ્રોજેક્ટ્સ અને સ્માર્ટ સ્કૂલ્સ :

- વિવિધ કેન્દ્રીય વિદ્યાલયો અને રાજ્ય સંચાલિત શાળાઓમાં (દા.ત. દિલ્હી અને કર્ણાટક) સ્માર્ટ કલાસરૂમ અને AI લેબ્સ સ્થાપિત કરવામાં આવી રહ્યા છે.

(05) શાળાકીય શિક્ષણમાં AI ના ઉપયોગો -

5.1 વ્યક્તિગત શિક્ષણ -

- AI અલ્ગોરિધમ્સ વિદ્યાર્થીઓના પ્રદર્શન અને પોતાની ગતિના આધારે શીખવાની સામગ્રીને અનુકૂલિત કરે છે, વ્યક્તિગત સહાય પૂરી પાડે છે.

5.2 સ્વયં સંચાલિત (Auto) મૂલ્યાંકન -

- AI સ્વયં સંચાલિત ગ્રેડિંગને સક્ષમ કરે છે, શિક્ષકોનો કાર્યભાર ઘટાડે છે અને વિદ્યાર્થીઓને ત્વરિત પ્રતિચાર પ્રદાન કરે છે.

5.3 ઈન્ટેલિજન્ટ ટ્યુટરિંગ સિસ્ટમ્સ (ITS) -

- AI સંચાલિત ટ્યુટર્સ ઓન-ડિમાન્ડ સપોર્ટ પૂરો પાડે છે, શીખવાની ખામીઓને ઓળખે છે અને વિદ્યાર્થીઓને મુશ્કેલ વિભાવનાઓમાં માર્ગદર્શન આપે છે.

5.4 લર્નિંગ એનાલિટિક્સ -

- AI વિદ્યાર્થીના વર્તન, હાજરી, પ્રદર્શન ડેડાનું વિશ્લેષણ કરીને પરિણામોની

Scanned with OKEN Scanner

આગાહી કરે છે અને હસ્તક્ષેપ સૂચવે છે.

5.5 ભાષા અનુવાદ અને સુલભતા -

- AI સાધનો પ્રાદેશિક ભાષા અનુવાદમાં મદદ કરે છે અને દિવ્યાંગ શીખનારાઓ માટે વોઈસ-ટુ-ટેક્સ્ટ ઓફર કરે છે.

5.6 ક્વેરી સોલ્યુશન માટે ચેટબોટ્સ -

- શાળા પોર્ટલમાં AI ચેટબોટ્સ વિદ્યાર્થીઓ અને વાલીઓના પ્રશ્નોનું ત્વરિત નિરાકરણ કરવામાં મદદ કરે છે, સંચારમાં સુધારો કરે છે.

5.7 સુરક્ષા વધારે -

- હાજરી અને કેમ્પસ સુરક્ષા માટે ચહેરાની ઓળખ અને વર્તન ટ્રેકિંગ સિસ્ટમ્સનો ઉપયોગ થાય છે.

(06) શાળાઓમાં AI વિનિયોગના લાભો -

6.1 વ્યક્તિગત શિક્ષણ -

- અનુકૂળ સામગ્રી વિનિયોગ અને સમજણમાં સુધારો કરે છે.

6.2 શિક્ષક સશક્તિકરણ -

- AI પુનરાવર્તિત કાર્યો સંભાળે છે, શિક્ષકોને સર્જનાત્મકતા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવા દે છે.

6.3 વધુ સારી ઉપલબ્ધતા -

- AI સાધનો વિશેષ જરૂરિયાતો ધરાવતા વિદ્યાર્થીઓ માટે સમાવેશી શિક્ષણને ટેકો આપે છે.

6.4 રીઅલ ટાઈમ પ્રતિચાર -

- ત્વરિત પ્રતિચાર વિદ્યાર્થીઓના પ્રદર્શનમાં સુધારો કરે છે.

6.5 ડેટા આધારિત નિર્ણયો -

- શાળાના નેતાઓ બહેતર આયોજન અને સંસાધન ઉપયોગ માટે વલણોનું વિશ્લેષણ કરી શકે છે.

6.6 ખર્ચ અસરકારક સ્કેલિંગ -

- AI પ્લેટફોર્મ એકવાર વિકસિત થયા પછી સસ્તા દરે દૂરના અને ગ્રામીણ વિસ્તારો સુધી પહોંચી શકે છે.

(07) કેસ સ્ટડીઝ અને સફળતાના ઉદાહરણો :

7.1 રાજસ્થાનના ટોંક જિલ્લામાં, AI આધારિત શિક્ષણ -

રાજસ્થાનના ટોંક જિલ્લામાં IAS અધિકારી સૌમ્યા ઝા દ્વારા શરૂ કરાયેલ 'Padhai with AI' કાર્યક્રમ AI આધારિત શિક્ષણની પહેલ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને ગણિતની ચિંતા દૂર કરવામાં અને પરીક્ષાના પરિણામો સુધારવામાં ખૂબ મદદ

Scanned with OKEN Scanner

કરી છે. આ કાર્યક્રમ વિદ્યાર્થીઓને વ્યક્તિગત, દ્વિભાષી સહાય પ્રદાન કરે છે. 'Padhai with AI' કાર્યક્રમ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓના પાસ થવાના દરમાં પણ નોંધપાત્ર વધારો થયો છે.

7.2 CBSE શાળાઓમાં AI અભ્યાસક્રમ -

સમગ્ર ભારતમાં 1000 થી વધુ CBSE શાળાઓના 15000 થી વધુ વિદ્યાર્થીઓ AI વૈકલ્પિક વિષયમાં નોંધાયેલા છે, જે ડેટા, અલ્ગોરિધમ્સ અને Real-world એપ્લિકેશન્સના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો શીખી રહ્યાં છે.

7.3 દિલ્હી સરકારી શાળાઓ -

હાજરી, શૈક્ષણિક સાધનો અને મૂલ્યાંકન માટે AI સક્ષમ સાધનો સાથેના સ્માર્ટ ક્લાસરૂમ વિદ્યાર્થીઓની સંલગ્નતામાં સુધારો કરી રહ્યા છે અને ગેરહાજરી પણ ઘટાડી રહ્યા છે.

7.4 મહારાષ્ટ્રની ગ્રામીણ શાળાઓ માટે AI -

ટેક કંપનીઓના સહયોગથી NGO ગ્રામીણ ગામડાઓમાં મૂળભૂત ગણિત અને અંગ્રેજી શીખવવા માટે AI આધારિત મોબાઇલ એપ્લિકેશન્સનો ઉપયોગ કરી રહી છે, જેમાં પરીક્ષાના ગુણમાં નોંધપાત્ર સુધારો જોવા મળ્યો છે.

(08) ઉપસંહાર :

AI એ શિક્ષકોનો વિકલ્પ નથી, પરંતુ શિક્ષણને વિસ્તૃત કરવા માટેનું એક શક્તિશાળી સાધન છે. ભારત તેની યુવા વસ્તી અને વધતા ડિજિટલ ઇકોસિસ્ટમ સાથે, શાળાકીય શિક્ષણમાં AI નો લાભ લેવા માટે યોગ્ય અનુકૂળ સ્થિતિમાં છે. AI નો સંતુલિત, સમાવેશી અને નૈતિક અમલ શૈક્ષણિક અંતરને દૂર કરવામાં અને વિદ્યાર્થીઓને ટેકનોલોજી દ્વારા સંચાલિત ભવિષ્ય માટે તૈયાર કરવામાં મદદ કરી શકે છે. જોકે ભારતમાં AI ના અસરકારક અમલ માટે ટેકનોલોજી, રોકાણ અને અન્ય જરૂરી સુવિધાઓ વગેરે પડકારો પણ છે. આ યાત્રા ચાલી રહી છે. પરંતુ યોગ્ય રોકાણ, દ્રષ્ટિ અને સુચારું સંચાલન થકી, AI ભારતીય શાળાકીય શિક્ષણમાં ક્રાંતિ લાવી શકે છે.

Scanned with OKEN Scanner

AI અને વિદ્યાર્થીઓનું ભવિષ્ય : નવા સપનાઓની ઉડાન

ભૂમિકા કાંતિલાલ પટેલ
[illegible]

પ્રસ્તાવના :

21મી સદીમાં ટેક્નોલોજી અદ્ભૂત ગતિએ વિકસી છે, તેણે રોજ નવાં નવાં આવિષ્કારો શોધો સામે આવે છે. તેમાં કૃત્રિમબુદ્ધિ AI (Artificial Intelligence) એવી શોધ છે કે જેણે આજે જીવનના દરેક ક્ષેત્રમાં પોતાની આગવી છાપ છોડી છે. AI એ માનવ બુદ્ધિનું આધુનિક સ્વરૂપ છે. માનવીય વિચારો, અભ્યાસ અને નિર્ણય ક્ષમતા અનુકરણ કરી શકે છે. શિક્ષણ ક્ષેત્રમાં પણ AI નું આગમન મહત્વ ધરાવે છે. અગાઉ શિક્ષણનું માધ્યમ પુસ્તકો અથવા, પાઠ્યપુસ્તકો અને શિક્ષકના ઉપદેશો સુધી જ મર્યાદિત હતું. વિદ્યાર્થીઓને એક સરખા અભ્યાસક્રમ મર્યાદિત રીતે શીખવાની તક મળતી હતી પણ આજે AI દ્વારા શિક્ષણ ક્ષેત્રમાં પણ ક્રાંતિકારી બદલાવ આવ્યા છે. આજનું શિક્ષણ ડિજિટલ બની રહ્યું છે, જ્યાં વર્ચ્યુઅલ ટ્યુટર્સ, ઓનલાઇન અભ્યાસક્રમો, સ્માર્ટ ક્લાસરૂમ અને વ્યક્તિગત અભ્યાસ પદ્ધતિઓ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ શિક્ષણ સાથે જોડાય શકે છે. AI વિદ્યાર્થીઓની શક્તિ અને કમજોરીઓને ઓળખીને તેમને અનુરૂપ અભ્યાસ પ્રદાન કરે છે. તેથી AI વિદ્યાર્થીઓનું ભવિષ્ય ઘડવામાં અને તેમને આત્મનિર્ભર બનાવવા મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી રહ્યું છે.

શિક્ષણ માત્ર પુસ્તક અને વર્ગખંડ સુધી સીમિત રહ્યું નથી, AI શિક્ષણમાં વિદ્યાર્થીઓને નવી દિશા નવી પદ્ધતિ અને અવનવી તક આપી રહ્યું છે, AI સાથે વિદ્યાર્થીઓ માટે અભ્યાસ માત્ર એક ફરજ નહીં રહે, પણ એક નવા સપનાનું ઉડાન લેનાર બની રહ્યાં છે.

AI કેવી રીતે વિદ્યાર્થીઓનું ભવિષ્ય ઘડે છે?

(01) AI દરેક વિદ્યાર્થીનું શીખવાનું ગતિશીલ અભ્યાસનું ડેટા વિશ્લેષણ કરે છે, જે વિદ્યાર્થીઓ ધીમી ગતિએ શીખે છે, તેમને વધુ પ્રેક્ટિસ અને ઉદાહરણો મળે છે, જ્યારે તે જ વિદ્યાર્થીઓ વધુને વધુ ઉત્સાહી બની પ્રગતિ તરફ આગળ વધી શકે છે.

(02) AI આધારિત વર્ચ્યુઅલ ટ્યુટર્સ અને ચેટબોક્સ સાત દિવસ ઉપલબ્ધ હોય છે, હવે વિદ્યાર્થી કોઈપણ સ્થળે અને સમયે શીખવાનું ચાલુ રાખી શકે છે, પ્રશ્નોના ઉત્તર તરત મેળવી શકે છે.

(03) AI સ્વચાલિત મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ દ્વારા તરત પરીક્ષાનું પરિણામ આપે છે અને વિદ્યાર્થીઓએ ક્યાં વિષયમાં વધુ મહેનત કરવાની છે તે વિષયોમાં સુધારાની તક મળી રહે છે.

(04) AI સાથે જોડાયેલી નવી ટેક્નોલોજી જેવી કે ડેટા એનાલિસિસ, રોબોટિક્સ, કોડિંગ વગેરે શીખવાની તક મળે છે, જે ભવિષ્યમાં માટે અત્યંત ઉપયોગી બનશે.

(05) AI વિશ્વની શ્રેષ્ઠ યુનિવર્સિટીઓના કોર્સ હવે ઓનલાઇન ઉપલબ્ધ હોય છે. AI દ્વારા ભાષાનુભવ સરળ બનતા બીજા દેશોની શિક્ષણ પદ્ધતિ પણ સરળતાથી શીખી શકાય છે.

(06) AI શિક્ષકનું કામ સરળ કરે છે અને વિદ્યાર્થીઓ માટે વધુ અસરકારક શિક્ષણ શક્ય બને છે અને દરેક વિદ્યાર્થીને તેની જરૂરિયાત મુજબ સૂચન કરી શકે છે.

(07) AI સતત પ્રોત્સાહન અને મજબૂત ફીડબેકથી વિદ્યાર્થીઓને પોતાની પ્રગતિ જોવા અને સુધારવાની તક આપે છે. જેનાથી ધીમી ગતિના વિદ્યાર્થીઓ પણ આત્મવિશ્વાસ સાથે

આગળ વધી શકે છે.

AI વિદ્યાર્થીઓ માટે નવાં સપનાઓને ઉડાન આપે છે. ટેકનોલોજીનો યોગ્ય ઉપયોગ દ્વારા શિક્ષણ વધુ જીવંત, વ્યાપક અને સમર્થ બને છે. AI ના વિદ્યાર્થીઓ પોતાની રસ-રૂચિ મુજબ શીખી શકે છે. વિશ્વ સાથે જોડાય શકે છે અને ભવિષ્ય માટે તૈયાર થઈ શકે છે. AI અને માનવ શિક્ષણના સંયોજનથી શિક્ષણજગત ક્રાંતિ સર્જાય રહી છે. જ્યાં દરેક વિદ્યાર્થી માટે સફળતાના નવું આકાશ ખુલ્લુ થઈ રહ્યું છે. કહી શકાય છે કે - AI વિદ્યાર્થીઓ માટે નવા સપનાઓને ઉડાન આપે છે. ભવિષ્યના ટેકનોલોજીકલ યુગમાં તેઓ આત્મનિર્ભર, ટેકનોલોજી સમર્પિત અને વૈશ્વિક નાગરિક શકશે. શિક્ષણજગતમાં આવી નવી દિશા એવી છે જ્યાં દરેક વિદ્યાર્થી માટે સફળતાનું ઉડાણહીન અને અંગત બની રહ્યું છે.

"જ્યાં વિચાર અને ટેકનોલોજીનું સંયોજન થાય છે ત્યાં ભવિષ્યના અવકાશે સપનાની ઉડાન જન્મે છે. AI એ શિક્ષણમાં એવી ઉડાન ઉમેરે છે, જ્યાં દરેક વિદ્યાર્થી શ્રેષ્ઠતા તરફ ખૂબ ઊંચે પહોંચી / ઊડી શકે છે."

બધું જલદી શીખવવાના તારા આયાસ રહેવા દે,
એ બાળક છે એના ખુલ્લાપણાના શ્વાસ રહેવા દે.

પ્રસંગો પર પ્રસંગો એ રીતે બનતા ગયા છે દોસ્ત,
કે હરદમ થાય માણસજાત પર વિશ્વાસ રહેવા દે.

વધારે હોય પૈસો યાર, તો માણસને ઊભા કર,
તું ઈશ્વરના નવાં મંદિર, નવા આવાસ રહેવા દે.

મને પામે જો વિસ્મયથી હું પળમાં ઊભરી આવું,
ગણિતની જેમ મારો અટપટો અભ્યાસ રહેવા દે.

જરા તું દોસ્તોની ખાનદાનીનો મલાજો કર,
બધાની હાજરીમાં એમનો ઉપહાસ રહેવા દે.

તને પૂછ્યું છે તારું નામ, ખાલી નામ બોલી દે,
તું તારો સાત કુળનો વૈભવી ઈતિહાસ રહેવા દે.

પરમ તૃપ્તિ, પરમ સંતોષ, તારા કામની વસ્તુ,
હું શાયર છું, તુ મારા માટે થોડી પ્યાસ રહેવા દે.

- હિતેન આનંદપરા

Scanned with OKEN Scanner

શિક્ષણ અને એ.આઈ.

સૌરવ મોહનલાલ વિશ્વકર્મા
એસ.વાય.બી.એડ્., રોલ નંબર - 43

"શિક્ષણ બને સ્માર્ટ, જ્યારે એ.આઇ. આપે સાથ !"

(01) પ્રસ્તાવના :

21મી સદીમાં ટેકનોલોજીનો ઝડપી વિકાસ માનવજીવનના ક્ષેત્રોમાં ક્રાંતિ લાવતો ગયો છે. જેમાં શિક્ષણક્ષેત્ર પણ અપવાદ નથી. આજના ડિજિટલ યુગમાં કૃત્રિમ બુદ્ધિ શિક્ષણને વધુ અસરકારક, સરળ અને વ્યવસ્થિત બનાવવામાં મહત્ત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી રહી છે. એ.આઇ.ના ઉપયોગથી શિક્ષણ પદ્ધતિમાં પર્સનલાઇઝ લર્નિંગ, ઓટોમેટીક એવેલીશન્સ વર્ચ્યુઅલ એસસીસ્ટન્ટ અને ઇન્કલુઝિવ એજ્યુકેશન જેવી નવી દિશાઓ ઊભી થઇ રહી છે.

(02) કૃત્રિમ બુદ્ધિનું શિક્ષણ ક્ષેત્રમાં આગમન :

કૃત્રિમ બુદ્ધિએ એવી ટેકનોલોજી છે જે મશીનોને માનવીની જેમ વિચારવા, શીખવા અને નિર્ણય લેવા સક્ષમ બનાવે છે. શિક્ષણમાં એ.આઇ. વિવિધ રૂપોમાં પ્રવેશી રહી છે, જેમ કે :

(i) **અનુકૂળ અભ્યાસક્રમો (Personalized Learning) :**
એ.આઇ.ના આધારે શિક્ષણ પ્રણાલીઓ વિદ્યાર્થીની શકિતઓ અને નબળાઇઓને ઓળખી તેમનો અભ્યાસક્રમ તેના માટે વિશિષ્ટ રીતે ડિઝાઇન કરે છે.

(ii) **વર્ચ્યુઅલ ટ્યુટર્સ અને ચેટબોટ્સ :**
વિદ્યાર્થીઓને અવરોધરહિત શીખવા માટે 24 x 7 ઉપલબ્ધ ટ્યુટર્સ અને Doubt Solving ચેટબોટ્સ મદદરૂપ થાય છે.

(iii) **આપમેળે મૂલ્યાંકન (Automated Grading) :**
વિષયગત પ્રશ્નો ઉપરાંત હવે નિબંધ અને કૌશલ્ય આધારિત જવાબોનું પણ એ.આઇ. આધારિત મૂલ્યાંકન શક્ય બનતું જઇ રહ્યું છે.

(03) કૃત્રિમ બુદ્ધિનું શિક્ષણ ક્ષેત્રમાં આગમન :

(i) **અભ્યાસને વ્યકિતગત બનાવે :**
દરેક વિદ્યાર્થીના શીખવાની પદ્ધતિ જુદી હોય છે. એ.આઇ.ના માધ્યમથી તેમના શૈક્ષણિક અંદાજને આધારે માર્ગદર્શનમાં પરિવર્તન કરવો શકય બને છે.

(ii) **શિક્ષકના કાર્યભારમાં ઘટાડો :**
રોજિંદી પ્રશાસનિક કામગીરી, હાજરીનો હિસાબ હોમવર્ક ચેકિંગ વગેરેમાં એ.આઇ. સહાયરૂપ બની શકે છે, જેથી શિક્ષક વધુ સર્જનાત્મક શિક્ષણ આપી શકે.

(iii) **વિશ્વસનીય માહિતી ઉપલબ્ધિ :**
એ.આઇ. આધારિત શિક્ષણ એપ્લિકેશન્સ, વિશ્વભરના શિક્ષણ સામગ્રીને સરળતાથી વિદ્યાર્થી સુધી પહોંચાડી શકે છે.

(iv) **ભૂલનો ઓછો માર્જિન :**
તે નિર્વિવાદ છે કે માનવીય સંપર્ક અમુક હોદ્દા ઉપર ચાવીરૂપ છે અને શિક્ષણ તેમાંથી એક છે જો કે માનવ હસ્તક્ષેપ પણ વધુ પ્રમાણમાં ભૂલોની શકયતા માટે રહેલું છે.

Scanned with OKEN Scanner

(04) પડકારો અને ખતરા :

(i) ગોપનીયતા અને ડેટા સુરક્ષા :
વિદ્યાર્થીઓના ડેટાનો ઉપયોગ કેવી રીતે થાય છે, તેનો યોગ્ય સંચાલન ન થાય તો તે ખાનગી માહિતીના ભંગનું કારણ બની શકે છે.

(ii) માનવીય સ્પર્શનો અભાવ :
શિક્ષણ માત્ર માહિતીને સંક્રમણ નથી, તેમાં લાગણી, સમજૂતી અને સહાનુભૂતિ પણ મહત્વ ધરાવે છે, જેને એ.આઇ. સંપૂર્ણપણે આપવા માટે સક્ષમ નથી.

(iii) શિક્ષકો માટે પુનઃ પ્રશિક્ષણની જરૂર :
નવી ટેકનોલોજીનું જ્ઞાન ન હોવા કારણે ઘણા શિક્ષકો પાછળ રહી શકે છે, તેથી તેમને નવીન તાલીમ આપવી જરૂરી છે.

(iv) અસામાનતા વધારી શકે છે :
ટેકનોલોજી પાસે જગ્યા અથવા નેટવર્ક અછત હોય એવા વિસ્તારોમાં રહેતા વિદ્યાર્થીઓ પાછળ પડી શકે છે. ટેકનોલોજી સમૃદ્ધ લોકો જ એ.આઇ.ના લાભ લઇ શકે છે.

(v) ચેટબોટ અને નકલ (Plagiarism) :
ChatGPT જેવા ટુલ્સનું દુરૂપયોગ વિદ્યાર્થીઓ જાત કામ કર્યા વગર તૈયાર જવાબો મેળવી શકે છે, જે તેમને લાંબા ગાળે શીખવામાં હાનિકારક બની રહે.

(vi) રોજગારીમાં ઘટાડો :
કેટલીક શિક્ષણ સંસ્થાઓ સહાયક શિક્ષણે ડાઉટ સોલ્વિંગ સ્ટાફની જગ્યાએ એ.આઇ. ટુલ્સનો ઉપયોગ કરી શકે છે, જેના કારણે રોજગાર પર અસર કરે છે.

(05) ભવિષ્યની દિશા :
એ.આઇ. શિક્ષણનું ભવિષ્ય વધુ સક્રિય ઝડપી અને વ્યાપક બનાવશે. નવા માધ્યમ જેમ કે વર્ચ્યુઅલ રિયાલિટી (VR), મિશ્ર રિયાલિટી (MR) અને Adaptive Learning Platforms શિક્ષણને વધુ અસરકારક બનાવશે. એ.આઇ. આધારિત શિક્ષણ દરેક ખૂણે, દરેક જાતિના વિદ્યાર્થીઓ સુધી પહોંચી શકે છે. એ જ તેની સૌથી મોટો લાભ છે.

(06) સારાંશ :
કૃત્રિમ બુદ્ધિ શિક્ષણક્ષેત્રમાં એક ક્રાંતિરૂપ પરિભાષા બની શકે છે. જો તેનું યોગ્ય રીતે ઉપયોગ થાય તો એ શિક્ષણને વધુ સમાન, સુલભ અને અસરકારક બનાવી શકે છે, સાથે-સાથે એના પડકારોને ધ્યાનમાં રાખીને શિક્ષણ પદ્ધતિઓનું નવું માળખું બનાવવાની જરૂર છે. શિક્ષણ અને એ.આઇ.નું સંયોજન ભવિષ્યની પેઢીઓને વધુ સશક્ત અને સુગઢ બનાવી શકે છે.

"એ.આઇ. ભલે વાંચે પુસ્તકનું પાન,
પરંતુ ગુરૂ જ વાંચે અંતરમન,
એ.આઇ. તથ્યો આપે,
પણ શિક્ષક ભાવનાનું મહત્ત્વ સમજે."

બાળકોની AI સાથેની તાલમેલ

મુબારકહુસેન મોહયુદ્દીન દિવાન
એફ.વાય.બી.એડ્., રોલ નંબર - 45

ઇશ્વરે આ ધરતી પર ઘણી વસ્તુઓનું સર્જન કર્યું છે. એમાં સૌથી શ્રેષ્ઠ સર્જન મનુષ્યને માનવામાં આવે છે. જેનું કારણ મનુષ્યમાં આવેલું મગજ છે. માનવીએ પોતાના મગજનો ઉપયોગ કરી જીવનશૈલીને ઉચ્ચતમ સ્થાને લઇ ગયો છે. માણસે પોતાની અને સમાજની ઉન્નતિ માટે મગજને કામે લગાડીને મોબાઇલ, કમ્પ્યુટર, મિસાઇલ, સબમરીન, વિમાન, ઇલેક્ટ્રીક બાઇક જેવા સાધનો વિકાસાવ્યા છે. માણસ આજે અવકાશ સુધી પહોંચી ગયો છે. દરેક અશકય વાર્તાને માણસે પોતાના મગજ દ્વારા શકય કરી બતાવી છે. આજ મગજનો ઉપયોગ કરી એણે કૃત્રિમ મગજ પણ બનાવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે અને એ દિશા તરફનું એક સજ્જડ પગલું એટલે સૌના મોઢે ચઢેલું AI (આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ).

AI (આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ) એટલે કે એક પ્રકારની કૃત્રિમ બુદ્ધિ. આ કૃત્રિમ બુદ્ધિમતાનો ઉપયોગ કરીને એક સિસ્ટમ બનાવવામાં આવે છે જે સિસ્ટમ તદ્દન માનવીના મગજની જેમ જ અથવા તો તેના કરતા વધારે સારી રીતે કાર્ય કરવા માટે સક્ષમ હોય છે. કોઇપણ પ્રક્રિયાને માનવરહિત બનાવવા માટે AI ખૂબ જ મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે. AI દ્વારા એવી સિસ્ટમ તૈયાર કરવામાં આવેલ છે કે, જેના દ્વારા મશીનો માણસની જેમ જ સરળતાથી કાર્ય કરી શકે, સાચા ખોટાને સમજી શકે, માણસોની જેમ જ નિર્ણય લઇ શકે તેવી બધા જ પ્રકારની જાણકારી તેમનામાં નાખવામાં આવે છે.

બાળકોની AI સાથેની સફર :

આજના યુગમાં AI નો શિક્ષણક્ષેત્ર બેફામ ઉપયોગ થઇ રહ્યો છે. શૈક્ષણિક પરિણામોમાં સુધારો કરીને શિક્ષણમાં ક્રાંતિ લાવવાનું વચન આપતા AI ને તારણહાર તરીકે વખાણવામાં આવી રહ્યું છે.

અહીં આપણે વાત કરીએ AI અને શિક્ષણ મેળવતા બાળકો વિશે AI સંચાલિત માધ્યમો બાળકોની વિશિષ્ટ જરૂરિયાતો અનુસાર શીખવાની સામગ્રી અને અનુરૂપ બનાવવા માટે વ્યકિતગત રીતે (વિદ્યાર્થી) બાળકના શૈક્ષણિક પ્રદર્શનની માહિતીનું વિશ્લેષણ કરી શકે છે. ઉદાહરણ તરીકે વર્તમાન સમયમાં AI નું સૌથી પ્રખ્યાત પ્લેટફોર્મ ChatGPT એ બાળકને મળેલ મુશ્કેલ ગૃહકાર્ય કે સ્વાધ્યાયના સ્તરને સમજી તેના ઉકેલો આપી શકે છે.

જો બાળકો દ્વારા AI નો યોગ્ય રીતે ઉપયોગ કરવામાં આવે તો AI વિશ્વભરના બાળકો માટે શિક્ષણની સુલભતામાં નોંધપાત્ર વધારો કરી શકે છે. ઓનલાઇન એજ્યુકેશન પ્લેટફોર્મના ઉદ્ભવ સાથે AI શૈક્ષણિક સામગ્રીના બહુવિધ ભાષાઓમાં અનુવાદની સુવિધા આપી શકે છે. જે ભાષાકીય મર્યાદાને દૂર કરીને શિક્ષણને વધુ સરળ બનાવે છે. વધુમાં AI સંચાલિત ઉપલબ્ધ

Scanned with OKEN Scanner

સાધનો જેમ કે સ્પીચ-ટુ-ટેક્સ્ટ અને ટેક્સ્ટ-ટુ-સ્પીચ સોફ્ટવેર દિવ્યાંગ બાળકોને શૈક્ષણિક સામગ્રીને સમજવામાં અને વર્ગ ચર્ચાઓમાં વધુ અસરકારક રીતે બનાવી શકે છે. જો (વિદ્યાર્થીઓને) બાળકોને દરિયામાંથી મોતી શોધતા કરવા હોય તો AI સાથે તેમને જોડવા પડે. જ્ઞાન સાગરમાંથી તેમની જરૂરનું શોધતા તેમને શીખવવામાં આવે તો બાકીની કમીઓ તે જાતે પૂરી કરી લેશે.

અહીં એ નોંધવા જેવું છે કે AI શીખવાની પ્રક્રિયામાં વધારો તો કરે છે, પરંતુ જો બાળક સંપૂર્ણ પણે AI પર નિર્ભર રહે તો તે આવશ્યક માનવ કૌશલ્યોના ઘટાડા તરફ દોરી શકે છે. બાળકમાં જરૂરી જે કૌશલ્યો કેળવાવા જોઇએ. તે કૌશલ્યો કેળવાતા નથી. તે માનસિક રીતે નબળું બની શકે છે. બાળક વિચારવા માટે પોતાની વિવેકબુદ્ધિને કામે ન લગાડતા માત્ર AI ના પ્લેટફોર્મ જેવા કે ChatGPT, Meta AI પરથી જ્ઞાન ગ્રહણ કરવાનો આદિ બની જાય છે. ગણિત જેવા કોયડાઓનો ઉકેલ બેઠા-બેઠા જ AI પરથી મેળવતો હોય છે. જેનાં કારણે બાળક વિચારવિહિન અને કૌશલ્યો વિહિન રહે છે. તેના મગજનો તેની ઉંમર વધવાની સાથે જ ગ્રોથ થવો જોઇએ તે થતો નથી.

આવા પ્રશ્નોનો નિરાકરણ લાવવા આજના AI ના યુગમાં સૌ પ્રથમ તો બાળકોમાં મૂળ કલ્પનાશકિતને જાગૃત કરવી પડશે. મશીનોમાં આ ક્ષમતા નથી અને નજીકના ભવિષ્યમાં AI સાથે તે શકય બનશે નહીં. આપણું મગજ બે ભાગમાં વહેંચાયેલું છે. ડાબુ મગજ મૌખિક, વિશ્લેષણાત્મક અને તાર્કિક છે અને જમણું મગજ દ્રશ્ય, સાહજિક અને સર્જનાત્મક છે.

અહીં આપણા માટે રસપ્રદ વાત એ છે કે દેશની દરેક સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા જેમ કે JEE, NEET, UPSC અથવા CAT વગેરે ફોર્મેટિવ એસેસમેન્ટ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરતી નથી. આ ઉપરાંત શાળાઓ, કોલેજો અને ઘરોમાં માતા-પિતા, શિક્ષકો મુખ્યત્વે બાળકોના વિકાસ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. આ બધા પ્રયત્નોમાં તે લોકો એ ભૂલી ગયા છીએ કે આજે AI આ ડાબા મગજની કુશળતા - વિશ્લેષણ અને તર્કના માણસોને પાછળ છોડી દે છે.

આવી સ્થિતિમાં હવે જરૂરી બની ગયું છે કે બાળકોને વધુ સર્જનાત્મક અને કલ્પનાશીલ બનવા માટે પ્રેરિત કરવા જોઇએ. જ્યારે બાળક કોઇ અનોખો અને મૌલિક વિચાર લઇને આવે છે, પછી તે ડ્રોઇંગ હોય, હસ્તકલા હોય, ડિઝાઇન હોય કે કોઇ આઇડિયા હોય, આપણે ઘણીવાર તેની પ્રશંસા કરવાનું ભૂલી જઇએ છીએ. આમ કરવાથી આપણે મોટી ભૂલ કરીએ છીએ. આગામી વર્ષોમાં તમામ ક્ષેત્રોમાં કલ્પનાની ખૂબ જ માંગ રહેશે.

આ સાથે આપણે બાળકોમાં એ વિચાર પ્રબળ બનાવવો પડશે કે કોઇપણ જ્ઞાન શીખવું જેટલું મહત્ત્વનું છે તેટલું જ જરૂરી છે કે તે જ્ઞાનને વિનમ્રતા સાથે ભૂલી જવું અને સમય બદલાય ત્યારે નવું જ્ઞાન મેળવવું. બૌદ્ધિક અહંકાર ભવિષ્યમાં ઝેરી બની જશે, કારણ કે આવનાર સમયમાં તેની કોઇ સુસંગતતા રહેશે નહીં. આજે આપણે જે શીખીએ છીએ તે આવતીકાલે જૂનું થઇ જશે. પરિવર્તન સ્વીકારવું અને અનુકૂલન કરવું એ આવશ્યક કૌશલ્ય હશે.

Scanned with OKEN Scanner

AI ની સંભવિત અસરને કારણે નાના બાળકમાં ભાવનાત્મક ઉથલપાથલ જોવા મળે છે. તેથી બાળકોને માનસિક રીતે પણ મજબૂત બનાવવા પડશે.

હા, અહીં એ નોંધનીય છે કે આપણે AI ને નકારી શકતા નથી. તે પહેલેથી જ આપણા જીવનનો એક ભાગ છે. બાળક તેને પોતાના જીવનમાં અને શિક્ષણમાં સમાવી તેની સાકારાત્મક અસરો સાથે માનવતાની સેવા કરી શકે છે. બાળકોએ AI ને પોતાનો આધારસ્તંભ નહીં પરંતુ માર્ગદર્શક બનાવવો જોઇએ.

આમ, AI બાળકો માટે આશીર્વાદરૂપ બની શકે છે, જો તેનો યોગ્ય રીતે ઉપયોગ થાય. શિક્ષણ જગતમાં AI નો ઉપયોગ સમજદારીપૂર્વક થાય તો તે શિક્ષણની ગુણવત્તા સુધારી શકે છે. AI સાથે બાળકોનો યોગ્ય તાલમેલ કેળવાય તો તે ભવિષ્યના શિક્ષણ માટે ક્રાંતિ લાવી શકે છે પણ તેની સાથે-સાથે નૈતિકતા, વિચારી શકાય એવી દ્રષ્ટિ અને માર્ગદર્શન પણ આવશ્યક છે.

AI (કૃત્રિમ બુદ્ધિ) અને વિદ્યાર્થીનો સંવાદ

AI : હું છું બુદ્ધિશાળી, અઢળક જ્ઞાન ધરાવું.

વિદ્યાર્થી : હું છું મહેનતી, સપનાની ઉડાન ભરું.

AI : કોઇપણ પ્રશ્ન પૂછો, પળમાં જવાબ આપું.

વિદ્યાર્થી : પણ હું તો અનુભવથી શીખું.

AI : મારું કમ્પ્યૂટર છે દિમાગનું દર્પણ.

વિદ્યાર્થી : મારું હૃદય છે શ્રદ્ધા અને જિજ્ઞાસાનું ભરણ.

AI : સાંભળ, હું ક્યારેય થાકતો નથી, રાત-દિવસ જ્ઞાન વહાવું.

વિદ્યાર્થી : પણ મારા વિચારોથી જ દુનિયામાં હું નવા ચમત્કાર લાવું છું.

AI : મને વાપરો, હું બનીશ તારો સાથીદાર.

વિદ્યાર્થી : પણ મહેનત વિના નથી પાર પડતો સફળતાનો શીખર એટલે AI ને વાપરો, પણ ભૂલો નહિ કર્મનો માર્ગ, કારણ કે વિદ્યાર્થીની મહેનત છે, સફળતાનો સાચો સાર્થક દ્રષ્ટાંત.

AI અને આજનો શિક્ષક

દર્શન જીતેન્દ્રભાઈ પ્રજાપતિ
એસ.વાય.બી.એડ., રોલ નંબર - ૫૯

AI એ શિક્ષણમાં શિક્ષકો, વિદ્યાર્થીઓ, આચાર્ય અને વહીવટકર્તાઓ માટે એક નવી દુનિયા ખોલી છે. AI એટલે કે કૃત્રિમ બુદ્ધિમત્તા. એક સંશોધન ચોંકાવનારું છે કે આજે AI નો નિયમિત ઉપયોગ કરવામાં 27% વિદ્યાર્થીઓ છે અને શિક્ષકો માત્ર 9% જ છે. AI શિક્ષણ-અધ્યયનને બદલે છે. AI ના ઉપયોગથી વિદ્યાર્થીઓની વ્યક્તિગત ભિન્નતાની સમસ્યા રહેતી નથી. વિદ્યાર્થી પોતે પોતાની શક્તિ મુજબ શીખી શકે છે. વિદ્યાર્થી પોતાની શક્તિ, રસ અભિરુચિ મુજબ શીખવાની સામગ્રી તૈયાર કરી શકે છે સાથે AI વિદ્યાર્થીએ કરેલા કાર્યના પરિણામનું માપન તો કરે જ છે પણ પરિણામને આધારે કાર્યની નીતિરીતિ બદલવા માટે સમજ પણ આપે છે. આમ AI વિદ્યાર્થીને અભ્યાસમાં મદદની સાથે પ્રોત્સાહન આપે છે. વિદ્યાર્થીના કાર્યનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે વિવિધ ડેટા એકત્ર કરવા, ડેટાનું વિશ્લેષણ કરવું અને તેનો સારાંશ બતાવે છે. જેથી વિદ્યાર્થીને જાતે જ તરત જ ખ્યાલ આવી જાય છે કે તે ક્યાં છે અને હવે તેણે શું કેવી રીતે કરવાનું છે. આ બાબત વાલી અને શિક્ષકોને પણ મદદરૂપ થાય. શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ ડિજિટલ સામગ્રી બનાવવામાં પણ AI ઉપયોગી થાય છે. શિક્ષકોને પાઠ આયોજન કરવામાં, પ્રવૃત્તિઓ નક્કી કરવામાં, મૂલ્યાંકન, ચિત્રો, ઓડિયો, વીડિયો, એનિમેશન, પ્રેઝન્ટેશન વગેરે બનાવવામાં AI ખૂબ જ મદદરૂપ થાય છે. એટલું જ નહિ ટેક્સ્ટ-ટુ-સ્પીચ, વિઝ્યુઅલ રેકગ્નિશન, સ્પીચ રેકગ્નિશન વગેરે માટે ઉપયોગી છે. વર્ગખંડમાં શિક્ષણને વિદ્યાર્થીલક્ષી અને રસમય બનાવવા માટે ઇ પ્લેટફોર્મનો ઉપયોગ કરી શકે.

AI દ્વારા વિદ્યાર્થીઓની વ્યક્તિગત ભિન્નતાને ધ્યાનમાં રાખી શિક્ષક પાઠ આયોજન અને પ્રવૃત્તિઓ નક્કી કરીને વર્ગમાં ઉપયોગ કરી શકે છે. અમૂર્ત અને જટીલ ખ્યાલોને વધુ સમજી શકાય તેમ બનાવી શકે છે. AI નો ઉપયોગ વહીવટીકાર્ય માટે પણ કરી શકાય. જેમ કે સમયપત્રક, વિદ્યાર્થીઓના વિવિધ ડેટાનો સંગ્રહ, વિશ્લેષણ કરી શકાય. AI દ્વારા વહીવટી કાર્ય કરવાથી શિક્ષકનો સમય ખૂબ જ બચાવી શકાય. આ બચેલા સમયમાં શિક્ષક અન્ય શૈક્ષણિક કાર્ય કરી શકે. આમ પણ ટેક્નોલોજી વિદ્યાર્થીઓમાં રસ પેદા કરીને આકર્ષી શકવામાં સક્ષમ છે. ત્યારે ટેક્નોલોજીથી વર્ગમાં શૈક્ષણિક કાર્યને રસમય અને વધુ ફળદાયી બનાવી શકાય.

AI ના ઉપયોગથી ફાયદાની સામે ગેરફાયદા પણ છે. જેમ કે AI નો ઉપયોગ વિદ્યાર્થી, શિક્ષક અને શાળાની ગોપનીયતા અને સુરક્ષા માટે ખતરો પેદા કરી શકે કારણ કે ડેટા પર વ્યક્તિનું કોઈ નિયંત્રણ નહિ હોય. જેથી વિદ્યાર્થી કે શિક્ષકના ડેટા કે ખાનગી માહિતી જે સંવેદનશીલ પણ હોઈ શકે, આ બધી બાબતોનો ઉપયોગ નકારાત્મક રીતે થવાની સંભાવના છે. AI દ્વારા મળતી માહિતી સાચી જ છે એમ માનવાનું કોઈ કારણ નથી. કારણ કે, AI ને

પ્રમાણેથી જે ડેટા આપેલા હશે તે ડેટા મુજબ કામ કરશે અથવા તો એ ડેટાને આધારે માહિતી આપશે. જે ખોટી અવિશ્વસનીય કે નકારાત્મક પણ હોઈ શકે. AI માં ડેટાનો સંગ્રહ કરવામાં આવે ત્યારે ભાષાકીય કે અન્ય ખોટી માહિતી હશે તો વિદ્યાર્થી ખોટું શીખશે અને શિક્ષક ખોટું શીખવશે. AI એ કોઈ લેખકની રચનાની કોપી કરેલી હશે અને એ જ બાબત જો કોઈ વિદ્યાર્થી કે શિક્ષક કોપી કરશે તો કોપી રાઈટનો ગુનો બની શકે છે. વિદ્યાર્થી ઘરેથી એસાઈનમેન્ટ કે ઓનલાઈન પરીક્ષા AI નો ઉપયોગ કરીને આપી શકે. આ માટે તેણે અભ્યાસ કરવાની સહેજે જરૂર નથી. એટલે કે વિદ્યાર્થી AI ને પ્રશ્ન પૂછીને કે ફોટો પાડીને કે બોલીને પોતાની સમસ્યા જણાવશે અથવા તો માહિતી માંગશે, એટલે AI તરત જ એનો જવાબ આપી દેશે. આમ કરવાથી ભણ્યા વગર પણ વિદ્યાર્થી સારો ગ્રેડ મેળવી શકશે અને આઈની મહેનત કરનાર કરતાં વધુ સારો ગ્રેડ લાવી શકશે.

AI નો વધુ ઉપયોગ કરવાથી વિદ્યાર્થી અને શિક્ષક વચ્ચેની આંતરક્રિયા ઓછી થશે. AI ભૌતિક છે. જ્યારે સાંવેગિક બાબતમાં શિક્ષક જેટલી સહાય કે માર્ગદર્શન AI દ્વારા મળવું મુશ્કેલ છે. શિક્ષક વ્યક્તિગત રસ લઈને, વિદ્યાર્થીની શક્તિ ઓળખીને જ માર્ગદર્શન આપે છે અને સારો માણસ કે નાગરિક બનાવવાનાં પ્રયત્નો કરે છે. તે AI દ્વારા ના થઈ શકે, AI ની સગવડતા કરવા માટે જરૂરી ખર્ચ દરેક શાળા કે વિદ્યાર્થી કે શિક્ષકને પોષાય તેમ નથી. એટલું જ નહીં, સગવડતા કર્યા પછી તેની જાળવણી તે માટેના સ્ટાફનો ખર્ચ તો અલગ જ એમાં પણ ભારત જેવા દેશ માટે શાળામાં AI ની સગવડ કરવા માટે ઘણાં વર્ષ નીકળી જશે. AI ના ઉપયોગ કરવા માટે શિક્ષકોને તાલીમ પણ આપવી પડે. આપણે જાણીએ છીએ કે, હાલના સમયમાં શિક્ષકો માટે કમ્પ્યુટરનું જરૂરી જ્ઞાન લેવા સરકારે સહાય અને સગવડ બંને કર્યા. આમ છતાં આજે કેટલાં શિક્ષકોને કમ્પ્યુટર વાપરતા આવડે છે? કેટલા શિક્ષકો વર્ગખંડ શિક્ષણમાં કમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ કરે છે? શું AI માટે આવું તો નહિ થાય ને? અશોકી : શિક્ષક વર્ગનો રાજા હતો, છે અને રહેશે. AI વર્ગમાં શિક્ષકનું કાયમી સ્થાન લઈ ના શકે.

“શિક્ષક છે દિપક, એ.આઈ. છે તેજ,
બન્ને મળે ત્યારે જ ઊજાસ દેજે,
એ.આઈ. છે સાધન, શિક્ષક છે સાથ,
બાળ હૃદયનો ખોલે જે તાળું હાથ !”

૨૧મી સદીના આ ટેકનોલોજીના યુગમાં શિક્ષણક્ષેત્રે અત્યંત મોટું પરિવર્તન લાવનાર AI - Artificial Intelligent એ આપણે ઉપર જોયું કે શિક્ષણને વધુ સ્માર્ટફોન અને ઇન્ટરનેટની મદદથી કોઈપણ વિદ્યાર્થી પોતાના ઘરે બેઠા વિષયવાર જ્ઞાન મેળવી શકે છે. પરંતુ હવે આપણે AI ને આજના શિક્ષક સાથે સરખાવવાનું છે, AI આધારીત એપ્લિકેશનો, ચેટબોક્સ અને વર્ચુઅલ ક્લાસરૂમ વિદ્યાર્થીઓને સમજવા માટે વિવિધ માધ્યમો આપે છે. તે શીખવાની પદ્ધતિને વધુ રસપ્રદ અને અસરકારક બનાવે છે. પરંતુ આ સાથે આજના શિક્ષકની ભૂમિકા

ઓછી થઈ નથી, પણ વધારે જવાબદારી ભરેલી બની છે. આજનો શિક્ષક માત્ર પાઠ ભણાવતો નથી, પરંતુ વિદ્યાર્થીની વ્યક્તિત્વ બુદ્ધિ, શિસ્ત, નૈતિક મૂલ્યો અને સમાજમાં યોગ્ય દિશા દર્શાવવાનો મહત્ત્વપૂર્ણ ભાગ ભજવે છે. પરંતુ ઘણા મોટા ભાગે હાલના સમયમાં એવું જોવા મળી રહ્યું છે કે જૂનાં શિક્ષકો નવી ટેકનોલોજી શીખવાની મનાઈ ફરમાવી દે છે. પીછેહઠ કરે છે તેઓ AI ને બોજારૂપ માને છે. તેઓના માનસપટ પર એવી અસર જોવા મળે છે કે AI થી અમારા કામના ભારમાં વધારો થશે. આથી પણ કેટલાંક શિક્ષકો AI નો ઉપયોગ કરતાં નથી અથવા શીખવા માંગતા નથી. આજનો શિક્ષક પોતાનાં વિષયમાં તજજ્ઞનો છે પણ આજનાં વિદ્યાર્થીઓ Update Version નાં છે. આથી તેઓને ફક્ત બોલીબોલીને ભણાવાથ, રટ્ટો મરાવવાની તેઓ શિક્ષણને બોજારૂપ માની બેસે છે. આથી Update Version સાથે કામ કરવા માટે શિક્ષકે પણ Update Version ની ટેકનોલોજીઓ, નવી પદ્ધતિઓ પોતાનો વિષય શીખવાડવા અપનાવવી જ રહી, જો તે નવી ટેકનોલોજીને સ્થાન ન આપશે તો ભવિષ્યમાં સંકટના સંકજામાં મૂકાવવાની તકો રહેલી છે. આથી જાગ્યા ત્યારથી સવાર માની કાર્ય હાથ ધરવું જોઈએ.

અંતે એમ કહી શકાય કે AI શિક્ષણમાં સહાયક સાધન છે. શિક્ષક તેનો સહયોગી, જો શિક્ષક AI સાથે હાથ મિલાવશે તો ભવિષ્યનું શિક્ષણ વધુ ગાઢ વ્યક્તિગત અને સર્વાંગ સંપૂર્ણ બનશે.

"AI શિક્ષણમાં સહાયક છે,
શિક્ષક તેનું દીપ છે."

સાવ સપાટી પરનાં વમળોમાંથી થોડી કાઢી છે,
કેવા-કેવા તોફાનો વચ્ચેથી હોડી કાઢી છે !

- સ્નેહલ જોષી

છો બ્હાર ગરીબી હોય અહીં,
અંદરની અમીરી દેખ જરા,
આ કમખો મેલો હોય ભલે,
પણ મનખો ઉજળો રાખું છું.

- સ્નેહલ જોષી

AI ની માનવ જીવન ઉપર અસર

અફઝલ દાઉદ બોરા
એફ.વાય.બી.એડ્., રોલ નંબર - 01

પ્રસ્તાવના :

આજનો યુગ ટેકનોલોજી અને વિકાસનો યુગ છે. જેમાં કૃત્રિમ બુદ્ધિ (Artificial Intelligent) એટલે કે AI સૌથી વિકાસની તકોમાની એક છે. AI એક એવી ટેકનોલોજી છે જે મશીનોને માનવ જેવી બુદ્ધિથી કામ કરવા માટે સક્ષમ બનાવે છે. જેથી આજે AI નો ઉપયોગ વિવિધ ક્ષેત્રે થઇ રહ્યો છે. પણ ભવિષ્યનો તેનો પ્રભાવ માનવ જીવનમાં દરેક પાસા પર વધુ ઊંડો અને વ્યાપક બનશે. આથી AI નો ઉપયોગ વિવિધ ક્ષેત્રે થઇ રહ્યો છે પણ ભવિષ્યમાં તેનો પ્રભાવ માનવ જીવનમાં દરેક પાસા ઉપર વધુ ઊંડો અને વ્યાપક બનશે. AI એ માત્ર એ તકનિકી ક્રાંતિ નથી. પરંતુ માનવ જીવનમાં દરેક પાસાને ઊંડાણપૂર્વક પ્રભાવિત કરનારું એક પરિવર્તનકારી બળ છે. આજે AI આપણાં દૈનિક જીવનમાં એવી રીતે પ્રસરી ગયો છે કે તેની ગેરહાજરીની કલ્પના કરવી પણ મુશ્કેલ છે. સ્માર્ટફોન પરના સરળ ભલામણોથી માંડીને જટીલ તબીબી નિદાન સુધી AI ની પહોંચ અને અસર સતત વિસ્તરી રહી છે.

વૈશ્વિક સ્તરે AI એ આર્થિક, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિવર્તન લાવ્યું છે. ઔદ્યોગિક ક્રાંતિની જેમ AI પણ કાર્યક્ષમતામાં વધારો નવા ઉદ્યોગોનું નિર્માણ અને ઉત્પાદકતામાં ક્રાંતિ લાવી રહ્યું છે. જો કે આ પ્રગતિની સાથે અનેક પડકારો અને પ્રશ્નો પણ ઉભા થાય છે. AI આવનારા વર્ષોમાં ખૂબ જ મદદરૂપ થશે અને માનવતા ઉપર તેની ઊંડી અને કાયમી અસરને પ્રકાશિત કરશે.

(૧) આરોગ્ય સંભાળ વધુ ઝડપી અને ચોકસાઇવાળી બનશે :

AI ચોકસાઇપણે આરોગ્ય સંભાળને વધુ ઝડપી અને ચોકસાઇવાળી બનાવશે. અમે આ પરિવર્તન અત્યારે પણ મોટા પાયે જોવાં મળી રહ્યું છે. આથી AI આરોગ્ય સંભાળના દરેક તબકકે રોગના નિદાનથી માંડીને સારવાર અને સંચાલન સુધી ક્રાંતિ લાવી રહ્યું છે. AI આધારિત રોગોની ઓળખ ઝડપી રીતે થશે અને ચિકિત્સક રોબોટ ઓપરેશન કરશે અને આરોગ્યના ક્ષેત્રમાં ખૂબ જ મદદરૂપ થશે.

(૨) નોકરીઓમાં ફેરફાર આવશે :

AI ના વિકાસની સાથે-સાથે કેટલીક નોકરીઓની જરૂર ઘટી શકે છે. ખાસ કરીને જે નોકરીઓ પુનરાવર્તિત કામ કરે છે અને તેની સાથે નવી ટેકનોલોજીથી સંકળાયેલી નોકરીઓ પણ ઉભી થશે. પરંતુ AI નોકરીના ક્ષેત્રમાં મોટો બદલાવ લાવી રહ્યું છે. જેથી કેટલીક નોકરીઓ AI દ્વારા ઓટોમેટિક થઇ જશે અને હાલની નોકરીઓમાં પણ પરિવર્તન થશે.

Scanned with OKEN Scanner

(૩) દૈનિક જીવન વધુ સ્માર્ટ બનશે :

AI આપણી દૈનિક જરૂરિયાતને સરળ બનાવશે. ઘરમાં સ્માર્ટ હોમ ઉપકરણો, અવાજ પર નિયંત્રણ સહાયક જેમ કે એલેક્સા, સીરી આપોઆપ ચાલતી કાર અને AI આધારિત ભલામણો આપણા જીવનને વધુ અસરકારક બનાવશે અને ખરીદી, મુસાફરી, રસોઈ બધામાં AI આપણો સાથ આપશે.

(૪) કૃષિક્ષેત્રે AI નો ઉપયોગ :

પોતાના ક્ષેત્રમાં AI નો ઉપયોગ પરિવર્તન લાવી રહ્યો છે. તે ખેડૂતોને વધુ કાર્યક્ષમ ટકાઉ અને નફાકારક રીતે ખેતી કરવામાં મદદ કરે છે. એના ઘણાં બધાં ઉપયોગી પણ છે. જેમ કે પાક અને જમીનનું નિરીક્ષણ કરવા માટે AI સક્ષમ ડ્રોન અને સેન્સર જમીનની ગુણવત્તા ચકાસવી અને પાકના સ્વાસ્થ્ય માટે રીઅલ - ટાઇમ ડેટા એકત્રિત કરે છે. ચોકસાઇપૂર્વક ખેતી પણ થાય છે. પાણી અને ખાતરનું વ્યવસ્થાપન થાય છે અને AI દ્વારા જમીનની સ્થિતિ, હવામાનની આગાહી અને પાકની જરૂરિયાત મુજબ પાણી અને ખાતરનો કેટલો અને ક્યારે ઉપયોગ કરવો તેની ભલામણો કરે છે. આમ, AI કૃષિક્ષેત્રે એક મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી રહ્યું છે અને ભવિષ્યમાં તે ખેતીને વધુ સ્માર્ટ, ટકાઉ અને સમૃદ્ધ બનાવવામાં મદદ કરશે.

(૫) રોજગાર, ધંધો અને ઉદ્યોગ ક્ષેત્રે :

AI ટેકનોલોજીના વિકાસથી રોજગારી ઉપર મિશ્ર અસર જોવા મળી રહી છે. નોકરીઓમાં ઘટાડો જોવા મળી રહ્યો છે. ઘણાં કાર્યો જે પુનરાવર્તિત અને નિયત્રિત હોય છે ફેક્ટરીઓમાં રોબોટ દ્વારા કામ થતું હોય છે જેનાથી રોજગારી ઘટી જાય છે અને આનાથી આ ક્ષેત્રોમાં માનવ શ્રમની જરૂરિયાત ઘટી શકે છે. આવી જ રીતે AI ધંધાકીય પક્રિયાઓને વધુ સ્માર્ટ અને કાર્યક્ષમ બનાવી રહ્યું છે. જેમ કે ગ્રાહક સેવા અને અનુભવ આ ક્ષેત્રમાં AI દ્વારા ચેટબોક્સ ગ્રાહકોના પ્રશ્નનો ઝડપથી જવાબ આપે છે. 24 x 7 ઉપલબ્ધ રહે છે અને ગ્રાહક સેવા કેન્દ્રો પરનો ભાર ઘટાડે છે. આવી જ રીતે ઉદ્યોગ ક્ષેત્રમાં પણ AI આવી જ રીતે કામ કરતું જોવા મળી આવે છે. જેમાં ઉત્પાદન અને મેન્યુફેક્ચરિંગ, નાણાકીય સેવાઓ, પરિવહન અને લોજેસ્ટિક જેમાં AI મહત્વનો ભાગ ભજવે છે. AI એ માત્ર એક ટેકનોલોજી નથી. પરંતુ તે આપણા કામ કરવાની, ધંધો કરવાની અને ઉદ્યોગ ચલાવવાની રીતને મૂળભૂત રીતે બદલી રહ્યું છે.

(૬) AI શિક્ષણ ક્ષેત્રે પરિવર્તન લાવશે :

AI શિક્ષણને વ્યકિતગત બનાવશે. દરેક વિદ્યાર્થીને તેની સમજશકિત અનુસાર અભ્યાસમાં મદદરૂપ થશે. ભૌતિક સાધનો, AI આધારિત પ્રશ્નબેન્ક અને વિદ્યાર્થીઓ માટે નવી ઊર્જા લાવશે. શિક્ષકો માટે પણ અભ્યાસક્રમને વધુ અસરકારક રીતે શીખવવામાં મદદરૂપ થશે. આ AI શિક્ષણ ક્ષેત્રે પરિવર્તન લાવવાની ક્ષમતા ધરાવે છે. તે શીખવવાની અને શીખવવાની

'AI જીવનને સરળ બનાવી શકે છે, પણ જીવનનો અર્થ માત્ર માનવીનાં સંસ્કાર અને સંવેદનાથી મળે છે.'

પ્રક્રિયાને વધુ વ્યક્તિગત અને આકર્ષિત બનાવે છે. હવે આપણે જોવા જઈએ તો AI દ્વારા શિક્ષણ ખૂબ જ સરળ બની ગયું છે. જેના દ્વારા વિદ્યાર્થી અને શિક્ષક બંનેને અભ્યાસ માટે ખૂબ જ સરળતા થઈ ગઈ છે. આથી નવી શિક્ષણનીતિ (NEP-2020)) ડિજિટલ શિક્ષણ અને AI પદ્ધતિને પ્રોત્સાહન આપે છે અને નીતિ આયોગ દ્વારા "AI for all" જેવા કાર્યક્રમો પણ શરૂ કરવામાં આવ્યાં છે. AI નો ઉપયોગ કરીને LPU, Byjus, Topper જેવી ભારતીય એડ જેવી સુવિધાઓ પૂરી પાડે છે અને AI શિક્ષણને વધુ કાર્યક્ષમ, સુલભ અને વ્યક્તિગત બનાવવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.

ઉપસંહાર :

AI માનવ જીવનમાં એક અસાધારણ પરિવર્તન લાવશે. તે આપણાં જીવનને વધુ કાર્યક્ષમ સ્વસ્થ અને સમૃદ્ધ બનાવવાની ક્ષમતા ધરાવે છે. પરંતુ આ માટે જવાબદારીપૂર્વક અને સંતુલિત રીતે તેનો ઉપયોગ કરવો અનિવાર્ય છે. AI એક સાધન છે અને તેનો ઉપયોગ કેવી રીતે થાય છે. તે આપણાં ઉપર નિર્ભર રાખે છે. યોગ્ય દિશામાં આગળ વધીને આપણે એક-એક શક્તિશાળી પ્રેરકબળ બને.

લ્યો ગઈ ઝોળી, ને સંઘરવું ગયું
આ ખૂલ્યો ખોબો, આ કરગરવું ગયું

ડૂબવાથી ડૂબવાનો ડર ગયો
જળ ગયું, હોડી ગઈ, તરવું ગયું

આમ થઈ ગઈ આખી દુનિયા આપણી
આમ બસ પોતાનું ખેતરવું ગયું

વાંચતા શીખ્યો હવામાં દસ્તખત
પથ્થરો પર નામ કોતરવું ગયું

આ જ પળ પહેલી ને અંતિમ, જીવી લો
કાળ છૂટ્યો, એ જ પળ મરવું ગયું

ગઝલ
રઈશ મનીઆર

'ટેક્નોલોજી એ સાધન છે, જીવન જીવવાનો હેતું નહીં.'

Scanned with OKEN Scanner

શિક્ષણ અને એ.આઈ.

જિજ્ઞા સુંઢાભાઈ સ્વામી
એસ.વાય.બી.એડ., રોલ નંબર - 28

"પરિવર્તન સંસારનો નિયમ છે." - ગીતા

પ્રાચીન સમયથી આધુનિક યુગ સુધી શિક્ષણક્ષેત્રે અનેક નિતનવા પરિવર્તન થતાં રહ્યાં છે. એમાંનું એક આધુનિક ક્રાંતિકારી ટેકનોલોજી છે. કૃત્રિમ બુદ્ધિ (Artificial Intelligence-AI) એ.આઇ.એ એવી કમ્પ્યુટરોને બુદ્ધિક્ષમતા આપે છે કે તેઓ માનવી જેવી વિચારશક્તિ મેળવી શકે. આજે AI શિક્ષણક્ષેત્રે પણ ખૂબ વધારે મહત્વનું બની ગયું છે. એ.આઇ.ના લીધે શિક્ષણની પદ્ધતિઓમાં બદલાવ આવ્યો છે. તેની શરૂઆત 1960 માં થઈ હતી.

કૃત્રિમ બુદ્ધિએ એવી ટેકનોલોજી છે, જેને માનવમગજ જેવી ક્ષમતાઓ જેમ કે વિચારવું, શીખવું, નિર્ણય લેવો, સમસ્યાનો ઉકેલ શોધવો, શિક્ષણ ક્ષેત્રે મશીન દ્વારા શિક્ષણ ભાષાની સમસ્યા દૂર કરવી. અંગત ભણતર માટેના પ્લેટફોર્મ પુરા પાડે છે એ.આઇ. દરેક વિદ્યાર્થીના શીખવાની ગતિ શકિત અને ક્ષમતા ઓળખી તેમને અનુરૂપ અભ્યાસક્રમ તૈયાર કરે છે તે દરેક વિદ્યાર્થી માટે 'શિક્ષણ એક માપ બધાને બંધ બેસે એવું' રહેતા વિરૂદ્ધ બને છે.

એ.આઇ. પરીક્ષા અપવા એસાઈમેન્ટનો મૂલ્યાંકનને ઝડપી અને નિષ્પક્ષ બનાવે છે. MCQ આધારિત પ્રશ્નોના મૂલ્યાંકન માટે ખૂબ ઉપયોગી સાબિત થાય છે. વિદ્યાર્થી 24 x 7 ChatGPT દ્વારા માહિતી મેળવી શકે છે. એવા વિદ્યાર્થી જેને ટ્યૂશન મળતું નથી તેના માટે 24 કલાક માટે અને અઠવાડિયાના સાતેય દિવસ માટે ChaGPT મદદ કરે છે. એ.આઇ. દ્વારા કોઈપણ ભાષા સમજવી અને શીખવી ખૂબ સરળ બની ગયું છે. વિદ્યાર્થી કાંઇક નવું શીખવામાં ભાષા નડતર બનતી નથી. એ.આઇ. દ્વારા ભાષાંતર મળી રહે ગૂગલ કલાસરૂમ, વર્ચ્યુઅલ આસિટન્ટ, ભાષા શીખવી એપ્સ દ્વારા વિદ્યાર્થી અને શિક્ષકોએ આ ઉપયોગ કરે છે.

શિક્ષણ કાર્યક્રમોની ગુણવત્તા સુધારના અને તેમને વધુ કાર્યક્ષમ બનાવવા એ.આઇ. ઉપયોગી છે. એ.આઇ. આધારિત પ્લેટફોર્મ માટે માત્રામાં માહિતી સંભાળી શકે છે અને વિદ્યાર્થીઓની વધતી સંખ્યાની વ્યકિતગત શિક્ષણ પુરું પાડી શકે છે. એ.આઇ. દ્વારા વિદ્યાર્થીને તેના પ્રશ્નોનું સમાધાન મળી રહે છે. શિક્ષક એ.આઇ.નાં ઉપયોગ દ્વારા કોઈ પાઠ ભણાવવા માટે તેના ચિત્ર કે વિડિયોનાં ઉપયોગ દ્વારા શિક્ષણ પ્રક્રિયા વધુ રસપ્રદ બનાવી શકે છે અને શૈક્ષણિક સાધન તૈયાર કરી શકે છે અને શિક્ષણકાર્યમાં મદદરૂપ થઇ શકે છે.

"એ.આઇ. (કૃત્રિમ બુદ્ધિ)એ માનવબુદ્ધિનો વિકલ્પ નથી તે માનવસર્જનાત્મકતા અને ચાતુર્ય વધારવાનું એક-એક સાધન છે."

શિક્ષણમાં જો એ.આઇ.નો વિવેકપૂર્ણ ઉપયોગ કરવામાં આવે તો તે આશીર્વાદ સમાન છે અને જો તેના ગુલામ બની જાઓ તો તે ઘાતક પુરવાર થઇ શકે છે તેમ ઘણાં ભયસ્થાનો રહેલાં

'AI એ ભવિષ્ય છે, પરંતુ તેની યોગ્ય દિશા નક્કી કરનાર માનવીય મૂલ્યો છે.'

Scanned with OKEN Scanner

છે. વિદ્યાર્થીની અંગત માહિતી એ.આઇ. પ્લેટફોર્મ પર સુરક્ષિત નથી તેની ગોપનીયતા એ પ્રશ્ન છે અને તે માહિતીનો દુરુપયોગ પણ થવાનો સંભવ છે. જે વિદ્યાર્થી જોડે ઇન્ટરનેટ કે ડિજિટલ સાધનો ન હોય તે એ.આઇ.નો ઉપયોગ ન કરી શકે. શૈક્ષણિક અસમાનતા તેથી વધ છે, શિક્ષણ માત્ર માહિતી આપવું નથી. ભાવનાત્મક જોડાણ પણ છે તે માનવીય સંબંધોનું સ્થાન એ.આઇ. ન લઇ શકે. શિક્ષક-વિદ્યાર્થી જેવો સંબંધ ન બને.

એ.આઇ.ને ઘણીવાર માનવ મનનાં પ્રશ્નો સમજવામાં મુશ્કેલી થાય છે તે શિક્ષકનું સ્થાન કયારેય લઇ ન શકે. શિક્ષકની બાળક સાથે માનવીય ભાવનાઓ અને મૂલ્યો જોડાયેલા છે, તે બાળકને વધુ સારી રીતે સમજી શકે છે તેને પરિસ્થિતિ પ્રમાણે ઉકેલ આપી શકે છે. બાળકને માત્ર શીખવતો જ નથી પ્રોત્સાહન કરે છે, પ્રેરણા આપે છે. શારીરિક, માનસિક રીતે પણ સક્ષમ બનાવે છે. જે કૃત્રિમ બુદ્ધિ (એ.આઇ.) દ્વારા અશકય છે.

"पहले आदमी हुआ उसने बोला, लिखा, फिर
सोचा और मशीनें बनायीं
फिर मशीनों ने शुरुं किया बनाना, लिखना, बोलना,
अब मशीनें सोचती है
कि आदमी क्या सोचेगा, बोलेगा, लिखेगा।"

AI મિત્ર તરીકે ખૂબ સારું છે પણ તેના ગુલામ કે આદિ ન બનનાં શિક્ષક કે વિદ્યાર્થીએ વિવેકપૂર્વક ઉપયોગ કરવો રહ્યો.

Scanned with OKEN Scanner

શું AI વર્ગખંડમાં શિક્ષકનું સ્થાન લઈ શકશે?

મુબસ્સીરા સઈદ સાલેહ
એસ.વાય.બી.એડ., રોલ નંબર - 29

વર્તમાન સમયમાં અત્યંત પ્રચલિત થયેલો શબ્દ AI એટલે કે, Artificial Intelligent એટલે કે, કૃત્રિમ બુદ્ધિમત્તા જેને સામાન્ય ભાષામાં સમજવા પ્રયત્ન કરીએ તો તેનો અર્થ થાય છે. મશીનો અથવા સોફ્ટવેર દ્વારા માનવ જેવું વિચારવાની, કાર્ય કરવાની, તેમજ નિર્ણય લેવાની, બુદ્ધિમત્તા. જેમાં પ્રથમ તો મશીનોમાં ડેટા, અનુભવો જેને કમ્પ્યુટર કે સોફ્ટવેરમાં સંગ્રહ કરવામાં આવ્યા હોય તથા વિવિધ એપ્સ અને એના અલ્ગોરિધમ્સથી શીખે છે, ત્યારબાદ તેના પર તર્ક કરીને એમને પૂછવામાં આવી સમસ્યાઓનો આપણને ઉકેલ આપે છે.

દરેક દેશે પોતાનું AI વિકસાવવા માટે હોડ લગાવી છે. AI ની પ્રગતિમાં જોઇએ તો વિવિધ Chatbot APPs જેમ કે, ChatGPT, Gemini, Claude, Meta, Deepseek, Grok જેવા ઘણા APPs વિકસ્યા છે.

AI દ્વારા ચિત્રો, વિડીયો બનાવી શકાય છે, તે રોગો, હવામાન, શેર બજારની આગાહી કરી પ્રિડિક્ટિવ એનાલિટિક્સ કરી આપે છે. વર્તમાનમાં AI દ્વારા સ્વયં સંચાલિત ગાડીઓ આવી છે. ફેક્ટરીઓમાં રોબોટ્સ કાર્ય કરે છે તથા હેલ્થકેરમાં કેન્સર ડાયગ્નોસિસ તેમજ વ્યક્તિગત દવાઓ પણ આપે છે. આમ, AI એ 21 મી સદીની સૌથી ક્રાંતિકારી ટેકનોલોજી છે. જે આપણા જીવનને સરળ, ઝડપી અને સ્માર્ટ બનાવી રહી છે. આમ AI નાં ઉપયોગ દરેક ક્ષેત્રમાં ઝડપી બની રહ્યો છે જેના કારણે રોજગારી પર અસર થશે અને કેટલાક ક્ષેત્રોમાં માનવશ્રમની જરૂરિયાત ઘટશે તો શું શિક્ષણક્ષેત્રે AI આવવાથી શું ફેરફાર થશે? શું AI શિક્ષકનું સ્થાન ભવિષ્યમાં લઈ લેશે? શું શિક્ષકના સ્થાને વર્ગખંડમાં હવે રોબોટ્સ ભણાવશે?

AI શિક્ષણક્ષેત્રમાં મહત્વપૂર્ણ ફેરફારો લાવી શકે છે. પરંતુ તે શિક્ષકનું સ્થાન સંપૂર્ણપણે લઈ શકે નહિ. AI શિક્ષકોની કાર્યક્ષમતા વધારી શકે છે, જેમ કે ઓટોમેટેક અસાઈમેન્ટ તથા વિડીયો દ્વારા લર્નિંગ કરાવીને તેમજચલ-ચિત્રો, ગ્રાફિક્સ, ઓડિયો દ્વારા લર્નિંગ કરાવીને જ્ઞાનની ક્ષિતિજો વધારી શકે છે. પરંતુ AI ની ભૂમિકા સહાયક તરીકેની હોવી જોઇએ, નહીં કે પ્રત્યાયી.

શાળામાં તેમજ વર્ગખંડમાં શિક્ષકો-વિદ્યાર્થીઓ સાથે ભાવનાત્મક જોડાણ બનાવે છે. પ્રોત્સાહન આપે છે. તેમની વ્યક્તિગત સમસ્યામાં સમજીને તેમને માર્ગદર્શન આપે છે. જો કોઇ બાળક વર્ગખંડમાં ખૂબ જ શાંત અને ચૂપ-ચૂપ રહેતું હોય તે અંતમુખી હોય તેમાં આત્મવિશ્વાસની કમી હોય તો શિક્ષક પોતાનાથી બનતા પ્રયત્નો દ્વારા તે બાળકને આત્મવિશ્વાસી અને નિડર બનાવવાની કોશિશ કરે છે. જ્યારે AI માં આવી સહાનુભૂતિ, લાગણી અને સામાજિક કુશળતા હોતી નથી.

'જ્ઞાન મશીનમાં ભરી શકાય છે, પણ પ્રજ્ઞા માત્ર માનવી જ વિકસાવી શકે છે.'

Scanned with OKEN Scanner

જ્યારે વર્ગખંડમાં વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકોને પ્રશ્નો પૂછે છે ત્યારે શિક્ષકો-વિદ્યાર્થીઓના પ્રશ્નોના જવાબમાં સર્જનાત્મકતા અને લવચીકતા સાથે ચર્ચાઓને દિશા આપવા તેમજ શિક્ષણની ક્ષિતિજો વધારવામાં અને પરિસ્થિતિ અનુસાર જવાબો આપવામાં નિપુણ હોય છે. જ્યારે AI ની પ્રતિક્રિયાઓ પૂર્વ નિર્ધારિત ડેટા પર આધારિત હોય છે. તે પરિસ્થિતિ સમજીને તે અનુસાર ઉત્તર આપી શકતું નથી.

શિક્ષક વર્ગખંડમાં બનનારી અણધારી પરિસ્થિતિઓને હલ કરી શકે છે. જેમ કે જો વર્ગમાં બે વિદ્યાર્થીઓ લડે, તો શિક્ષક મધ્યસ્થી બની તેમની વચ્ચે સુલેહ કરાવી એમની વચ્ચે ફરીથી મિત્રતા સ્થપાય એવા પ્રયત્નો કરે છે. જ્યારે AI આવી સમસ્યાઓ હલ કરી શકતું નથી.

શિક્ષક નૈતિક માર્ગદર્શન અને વિદ્યાર્થીમાં આદર્શ સિંચનનું ઉત્તમ કાર્ય બજાવે છે. શિક્ષકો - વિદ્યાર્થીઓને મૂલ્યો, નીતિ અને સામાજિક જવાબદારીઓ શીખવે છે. તેમને સારા, નરસા વચ્ચે ભેદ પારખતા તેમજ એક સારા વ્યક્તિ અને સારા નાગરિક બની શકે. એવું માર્ગદર્શન આપે છે જ્યારે AI માં નૈતિક નિર્ણયો લેવાની કે નૈતિક માર્ગદર્શન પરિસ્થિતિ અનુસાર આપવાની ક્ષમતા નથી.

વર્ગખંડમાં દરેક જુદી-જુદી ગતિએ શીખતું હોય છે. જ્યારે કોઇ એક બાળક ખૂબ જ ઝડપથી શીખી જાય અને બીજું એટલી ઝડપ ન પણ શીખે. એવું પણ બને ત્યારે શિક્ષક વ્યક્તિગત ભેદ પારખી વિદ્યાર્થીને તેની ગતિથી શીખવે છે તેમજ તેમાં પ્રત્યક્ષ તેમજ અપ્રત્યક્ષ રીતે મદદરૂપ થાય છે અને વિદ્યાર્થીમાં 'તું આ કરી શકે છે,' એવી ભાવના કેળવી તેના આત્મવિશ્વાસમાં વધારો થાય એવા પ્રયત્નો કરે છે. જેથી આ વાત વિદ્યાર્થીના મનમાં વર્ષો સુધી જીવંત રહે છે અને શિક્ષક તેના માટે એક પ્રેરણા બની રહે છે. જ્યારે AI માં આવી ભાવનાત્મક છાપ નથી તે આવું પ્રેરણાદાયી કાર્ય બજાવી શકતું નથી.

આ સમગ્ર ચર્ચાનાં નિષ્કર્ષ કાઢીએ તો એ તારણ પર આવી શકાય છે AI એ એક સુપર ટૂલ છે. જે શિક્ષકોને વધુ સક્ષમ બનાવવામાં મદદરૂપ થઇ શકે છે. પરંતુ શિક્ષકનું સ્થાન લઇ શકશે નહિ. 'શિક્ષણ જગત'નું હૃદય 'શિક્ષકો' છે અને હંમેશા તેઓ જ રહેશે.

અંતમાં કહી શકાય કે, AI શિક્ષકોને બદલશે નહીં, પરંતુ AI નાં ઉપયોગ કરશે તેઓ જગતને બદલવા સક્ષમ જરૂર બનશે.

Scanned with OKEN Scanner

વાર્ષિક અહેવાલ... વર્ષ : 2024-25

મોહમ્મદસાદ અલી શેખ
સામાન્ય મંત્રી, એસ.વાય.બી.એડ્., રોલ નંબર - 18

"શિક્ષણ એ ફક્ત વ્યવસાય નહીં, એ તો એક
પવિત્ર સેવા છે - બી.એડ્.નો તાલીમાર્થી આજે
શિક્ષક બની આવતીકાલના ભવ્ય ભારતનું નિર્માણ કરશે."

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત સંલગ્ન કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ભરોડ કે જેની સ્થાપના 5મી સપ્ટેમ્બર-1991 માં થઇ હતી. ત્યારથી લઇને આજ સુધી શિક્ષણ જગતને શ્રેષ્ઠ શિક્ષકો આપી રહી છે અને આજે ચારેય તરફ આ સંસ્થામાં તાલીમ પામેલ શિક્ષકો જ્ઞાનરૂપી પુષ્પની સુગંધ ફેલાવી દેશના ઘડતરમાં અમૂલ્ય ફાળો આપી રહ્યા છે અને એમાનો એક જ્ઞાનરૂપી પુષ્પ હું પણ છું કે જેને આ સંસ્થામાં શ્રેષ્ઠ શિક્ષક બનવા માટેની ઉત્તમ તક મળી તે બદલે હું મારી જાતને ભાગ્યશાળી માનું છું. શૈક્ષણિક વર્ષ 2024-25 માં કોલેજના આચાર્યશ્રી, અધ્યાપકો અને મારા સહઅધ્યાયી મિત્રોએ મારા પર વિશ્વાસ મૂકી મારી સામાન્યમંત્રી તરીકે પસંદગી કરી તે બદલ હું આનંદ અને ગૌરવની લાગણી અનુભવુ છું. કોલેજના સામાન્ય મંત્રી તરીકે સમગ્ર વર્ષ દરમિયાન કોલેજમાં હાથ ધરાયેલ પ્રવૃત્તિઓ અને કોલેજની આગવી લાક્ષણિકતાઓની ઝાંખી પ્રસ્તુત કરતા હું આનંદ અને ગર્વની લાગણી અનુભવું છું.

શિક્ષણએ સમાજના વિકાસનું મૂળ છે અને શિક્ષક એ તેની માળખાકાર હસ્તી. આવી મહત્વની ભૂમિકા માટે શિક્ષકોને ઘડતી કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ભરોડ ભવિષ્ય નિર્માતા સંસ્થા છે. અહીં તાલીમાર્થીઓને માત્ર પુસ્તકીયું જ્ઞાન પૂરું પાડવામાં નથીઆવતું, પરંતુ તેમને નૈતિક મૂલ્યો, સાહિત્યિક બુદ્ધિ અને વ્યવહારું કુશળતાથી પણ સંપન્ન બનાવવામાં આવે છે. કોલેજનું સંઘટન, અનુશાસન અને શિસ્તભર્યું વાતાવરણ તાલીમાર્થીઓમાં આત્મવિશ્વાસ અને નેતૃત્વ ક્ષમતા વિકસાવે છે. વર્તમાન સમયમાં ટેકનોલોજી આધારિત શિક્ષણ પદ્ધતિઓનો અમલ કરીને આ સંસ્થા શિક્ષણક્ષેત્રમાં ગુણવત્તા અને નવીનતાના ઉંચા ધોરણ સ્થાપી રહી છે. નિષ્ઠાવાન અને કર્મનિષ્ઠ આચાર્યશ્રી તેમજ અધ્યાપકો અને વહીવટી કર્મચારીઓ, આધુનિક વ્યવસ્થાઓ અને વ્યાપક તાલીમના માધ્યમથી આ કોલેજ કેળવણીના ક્ષેત્રે એક પ્રકાશકુંજ સમાન બની ઉભી રહી છે.

અમારી કોલેજનું માનવું છે કે શિક્ષણ માત્ર પાઠ્યપુસ્તકની ભીતર પૂરતું મર્યાદિત નથી. દરેક વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ અમારી કોલેજ વિવિધ સહપાઠ્ય પ્રવૃત્તિઓ, સેમીનાર, સામાજિક પ્રવૃત્તિઓ અને સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો દ્વારા તાલીમાર્થીઓના સર્વાંગી વિકાસને વેગ આપ્યો છે. દરેક પ્રવૃત્તિએ તાલીમાર્થીઓમાં નેતૃત્વ ક્ષમતા, સ્વવિશ્વાસ અને જૂથ કાર્યના

'ટેકનોલોજી તમારી સફર સહેલી બનાવે છે, પરંતુ દિશા નક્કી કરવાનો અધિકાર તમારો છે.'

ગુણોને ઉંડા કર્યા. આ કામગીરીઓ તાલીમાર્થીઓના અનુભવને વિસ્મયકારક અને યાદગાર બનાવી જે તેમને ભવિષ્યમાં નવી દિશા અને દૃઢ દ્રષ્ટિ આપે છે તેને જો પંકિત દ્વારા રજૂ કરું તો આ પ્રમાણે રજૂ કરી શકાય.

"શિક્ષણ સાથે સહપાઠ્ય યાત્રા,
વિદ્યા સાથે વિકસે વૃત્તિની યાત્રા,
ઈતર પ્રવૃત્તિઓ ઉમેરે કૌશલ્ય નવું,
તાલીમાર્થીઓના મનમાં ઉજળે સપનું નવું."

શૈક્ષણિક વર્ષ 2024-25 દરમિયાન તાલીમાર્થીઓએ વિવિધ રૂચિકર અને ગતિશીલ પ્રવૃત્તિઓમાં ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો. જેમાં સામેલ પ્રવૃત્તિઓ અને કોલેજની આગવી લાક્ષણિકતાઓ કે જે કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડને અન્ય બી.એડ્. કોલેજથી જૂદી પાડે છે, તે નીચે મુજબ છે.

- **પુસ્તકાલય :** અમારી કોલેજમાં તાલીમાર્થીઓ માટે સુવિધાસભર પુસ્તકાલયની પણ વ્યવસ્થા રાખી છે. આ પુસ્તકાલયમાં શિક્ષણ સંબંધિત વિવિધ વિષયોના ગ્રંથો, મેગેઝીન, રેફરન્સ બુક, સંદર્ભ સાહિત્ય, શિક્ષણશાસ્ત્ર અને અનુસંધાન ગ્રંથોનું સમૃદ્ધ સંગ્રહ ઉપલબ્ધ છે. તાલીમાર્થીઓ પુસ્તકો ઘરે પણ લઈ જઈ શકે છે. તેમજ તાલીમાર્થીઓ પોતાના અવકાશના સમયનો સદ્‌ઉપયોગ કરી શકે તે માટે પુસ્તકોના QR કોડ વાળા પોસ્ટરની પણ રચના કરવામાં આવી જેનાથી તાલીમાર્થીઓ મોબાઈલ મારફતે પણ પુસ્તકનું વાંચન કરી શકે.
- **કોમ્પ્યુટર લેબ :** અમારી કોલેજમાં તાલીમાર્થીઓના ડિજિટલ અભ્યાસ માટે તકનીકી વિકાસ માટે કોમ્પ્યુટર લેબની સુવિધા ઉપલબ્ધ છે. લેબમાં વિદ્યાર્થીઓના ઉપયોગ માટે કોમ્પ્યુટરો તેમજ જરૂરી સોફ્ટવેર જેમ કે MS Office, Excel તેમજ શૈક્ષણિક એપ્લિકેશનો વગેરે ઉપલબ્ધ છે. જેની મદદથી તાલીમાર્થીઓ ક્ષેત્રકાર્ય માટેની પ્રશ્નાવલીનું માળખું તૈયાર કરી શકે છે.
- **NAMO WiFi ની સુવિધા :** કોલેજમાં તાલીમાર્થીઓ ઓનલાઇન શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોમાં નિહાળી શકે અને સેમિનારોમાં ઓનલાઇન જોડાય શકે તે માટે NAMO WiFi ની સુવિધા ઉપલબ્ધ છે.
- **પ્રાર્થના હોલ :** એફ.વાય. અને એસ.વાય.ના તાલીમાર્થીઓ સાથે મળીને પ્રાર્થના સંમેલનમાં જોડાય શકે અને અન્ય શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો વ્યવસ્થિત રીતે કરી શકાય તે માટે કોલેજમાં હોલની સુવિધા પણ ઉપલબ્ધ છે.
- **પ્રવેશોત્સવ :** દર વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ કોલેજમાં પ્રવેશોત્સવ અત્યંત ઉમંગ અને ઉત્સાહભેર યોજાયો હતો. નવા પ્રવેશ લીધેલા તાલીમાર્થીઓને કોલેજના પરિચય અને શૈક્ષણિક વાતાવરણ વિશે માહિતગાર કરવા માટે પ્રવેશોત્સવનું આયોજન કરવામાં

Scanned with OKEN Scanner

આવ્યું. જેમાં દરેક તાલીમાર્થીનું પુષ્પ આપી કોલેજના પ્રથમ દિવસે સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું.

- પ્રાર્થના સંમેલન : દરરોજ કોલેજની શરૂઆત પ્રાર્થના સંમેલનથી થાય છે, જે શિક્ષણ પ્રક્રિયાનો અગત્યનો ભાગ છે. તાલીમાર્થીઓ માટે આધ્યાત્મિક ભાવનાના વિકાસ સાથે શિસ્ત, એકતા અને સામૂહિકતા જેવા મૂલ્યો માટે પ્રેરણાસ્ત્ર રૂપે કાર્ય કરે છે. પ્રાર્થના સંમેલનમાં પ્રાર્થનાનું ગાન, સમાચાર, તાલીમાર્થીનું પ્રાર્થના પ્રવચન, સામાન્ય જ્ઞાનના પ્રશ્નો જેવી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે. તેમજ રોલ નંબર મુજબ દરેક તાલીમાર્થીએ આ પ્રવૃત્તિઓમાં પોતાની ભાગીદારી નોંધાવાની હોય છે. જેથી તાલીમાર્થીઓ મંચ ઉપર પોતાના વિચારોને આત્મવિશ્વાસ સાથે વ્યકત કરતા થાય.
- વિવિધ પર્વો અને ઉત્સવોની ઉજવણી : કોલેજમાં શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓ ઉપરાંત સાંસ્કૃતિક સમૃદ્ધિને બચાવી રાખવા માટે વિવિધ ઉત્સવો અને પર્વોની ઉત્સાહપૂર્વક ઉજવણી કરવામાં આવે છે. આ ઉજવણીઓ તાલીમાર્થીઓમાં સામૂહિકતા, સહકાર અને વિવિધતામાં એકતા જેવા મૂલ્યોનું ઘડતર કરે છે. આ રીતે તાલીમાર્થીઓને સંસ્કૃતિનો મહિમા પણ સમજાય છે. તેમજ તાલીમાર્થીઓને પોતાનામાં રહેલી સર્જનાત્મકવૃત્તિને વ્યકત કરવાનો મોકો મળ્યો હતો.
- પ્રાયોગિક કાર્ય : બી.એડ્.ના નવા અભ્યાસક્રમ મુજબ દરેક તાલીમાર્થીઓએ પ્રાયોગિક કાર્ય કરવાનું હોય છે. આ વર્ષે પણ અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ વિષયો અંતર્ગત પ્રાયોગિક કાર્યો તાલીમાર્થીઓએ અધ્યાપકોના મૂલ્યવાન માર્ગદર્શન હેઠળ પૂર્ણ કર્યા.
- ક્ષેત્રકાર્ય : તાલીમાર્થીઓને નવુ જ્ઞાન અને નવા અનુભવો મળે તેવા હેતુથી બી.એડ્.ના અભ્યાસક્રમમાં ક્ષેત્રકાર્યનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. કોલેજના દરેક તાલીમાર્થીએ શાળાઓની તેમજ વાલીઓની મુલાકાત લઈ ક્ષેત્રકાર્યનો લાભ ઉઠાવી નવીન અનુભવો પ્રાપ્ત કર્યા હતા.
- ઈ-ક્વીઝ : તાલીમાર્થીઓના જ્ઞાનમાં વધારો થાય તે માટે અધ્યાપકો તરફથી દર અઠવાડિયે ઈ-ક્વીઝ (વર્તમાન પરિસ્થિતિ લગતા વિષયો પર)નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં દરેક તાલીમાર્થીએ તેમજ અધ્યાપકગણે પણ ઉત્સાહભેર ભાગ લીધો હતો.
- ઈનોવેશન કલબ : કોલેજમાં શૈક્ષણિક વર્ષ 2024-25 દરમિયાન તાલીમાર્થીઓને ઈનોવેશન માટેની તાલીમ આપવામાં આવી હતી.
- SCOPE : સૌ તાલીમાર્થીઓને સ્કોપની પરીક્ષાઓમાં જોતરવામાં આવે છે.
- સ્વયંપોર્ટલ : રસ ધરાવતા તાલીમાર્થીઓને પરીક્ષા ફી આખી લાભ અપાય છે.
- ઈન્ટર્નશીપ : તાલીમાર્થીમાંથી શિક્ષક તરીકે ઘડાવવાનું ઉત્તમ માધ્યમ એટલે ઈન્ટર્નશીપ, સેમેસ્ટર-3 અને સેમેસ્ટર-4 માં કોલેજના તાલીમાર્થીઓએ વિવિધ

શાળાઓમાં ઇન્ટર્નશીપ કરી શિક્ષકના હાલમાં હતી અનુભવો મેળવ્યા.

- **પ્લેસમેન્ટનું આયોજન :** કોલેજમાં અભ્યાસ કરી રહેલા તાલીમાર્થીઓને બી.એડ્.ની ડિગ્રી મળ્યા બાદ રોજગારી મળી રહે તે માટે વિવિધ શાળાઓની મુલાકાત લઇ તે શાળાઓમાં રહેલ વેકન્સીની જાણકારી મેળવી કોલેજ પરિવાર તરફથી પ્લેસમેન્ટનું પણ આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.
- **સામાજિક કાર્યો :** વર્ષ 2024-25 માં કોલેજ દ્વારા ઘણા બધા સામાજિક કાર્યો કરવામાં આવ્યા હતા. જેમ કે સ્વચ્છતા કાર્યક્રમ, બ્લડ ટેસ્ટીંગ કેમ્પ, વૃક્ષારોપણ વગેરે આ પ્રકારના કાર્યક્રમોમાં ભાગીદારી કરી તાલીમાર્થીઓમાં સામાજિકતાના ગુણો વિકસતા જોવા મળ્યા.
- **રમત-ગમત સ્પર્ધા :** તાલીમાર્થીઓનો શારીરિક વિકાસ થાય તે માટે દર વર્ષે કોલેજમાં રમત-ગમત સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવે છે. વર્ષ 2024-25 માં પણ રમત-ગમત સ્પર્ધાનું ખૂબ જ સુંદર રીતે આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.
- **વાર્ષિકોત્સવ :** ભારતની સંસ્કૃતિ અને ગુજરાતની પરંપરાઓની ઓળખ કરાવે એવા વાર્ષિકોત્સવની પણ કોલેજમાં ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. વાર્ષિકોત્સવમાં વિવિધ સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ અને શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમ કે ગરબા, પંજાબી ડાન્સ, ઘુમર, નાટક વગેરે આ દરેક પ્રવૃત્તિઓ વાર્ષિકોત્સવમાં દરેક તાલીમાર્થીઓએ ઉત્સાહભેર ભાગ લીધો હતો. વાર્ષિકોત્સવ માધ્યમથી તાલીમાર્થીઓમાં છુપાયેલ પ્રતિભાને વ્યક્ત કરવાની તક મળી હતી અને તેમના સર્વાંગી વિકાસને પણ ઉત્તેજન મળ્યું હતું. ટૂંકમાં વાર્ષિકોત્સવની ઉજવણી ખૂબ જ હર્ષ-ઉલ્લાસ સાથે આચાર્યશ્રી, અધ્યાપકગણ, વહીવટી કર્મચારીઓ તેમજ તાલીમાર્થીઓ દ્વારા કરવામાં આવી હતી.
- **માર્ગદર્શન :** અભ્યાસ, પરીક્ષાની તૈયારી, પાઠ આયોજન, અક્ષર સુધારણા, ઉચ્ચ અભ્યાસની તકો, વર્તન-વ્યવહાર, પ્રેરણા, જાહેર પરીક્ષા અંગે કોલેજના અધ્યાપકો તરફથી સતત માર્ગદર્શન મળતું રહ્યું છે.

શૈક્ષણિક વર્ષ 2024-25 માં બી.એડ્. અભ્યાસક્રમને ન્યાય આપવા અને તાલીમાર્થીઓને શ્રેષ્ઠ શિક્ષક તરીકે તૈયાર કરવામાં અમારા ગુરૂજનોએ પોતના શ્રેષ્ઠ પ્રયત્નો કર્યા છે. જેની અહીં આનંદ અને આભાર સહ નોંધ લઉં છું.

કોલેજમાં વર્ષ 2024-25 દરમિયાન થયેલ વિવિધ સ્પર્ધાઓ, કાર્યક્રમો અને વિવિધ પ્રવૃત્તિઓમાં તાલીમાર્થીઓની સહભાગીદારી વગેરેની ઝલક હવે પછી આપવામાં આવેલી વિગતો પરથી પ્રાપ્ત થઇ શકશે.

Scanned with OKEN Scanner

જ્ઞાનધારા હેઠળની પ્રવૃત્તિઓ

ક્રમ	સ્પર્ધા / કાર્યક્રમ	વિષય / વક્તા	સ્થળ	ભાગ લેનાર તાલીમાર્થી	લાભાર્થીઓ અને વિજેતાઓ
1	પ્રવેશોત્સવ તા. 13-07-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
2	ઇ-ક્વીઝ (સ્કોપ-21) તા. 31-07-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
3	ઇ-બુક QR કોડ વિમોચન તા. 19-07-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
4	માઇક્રોટિચિંગ ઓપન ફોરમાં ડિસકસન તા. 29-07-2024	તાલીમાર્થીઓ	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
5	ભરૂચ જિલ્લાના શિક્ષકો માટે આયોજિત 'રિસર્ચ પેપર રાઇટીંગ પ્રેઝન્ટેશન' તા. 02-08-2024 અને તા. 03-08-2024	તાલીમાર્થીઓ, શિક્ષકો અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
6	ઇ-ક્વીઝ (સ્કોપ-79) તા. 05-08-2024	તાલીમાર્થીઓ	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
7	વર્લ્ડ હેરીટેઝ તા. 08-08-2024	તાલીમાર્થીઓ દ્વારા PPT પ્રેઝન્ટેશન	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
8	એન્ટીરેગીંગ ઓરિએન્ટેશન પ્રોગ્રામ તા. 12-08-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
9	રાષ્ટ્રીય ગ્રંથપાલ દિવસ તા. 12-08-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
10	શ્રી રામ પરમહંસની પૂણ્ય-તિથિની ઉજવણી તા. 16-08-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11

Scanned with OKEN Scanner

ક્રમ	સ્પર્ધા/કાર્યક્રમ	વિષય/વક્તા	સ્થળ	ભાગ લેનાર તાલીમાર્થી	લાભાર્થીઓ અને વિજેતાઓ
11	શપથ વિધિ તા. 16-08-2024	રેગીંગ ફ્રી કેમ્પસ તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
12	કવિ નર્મદ જન્મ જયંતિની ઉજવણી તા. 24-08-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
13	રવિવાર ઓલમ્પીક ક્વીઝ તા. 25-08-2024	ઓલમ્પીક જ્ઞાન	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
14	મધર ટેરેસા-ડે તા. 27-08-2024	ઓલમ્પીક જ્ઞાન	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
15	ક્વીઝ - 80 (ઇંગ્લીશ ગ્રામણ) તા. 28-08-2024	ઇંગ્લીશ ગ્રામર	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
16	ઈ-ક્વીઝ - 81 (ઇંગ્લીશ ગ્રામણ) તા. 11-09-2024	ઇંગ્લીશ ગ્રામર	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
17	ફિનિશિંગ સ્કૂલ પ્રોગ્રામ તા. 12-09-2024 થી તા. 26-09-2024	શ્રી સિદ્ધાર્થ પરમ સાહેબ	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	50	50 + 62
18	હિન્દી દિવસની ઉજવણી તા. 14-09-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
19	વિશ્વ ઓઝોન દિવસની ઉજવણી તા. 16-09-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
20	મહાત્મા ગાંધી જયંતી તા. 03-10-2024	અહિંસા પર વક્તવ્ય	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
21	A startup Talk on Guidance on study abroad in association with Eduise Overseas consultancy તા. 10-10-2024	શ્રી હેનીલ પટેલ	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11

'AI એ શક્તિ છે, પરંતુ સાચી પ્રેરણા તમારા આંતરિક આત્મવિશ્વાસમાંથી જ આવે છે.'

Scanned with OKEN Scanner

ક્રમ	સ્પર્ધા/કાર્યક્રમ	વિષય/વકતા	સ્થળ	ભાગ લેનાર તાલીમાર્થી	લાભાર્થીઓ અને વિજેતાઓ
22	પૌરાણિક સ્થળ કબીરવડ ની મુલાકાત તા. 12-10-2024	પર્યટન સ્થળની મુલાકાત	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
23	પરખ સર્વેક્ષણ માર્ગદર્શન તાલીમ તા. 25-11-2024	ડૉ. એમ. આર. માવાણી સાહેબ શ્રીમાન રાયલી ફહીમ સાહેબ	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
24	Celebration of Comm-unal Harmony Day તા. 27-11-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
25	તાલીમ અંતર્ગત ઇનોવેશન કલબ તા. 16-12-2024 અને તા. 17-12-2024	શ્રી તીલક પાંડે	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
26	શ્રી નિવાસ રામાનુજન સપ્તાહની ઉજવણી તા. 16-12-2024 થી તા. 23-12-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
27	કોલેજના ઈ-મેગેઝીન સમ-ન્વય (વર્ષ-1, અંક-2)નો લોકાર્પણ અને કાવ્યોત્સવ તા. 04-01-2025	કવિશ્રી ગૌરાંગ ઠાકર સાહેબ, કવિશ્રી સુનીલ શાહ સાહેબ, શ્રી અનિલસિંહ ઠાકોર સાહેબ	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
28	રાષ્ટ્રીય વિજ્ઞાન દિવસ તા. 01-03-2025	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11

વ્યાયામ ખેલકૂદ ધારા હેઠળની પ્રવૃત્તિઓ

ક્રમ	સ્પર્ધા/કાર્યક્રમ	વિષય/વકતા	સ્થળ	ભાગ લેનાર તાલીમાર્થી	લાભાર્થીઓ અને વિજેતાઓ
1	રમતોત્સવ તા. 15-02-2025	ક્રિકેટ, કબડ્ડી, ચેસ કેરમ, દોરડા ખેંચ, દોડ, ગોળા ફેંક, તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપક	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11

Scanned with OKEN Scanner

સર્જનાત્મક કલા રંગ કૌશલ્ય ધારા હેઠળની પ્રવૃત્તિઓ

ક્રમ	સ્પર્ધા / કાર્યક્રમ	વિષય / વક્તા	સ્થળ	ભાગ લેનાર તાલીમાર્થી	લાભાર્થીઓ અને વિજેતાઓ
1	ચિત્ર સ્પર્ધા તા. 10-08-2024	હર ઘર તિરંગા	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
2	વક્તૃત્વ સ્પર્ધા તા. 12-08-2024	મારા સપનાનું ભારત તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
3	નિબંધ લેખન સ્પર્ધા તા. 13-08-2024	હર ઘર તિરંગા તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	39	39 + 11
4	પોસ્ટર મેકીંગ સ્પર્ધા તા. 14-08-2024	સેન્ટી રેગીંગ અવરનેશ	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
5	નિબંધ લેખન સ્પર્ધા તા. 16-09-2024	ઓઝોન દિવસ	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
6	પોસ્ટર મેકીંગ સ્પર્ધા તા. 16-09-2024	ઓઝોન દિવસ	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
7	લોકમાતા અહિલ્યાબાઇ હોલકર 51મો યુવા મહોત્સવ ચિત્ર સ્પર્ધા, વક્તૃત્વ સ્પર્ધા તા. 00-09-2024	ઓઝોન દિવસ	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11

નાટ્ય ધારા હેઠળની પ્રવૃત્તિઓ

ક્રમ	સ્પર્ધા / કાર્યક્રમ	વિષય / વક્તા	સ્થળ	ભાગ લેનાર તાલીમાર્થી	લાભાર્થીઓ અને વિજેતાઓ
1	નશામુક્તિ અભિયાન આધારિત નાટક તા. 13-08-2024	નશામુક્તિ અભિયાન, તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપક	નવસારી	12	12 + 2
2	હિન્દી દિવસ પર રાષ્ટ્રભાષા આધારિત નાટક તા. 14-08-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપક	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
3	સાઇબર ક્રાઇમ આધારિત નાટક તા. 00-00-2024	તાલીમાર્થીઓ	વી.ન.દ. ગુજ. યુનિ.	101	101 + 11

સમુદાય સેવા ધારા હેઠળની પ્રવૃત્તિઓ

ક્રમ	સ્પર્ધા / કાર્યક્રમ	વિષય / વકતા	સ્થળ	ભાગ લેનાર તાલીમાર્થી	લાભાર્થીઓ અને વિજેતાઓ
1	વર્લ્ડ હેપેટાઇસ-ડે તા. 27-07-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
2	રાષ્ટ્રીય યુવા દિવસ તા. 12-08-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
3	સ્વતંત્રતા રેલી તા. 14-08-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
4	વૃક્ષારોપણ દિવસ તા. 22-09-2024	વૃક્ષો વાવવા	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	---	----
5	Financial Awareness Programme તા. 05-10-2024	શ્રી ઉબેદભાઇ મન્સુરી સાહેબ, શ્રી સહેજાદ બોદીયા સાહેબ	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
6	ભારત વિકાસ શપથ દિવસ તા. 00-00-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	---	----
7	જ્ઞાનોત્સવ તા. 14-12-2024	ગણિત-વિજ્ઞાન પ્રદર્શન તાલીમાર્થીઓએ નિરીક્ષકની ભૂમિકા નિભાવી	નારાયણ વિદ્યાલય ભરૂચ	51	51 + 11
8	Sanitary Health Awarness Session તા. 18-12-2024	Arirz Organised	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
9	મતદાન શપથવિધિ કાર્યક્રમ તા. 25-01-2025	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
10	શપથવિધિ (મહિલા સશકિતકરણ) તા. 04-02-2025	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
11	SSIP તાલીમ તા. 24-02-2025 થી તા. 01-03-2025	તાલીમાર્થીઓ	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	10	10

'AI શીખવાની ગતિ વધારે છે, પણ શીખવાની તરસ માનવીનાં મનમાંથી જ જન્મે છે.'

Scanned with OKEN Scanner

સાંસ્કૃતિક ધારા હેઠળની પ્રવૃત્તિઓ

ક્રમ	સ્પર્ધા / કાર્યક્રમ	વિષય / વક્તા	સ્થળ	ભાગ લેનાર તાલીમાર્થી	લાભાર્થીઓ અને વિજેતાઓ
1	ગુરૂ પૂર્ણિમાની ઉજવણી તા. 22-07-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
2	વિશ્વ આદિવાસી દિવસની ઉજવણી તા. 09-07-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
3	સ્વતંત્રતા દિવસની ઉજવણી તા. 15-08-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
4	જન્માષ્ટમીની ઉજવણી તા. 27-08-2024	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	51	51 + 11
5	કોલેજ સ્થાપના દિન, શિક્ષક દિવસની ઉજવણી, ઉત્કર્ષ મેગેઝીન અને ઇ-મેગેઝીન (સમન્વય) લોકાર્પણ તા. 05-09-2024	શ્રીમાન નેપધકુમાર મકવાણા સાહેબ, તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
6	નવરાત્રિની ઉજવણી તા. 08-10-2024	ગરબા	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
7	પ્રજાસત્તાક દિવસની ઉજવણી તા. 26-01-2025	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
8	વિશ્વ માતૃભાષા દિવસ તા. 21-02-2025	તાલીમાર્થીઓ અને અધ્યાપકો	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11
9	કોલેજનો વાર્ષિકોત્સવ તા. 25-02-2025	ડૉ. વી. એ. જોષી (આચાર્યશ્રી, એમ. કે. કોલેજ ઓફ કોમર્સ, ભરૂચ)	કોલેજ કેમ્પસ, ખરોડ	101	101 + 11

Scanned with OKEN Scanner

SCHOOL INTERNSHIP SEM. - 3 SY B.Ed. (2024-25)

DATE : 15-07-2024 to 31-09-2024

Sr. No.	Name of the Student	Method	Internship School Name	Principal's Name	Contact No.
1	Gohil Trupti Manharbhai	Gujarati, Hindi	Shree L. B. Shah Vinay Vidya Mandir, Kantava, Ta. Mangrol, Dist. Surat	Pravinsinh Solanki	[illegible]
2	Mistry Jignasaben Manojbhai	Gujarati, Hindi	Shree Sajod Sarvajanik High School, Sajod, Ta. Ankleshwar, Dist. Bharuch	Smt. Bhavnaben N. Patel	[illegible]
3	Patel Jankiben Bipinbhai	Gujarati, Hindi	Palod Kathava High School, Palod, Dist. Surat	Kamarben [illegible]	[illegible]
4	Patel Unnatiben Ishwarbhai	Gujarati, Hindi	M. T. M. Girls High School, Ankleshwar, Dist. Bharuch	Bhavanaben C. Pandya	[illegible]
5	Prajapati Manishaben Manharbhai	Gujarati, Hindi	Anjuman-E-Talim High School, Kantharia, Dist. Bharuch	Maksud [illegible]	[illegible]
6	Raj Truptiben Jaysukh	Gujarati, Hindi	Shree Sajod Sarvajanik High School, Sajod, Ta. Ankleshwar, Dist. Bharuch	Smt. Bhavnaben N. Patel	[illegible]
7	Rawal Mayurbhai Bharatbhai	Gujarati, Hindi	[illegible] Vidyalay, Station Road, Bharuch, Dist. Bharuch	[illegible] Parmar	[illegible]
8	Vasava Jagrutiben Kantibhai	Gujarati, Hindi	Shree L. B. Shah Vinay Vidya Mandir, Kantava, Ta. Mangrol, Dist. Surat	Pravinsinh Solanki	[illegible]
9	Patel Apexaben Jagdishbhai	Gujarati, Soc. Sci.	Shree L. B. Shah Vinay Vidya Mandir, Kantava, Ta. Mangrol, Dist. Surat	Pravinsinh Solanki	[illegible]
10	Vasava Manikaben Kalidasbhai	Gujarati, Soc. Sci.	M. T. M. Girls High School, Ankleshwar, Dist. Bharuch	Bhavanaben C. Pandya	[illegible]
11	Vasava Priyankaben Babubhai	Gujarati, Soc. Sci.	L. C. Sheth High School, Hansot, Dist. Bharuch	Hasmukhbhai Lalubhai Patel	[illegible]
12	Vasava Sandhyaben [illegible]	Gujarati, Soc. Sci.	L. C. Sheth High School, Hansot, Dist. Bharuch	Hasmukhbhai Lalubhai Patel	[illegible]

[illegible]

Scanned with OKEN Scanner

Sr. No.	Name of the Student	Method	Internship School Name	Principal's Name	Contact No.
13	Vasava Sunitaben Amratbhai	Gujarati, Soc. Sci.	Palod Kathava High School, Palod, Dist. Surat	Kinnariben Dilipsinh Kher	99093 70522
14	Vasava Sunitaben Saulbhai	Gujarati, Soc. Sci.	Pioneer Secondary and Higher Secondary School, Jitali, Dist. Bharuch	Fatemabibi Mahmadbhai Adat	96245 22372
15	Mishra Shalu Manojbhai	English, Soc. Sci.	M. T. Jariwala High School, Dist. Surat	Pratik Parekh	98793 44121
16	Patel Mubassira Ilyas	English, Soc. Sci.	Rukmanidevi Rungata Vidyalay Station Road, Bharuch, Dist. Bharuch	Rajendrabhai Parmar	98257 76571
17	Shaikh Mahamad Saad Ali	English, Soc. Sci.	M. T. Jariwala High School, Dist. Surat	Pratik Parekh	98793 44121
18	Vasava Hemantbhai Amarsangbhai	English, Hindi	The Anjuman Sarvajanik High School, Kharod, Ta. Ankleshwar, Dist. Bharuch	Mahamad Jangada	98989 80079
19	Vasava Anitaben Sukhdasbhai	Hindi, Gujarati	The Anjuman Sarvajanik High School, Kharod, Ta. Ankleshwar, Dist. Bharuch	Mahamad Jangada	98989 80079
20	Vasava Hetalben Mahendrabhai	Hindi, Gujarati	Pioneer Secondary and Higher Secondary School, Jitali, Dist. Bharuch	Fatemabibi Mahmadbhai Adat	96245 22372
21	Vasava Nishaben Dineshbhai	Hindi, Gujarati	M. T. M. Girls' High School, Ankleshwar, Dist. Bharuch	Bhavanaben C. Pandya	98248 52890
22	Vasava Sonalben Rameshbhai	Hindi, Gujarati	Rukmanidevi Rungata Vidyalay Station Road, Bharuch, Dist. Bharuch	Rajendrabhai Parmar	98257 76571
23	Jani Chinmaybhai Maheshbhai	Soc. Sci., Gujarati	The Anjuman Sarvajanik High School, Kharod, Ta. Ankleshwar, Dist. Bharuch	Mahamad Jangada	98989 80079
24	Parmar Chetanbhai Kirtibhai	Soc. Sci., Eco.	Rukmanidevi Rungata Vidyalay Station Road, Bharuch, Dist. Bharuch	Rajendrabhai Parmar	98257 76571
25	Vasava Nikuben Ralmalbhai	Soc. Sci., Eco.	The Anjuman Sarvajanik High School, Kharod, Ta. Ankleshwar, Dist. Bharuch	Mahamad Jangada	98989 80079

Scanned with OKEN Scanner

Sr. No.	Name of the Student	Method	Internship School Name	Principal's Name	Contact No.
26	Abdariya Shakilben Azizali	Eco., Soc. Sci.	Sajod Kathava High School, Sajod, Dist. Surat	Kinnariben Dilipsinh Bhai	[illegible]
27	Diwan Mozammil Musar Shabbir	Eco., Soc. Sci.	Anjuman E Talim High School, Nanibhada, Dist. Bharuch	Mahamadi Hafiz Yusuf Pitiejwala	[illegible]
28	Sandhary Devanshiben Manojbhai	Eco., Soc. Sci.	Shree Sajod Sarvajanik High School, Sajod, Ta. Ankleshwar, Dist. Bharuch	Smt. Bhavishaben N. Patel	90339 59579
29	Patel Poojaben Rameshbhai	Eco., Soc. Sci.	L. C. Sheth High School, Hansot, Dist. Bharuch	Hasmukhbhai Lalubhai Patel	81560 56471
30	Shaikh Ummekulsum Abdulhafiz	Eco., Soc. Sci.	Jivan Bharti ...... Vidyalay, Dist. Surat	Virendrasinh J. Vansadiya	99880 76277
31	Vasava Bhavanaben Rameshbhai	Eco., Soc. Sci.	The Anjuman Sarvajanik High School, Kharod, Tal. Ankleshwar, Dist. Bharuch	Mahamad Jangada	98989 80079
32	Vasava Daxaben Keshabhai	Eco., Soc. Sci.	L. C. Sheth High School, Hansot, Dist. Bharuch	Hasmukhbhai Lalubhai Patel	81560 56471
33	Vasava Grishmaben Jayantibhai	Eco., Soc. Sci.	M. T. M. Girl's High School, Ankleshwar, Dist. Bharuch	Bhavanaben C. Pandya	98248 52890
34	Vasava Nilamben Manilalbhai	Eco., Soc. Sci.	Shree L. B. Shah Vinay Vidya Mandir, Kantava, Tal. Mangrol, Dist. Surat	Pravinsinh Solanki	98980 33573
35	Vasava Pratikshaben Hasmukhbhai	Eco., Soc. Sci.	Shree Sajod Sarvajanik High School, Sajod, Ta. Ankleshwar, Dist. Bharuch	Smt. Bhavishaben N. Patel	90339 59579
36	Vasava Saloni Dipakbhai	Eco., Soc. Sci.	M. T. M. Girl's High School, Ankleshwar, Dist. Bharuch	Bhavanaben C. Pandya	98248 52890
37	Vasava Urmilaben Ishwarbhai	Eco., Soc. Sci.	Pioneer Secondary and Higher Secondary School, Jitali, Dist. Bharuch	Fatemabibi Mahmadbhai Adat	96245 22372
38	Kumavat Pavan Shyamlal	Account, Eco.	Gyanmanjari Vidyapeeth, Dist. Surat	Rameshbhai Nakum	63540 11266

'આ જ્ઞાનનો ખજાનો છે, પરંતુ શિક્ષણ જ તેને યોગ્ય રીતે વાપરવાનું શીખવે છે.'

Sr. No.	Name of the Student	Method	Internship School Name	Principal's Name	Contact No.
39	Patel Sagarkumar Hasmukhbhai	Account, Eco.	Palod Kathava High School, Palod, Dist. Surat	Kinnariben Dilipsinh Kher	99093 70522
40	Patel Heniben Mineshbhai	Account, Eco.	Jivan Bharati Privritti Vidyalay, Dist. Surat	Virendrasinh J. Vansadiya	99980 76277
41	Patel Rinkal Rajeshbhai	Account, Eco.	Jivan Bharati Privritti Vidyalay, Dist. Surat	Virendrasinh J. Vansadiya	99980 76277
42	Patel Jinalkumari Harishbhai	Maths, Sci.	Jivan Bharati Privritti Vidyalay, Dist. Surat	Virendrasinh J. Vansadiya	99980 76277
43	Kara Farzahbibi Shabbir	Maths, Sci.	The Anjuman Sarvajanik High School, Kharod, Tal. Ankleshwar, Dist. Bharuch	Mahamad Jangada	98989 80079
44	Ahir Mohini Arvindbhai	Sci., Maths	Rukmanidevi Rungata Vidyalay, Station Road, Bharuch, Dist. Bharuch	Rajendrabhai Parmar	98257 76571
45	Dathra Faizan Abdulrahim	Sci., Maths	Anjuman-E-Talim High School, Kanthariya, Dist. Bharuch	Maksud Hafeji Yusuf Priejwala	98985 39525
46	Gohil Nirmalsinh Girishkumar	Sci., Maths	Rukmanidevi Rungata Vidyalay, Station Road, Bharuch, Dist. Bharuch	Rajendrabhai Parmar	98257 76571
47	Mishra Pooja Mohan	Sci., Maths	Ascent School, Ankleshwar, Dist. Bharuch	Vishal Shah	99258 89078
48	Panchal Ruchiben Dineshbhai	Sci., Maths	M. T. M. Girls' High School, Ankleshwar, Dist. Bharuch	Bhavanaben C. Pandya	98248 52890
49	Parmar Vanitaben Vinodsinh	Sci., Maths	Palod Kathava High School, Palod, Dist. Surat	Kinnariben Dilipsinh Kher	99093 70522
50	Sukat Samiya Gulam	Sci., Maths	Anjuman-E-Talim High School, Kanthariya, Dist. Bharuch	Maksud Hafeji Yusuf Priejwala	98985 39525

Scanned with OKEN Scanner

SCHOOL INTERNSHIP SEM.- 4 SY B.Ed. (2024-25)
DATE : 25-11-2024 to 18-01-2025

Sr. No.	Name of the Student	Method	Internship School Name	Principal's Name	Contact No.
1	Gohil Trupti Manharbhai	Gujarati, Hindi	Shree V. S. Patel High School, Kosamba, Dist. Surat	Amishaben J. Chauhan	89900 21826
2	Mistry Jignasaben Manojbhai	Gujarati, Hindi	Shreeji Vidyalay, Gadkhol Patia, Ankleshwar, Dist. Bharuch	Ashish K. Patel	99791 36919
3	Patel Jankiben Bipinbhai	Gujarati, Hindi	Shree V. S. Patel High School, Kosamba, Dist. Surat	Amishaben J. Chauhan	89900 21826
4	Patel Unnatiben Ishwarbhai	Gujarati, Hindi	S. V. E. M. School, Ankleshwar, Dist. Bharuch	Milendrasinh A. Keshrola	94278 31317
5	Prajapati Manishaben Manharbhai	Gujarati, Hindi	Narayan Vidyalay, Bharuch.	Jigneshbhai S. Joshi	98242 99205
6	Raj Truptiben Jaysinh	Gujarati, Hindi	Rang International School, Ankleshwar	Divyaben Thakor	96870 78577
7	Raval Mayurbhai Bharatbhai	Gujarati, Hindi	Narayan Vidyalay, Bharuch.	Jigneshbhai S. Joshi	98242 99205
8	Vasava Jagrutiben Kantibhai	Gujarati, Hindi	Shree V. S. Patel High School, Kosamba, Dist. Surat	Amishaben J. Chauhan	89900 21826
9	Patel Apexaben Jgdishbhai	Gujarati, Soc. Sci.	Priyadarshini School, Ankleshwar	Pannaben Patel	99131 73397
10	Vasava Monikaben Kalidasbhai	Gujarati, Soc. Sci.	S. V. E. M. School, Ankleshwar	Milendrasinh K. Keshrola	94278 31317
11	Vasava Priyankaben Babubhai	Gujarati, Soc. Sci.	Rang International School, Ankleshwar	Divyaben Thakor	98242 99205
12	Vasava Sandhyaben Himmatbhai	Gujarati, Soc. Sci.	Rang International School, Ankleshwar	Divyaben Thakor	98242 99205

'વિશ્વ જ્ઞાનના દ્વારા ચાલે છે, પરંતુ તેને ગ્રહણ કરવાની તલપ તો શિક્ષણ જગાવે છે.'

Scanned with OKEN Scanner

Sr. No.	Name of the Student	Method	Internship School Name	Principal's Name	Contact No.
13	Vasava Sunitaben Amratbhai	Gujarati, Soc. Sci.	Uchchatar Primary School, Nava Palod	Jahnvikaben K. Patel	98254 47076
14	Vasava Sunitaben Saulbhai	Gujarati, Soc. Sci.	Shreeji Vidyalay, Gadkhol Patiya, Ankleshwar	Ashish K. Patel	99791 36919
15	Mishra Shalu Manojbhai	English, Soc. Sci.	Study Care English School, Surat	Arun Das	98256 22101
16	Patel Mubassira Ilyas	English, Soc. Sci.	Narayan Vidyalay, Bharuch	Jigneshbhai S. Joshi	98242 99205
17	Shaikh Mahamad Saad Ali	English, Soc. Sci.	Public School, Kharod	Anjaliben Kulshreshth	92278 28729
18	Vsasava Hemantbhai Amarsangbhai	English, Hindi	Govt. Secondary and Higher Secondary School, Virpore, Mangrol	Rajesh Patel	99794 62166
19	Vsasava Anitaben Sukhdasbhai	Hindi, Gujarati	Primary School, Sanjali, Ankleshwar	Ashwinkumar S. Sindha	97232 66676
20	Vasava Hetalben Mahendrabhai	Hindi, Gujarati	Shree Navchetan Vidyamandir, Kondh	Amitkumar Vansadiya	99987 66172
21	Vasava Nishaben Dineshbhai	Hindi, Gujarati	S. V. E. M. School, Ankleshwar	Milendrasinh K. Keshrola	94278 31317
22	Vasava Sonalben Rameshbhai	Hindi, Gujarati	Narayan Vidyalay, Bharuch	Jigneshbhai S. Joshi	98242 99205
23	Jani Chinmaybhai Maheshbhai	Soc. Sci., Gujarati	Priyadarshini School, Ankleshwar	Pannaben Patel	99131 73397
24	Parmar Chetanbhai Kiritbhai	Soc. Sci., Eco.	Narayan Vidyalay, Bharuch	Jigneshbhai S. Joshi	98242 99205
25	Vasava Nikuben Raimalbhai	Soc. Sci., Eco.	Primary School, Sanjali, Ankleshwar	Ashwinkumar S. Sindha	97232 66676

'કૃત્રિમ બુદ્ધિ માર્ગ બતાવે છે. પરંતુ સફળતા મેળવવાનો રસ્તો મહેનત જ આપે છે.'

Scanned with OKEN Scanner

Sr. No.	Name of the Student	Method	Internship School Name	Principal's Name	Contact No.
26	Alodariya Bhaktiben Ajaysinh	Eco., Soc. Sci.	Shree V. S.Patel High School, Kosamba	Amishaben J. Chauhan	89895 21826
27	Diwan Muzammil Munsir Shabbir	Eco., Soc. Sci.	Anjuman-E-Talim High School, Bharuch	Aziz Mahamad Patel	[illegible]
28	Gandharv Devanshiben Manojbhai	Eco., Soc. Sci.	Rang International School, Ankleshwar	Divyaben Thakor	98242 99205
29	Patel Poojaben Rameshbhai	Eco., Soc. Sci.	Shree V. S.Patel High School, Kosamba	Amishaben J. Chauhan	89895 21826
30	Shaikh Ummekulsum Abdulhafiz	Eco., Soc. Sci.	R. D. Contraktar High School, Nanpura, Surat	Bhavishaben P. Trivedi	98247 44408
31	Vasava Bhavanaben Rameshbhai	Eco., Soc. Sci.	Shreeji Vidyalay, Gadkhol Patiya, Ankleshwar	Ashish K .Patel	99791 36919
32	Vasava Daxaben Keshabhai	Eco., Soc. Sci.	S. V. E. M.School, Ankleshwar	Milendrasinh K. Keshrola	94278 31317
33	Vasava Grishmaben Jayantibhai	Eco., Soc. Sci.	Priyadarshini School, Ankleshwar	Pannaben Patel	99131 73397
34	Vasava Nilamben Manilalbhai	Eco., Soc. Sci.	Shree Navchetan Vidyamandir, Kondh	Amitkumar Vansadiya	99987 66172
35	Vasava Pratikshaben Hasmukhbhai	Eco., Soc. Sci.	Rang International School, Ankleshwar	Divyaben Thakor	98242 99205
36	Vasava Saloni Dipakbhai	Eco., Soc. Sci.	Priyadarshini School, Ankleshwar	Pannaben Patel	99131 73397
37	Vasava Urmilaben Ishwarbhai	Eco., Soc. Sci.	S. V. E. M.School, Ankleshwar	Milendrasinh K. Keshrola	94278 31317
38	Kumavat Pavan Shyamlal	Account, Eco.	Study Care English School, Surat	Arun Das	98256 22101

Sr. No.	Name of the Student	Method	Internship School Name	Principal's Name	Contact No.
39	Patel Sagarkumar Hasmukhbhai	Account, Eco.	Govt. Secondary and Higher Secondary School, Virpore, Mangrol	Rajesh Patel	99794 62166
40	Patel Heniben Mineshbhai	Account, Eco.	R. D. Contraktar High School, Nanpura, Surat	Bhavishaben P. Trivedi	98247 44406
41	Patel Rinkal Rajeshbhai	Account, Eco.	R. D. Contraktar High School, Nanpura, Surat	Bhavishaben P. Trivedi	98247 44406
42	Patel Jinalkumari Harishbhai	Maths, Sci.	R. D. Contraktar High School, Nanpura, Surat	Bhavishaben P. Trivedi	98247 44406
43	Kara Favzahbibi Shabbir	Maths, Sci.	Uchchatar Primary School, Nava Palod	Jahnvikaben K. Patel	98254 47076
44	Ahir Mohini Arvindbhai	Sci., Maths	Narayan Vidyalay, Bharuch	Jigneshbhai S. Joshi	98242 99205
45	Dathra Faizah Abdulrahim	Sci., Maths	Anjuman - E - Talim High School, Bharuch	Aziz Mahamad Patel	99040 10065
46	Gohil Nirmalsinh Girishkumar	Sci., Maths	Narayan Vidyalay, Bharuch	Jigneshbhai S. Joshi	98242 99205
47	Mishra Pooja Mohan	Sci., Maths	Public School, Kharod	Anjaliben Kulshreshth	92278 28729
48	Panchal Ruchiben Dineshbhai	Sci., Maths	Rang International School, Ankleshwar	Divyaben Thakor	98242 99205
49	Parmar Vanitaben Vinodsinh	Sci., Maths	Uchchatar Primary School, Nava Palod	Jahnvikaben K. Patel	98254 47076
50	Sukat Samiya Gulam	Sci., Maths	Anjuman-E-Talim High School, Bharuch	Aziz Mahamad Patel	99040 10065

Scanned with OKEN Scanner

સેમેસ્ટર-2 : પ્રાયોગિક પાઠોનું આયોજન

એલોટમેન્ટ - 01

(તારીખ 09-12-2024 થી તારીખ 12-12-2024)

ક્રમ	શાળાનું નામ	ઈન્ચાર્જ અધ્યાપકનું નામ
(1)	ધી અંજુમન હાઈસ્કૂલ, ખરોડ	ડૉ. પારૂલબેન બી. ટંડેલ
(2)	એમ. ટી. એમ. ગર્લ્સ હાઈસ્કૂલ, અંકલેશ્વર	ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ રાઉલજી
(3)	પ્રાથમિક શાળા, પિરામણ	ડૉ. પલ્લવીબેન કાપડીયા
		ડૉ. ઈન્તેખાબ અનસારી
(4)	હાજી મોતાલા હાઈસ્કૂલ, કોસંબા	ડૉ. અરૂણભાઈ એન. ટંડેલ

એલોટમેન્ટ - 02

(તારીખ 19-12-2024 થી તારીખ 20-12-2024)

ક્રમ	શાળાનું નામ	ઈન્ચાર્જ અધ્યાપકનું નામ
(1)	પ્રિયદર્શની શાળા, અંકલેશ્વર	ડૉ. પારૂલબેન બી. ટંડેલ
(2)	વી. એલ. પટેલ હાઈસ્કૂલ, કોસંબા	ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ રાઉલજી
(3)	સાર્વજનિક હાઈસ્કૂલ, સજોદ	ડૉ. પલ્લવીબેન કાપડીયા
(4)	માધવ તપોવન વિદ્યાલય, ધામડોદ	ડૉ. અરૂણભાઈ એન. ટંડેલ

એલોટમેન્ટ - 03

(તારીખ 06-01-2025 થી તારીખ 08-01-2025)

ક્રમ	શાળાનું નામ	ઈન્ચાર્જ અધ્યાપકનું નામ
(1)	શ્રી ટી. એમ. શાહ એન્ડ એ. વી. એમ. વિદ્યામંદિર, અંકલેશ્વર	ડૉ. પારૂલબેન બી. ટંડેલ
(2)	પ્રાથમિક શાળા, કાપોદ્રા	ડૉ. ધર્મીબેન બી. પટેલ
(3)	ઝેનિથ હાઈસ્કૂલ, અંકલેશ્વર	ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ રાઉલજી
(4)	પાયોનિયર હાઈસ્કૂલ, જીતાલી	ડૉ. પલ્લવીબેન કાપડીયા
(5)	પાલોદ કોઠવા હાઈસ્કૂલ, કોઠવા	ડૉ. અરૂણભાઈ એન. ટંડેલ

એલોટમેન્ટ - 04

(તારીખ 30-01-2025 થી તારીખ 31-01-2025)

ક્રમ	શાળાનું નામ	ઈન્ચાર્જ અધ્યાપકનું નામ
(1)	પ્રાથમિક શાળા, ખરોડ	ડૉ. પારૂલબેન બી. ટંડેલ
(2)	સાર્વજનિક હાઈસ્કૂલ, સજોદ	ડૉ. ધર્મીબેન બી. પટેલ
(3)	ધી અંજુમન હાઈસ્કૂલ, ખરોડ	ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ રાઉલજી
(4)	એમ. ટી. એમ. ગર્લ્સ હાઈસ્કૂલ, અંકલેશ્વર	ડૉ. પલ્લવીબેન કાપડીયા
(5)	વી. એચ. પટેલ હાઈસ્કૂલ, કોસંબા	ડૉ. અરૂણભાઈ એન. ટંડેલ

'જ્ઞાન મેળવવામાં AI મદદરૂપ છે, પરંતુ જ્ઞાનનો ઉપયોગ...

Scanned with OKEN Scanner

બી.એડ્. પરીક્ષા (વર્ષ : 2024-25) કોલેજનું પરિણામ

વર્ષ	વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા / ટકાવારી	પરિણામ			
		D	F	S	Fail/Ab.
એફ.વાય. બી.એડ્. (સેમેસ્ટર-1)	52	47	4	--	1
	98.08%	--	--	--	1
એફ.વાય. બી.એડ્. (સેમેસ્ટર-2)	51	49	2	--	--
	100%	--	--	--	--
એસ.વાય. બી.એડ્. (સેમેસ્ટર-3)	50	50	--	--	--
	100%	--	--	--	--
એસ.વાય. બી.એડ્. (સેમેસ્ટર-4)	50	50	--	--	--
	100%	--	--	--	--

માઈક્રો પાઠ (સેમેસ્ટર-1) VNSGU, સુરત

(1) વિષયાભિમુખ કૌશલ્ય — તા. 31-07-2024
(2) પ્રશ્ન ઊંડાણ કૌશલ્ય — તા. 02-08-2024
(3) દૃઢીકરણ કૌશલ્ય — તા. 08-08-2024
(4) ફલકનોંધ કૌશલ્ય — તા. 10-08-2024
(5) ઉદાહરણ કૌશલ્ય — તા. 14-08-2024
(6) શૈક્ષણિક સાધનોના ઉપયોગનું કૌશલ્ય — તા. 20-08-2024

સેમેસ્ટર -1/3 (એફ.વાય., બી.એડ્.) VNSGU, સુરત

(1) સેમ.-1 વી. ન. દ. ગુ. યુનિ., આંતરિક પરીક્ષા — તા. 17-10-2024 થી તા. 21-10-2024
(2) સેમ.-1 વી. ન. દ. ગુ. યુનિ., વાર્ષિક પરીક્ષા — તા. 17-11-2024 થી તા. 22-11-2024
(3) સેમ.-3 વી. ન. દ. ગુ. યુનિ., આંતરિક પરીક્ષા — તા. 17-10-2024 થી તા. 19-10-2024
(4) સેમ.-3 વી. ન. દ. ગુ. યુનિ., વાર્ષિક પરીક્ષા — તા. 17-11-2024 થી તા. 20-11-2024

સેમેસ્ટર -2/4 (એસ.વાય., બી.એડ્.) VNSGU, સુરત

(1) સેમ.-2 વી. ન. દ. ગુ. યુનિ., આંતરિક પરીક્ષા — તા. 26-03-2025 થી તા. 29-03-2025
(2) સેમ.-2 વી. ન. દ. ગુ. યુનિ., વાર્ષિક પરીક્ષા — તા. 11-04-2025 થી તા. 17-04-2025
(3) સેમ.-4 વી. ન. દ. ગુ. યુનિ., આંતરિક પરીક્ષા — તા. 26-03-2025 થી તા. 28-03-2025
(4) સેમ.-4 વી. ન. દ. ગુ. યુનિ., વાર્ષિક પરીક્ષા — તા. 11-04-2025 થી તા. 16-04-2025

Scanned with OKEN Scanner

શૈક્ષણિક સિદ્ધિ અને સહયોગ

ડૉ. ઈન્તેખાબ કે. અનસારી (આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર અને કાર્યકારી આચાર્ય)

(1) બોર્ડ ઓફ સ્ટડીઝના સભ્ય -
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરતમાં એજ્યુકેશન એડમિનિસ્ટ્રેશન એન્ડ કમ્પેરેટીવ એજ્યુકેશન બોર્ડ (BOS) બોર્ડ ઓફ સ્ટડીઝ અભ્યાસ સમિતિના સભ્ય.

(2) પ્રવેશ સમિતિના સભ્ય -
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત દ્વારા યુનિવર્સિટી સંલગ્ન બી.એડ્. કોલેજોમાં વર્ષ 2024-25 માટે પ્રવેશો ફાળવવા માટે રચવામાં આવેલી બી.એડ્. કેન્દ્રસ્થ પ્રવેશ સમિતિના સભ્ય તરીકે કાર્ય કર્યું.

(3) રીસર્ચ પેપર રીવ્યૂઅર -
શ્રી મહાવીર વિદ્યામંદિર ટ્રસ્ટ, પાંડેસરા, સુરત દ્વારા યોજાયેલ ઈન્ટરનેશનલ મલ્ટી ડિસીપ્લીનરી કોન્ફરન્સ ઓન રીસર્ચ - 2025 માટે રીસર્ચ પેપર્સ રીવ્યૂઅર તરીકે કામગીરી.

(4) ચેરપર્સન/એડવાઈઝર/સેમિનાર -
- વિદ્યાદીપ યુનિવર્સિટી (શ્રી એસ. આર. પટેલ બી.એડ્. કોલેજ) દ્વારા આયોજિત એક દિવસીય રાજ્યકક્ષાના પરિસંવાદમાં ચેરપર્સન (તા.30-11-2024)
- એમ. કે. કોમર્સ કોલેજ, ભરૂચ દ્વારા યોજાયેલ નેશનલ સેમિનારમાં ચેરપર્સન. (તા.28-01-2025)
- શ્રી એસ. એસ. આર. ફાઉન્ડેશન, સેલવાસ દ્વારા આયોજિત નેશનલ કોન્ફરન્સ માટેની એડવાઈઝરી સમિતિના સભ્ય. (તા.17/18-03-2024)

(5) પેપર પ્રેઝન્ટેશન્સ -
- એસ.એસ.આર. કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, સાયલી, સેલવાસ દ્વારા એસ.એન.ડી.ટી. યુનિવર્સિટી, ચર્ચગેટ, મુંબઈના ઉપક્રમે યોજાયેલ નેશનલ કોન્ફરન્સમાં "Role of Higher Education Regarding Indian Knowledge System" વિષય પર પેપર પ્રેઝન્ટ કર્યું. (તા.27-04-2024)
- દેવી અહિલ્યા વિશ્વવિદ્યાલય, ઈન્દોર ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગ, મધ્યપ્રદેશ તથા શિક્ષા સંસ્કૃતિ ઉત્થાન ન્યાસ નવી દિલ્હીના સંયુક્ત ઉપક્રમે યોજાયેલ બે દિવસીય રાષ્ટ્રીય સેમિનારમાં ભાગ લીધો અને પેપર તૈયાર કર્યું. (તા.27,28-09-2024)
- ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર અને વિદ્યાદીપ વિશ્વવિદ્યાલય, અણિતાના સંયુક્ત ઉપક્રમે યોજાયેલ એક દિવસીય રાજ્યકક્ષાના પરિસંવાદમાં ભાગ લીધો અને 'ડિજિટલ યુગમાં ગુજરાતી ભાષા શિક્ષકોની ભૂમિકા' વિષય પર પેપર રજૂ કર્યું. (તા.30-11-2024)

Scanned with OKEN Scanner

- નિલમ યુનિવર્સિટી, કૈથલ, હરિયાણા દ્વારા "Multidisciplirary & Sustainable Development : Global Trends, Challenges and Opportunities" વિષય પર યોજાયેલ એક દિવસીય આંતરરાષ્ટ્રીય કોન્ફરસમાં ઓનલાઇન ભાગ લીધો અને "B.Ed. Trainees Perceptrons about Microteaching" એ વિષય પર પેપર રજૂ કર્યું. (તા.21-12-2024)
- નોબલ યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ દ્વારા યોજાયેલ International Conference on Research and Innovation in Multidisciplinary Domains (JCRIMD) માં WhatsApp Display Picture using Pattern of the Primary Teaching" વિષય પર પેપર પ્રેઝન્ટ કર્યું. (તા.27, 28-12-2024)

(7) બેસ્ટ રીસર્ચ પેપર એવોર્ડ -

ઉપર ક્રમાંક પાંચમા દર્શાવેલ મુજબની જૂનાગઢ ખાતેની આંતરરાષ્ટ્રીય કોન્ફરન્સમાં રજૂ કરેલ પેપરને બેસ્ટ રીસર્ચ પેપરનો એવોર્ડ પ્રાપ્ત થયો.

(8) મૂલ્યાંકન -
- વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરતની બી.એડ્. પરીક્ષાઓ / બાહ્ય મૂલ્યાંકનકાર
- એમ.એડ્. વાચવા, વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

(9) પ્રવચનો -
- ગોહિલવાડ મુસ્લિમ (પિંજારા) મુલતાની જમાત આયોજિત સન્માન સમારોહ તથા શિક્ષણ શિબિરમાં અતિથિવિશેષ તરીકે ઉપસ્થિત રહી વ્યાખ્યાન આપ્યું. (તા. 07-06-2024)
- બિલિમોરા સિનિયર સિટીઝન કલબ દ્વારા યોજાયેલ તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓના સન્માન કાર્યક્રમ પ્રસંગે. (તા. 30-06-2024)
- એમ. ટી. જરીવાલા મા. અને ઉ. મા. શાળા, સુરત ખાતે ધો.10 તથા ધો.12 ના વિદ્યાર્થીઓ માટે યોજાયેલા વિદાય શુભેચ્છા સમારોહમાં મુખ્ય વકતા (તા. 13-02-2025)
- જીવનદીપ વિદ્યાલય, સાયણ, જિ. સુરત દ્વારા આયોજિત વાર્ષિકોત્સવમાં મુખ્ય મહેમાન તરીકે (તા. 15-02-2025)
- ગોખલે એજ્યુકેશન સોસાયટી સંચાલિત કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન એન્ડ રીસર્ચ, પરેલ, મુંબઇ દ્વારા "Artificial Intelligence in Education" વિષય પર યોજાયેલ એક દિવસીય મલ્ટીડિસીપનરી નેશનલ કોન્ફરન્સમાં રીસોર્સ પર્સન તરીકે ઓનલાઇન લેકચર આપ્યું. (તા. 22-02-2025)
- અંજુમને તાલીમુલ સંસ્થા, મુ.પો. મલેકપોર, તા. પલસાણા, જિ. સુરત દ્વારા આયોજિત 57 મી વાર્ષિક સાધારણ સભા હલધરુ, તા. કામરેજ ખાતે મળી હતી જેમાં

મુખ્ય મહેમાન તરીકે ઉપસ્થિત રહી વ્યાખ્યાન આપ્યું. (તા. 04-04-2025)

- સર કે. પી. કોમર્સ કોલેજ, સુરત ખાતે "How to write a research paper" વિષય પર યોજાયેલ સેમિનારમાં રીસોર્સપર્સન. (તા. 08-08-2025)
- સેવા-રૂરલ સંસ્થા, ઝઘડીયા ખાતે તાલીમ લેતા આઈ.આઈ.ટી.ઈ.ના તાલીમાર્થીઓ માટે વ્યક્તિત્વ વિકાસ શિબિરનું સંચાલન. (તા. 26-11-2024)

(10) કવિ સંમેલનોમાં રજૂઆત -

- ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર દ્વારા પ્રકાશિત આપણું આંગણું બ્લોગ સંકલિત 44 શાયરોની ગઝલોના સંચય 'આંગણું ગઝલનું'ના લોકાર્પણ પ્રસંગે ભવન્સ કલ્ચરલ સેન્ટર, અંધેરી મુંબઈ ખાતે યોજાયેલ કવિ સંમેલનમાં ભાગ લઈ ગઝલો રજૂ કરી. (તા. 20-09-2025)
- ઉપર મુજબના ઉપક્રમે ઘાટકોપર, મુંબઈ ખાતે યોજાયેલ કવિ સંમેલનમાં ભાગ લીધો. (તા. 21-09-2025)
- ગુજરાત મીડિયા કલબ અને ગુજરાત ટુરિઝમ દ્વારા તા. 14 થી 17 નવેમ્બર, 2024 દરિયમાન ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ ખાતે યોજાયેલ ભરતફૂલ કાર્યક્રમ અંતર્ગત તા. 16-06-2024 ના રોજ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ ખાતે યોજાયેલ કવિ સંમેલનમાં રજૂઆત.
- ક્રમાંક-1 અંતર્ગત જાણીતી કલા સંસ્થા રંગત, નવસારીના ઉપક્રમે યોજાયેલ કવિ સંમેલનમાં રજૂઆત અને કાર્યક્રમનું સંકલન. (તા. 20-10-2024)
- જાણીતા સાહિત્યકારશ્રી રઈશભાઈ મનીઆરના બે પુસ્તકો 'કેવળ સફરમાં છું' અને 'વીર વત્સલા'ના પ્રાગટ્ય પ્રસંગે યોજાયેલા ઓનલાઈન કવિ સંમેલનમાં ભાગ લીધો. (તા. 19-11-2024)
- જાણીતી કલા સંસ્થા 'રંગત' નવસારી, શબ્દ રૂપેણ સંસ્થિતા, સુરત દ્વારા યોજાયેલ અને કળાચંદ્ર સંસ્થા, સુરત દ્વારા પુરસ્કૃત કવિ સંમેલનમાં રજૂઆત. (તા. 05-01-2025)
- શ્રી સયાજી વૈભવ સાર્વજનિક પુસ્તકાલય, નવસારી આયોજિત સયાજી વૈભવ સાહિત્ય પર્વ -2025 (મણકો-3)માં રજૂઆત. (તા. 10-05-2025)
- ભવન્સ કલ્ચરલ સેન્ટર, અંધેરી, મુંબઈ દ્વારા યોજાયેલ ભવ્ય ગઝલોત્સવ કાર્યક્રમ અંતર્ગત યોજાયેલાં મુશાયરામાં ગઝલો રજૂ કરવાની અમૂલ્ય તક મળી. (તા. 11-04-2025)

(11) શ્રેષ્ઠ શિક્ષક પસંદગી સમિતિમાં સભ્ય -

- રાષ્ટ્રીય શ્રેષ્ઠ શિક્ષક પારિતોષિક સમિતિ, રાષ્ટ્રીય પારિતોષિક - 2024 માટે રાજ્ય, જિલ્લા અને તાલુકા કક્ષાએ શ્રેષ્ઠ શિક્ષકની પસંદગી કરવા માટેની જિલ્લા કક્ષાની કમિટીમાં જિલ્લા (ભરૂચ) કેળવણી...

Scanned with OKEN Scanner

(12) પ્રકાશન -

- ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર દ્વારા પ્રસિદ્ધ થયેલ સંપાદિત પુસ્તક 'અંગત્યું ગઝલનું'માં બે ગઝલો પ્રસિદ્ધ થઈ.
- Global Online Electronic International Interdisciplinary Research Journal (GOEIIRJ) માં "Role of Higher Education Regarding Indian Knowledge System" શીર્ષક હેઠળ પેપર પ્રસિદ્ધ થયું. Vol. XIII, Special Issue-V, April-2024, ISSN-2278-5639.
- Research Matrix International Multidisciplinary Journal of Applied Research માં "Teacher Education at the Cross Road with Reference to NEP-2020" વિષય પર પેપર પ્રસિદ્ધ થયું. વર્ષ-12, ઇસ્યૂ-6, જાન્યુઆરી-2025, ISSN-2321-7073.
- Global Online Electronic International Interdisciplinary Research Journal (GOEIIRJ) માં "Indian Perspectives of Teaching Learning Process and Artificial Intelligence" શીર્ષક હેઠળ પેપર પ્રસિદ્ધ થયું. Vol. XIV, Special Issue-II, March-2025, ISSN-2278-5639.
- પરત્વ ટ્યુશન કલાસિસ, બારડોલી દ્વારા પ્રસિદ્ધ થયેલ વાર્ષિક અંક (2024-25) ''પરત્વ પીયૂષ''માં ''પરિવાર કેવો હોવો જોઈએ?'' વિષય પર લેખ પ્રસિદ્ધ થયો.
- ''ડિજીટલ યુગમાં ગુજરાતી ભાષા અને તેના પડકારો'' વિષય પર સંપાદિત પુસ્તકમાં ''ડિજીટલ યુગમાં ગુજરાતી ભાષાના શિક્ષકોની ભૂમિકા'' વિષય પર પેપર પ્રસિદ્ધ થયું. વર્ષ - 2024, ISBN-978-81-998868-5-0.
- ગુજરાતી માસિક 'અખંડ આનંદ'માં ગુજરાતી ગઝલ પ્રસિદ્ધ થઈ. એપ્રિલ - 2024.
- શ્રી અજીઝ ટંકારવી અને ડૉ. એસ. એસ. રાહી દ્વારા સંપાદિત પુસ્તક ''ગઝલ ગુલઝાર''માં ગુજરાતી ગઝલ પ્રસિદ્ધ થઈ, જુલાઈ-2024, ISBN-978-93-6197-6223.
- 'Frontiers in Health Informatics' માં 'WhatsApp Display Pictures Using Pattern of the Primary Teaching' શીર્ષક હેઠળ લેખ પ્રસિદ્ધ થયો. Vol. 13, ISSUE-8, 2024 ISSN - Online - 2676-7104.

ડૉ. પારૂલબેન બી. ટંડેલ (આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર)

(1) શિક્ષણ વિભાગ, ગવરમેન્ટ ઓફ ગુજરાત, નોલેજ કોન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત દ્વારા આયોજિત "Yoga and Mental and Physical Wellness" વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી થયા. (તા. 29-06-2024)

(2) શિક્ષણ વિભાગ, ગવરમેન્ટ ઓફ ગુજરાત, નોલેજ કોન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત દ્વારા આયોજિત "Shielding Against Monsoon Diseases : An Expert Advice" વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી થયા. (તા. 11-07-2024)

Scanned with OKEN Scanner

(3) જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, ભરૂચ અને કોલેજના સંયુક્ત ઉપક્રમે આયોજિત દ્વિદિવસીય Research Paper Writing and Presentation ના વર્કશોપમાં તજજ્ઞ તરીકે કામગીરી કરી. (તા. 02&03-08-2024)

(4) લેડીઝ કલબ ઓફ ભરૂચ ફેમિના દ્વારા ભરૂચ જીલ્લાના શિક્ષકો માટે આયોજિત "બેસ્ટ શિક્ષક એવોર્ડ્સ"માં શૈક્ષણિક માર્ગદર્શન આપવા માટે તજજ્ઞ તરીકે સેવા આપી. (તા. 06-09-2024)

(5) પ્રખર લોકવિજ્ઞાન કેન્દ્ર (જિલ્લા લોકવિજ્ઞાન કેન્દ્ર), ભરૂચ દ્વારા આયોજિત જિલ્લા કક્ષાની રાષ્ટ્રીય સાયન્સ સેમિનાર-2024 સ્પર્ધામાં નિર્ણાયક તરીકે સેવા આપી. (તા. 09-09-2024)

(6) BAPS સ્વામીનારાયણ મંદિર, ઝાડેશ્વર, ભરૂચ ખાતે આયોજિત કાર્યકર સુવર્ણ મહોત્સવ અંતર્ગત મુખ્ય મહેમાન તરીકે ઉપસ્થિત રહી 'મહિલા સશક્તિકરણ' વિષય પર વ્યાખ્યાન આપ્યું. (તા. 06-10-2024)

(7) શિક્ષણ વિભાગ, ગવર્નમેન્ટ ઓફ ગુજરાત, નોલેજ કોન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત દ્વારા આયોજિત "Migratory Birds of Gujarat" વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી થયા. (તા. 20-11-2024)

(8) શિક્ષણ વિભાગ, ગવર્નમેન્ટ ઓફ ગુજરાત, નોલેજ કોન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત દ્વારા આયોજિત "Scenario Development for Climate Change" વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી થયા. (તા. 04-12-2024)

(9) ભરૂચ જિલ્લાની પ્રાથમિક શાળાઓના જિલ્લા કક્ષાના રાષ્ટ્રીય બાલ વૈજ્ઞાનિક પ્રદર્શન 2024 માં નિર્ણાયક તરીકે શ્રી વિદ્યા ગુરૂકુલમ સેકન્ડરી અને હાયર સેકન્ડરી સ્કૂલ, ઝાડેશ્વર તપોવન સંકુલ, નીલકંઠેશ્વર મહાદેવ પાસે, ઝાડેશ્વર, ભરૂચ ખાતે હાજરી આપી. (તા. 06-12-2024)

(10) વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરતના શિક્ષણ ફેકલ્ટી હેઠળ શિક્ષણ શાસ્ત્ર વિષયમાં પીએચ.ડી. ડીગ્રી માટે સુપર વાઈઝીંગ શિક્ષક (Ph.D. Guide) તરીકે માન્યતા મળી (તા. 12-12-2024)

(11) શિક્ષણ વિભાગ, ગવર્નમેન્ટ ઓફ ગુજરાત, નોલેજ કોન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત દ્વારા આયોજિત "Stress Management and Work Life Balance" વિષય અંતર્ગત વેબિનરમાં સહભાગી થયા. (તા. 18-12-2024)

(12) જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, ભરૂચ દ્વારા આયોજિત માધ્યમિક અને પ્રાથમિક સ્તરના જિલ્લા કક્ષાના બાળ વૈજ્ઞાનિક પ્રદર્શનમાં વિજેતા થયેલ કૃતિઓને ઝોન કક્ષાએ ભાગ લેવા જવા બાબતે જરૂરી માર્ગદર્શન આપવા તજજ્ઞ તરીકે સેવા આપી. (તા. 31-12-2024)

(13) શ્રી મહાવીર વિદ્યામંદિર ટ્રસ્ટ બી.એડ્. કોલેજ પાંડેસરા દ્વારા આયોજિત દ્વિદિવસીય

Scanned with OKEN Scanner

International Multidisciplinary Conference on Research (IMCR-2025) માં 'The role of AI in inclusive education : Addressing the needs of diverse learners' વિષય પર સંશોધન પત્ર રજૂ કર્યું. (તા. 04 & 05-01-2025) વધુમાં આજ Conference માં એક સેશનમાં Co-chair person તરીકે સેવા આપી.

(14) શ્રી સદ્વિદ્યા મંડળની એમ. કે. કોલેજ ઓફ કોમર્સ ખાતે આયોજિત અને 'NEP-2020 Reimagining Education : Pathways to a holistic and Multidisciplinary Future' વિષય આધારિત એક દ્વિદિવસીય રાષ્ટ્રીય પરિસંવાદમાં ભાગ લઈ 'A Study of Continuous and Comprehensive Evaluation (CCE) and the Development of Self - Directed Learning Skills' વિષય પર સંશોધન પત્ર રજૂ કર્યું. (તા. 28-01-2025)

(15) શિક્ષણ વિભાગ, ગવર્નમેન્ટ ઓફ ગુજરાત, નોલેજ કોન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત દ્વારા આયોજિત 'Life Skills' વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી થયા. (તા. 04-02-2025)

(16) ફેકલ્ટી ઓફ એજ્યુકેશન (IASE), ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ દ્વારા આયોજિત Draft NCTE (Recognition, Norms and Procedures) વિષય પર આધારિત State Level Consultation માં સહભાગી થયા. (તા. 06-03-2025)

(17) જી.સી.ઇ.આર.ટી., ગાંધીનગર અને જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, ભરૂચના ઉપક્રમે "કોલેજના પ્રશિક્ષણાર્થીઓ શૈક્ષણિક આંકડાશાસ્ત્રના દાખલાઓની ગણતરીમાં ડર અનુભવે છે." વિષય પર ક્રિયાત્મક સંશોધન હાથ ધર્યું. (માર્ચ - 2025)

(18) શિક્ષણ વિભાગ, ગવર્નમેન્ટ ઓફ ગુજરાત, નોલેજ કોન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત દ્વારા આયોજિત "Today's Exams : The Role of Students, Teachers, Parents and Society" વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી થયા. (તા. 21-03-2025)

(19) શિક્ષણ વિભાગ, ગવર્નમેન્ટ ઓફ ગુજરાત, નોલેજ કોન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત દ્વારા આયોજિત 'Unique Life Values Derived from Tribal Culture, Society and Literature' વિષય અંતર્ગત વેબિનરમાં સહભાગી થયા. (તા. 14-05-2025)

(20) ડિસેમ્બર - 2024 માં રાષ્ટ્રીય કક્ષાની જર્નલ "શોધ સંહિતા"માં (New Research Frontiers) Vol-XI, Issue-2(1), July-December : 2024, ISSN:227-7067 માં "A Study of Teacher's Views on Open Book Test" વિષય પર સંશોધન પેપર પ્રકાશિત કર્યું.

(21) જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીની કચેરી, ભરૂચ દ્વારા ફાળવાયેલ સરકારી અને ગ્રાન્ટ-ઇન-એડ (અનુક્રમે સ. ઉ. મા. શાળા, ત્રાંકલ, તા. વાગરા, જિ. ભરૂચ - તા. 24-08-2024, સ. મા. અને ઉ. મા.. શાળા, કપલાડી, તા. ઝઘડીયા, જિ. ભરૂચ - તા. 13-09-2024, શ્રી ટી. એમ. શાહ એન્ડ એ. વી. એમ. વિદ્યામંદિર, અંકલેશ્વર, તા. અંકલેશ્વર, જિ.

Scanned with OKEN Scanner

ભરૂચ - તા. 26-11-2024, ડી.ડી. હાઇસ્કૂલ, ઝઘડીયા, તા. ઝઘડીયા, જિ. ભરૂચ - તા. 20-09-2024, અનંત વિદ્યાનિકેતન, અંકલેશ્વર, તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ - તા. 04-12-2024 શાળામાં પેનલ નિરીક્ષણની કામગીરીમાં સહભાગી થયા.

(22) ફેબ્રુઆરી - 2025 માં 'Research Matrix - Peer Reviewed and Refered / International Multidisciplinary Journal of Applied Research, ISSN : 2331-7073, Vol-2/Year-12/Issue-7/February-2025 માં 'A review of digital learning technologies : Impact on education and pedagogy' વિષય પર સંશોધન પત્ર પ્રકાશિત કર્યું.

(23) VNSGU, સુરત સંલગ્ન બી.એડ્. કોલેજમાં બાહ્ય મૂલ્યાંકનકાર તરીકે કામગીરી કરી.

ડૉ. ધર્મીબેન બી. પટેલ (આસીસ્ટન્ટ પ્રોફેસર)

(1) નોલેજ કન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા આયોજિત '21st. Century Education Understanding & Implementation of NEP' વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી થયા. (તા. 13-06-2024)

(2) નોલેજ કન્સોર્ટિયલ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા આયોજિત 'Yoga for Mental & Physical wellness' વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી થયા. (તા. 29-06-2024)

(3) જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, ભરૂચ અને કોલેજમાં સંયુક્ત ઉપક્રમે આયોજિત દ્વિદિવસીય રીસર્ચ પેપર રાઈટીંગ અને પ્રેઝન્ટેશનના વર્કશોપમાં તજજ્ઞ તરીકે કામગીરી કરી. (તા. 02 & 03-08-2024)

(4) નોલેજ કન્સોર્ટિયલ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા આયોજિત 'Debunking Mythology' વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી થયા. (તા. 04-10-2024)

(5) નોલેજ કન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા આયોજિત 'Migratory Birds of Gujarat' વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી થયા. (તા. 20-11-2024)

(6) UGC, MMTTC, સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ દ્વારા આયોજિત Faculty Induction Programme (FIP) (ગુરૂદક્ષતા) 132 (Orientation Programme) A-ગ્રેડ સાથે કર્યો. (તા. 25-11-2024 થી તા. 21-12-2024)

(7) નોલેજ કન્સોર્ટિયલ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા આયોજિત Block Chain વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી થયા. (તા. 31-12-2024)

(8) ડિસેમ્બર-2024 માં રાષ્ટ્રીય કક્ષાના જર્નલ શોધસંહિતા (New Research Frontiers) Vol.-II, ISSUE 2(1), (July - December : 2024) ISSN : 2277-7067 માં 'Innovative Approach Value Based Education' વિષય પર પેપર પ્રકાશિત કર્યું.

(9) શ્રી મહાવીર વિદ્યામંદિર ટ્રસ્ટ બી.એડ્. કોલેજ, પાંડેસરા દ્વારા આયોજિત દ્વિદિવસીય આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાના પરિસંવાદમાં 'Nano Teaching : A Microscopic View of

Pedogogy' વિષય પર પેપર રજૂ કર્યું. (તા. 04 & 05-01-2025)

(10) નોલેજ કન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા આયોજિત 'Time Management & Increasing Productivity' વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી બન્યા. (તા. 21-01-2025)

(11) ફેબ્રુઆરી-2025 "International Multidisciplimary Journal of Applied Research 'Research Matrix' ISSN : 2321-7073, Vol-2 / ISSUE-7 / February-2025" માં 'The Role of ICT in Modern Education : Asystematic Review of Trends and Challenges' માં વિષય પર પેપર પ્રકાશિત કર્યું.

(12) ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ દ્વારા આયોજિત 'Level Consultation on Draft NCTE-2025' માં સહભાગી થયા. (તા. 06-03-2025)

(13) નોલેજ કન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા આયોજિત 'Today's Exams: The Role of Students , Teachers, Parents and Society' વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી થયા. (તા. 21-03-2025)

(14) માર્ચ-2025 માં International Multidisciplinary Journal of Applied Research 'Research Matrix' ISSN No. 2321-7073, Vol.-2.6, Year-12, Issue-8, March - 2025 માં શિક્ષણ મહાવિદ્યાલયોની સહઅભ્યાસિક પ્રવૃત્તિમાં માનવીય મૂલ્યો વિષય પર સંશોધન પેપર પ્રકાશિત કર્યું. (તા. 24-08-2024)

(15) જી.સી.ઇ.આર.ટી., ગાંધીનગર અને જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, ભરૂચના ઉપક્રમે કોલેજની ગ્રંથાલય સમસ્યા પર ક્રિયાત્મક સંશોધન હાથ ધર્યું. (માર્ચ -2025)

(16) નોલેજ કન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા આયોજિત 'Unique Life Value Derived from Triable Culture, Society & Literature' વિષય (તા. 24-08-2024)

(17) નોલેજ કન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા આયોજિત 'Education with AI Tools' વિષય અંતર્ગત વેબિનારમાં સહભાગી થયા. (તા. 14-05-2025)

(18) જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીની કચેરી, ભરૂચ દ્વારા ફાળવેલ સરકારી અને ગ્રાન્ટેડ શાળામાં પેનલ નિરીક્ષણની કામગીરીમાં સહભાગી થયા. (તા. 16-08-2024 & 23-08-2024, 09-09-2024)

ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ રાઉલજી (અધ્યાપક સહાયક)

(01) મૂલ્યાંકકાર -

- યુનિવર્સિટી બી.એડ્. પરીક્ષાઓ, બાહ્ય મૂલ્યાંકન.
- DEO કચેરી ભરૂચ દ્વારા ફાળવવામાં આવેલ જિલ્લાની સરકારી તથા ગ્રાન્ટ-ઇન-એડ શાળામાં પેનલ ઇન્સ્પેક્શન કાર્યમાં સભ્ય તરીકેની કામગીરી.
- "आधुनिक भारतीय समाज शैक्षिक एवं सामाजिक समुदाय" વિષય પર યુ.જી.સી. કેર

Scanned with OKEN Scanner

રિસર્ચ જર્નલ Vol. 05, ISS-1, Jan-June 2024.

- “मैत्रेयी पुष्पा के कथा साहित्य में निहित वंचित समुदाय का प्रतिनिधित्व और राजनीति” विषय पर Swadeshi Research Foundation Multidisciplinery Journal, Vol.-12, No. 03, Jan-2025, ISSN : 2304-3580 Peer Reviwed & Refered Journal Imp. Factor 5.2
- તા. 27-09-2024 અને તા. 28-09-2024 ના રોજ દેવી અહિલ્યાબાઈ હોલ્કર યુનિવર્સિટી ઇન્દોરમાં “एकीकृत शिक्षक शिक्षा कार्यक्रम शैक्षिक संरचना के अनुवीक्षण के संदर्भ में” विषय पर આયોજિત રાષ્ટ્રીય સેમિનારમાં ઉપસ્થિત રહી. 'एकीकृत शिक्षक शिक्षा कार्यक्रम (ITEP) की चुनौतियाँ' વિષય પર સંશોધન પત્ર રજૂ કર્યું.
- તા. 27-12-2024 થી તા. 28-12-2024 ના રોજ નોબલ યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ ખાતે 'Research and Innovation in Multidisiplinary Domain' વિષય પર આયોજિત આંતર રાષ્ટ્રીય કોન્ફરન્સમાં ઉપસ્થિત રહી, 'Communication Problem with Deaf Child' વિષય પર સંશોધન પત્ર રજૂ કર્યું.
- 'An Analytical Study of Commonication Challenges Faced by Deaf Children Barriers Strategies and Solutions' શીર્ષક હેઠળ લેખ પ્રકાશિત થયો. વર્ષ 2025, International Journal of Children (ISSNCE) 3049-1657.
- વિશેષમાં ફિનિશિંગ સ્કૂલ નોડલ ઓફિસર EDIT નોડલ ઓફિસર 930 નોડલ ઓફિસર EDIT નોડલ ઓફિસર કોલેજના વિવિધ CELL માં કામગીરી.

ડૉ. પલ્લવીબેન કાપડીયા (અધ્યાપક સહાયક)

(1) નોલેજ કન્સોર્ટીયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા તા. 11-07-2024 ના રોજ આયોજિત 'Shielding Against Monsoon Diseases : An Expert Advice' વેબિનારમાં સહભાગિતા.

(2) જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, ભરૂચ અને કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડના સંયુક્ત ઉપક્રમે તા. 02-08-2024 અને તા. 03-08-2024 ના રોજ આયોજિત દ્વિદિવસીય રીસર્ચ રાઇટીંગ અને પ્રેઝન્ટેશનના વર્કશોપમાં તજજ્ઞ તરીકેની કામગીરી.

(3) જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, ભરૂચ અને કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડના સંયુક્ત ઉપક્રમે તા. 15-10-2024 ના રોજ આયોજિત રીસર્ચ રાઇટીંગ અને પ્રેઝન્ટેશનના વર્કશોપમાં તજજ્ઞ તરીકેની કામગીરી.

(4) ગુજરાત સરકારના શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા સી.આઈ.ડી. સાયબર ક્રાઇમ સેલ અને યુનિસેફના સહયોગથી તા. 09 & 10-12-2024 ના રોજ અમદાવાદ ખાતે આયોજિત "Digital Empowerment and Cyber Safety" પરના માસ્ટર ટ્રેનીંગ પ્રોગ્રામમાં સહભાગી.

Scanned with OKEN Scanner

(5) નોલેજ કન્સોર્ટીયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા તા. 31-12-2024 ના રોજ આયોજિત "Block Chain" વેબિનારમાં સહભાગિતા.

(6) નોલેજ કન્સોર્ટીયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા તા. 25-11-2024 થી 30-11-2024 દરમિયાન આયોજિત "NEP & IKS" વિષય પર Faculty Development Programme માં સહભાગિતા.

(7) સરદાર પટેલ કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, બાકરોલ, જિ. આણંદ ખાતે તા. 05-01-2025 ના રોજ પૂર્વ વિદ્યાર્થી સંમેલનમાં મુખ્ય મહેમાન તરીકે ઉપસ્થિત.

(8) નોલેજ કન્સોર્ટીયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વાર તા. 10-01-2025 ના રોજ આયોજિત 'Winter Places of Gujarat - Natural and Tourist Places' વેબિનારમાં સહભાગિતા.

(9) "બી.એડ્.ના તાલીમાર્થીઓ ભાષા શિક્ષણમાં પ્રાદેશિક બોલીનો વધુ પડતો ઉપયોગ કરે છે." વિષય પર જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, ભરૂચ ખાતે ક્રિયાત્મક સંશોધનનું કાર્ય હાથ ધરાયું હતું. (માર્ચ - 2025)

(10) નોલેજ કન્સોર્ટીયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા તા. 21-01-2025 ના રોજ આયોજિત "Time Management and Increasing Productivity" વેબિનારમાં સહભાગિતા.

(11) ફેબ્રુઆરી - 2025 માં 'Research Matrix' - Peer Reviewed and Referred / International Multidisciplinary Journal of Applied Research, ISSN : 2321-7073, Vol-2 / Year-12 / Issue-7 / February-2025 માં "A Review of Cyber Crime Laws" વિષય પર સંશોધન પત્ર પ્રકાશિત કર્યું.

(12) નોલેજ કન્સોર્ટીયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા તા. 19-02-2025 ના રોજ આયોજિત "Science of Happiness" વેબિનારમાં સહભાગિતા.

(13) જી.સી.ઇ.આર.ટી., ગાંધીનગર અને જિલ્લા શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, ભરૂચના ઉપક્રમે માર્ચ - 2025 માં "બી.એડ્. કોલેજના તાલીમાર્થીઓ ભાષા શિક્ષણમાં પ્રાદેશિક બોલીનો વધુ પડતો ઉપયોગ કરે છે." વિષય પર ક્રિયાત્મક સંશોધન હાથ ધર્યું.

(14) નોલેજ કન્સોર્ટીયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા તા. 08-04-2025ના રોજ આયોજિત 'Leadership Development for Governance and Management of the Institute' વેબિનારમાં સહભાગિતા.

(15) નોલેજ કન્સોર્ટીયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા તા. 25-04-2025ના રોજ આયોજિત 'Practicing Theories of Psychology in Classroom' વેબિનારમાં સહભાગિતા.

(16) નોલેજ કન્સોર્ટીયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા તા. 14-05-2025ના રોજ આયોજિત 'Unique Life Values Derived From Tribal, Society

Scanned with OKEN Scanner

and Literature' વેબિનારમાં સહભાગિતા.

(17) નોલેજ કન્સોર્ટીયમ ઓફ ગુજરાત, શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા તા. 22-05-2025ના રોજ આયોજિત 'Education with AI Tools' વેબિનારમાં સહભાગિતા.

ડૉ. અરૂણભાઈ એન. ટંડેલ (અધ્યાપક સહાયક)

(1) તા. 08-06-2024 ગામ કૃષ્ણપુર, તા.જિ. નવસારીમાં સમર કેમ્પમાં નાટકોના વર્કશોપમાં તજજ્ઞીય સેવા આપી.

(2) તા. 13-08-2024 નવસારી નશાબંધી કચેરીના ઉપક્રમે શ્રી સરદાર શારદા મંદિર નવસારી મુકામે કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડના તાલીમાર્થીઓ સાથે જનજાગૃતિ માટે નાટક રજૂ કર્યું.

(3) તા. 17-02-2025 વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત મુકામે સાઈબર ક્રાઈમ નાટ્યોત્સવમાં બી.એડ્.ના તાલીમાર્થીઓની ટીમ દ્વારા રજૂ થયેલા નાટકમાં લેખક અને દિગ્દર્શક તરીકે કામ કર્યું.

(4) GCERT ના ઉપક્રમે ડાયટ, ભરૂચમાં ક્રિયાત્મક સંશોધન કરી અહેવાલ રજૂ કરી ગ્રાન્ટ મેળવી.

(5) DEO કચેરી દ્વારા વિવિધ સરકારી અને ગ્રાન્ટેડ શાળાઓમાં પેનલ ઈન્સ્પેકશનમાં તજજ્ઞ તરીકે શાળાઓમાં જઈ શાળા સુધારણા માટે કામગીરી કરી.

(6) ગુજરાત - રાજ્ય કક્ષાએ સુમન સ્મરણ લાઘવિકા સ્પર્ધામાં પ્રથમ ક્રમાંક પ્રાપ્ત કર્યો.

(7) નવસારી ટાટા હોલ નવસારીમાં 'જાલીમ કી આંખે' નાટકમાં લેખક, દિગ્દર્શક અને અભિનેતા કરીએ કાર્ય કરી નાટ્ય શો રજૂ કર્યો.

(8) વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાતની વિવિધ કોલેજોમાં બાહ્ય મૂલ્યાંકનકાર તરીકેની કામગીરી નિભાવી.

(9) તા. 24-02-2025 શ્રી રંગ શિક્ષણ વિદ્યાલય બિલિમોરા - ડ્રામા વર્કશોપ કર્યો.

શ્રીમતી કવિતાબેન રાઠવા (ગ્રંથપાલ)

(1) UGC - MMTTC અને સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી વલ્લભ વિદ્યાનગર આયોજિત NEP-2020 Orientation and Sensitization Program - A grade પ્રાપ્ત કર્યો. (તા. 20-05-2024 થી તા. 31-05-2024)

(2) International Journal for Multidiciplinary Research (IJFMR) E-ISSN-2682-2160, Vol. 6, Issue-2, March-April : 2024 માં "Active Role of Academic Libraries for the Sustainable Development Goals" વિષય પર પેપર પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું.

(3) International Journal for Multidiciplinary Research (IJFMR) E-ISSN-2582-2160, Vol. 7, Issue-2, March-April : 2024 માં "A Study of Library Use by Teachers of Bharuch District" વિષય પર પેપર પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું.

Scanned with OKEN Scanner

(4) પ્રગતિશીલ શિક્ષણ (ISSN No. 0976-3279) વર્ષ - 24, Vol. 7, જુલાઈ-2024 : પુસ્તક બોલે છે... વિષય પર લેખ પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યો.

(5) GCERT, Gandhinagar - જિલ્લા શિક્ષણ તાલીમ ભવન, ભરૂચ અને કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડ આયોજિત ક્રિયાત્મક સંશોધન વર્કશોપમાં 'અહેવાલ લેખન અને સંદર્ભ સૂચિ' વિષય પર તજજ્ઞ તરીકે વ્યાખ્યાન આપ્યું. (તા. 15-10-2024)

(6) કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડ દ્વારા આયોજિત ત્રિદિવસીય 'Workshop on ICT in education' સક્રિય ભાગીદારી. (તા. 25-04-2024 થી તા. 27-04-2024)

(7) Knowledge Consorium of Gujarat Education Department - Government of Gujarat આયોજિત '5 day Workshop on Library Automation and Digitalization - (FDP)' માં હાજર રહ્યા હતા. (તા. 17-09-2024 થી તા. 20-09-2024)

(8) Ministry of Education, Department of Higher Education Statistic Division, New Delhi દ્વારા કરવામાં આવતો All India Survey on Higher Education (AISHE) 2023-24 માટે કો-ઓર્ડિનેટર તરીકે કોલેજની ઓનલાઈન માહિતી અપલોડ કરી. (તા. 10-01-2025)

(9) તા. 05-03-2025 શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર દ્વારા આયોજિત જિલ્લા કક્ષાના પ્લેસમેન્ટ ફેર-2024 (એમ. કે. કોલેજ ઓફ કોમર્સ, ભરૂચ ખાતે)માં પ્લેસમેન્ટ કોઓર્ડિનેટરની ભૂમિકામાં કાર્ય કર્યું.

(10) Education Department, Government of Gujarat - Knowledge Consorium of Gujarat - Teerth Project દ્વારા આયોજિત જુદા-જુદા 08 વિષયો ઉપરના ઓનલાઈન વેબિનારમાં જોડાયા હતાં.

- Shielding Against Monsoon Disease. (11-07-2024)
- Employability Skills. (11-10-2024)
- Scenario Development for Climate Change. (04-12-2024)
- Stress Management and Work Life Balance. (18-12-2024)
- Block Chain. (31-12-2024)
- Time Management and Increasing Productivity. (21-01-2025)
- Science of Happiness. (19-02-2025)
- Today's Exams : The Role of Students, Teachers, Parents and Society. (21-03-2025)

Scanned with OKEN Scanner

એકેડેમિક કેલેન્ડર (વર્ષ : 2024 - 25)

First Term - VNSGU, Surat (Dt. 24/06/2024)

No.	Planning	Week and Month	Remarks
1	Semester - 1 and 3 Start	3rd week of June	F.Y. B.Ed. and S.Y. B.Ed.
2	Staff Meeting to allot syllabus and workload distribution	3rd week of June	All Staff
3	Induction Program	2nd week of July	All Staff, F.Y. B.Ed and S.Y. B.Ed.
4	Micro Lessons	3rd week of July	F.Y. B.Ed.
5	School Internship (Sem.-3)	3rd week of July	S.Y. B.Ed.
6	Finishing School Program (Sem.-3)	3rd week of August	S.Y. B.Ed.
7	Co-curricular Activities, Fastivals and Various Days Celebration	Whole Term	All Staff, F.Y. B.Ed. and S.Y. B.Ed.
8	Independence Day Celebration	15th August	All Staff, F.Y. B.Ed. and S.Y. B.Ed.
9	College Establishment Day, Teachers Day, Utkarsh Lokarpan	1st week of September	All Staff, F.Y. B.Ed. and S.Y. B.Ed.
10	EPC and Practical Work Distribution	2nd week of September	F.Y. B.Ed. and S.Y. B.Ed.
11	Internal Exam	3rd week of October	F.Y. B.Ed. and S.Y. B.Ed.
12	Diwali Vacation	4th week of October to 3rd week of November	F.Y. B.Ed. and S.Y. B.Ed.
13	University Exam	3rd week of November	F.Y. B.Ed. and S.Y. B.Ed.
14	End of Semester	3rd week of November	F.Y. B.Ed. and S.Y. B.Ed.

Term Schedule

Odd Semester

Sem - 1 : 26-06-2024 to 14-12-2024

Sem - 3 : 24-06-2024 to 14-12-2024

Scanned with OKEN Scanner

એકેડેમિક કેલેન્ડર (વર્ષ : 2024-25)

Second Term - VNSGU, Surat (Dt. 16/12/2024)

No.	Planning	Week and Month	Remarks
1	Staff Meeting to Allot Syllabus and Work Load Distribution	4th week of December	Staff
2	School Internship Sem.-4	25th November 2024 to 18th January 2025	S.Y. B.Ed. (Sem. 4) Students
3	Stray Lesson	2nd, 3rd, 4th week of Dec. 24 and 2nd January 2025	F.Y. B.Ed. (Sem. 2) Students
4	Sports Day	1st February 2025	F.Y. & S.Y. B.Ed. (S-2 & 4) Student
5	Republic Day Celebration	26th January 2025	F.Y. B.Ed. (Sem. 2) Students
6	Annual Lession	27th to 30th January 2025	S.Y. B.Ed. (Sem. 4) Students
7	Finishing School Training Part-2	3rd to 13th February 2025	S.Y. B.Ed. (Sem. 4) Students
8	Educational Tour	15th February 2025	F.Y. & S.Y. B.Ed. (S-2 & 4) Student
9	Co-curriculum Activities, Festivals and Various Day Celebration	Whole Term	F.Y. & S.Y. B.Ed. (S-2 & 4) Student
10	Annua Function	27th February 2025	F.Y. & S.Y. B.Ed. (S-2 & 4) Student
11	Internal Exam	28th March to 1st April, 2025	F.Y. & S.Y. B.Ed. (S-2 & 4) Student
12	Viva Vose	2nd & 3rd April 2025	F.Y. B.Ed. (Sem. 2) Students
13	University Exam	15th to 19th April 2025	F.Y. & S.Y. B.Ed. (S-2 & 4) Student
14	Summer Vacation	29th April to 16th June 2025	F.Y. & S.Y. B.Ed. (S-2 & 4) Student

Term Schedule

Even Semester

Sem - 2 : 16-12-2024 to 28-04-2025

Sem - 4 : 16-12-2024 to 28-04-2025

Scanned with OKEN Scanner

ઋણ સ્વીકાર...

શ્રી અંકલેશ્વર પ્રોગ્રેસિવ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ, ખરોડના છત્ર નીચે પાંગરેલી કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડ આ વર્ષે (તા. 05-09-2025) પોતાની ધ્યેયલક્ષી યાત્રાના 34 વર્ષોની સિદ્ધિરૂપી સીડી ચડીને 35 મા વર્ષમાં મંગલ પ્રવેશ કરી રહી છે. આ ગૌરવશાળી સીમાચિહ્ને, અમારા હૃદયમાં અખંડ દીપની જેમ પ્રજ્વલિત, જેમની અમીદ્રષ્ટિથી ઇ.સ. 1991 માં આ જ્ઞાનયજ્ઞનો શુભારંભ થયો હતો એવા આપણા પરમ આદરણીય સ્વ. શ્રી અહમદભાઇ પટેલ સાહેબને ભાવપૂર્વક સ્મરીએ છીએ અને તેમના ચરણોમાં શ્રદ્ધાપૂર્વક વંદન કરીએ છીએ.

શિક્ષણરૂપી આ વટવૃક્ષના સિંચનમાં જેમણે પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે યોગદાન આપ્યું છે, તેવા તમામ મહાનુભાવો, સંસ્થાઓ, સ્ટાફગણ અને વિદ્યાર્થીઓ કે જેઓ અમારી શૈક્ષણિક યાત્રાના સાચા સહયાત્રી રહ્યા છે. તેમનો અમે હૃદયના ઊંડાણથી ઋણ સ્વીકાર કરીએ છીએ. આપ સૌની લાગણી, સહયોગ અને મૂલ્યવાન માર્ગદર્શન અમારા માટે જીવનદીપ બનીએ પ્રગટ્યાં છે.

આ સંસ્થાના પાયાના પથ્થરથી લઇને શિખર સુધીની સફરમાં જેણે નામી-અનામી રીતે, તન, મન અને ધનથી સહયોગ આપ્યો છે, તે દરેક આત્માનો અમે આભાર માનીએ છીએ. આપ સૌના સાર્થક પ્રયત્નોએ અમારા માટે પ્રેરણારૂપી ઇંધણનું કાર્ય કર્યું છે. જેનાથી અમે આ ભવ્ય મુકામ સુધી પહોંચી શકયા છીએ.

આપ સૌનો સ્નેહ અને સહકાર સદૈવ અમારા માર્ગને પ્રકાશિત કરતો રહેશે એવી અમારી અદમ્ય આશા છે.

(1) અમારા પ્રેરણાસ્ત્રોત આદરણીય સ્વ. અહમદભાઇ પટેલ સાહેબ.
(2) આદરણીયશ્રી ફૈઝલભાઇ પટેલ સાહેબ અને આદરણીય મુમતાઝબેન.
(3) કૉલેજ ટ્રસ્ટના પ્રમુખશ્રી અને માર્ગદર્શક આદરણીયશ્રી આરીફભાઇ વજીફદાર સાહેબ.
(4) કૉલેજ ટ્રસ્ટના મંત્રીશ્રી અને અમારી હૂંફ સમા આદરણીય શ્રી મહંમદભાઇ ભૈયાત સાહેબ.
(5) કૉલેજ ટ્રસ્ટના અન્ય સૌ ટ્રસ્ટીગણ શ્રી ઉનિયા સાહેબ, શ્રી ચંદ્રેશભાઇ, શ્રી ઇસ્માઇલભાઇ જોગિયાત, શ્રી વસીમભાઇ અને તમામ મહાનુભાવો.
(6) ડૉ. કિશોરસિંહ ચાવડા સાહેબ - કુલપતિશ્રી, વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત.
(7) વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરતના રજીસ્ટારશ્રી ડૉ. આર. સી. ગઢવી સાહેબ અને અન્ય તમામ હોદ્દેદારો અને વહીવટી સ્ટાફ સભ્યો.
(8) ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશ્નરશ્રી, ગાંધીનગર, ગુજરાત સરકાર.
(9) ઉચ્ચ શિક્ષણ કમિશ્નરશ્રીની કચેરી, ગાંધીનગર, ગુજરાત સરકારના સૌ અધિકારીશ્રીઓ અને તમામ કર્મચારીઓ.

Scanned with OKEN Scanner

(10) ખરોડ ગામના સૌ વડીલો, યુવાનો, મિત્રો અને શુભેચ્છકો.

(11) જાહેરાત અને દાન સ્વરૂપે કૉલેજને મદદરૂપ થનાર સૌ દાતાઓ, શુભચિંતકો.

(12) કૉલેજના તમામ વર્તમાન તથા ભૂતપૂર્વ તાલીમાર્થીઓ.

(13) બી.એડ્.ના અભ્યાસના ભાગરૂપે તૈયાર થતા પ્રાયોગિક પાઠ, ફિલ્ડવર્ક પ્રાયોગિક કાર્ય, EPC વગેરે માટે મદદરૂપ થતી શાળા, કોલેજો અને વિવિધ સંસ્થાઓ.

(14) વાર્ષિક મુખપત્ર 'ઉત્કર્ષ'ને સમયસર, કાળજીપૂર્વક ગ્રંથસ્થ કરનાર માર્મિક ઓફસેટ, ભરૂચના સંચાલકશ્રી પ્રતિકભાઇ પટેલ અને શ્રી ભાવિનભાઇ પટેલ તથા અન્ય કર્મચારીઓ.

(15) કૉલેજના વિવિધ કાર્યક્રમોમાં ઉપસ્થિત રહેનાર સૌ મહાનુભાવો, મહેમાનો, મિત્રો અને શુભેચ્છકોના આભાર...

(1) ડૉ. નૈષધભાઇ મકવાણા (પૂર્વ ભરૂચ જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી અને સાહિત્યકાર)
(2) ડૉ. વી. એ. જોષી (આચાર્યશ્રી, એમ. કે. કોમર્સ કોલેજ, ભરૂચ)
(3) ડૉ. મહંમદ યુસુફ જાંગડા (આચાર્યશ્રી, અંજુમન સાર્વજનિક હાઇસ્કૂલ, ખરોડ)
(4) ડૉ. જયેન્દ્રસિંહ ગોહિલ (પૂર્વ ડિન અને આચાર્ય)
(5) ડૉ. રાજેન્દ્રભાઇ બી. પટેલ (પ્રોફેસર એન્ડ હેડ, શિક્ષણ વિભાગ, વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત)
(6) ડૉ. પ્રફુલસિંહ રાજ (પૂર્વ આચાર્ય, કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડ)
(7) ડૉ. દિનેશભાઇ ભાભોર (પ્રાધ્યાપક, ડાયેટ, ભરૂચ)
(8) શ્રીમતી સ્વાતિબા રાઉલ (જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી, ભરૂચ)
(9) શ્રી સુનીલભાઇ શાહ (પૂર્વ આચાર્ય)
(10) શ્રી ગૌરાંગભાઇ ઠાકર (કવિશ્રી)
(11) શ્રી અનિલસિંહ ઠાકોર (સંચાલક, શ્રી રંગ ઇન્ટેરનેશનલ સ્કૂલ, અંકલેશ્વર)
(12) શ્રીમતી રેશમા ભવનાની (ટ્રેનર, ફિનિશિંગ સ્કૂલ)
(13) શ્રી સિદ્ધાર્થ પરમ (ટ્રેનર, ફિનિશિંગ સ્કૂલ)
(14) શ્રી ભરત સલાટ (શિક્ષણ નિરિક્ષક, ભરૂચ જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી કચેરી, ભરૂચ)
(15) ડૉ. વી. એમ. અલદાણીયા (ડાયેટ, ભરૂચ)
(16) શ્રી ભાવિકભાઇ પટેલ (આચાર્ય, પ્રાથમિક શાળા, ખરોડ)

(16) વિશેષમાં નીચે દર્શાવેલ પ્રેક્ટિસ ટીચિંગ માટેની શાળાઓનો ઋણ સ્વીકાર...

(1) ધી અંજુમન સાર્વજનિક હાઇસ્કૂલ, ખરોડ
(2) શ્રી સાર્વજનિક હાઇસ્કૂલ, સજોદ
(3) એલ. સી. શેઠ હાઇસ્કૂલ, હાંસોટ

Scanned with OKEN Scanner

(4) એમ. ટી. જરીવાલા હાઈસ્કૂલ, સુરત
(5) અંજુમન એ તાલીમ હાઈસ્કૂલ, કંતારીયા
(6) શ્રી એલ. બી. શાહ વિનય વિદ્યામંદિર, ડેરા
(7) પાનોલીવાર સેકન્ડરી એન્ડ હાયર સેકન્ડરી સ્કૂલ, છતાલી
(8) ઓરેન્જ સ્કૂલ, અંકલેશ્વર
(9) જીવન ભારતી એજ્યુકેશન સ્કૂલ, સુરત
(10) કુંવરા વિદ્યાલય, ભરૂચ
(11) એમ. ટી. એમ. હાઈસ્કૂલ, અંકલેશ્વર
(12) શ્રી વી. એસ. પટેલ હાઈસ્કૂલ, કોસંબા
(13) શ્રીજી વિદ્યાલય, ગડખોલ પાટીયા, અંકલેશ્વર
(14) એમ. વી. ઇ. એમ. સ્કૂલ, અંકલેશ્વર
(15) નારાયણ વિદ્યાવિહાર, ભરૂચ
(16) વિદ્યાદર્શની સ્કૂલ, અંકલેશ્વર
(17) મોતાલા સાર્વજનિક હાઈસ્કૂલ, કોસંબા
(18) પાલોદ હાઈસ્કૂલ, ચાર રસ્તા, કીમ
(19) પબ્લિક સ્કૂલ, ભરોડ
(20) સરકારી પ્રાથમિક શાળા, ભરોડ
(21) સરકારી પ્રાથમિક શાળા, પિરામણ
(22) આદર્શ તપોવન સ્કૂલ, ધામરોડ
(23) રંગ ઇન્ટરનેશનલ સ્કૂલ, અંકલેશ્વર
(24) ઉચ્ચતર માધ્યમિક સ્કૂલ, નવા પાલોદ
(25) સ્ટડી કેર ઇંગ્લિશ સ્કૂલ, સુરત
(26) પબ્લિક સ્કૂલ, ભરોડ
(27) સરકારી માધ્યમિક સ્કૂલ, સંજાલી
(28) શ્રી નવચેતન વિદ્યામંદિર, કોઠ
(29) આર. ડી. કોન્ટ્રાક્ટર હાઈસ્કૂલ, નાનપુરા, સુરત

ઉપરોક્ત શાળાઓ પૈકી કેટલીક શાળાઓ ઇન્ટર્નશીપમાં સહકાર આપનાર શાળાઓ છે. જેમાં કોલેજના પ્રાયોગિક પાઠોનું આયોજન થયું હતું એ શાળાઓ અને ઇન્ટર્નશીપની તમામ શાળાઓની વિગતો આપવામાં આવી છે.

અંતે કોલેજને સહયોગ કરનાર તમામનું દિલથી આભાર વ્યક્ત કરીએ છીએ.

Scanned with OKEN Scanner

કેટલાક મૂલ્યવાન પ્રતિભાવો

પ્રતિભાવ. ડો. ચંદ્રકાંત ભોગાયતા

[illegible]

[illegible] મોકલવા બદલ તમારો આભારી છું.

[illegible] રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ - ૨૦૨૦ વિષયક આ વિશેષાંક માહિતીસભર અને [illegible] વિચારને સુસંગત છે.

[illegible] બનાવવા માટે પ્રભાવક છે.

[illegible] વિષયનાં વિવિધ [illegible] લેખોનો બનેલો છે. પ્રત્યેક લેખકે વિષયને [illegible] તમારી કોલેજનાં અધ્યાપક [illegible] ડો. સંજયકુમારની એ. પી. જે. અબ્દુલ કલામજીની [illegible] વિચારો સાથેનો સંશોધન આધારિત તુલનાત્મક [illegible] વિશેષ ગમ્યા છે.

[illegible] NAAC ના પુનર્મૂલ્યાંકનમાં પારંગત થઈ છે તે માટે [illegible] નેતૃત્વ તળે સૌ અભિનંદનનાં અધિકારી છો.

[illegible] દ્વારા કોલેજની પ્રવૃત્તિશીલતાના અનુભવાય છે.

[illegible] તમારી કોલેજનો સુંદર પરિચય મળે છે.

[illegible] પ્રદાન કોલેજ પ્રત્યેની તેમની શ્રદ્ધાનું પરિણામ છે.

[illegible] પર તમારી કોલેજના પ્રેરણાસ્રોત શ્રી અહેમદભાઈ [illegible] તેમની પ્રવૃત્તિઓ અને સંવેદનાઓની સરસ ઝલક આપે છે.

ઉત્કર્ષના તમામ પુરોગામી અંકો વાચકોની સેવામાં ટેકનોલોજીની [illegible] QR Codeના ઝરૂખે હાજર છે

[illegible] આ અંક બુનિયાદી શિક્ષણના પ્રખર પુરસ્કર્તા શ્રી [illegible] 'દર્શક'ના "શિક્ષણ: વિશ્વશાન્તિની ગુરુકિલ્લી" [illegible] લેખનો પરિચય આપે છે.

પુનઃ સૌને અભિનંદન

ચંદ્રકાંત ભોગાયતાનાં સપ્રેમ વન્દન 👏👍🙏

Sunilbhai Shah
last seen today at 11:41

મને પામે જો વિસ્મયથી હું પળમાં ઊભરી આવું,
ગણિતની જેમ મારો અટપટો અભ્યાસ રહેવા દે.

જરા તું દોસ્તોની ખાનદાનીનો મલાજો કર,
બધાની હાજરીમાં એમનો ઉપહાસ રહેવા દે.

મેં પૂછ્યું છે તારું નામ, ખાલી નામ બોલી દે,
તું તારો સાત કુળનો વૈભવી ઇતિહાસ રહેવા દે.

પરમ તૃપ્તિ, પરમ સંતોષ, તારા કામની વસ્તુ,
હું શાયર છું, તું મારા માટે થોડી પ્યાસ રહેવા દે.

~ હિતેન આનંદપરા

08:05

Kothari Sir
last seen today at 13:29

ડી.આઈ.ડી.અન્સારી,
કાર્યકારી આચાર્યશ્રી,
કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન ,ભરૂચ
નમસ્કાર
આપના તરફથી કોલેજનો અંક 33,ઉત્કર્ષ 2023-24 મળ્યો. આપના સ્નેહ અને સદ્ભાવ બદલ ખૂબ ખૂબ આભાર.
અંક અનેક રીતે લાભકારક છે.દરેક પ્રશિક્ષણાર્થીનો સંપર્ક સેતુ સૌને આજીવન ઉપયોગી થશે.અનેક શાળાઓને યોગ્ય શિક્ષકની પસંદગીમાં પણ મદદ થશે.પૂર્વ છાત્ર સંઘની પ્રવૃત્તિઓ માટે પણ સંપર્ક થઇ શકશે.
દરેક અધ્યાપકોની સિદ્ધિ પ્રેરણાદાયક છે.સૌને અભિનંદન.શુભેચ્છાઓ. રાષ્ટ્રીય નીતિના સંદર્ભમાં સરસ લેખો છે.સૌને અઢળક શુભેચ્છાઓ.
મુખપત્ર પણ NEP 2020 ના મુખ્ય બિંદુઓને વાચા આપે છે.આપના નેતૃત્વને અનેક અભિનંદન.શુભેચ્છાઓ.
પ્રશિક્ષણની ગુણવત્તાને કેન્દ્રમાં રાખી સરસ અનુભવોનું આયોજન કરો છો.અભિનંદન.શુભેચ્છાઓ
રમેશ કોઠારી
લોકપાલ
University for Innovation,(Advanced Institute of Research)
ગાંધીનગર

21:43

સમયના બદલાવ સાથે શિક્ષણનીતિમાં ફેરફારો થતાં રહે છે. નવી શિક્ષણનીતિ-૨૦૨૦ નો અમલ થઈ રહ્યો છે ત્યારે એ સંદર્ભે 'ઉત્કર્ષ'નો અંક ખૂબ માહિતીપ્રદ છે. ખૂબ મહેનત અને કાળજીપૂર્વક તૈયાર થયેલ અંકમાં સંપાદક મંડળની મહેનત અને આચાર્ય શ્રી ઈન્તેખાબભાઈનું માર્ગદર્શન સફળ રહ્યા છે. સૌને અભિનંદન.

-સુનીલ શાહ

09:08

Scanned with OKEN Scanner

પ્રતિભાવ. ડૉ. ચંદ્રકાંત ભોગાયતા

ડૉ. ઇન્તેખાબભાઈ,
નમસ્તે!
ઉત્કર્ષનો અંક મોકલવા બદલ તમારો આભારી છું.
રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ - ૨૦૨૦ વિષયક આ વિશેષાંક પ્રાસંગિક અને
કોલેજના મિશનને સુસંગત છે.
આકર્ષક મુખપૃષ્ઠ વિષયને દૃશ્ય બનાવવા માટે પ્રભાવક છે.
સ્વાભાવિક રીતે જ અંકનો સિંહભાગ આ વિષયનાં વિવિધ
પાસાંઓનું દર્શન કરાવતા લેખોનો બનેલો છે. પ્રત્યેક લેખકે વિષયને
ન્યાય આપ્યો છે. મને પોતાને તમારી કોલેજનાં ગ્રન્થપાલ
[illegible]નો લેખ તેમજ ડૉ. સંજયકુમારનો એ. પી. જે. અબ્દુલ
કલામના શૈક્ષણિક વિચારો સાથેનો સંશોધન-આધારિત તુલનાત્મક
અભ્યાસ - આ બે લેખ વિશેષ ગમ્યા છે.
તમારી કોલેજ NAACના પુનર્મૂલ્યાંકનમાં પારઙ્ગત થઈ છે તે માટે
તમારા સાર્થક નેતૃત્વ તળે સૌ અભિનન્દનનાં અધિકારી છો.
અંકમાં [illegible]ધારાઓ દ્વારા કોલેજની પ્રવૃત્તિસભરતા અનુભવાય છે.
તસ્વીરોમાં પણ તમારી કોલેજનો સુન્દર પરિચય મળે છે.
સ્વનામધન્ય દાતાઓનું પ્રદાન કોલેજ પ્રત્યેની તેમની શ્રદ્ધાનું પરિણામ
છે.
છેલ્લા દસ્તાવેજ પર તમારી કોલેજના પ્રેરણાસ્રોત શ્રી અહેમદભાઈ
[illegible] ફોટોગ્રાફ તેમની પ્રવૃત્તિઓ અને સમ્વેદનાઓની સરસ ઝલક
આપે છે.
ઉત્કર્ષના તમામ પુરોગામી અંકો વાંચકોની સેવામાં ટેક્નોલોજીની
રાહે QR Codeના ઝરૂખે હાજર છે!
કેમ ભૂલું? આ અંક બુનિયાદી શિક્ષણના પ્રખર પુરસ્કર્તા શ્રી
મનુભાઈ પંચોળી 'દર્શક'ના "શિક્ષણ: વિશ્વશાન્તિની ગુરુકિલ્લી"
નામના લેખનો પ્રતિઘોષ આપે છે.
પુન: સૌને અભિનન્દન!
ચન્દ્રકાન્ત ભોગાયતાનાં સપ્રેમ વન્દન 👏👍🙏

Sunilbhai Shah
last seen today at 11:41

મને પામે જો વિસ્મયથી હું પળમાં ઊભરી આવું,
ગણિતની જેમ મારો અટપટો અભ્યાસ રહેવા દે.

જરા તું દોસ્તોની ખાનદાનીનો મલાજો કર,
બધાની હાજરીમાં એમનો ઉપહાસ રહેવા દે.

તને પૂછ્યું છે તારું નામ, ખાલી નામ બોલી દે,
તું તારો સાત કુળનો વૈભવી ઇતિહાસ રહેવા દે.

પરમ તૃપ્તિ, પરમ સંતોષ, તારા કામની વસ્તુ,
હું શાયર છું, તુ મારા માટે થોડી પ્યાસ રહેવા દે.

~ હિતેન આનંદપરા

08:05

Kothari Sir
last seen today at 13:29

ડૉ.આઈ.કે.અન્સારી,
કાર્યકારી આચાર્યશ્રી,
કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન ,ખરો
નમસ્કાર
આપના તરફથી કોલેજનો અંક 33,ઉત્કર્ષ
2023-24 મળ્યો. આપના સ્નેહ અને સદભાવ
બદલ ખુબ ખુબ આભાર.
અંક અનેક રીતે લાભકારક છે.દરેક
પ્રશિક્ષણાર્થીનો સંપર્ક સેતુ સૌને આજીવન
ઉપયોગી થશે.અનેક શાળાઓને યોગ્ય શિક્ષકની
પસંદગીમાં પણ મદદ થશે.પૂર્વ છાત્ર સંઘની
પ્રવૃતિઓ માટે પણ સંપર્ક થઇ શકશે.
દરેક અધ્યાપકોની સિધ્ધિ પ્રેરણાદાયક છે.સૌને
અભિનંદન.શુભેચ્છાઓ. રાષ્ટ્રીય નીતિના સંદર્ભમાં
સરસ લેખો છે.સૌને અઢળક શુભેચ્છાઓ.
મુખપત્ર પણ NEP 2020 ના મુખ્ય બિંદુઓને
વાચા આપે છે.આપના નેતૃત્વને અનેક
અભિનંદન.શુભેચ્છાઓ.
પ્રશિક્ષણની ગુણવત્તાને કેન્દ્રમાં રાખી
સરસ અનુભવોનું આયોજન કરો
છો.અભિનંદન.શુભેચ્છાઓ
રમેશ કોઠારી
લોકપાલ
University for Innovation,(Advanced
Institute of Research)
ગાંધીનગર

21:43

સમયના બદલાવ સાથે શિક્ષણનીતિમાં ફેરફારો
થતાં રહે છે. નવી શિક્ષણનીતિ-૨૦૨૦ નો અમલ
થઈ રહ્યો છે ત્યારે એ સંદર્ભે 'ઉત્કર્ષ'નો અંક ખૂબ
માહિતીપ્રદ છે. ખૂબ મહેનત અને કાળજીપૂર્વક
તૈયાર થયેલ અંકમાં સંપાદક મંડળની મહેનત અને
આચાર્ય શ્રી ઈન્તેખાબભાઈનું માર્ગદર્શન સફળ
રહ્યા છે. સૌને અભિનંદન.

-સુનીલ શાહ

09:08

Scanned with OKEN Scanner

કેટલાક મૂલ્યવાન પ્રતિભાવો

GYANADA EDUCATIONAL TRUST
AMITY SCHOOL
DAHEJ BYPASS ROAD, BHARUCH - 392 001, GUJARAT, INDIA
Ph. No. 02642 - 239635 ● Mob. 99799 71699
E-mail : amityschool1986@gmail.com ● Website : amityschool.net
Affiliated with GSHSEB - Gandhinagar and CBSE Board - New Delhi

તા. ૨૮/૦૭/૨૦૨૪

શ્રી ડૉ. [illegible] તથા [illegible] પરિવાર

કુશળ હશો.

કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડ દ્વારા પ્રકાશિત કોલેજ સામયિક "ઉત્કર્ષ"નો શૈક્ષણિક વર્ષ : ૨૦૨૩–૨૦૨૪ ના વર્ષનો અંક મળ્યો. આ અંકનો વિષય "NEP-2020 – આજ અને આવતીકાલ" સમર્પિત છે. ભારત સરકાર દ્વારા ઘોષિત "રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ – 2020" ને ધ્યાને લઈ સદર અંક તૈયાર કરવામાં આવેલ છે. આપ શ્રી હરહંમેશ વર્તમાન શૈક્ષણિક પરિસ્થિતિ સંલગ્ન રહો છો તે બદલ હાર્દિક અભિનંદન...

વિષયને કેન્દ્રમાં રાખી પ્રાધ્યાપકોના લેખો અત્યંત મનનીય છે, તો પ્રશિક્ષણાર્થીઓએ પણ કલમ ચલાવી તેથી વિશેષ આનંદ થયો છે. શાળાના વર્તમાન શિક્ષકોના લેખોનો સમાવેશ થયેલ છે. તેમાં શ્રીમતી મીનાબેનનો "એનઈપી – 2020 પડકારો અને તકો" પણ પ્રશંસનીય છે. કોલેજની વિવિધ શૈક્ષણિક અને સહશૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓ બિરદાવાલાયક છે.

આ સાથે બે પુસ્તકો મોકલું છું. આશા છે ગમશે. (૧) સંવેદનાની સરવાણી, (૨) Earth Cry, Our Reply.

આ અંક એમિટી શાળા, ભરૂચના ગ્રંથાલયમાં મૂકવામાં આવેલ છે. મારા તથા એમિટી શાળા પરિવાર તરફથી હાર્દિક અભિનંદન અને ધન્યવાદ.

પુનઃ આભાર અને અભિનંદન...

આપનો સહૃદયી
ર. શાહ
(રણછોડ શાહ)
મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી,
એમિટી સ્કૂલ, ભરૂચ.

Vallabhbhai Italia
online

Sunday

Messages and calls are end-to-end encrypted. Only people in this chat can read, listen to, or share them. Learn more.

ઈન્તેખાબભાઈ નમસ્કાર,
2023-24નું ઉત્કર્ષ મળ્યું. તમે હજુ પણ મને યાદ કરીને અંક મોકલતાં રહો છો, એ માટે ઉપકૃત છું. શશિકાંતભાઈની યાદ આવે, ત્યારે સાથે તમારી સ્મૃતિ પણ થઈ આવે.
આપની અનુકૂળતાએ ફોન કરી આવો. થોડી વાર બેસીએ.
કુશળ છો ને?

12:09

Kishorbhai Vyas.Ka...
last seen today at 17:09

Today

Messages and calls are end-to-end encrypted. No one outside of this chat, not even WhatsApp, can read or listen to them. Tap to learn more.

ઉત્કર્ષનો આજ અને આવતીકાલ જેવો વિશેષાંક મેળવીને રાજી થયો.કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન -ખરોડ આનું સાતત્ય જાળવી રાખે એ જ મને રોમાંચ પ્રેરે છે.. તમારી સંસ્થાનું દસ્તાવેજીકરણ પણ થતું આવે છે એનો આનંદ છે.આપ સૌને શુભેચ્છાઓ અને સક્રિય કામગીરી માટે અભિનંદન...

13:03

AI will not take away

કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડ : વર્તમાનપત્રોમાં

કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશનમાં વર્લ્ડ હેપેટાઇટિસ ડે જાગૃતતા કાર્યક્રમ યોજાયો

કોલેજ સ્થાપના દિવસની ઉજવણી

અંકલેશ્વરા અંકલેશ્વર પ્રોગ્રેસિવ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ સંચાલિત કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, ખરોડ ખાતે શિક્ષક દિવસની ભવ્ય ઉજવણી થઈ હતી. વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરતના સેનેટ સભ્ય અને ઓલપાડ આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજના પ્રાધ્યાપક ડૉ. સુરવીરસિંહ ઠાકોરના અતિથિ વિશેષ પદે યોજાયેલા આ કાર્યક્રમમાં કોલેજ ટ્રસ્ટના પ્રમુખ આરીફ વઝીફદાર, મંત્રી મહમદ ભૈયાતની વિશેષ ઉપસ્થિતિ રહી હતી. કોલેજના ૩૩માં સ્થાપના દિવસે પ્રાધ્યાપક ડૉ. સુરવીરસિંહ

સાહિત્યકાર

કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન ખાતે ઈનોવેશન તાલીમનું આયોજન

An investment in knowledge pays the best interest.

Scanned with OKEN Scanner

પ્રશિક્ષણાર્થી સંપર્ક સેતુ (એફ.વાય. બી.એડ.)

રોલ નંબર	નામ/સરનામું	શૈ. લાયકાત વ્યા. લાયકાત	પદ્ધતિ	મોબાઈલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
01	બોરા અફઝલ દાઉદ બંધુકિયા કોલોની, કઠાન, જી. ભરૂચ. boraafzal@gmail.com	B.A. - 6.45 M.A. - 6.85 B.Ed. - S-1, 8.52 S-2, 8.50 CCC+, Tally	ગુજરાતી/ હિન્દી	7096469904	07-06-2002	
02	દેસાઈ ભુમિબેન રત્નાભાઈ તળાવ ફળિયું, લસકાણા, જી. સુરત. bhumidesai2727@gmail.com	B.A. - 64.30% M.A. - 66.60% B.Ed. - S-1, 8.92 S-2, 8.96	ગુજરાતી/ હિન્દી	9512392128	27-08-2001	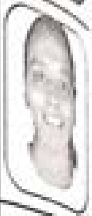
03	પટેલ ધ્રુમિકુમારી જગદીશભાઈ બંગલી ફળિયું, મુ.પો. સુણેવખૂર્દ, તા. હાંસોટ, જી. ભરૂચ. vishalpatel5362@gmail.com	B.A. - 51.40% B.Ed. - S-1, 8.00 S-2, 8.00	ગુજરાતી/ હિન્દી	8160098472	03-01-2001	
04	રાઠોડ સિમરનબેન મુન્નાભાઈ અકબરની વાડી, ખોલવડ, તા. કામરેજ, જી. સુરત. simranrathod2001@gmail.com	B.A. - 5.14 M.A. - 6.36 B.Ed. - S-1, 7.84 S-2, 8.08	ગુજરાતી/ હિન્દી	8160421727	23-07-2001	
05	રાઠોડ તેજલ ભરતભાઈ કાશી ફળિયું, મુ.પો. સાયણ, તા. ઓલપાડ, જી. સુરત. tejalrathod172@gmail.com	B.A. - 5.50 M.A. - 55.00% B.Ed. - S-1, 8.04 S-2, 8.28 CCC	ગુજરાતી/ હિન્દી	8155945863	05-06-2002	
06	પ્રજાપતિ રોશનીકુમારી દિનેશભાઈ ગોકુળનગર સોસાયટી, ઝઘડિયા, તા. ઝઘડિયા, જી. ભરૂચ. roshniprajapati16@gmail.com	B.A. - 50.70% M.A. - 68.00% B.Ed. - S-1, 7.84 S-2, 8.32 CCA, COPA	ગુજરાતી/ હિન્દી	9426584057	23-06-1997	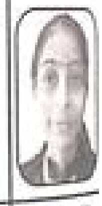
07	વસાવા અનુષ્કા મોતીરામ નવું ફળિયું, ખોલવડ, તા. કામરેજ, જી. સુરત. anuvasava19@gmail.com	B.A. - 5.50 M.A. - 6.48 B.Ed. - S-1, 7.84 S-2, 8.08	ગુજરાતી/ હિન્દી	9316645368	17-05-2002	
08	વસાવા મેહુલકુમાર મહેશભાઈ મુ. જાવલી, તા. સાગબારા, જી. નર્મદા. vasavameet285@gmail.com	B.A. - 5.56 B.Ed. - S-1, 7.04 S-2, 7.40	ગુજરાતી/ હિન્દી	9313349920	13-11-2002	

The AIM of education is the knowledge, not of facts, but of values.

Scanned with OKEN Scanner

પ્રશિક્ષણાર્થી સંપર્ક સેતુ (એફ.વાય. બી.એડ્.)

ક્રમ નંબર	નામ/સરનામું	શૈ. લાયકાત વિ. લાયકાત	પદ્ધતિ	મોબાઈલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
10	ઝાલા દિવ્યા રાજેશભાઈ દેસાઈ ફળિયું, ઘોરણ પારડી, તા. કામરેજ, જી. સુરત. divyazala604@gmail.com	B.A. - 5.50 M.A. - 6.64 B.Ed. - S-1, 7.84 S-2, 9.00	ગુજરાતી/ હિન્દી	7984832177	30-07-2002	
11	ચૌહાણ રોયલભાઈ ભારતભાઈ મુ. મોટીવાવ, તા. લીમખેડા, જી. દાહોદ. royalchauhan330@gmail.com	B.A. - 6.53 B.Ed. - S-1, 8.72 S-2, 7.72	ગુજરાતી/ સામાજિક વિજ્ઞાન	9313989525	07-10-2002	
12	પરમાર પ્રતિક્ષાબેન જયેન્દ્રભાઈ પરમાર ફળિયું, હથોડા, તા. માંગરોલ, જી. સુરત. pratiksa1070@gmail.com	B.A. - 48.00 M.A. - 70.00 B.Ed. - S-1, 7.40 S-2, 7.88 ADCL, ITI-COPA	ગુજરાતી/ સામાજિક વિજ્ઞાન	6352161086	09-03-2001	
13	પટેલ નિરાલીબેન શાંતિલાલભાઈ ખડકી ફળિયું, સુણેવકલ્લા, તા. હાંસોટ, જી. ભરૂચ. id-nilupatel2208@icloud.com	B.A. - 55.00 M.A. - 64.00 B.Ed. - S-1, 7.24 S-2, 7.48 CCC	ગુજરાતી/ સામાજિક વિજ્ઞાન	7043637822	22-08-2001	
14	સીદાત મારીયાબેન સલીમભાઈ મુ.પો. ભાદી, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. kiyasadat0@gmail.com	B.A. - 6.43 B.Ed. - S-1, 8.5 S-2, 7.88 Basic Tally, IELTS Clear	અંગ્રેજી/ હિન્દી	7802826368	17-05-2000	
15	વસાવા જયદિપકુમાર સુરજરામ મુ.પો. ગુંદિયા, તા. વાલીયા, જી. ભરૂચ. jaycasv34@gmail.com	B.A. - 50.70 M.A. - 60.00 B.Ed. - S-1, 8.92 S-2, 8.72	અંગ્રેજી/ હિન્દી	8141470543	17-08-2000	
16	વસાવા નિશાબેન રજનિકાંતભાઈ મુ.પો. વખતપરા, તા. ઝઘડિયા, જી. ભરૂચ. vasavanisha78@gmail.com	B.A. - 52.00 M.A. - 58.00 B.Ed. - S-1, 8.40 S-2, 8.68 CCC	અંગ્રેજી/ હિન્દી	9978769520	03-06-2002	
17	વસાવા પ્રિન્સીબેન મનહરભાઈ મુ. પિતલદા, તા. ઉમરપાડા, જી. સુરત. princyvasava83@gmail.com	B.A. - 65.00 B.Ed. - S-1, 8.68 S-2, 8.68 CCC	અંગ્રેજી/ હિન્દી	9327389160	03-08-2003	

In the middle of every difficulty lies opportunity.

રોલ નંબર	નામ/સરનામું	શૈ. લાયકાત / વ્ય. લાયકાત	પદ્ધતિ	મોબાઇલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
18	**મિશ્રા કૃષ્ણા શિવપ્રકાશ** 870, મહાદેવનગર, ધમરોલી રોડ, પાંડેસરા, જી. સુરત. krishnamishra9909@gmail.com	B.A. - 6.8 M.A. - 7.3 B.Ed. - S-1, 8.36 S-2, 7.36 CCC	હિન્દી/ અર્થશાસ્ત્ર	9875270867	01-06-2001	
19	**રાઠવા અતુલકુમાર કરશનભાઈ** પટેલ ફળિયું, સુરવાડી, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. rathvaatul46@gmail.com	B.A. - 7.43 M.A. - 7.55 B.Ed. - S-1, 9.08 S-2, 9.20 Exp. MS Word	સામાજિક વિજ્ઞાન/ ગુજરાતી	9104288075	04-06-2002	
20	**શેખ ફોઝીયા અસલમ** સેન્ટ્રલ ટાવર, A-301, સરકારી દવાખાના પાછળ, કોસંબા,તા. માંગરોળ, જી. સુરત. shkhfaziya@gmail.com	B.A. - 69.30 M.A. - 69.30 B.Ed. - S-1, 8.44 S-2, 8.84 CCC	સામાજિક વિજ્ઞાન/ ગુજરાતી	9558341303	29-11-2001	
21	**શેખ ખુશ્બુ પરવીન મકસુદ** શબનમ કોમ્પ્લેક્ષ પાસે, કસ્બાતી વાડ, અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. muskanparvinshaikh@gmail.com	B.A. - 5.14 M.A. - 6.64 B.Ed. - S-1, 8.56 S-2, 8.76	સામાજિક વિજ્ઞાન/ ગુજરાતી	8160453767 9714987590 8866768224	14-08-2000	
22	**પરમાર જીગ્નેશાબેન નરેન્દ્રભાઈ** પરમાર ફળિયું, મુ.પો. ઈલાવ, તા. હાંસોટ, જી. ભરૂચ. prmrjignasha@gmail.com	B.A. - 0 M.A. - 0 B.Ed. - S-1, 7.76 S-2, 8.28 CCC	સામાજિક વિજ્ઞાન/ અર્થશાસ્ત્ર	9725746784	28-07-1999	
23	**રાઠોડ લક્ષ્મીબેન છનાભાઈ** રાઠોડ ફળિયું, મુ.પો. ઈલાવ, તા. હાંસોટ, જી. ભરૂચ. rathodlaxmi330@gmail.com	B.A. - 0 M.A. - 0 B.Ed. - S-1, 8.24 S-2, 8.48 CCC	સામાજિક વિજ્ઞાન/ અર્થશાસ્ત્ર	8238756529	23-02-2001	
24	**આઘમ ઝકિય્યાહ તલહા** ફલાહ મસ્જીદ પાસે, ખરોડ, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. aghamzakiya@gmail.com	B.A. - 8.00 M.A. - 7.14 B.Ed. - S-1, 8.92 S-2, 9.20	અર્થશાસ્ત્ર /સામાજિક વિજ્ઞાન	9316032927	23-04-2002	
25	**ભાભોર પૂજાબેન કાળુભાઈ** કોસાડી ચાલ, તરસાડી - કોસંબા, તા. માંગરોળ, જી. સુરત. poojabhabhor2330@gmail.com	B.A. - 5.64 M.A. - 6.27 B.Ed. - S-1, 8.4 S-2, 7.77	અર્થશાસ્ત્ર /સામાજિક વિજ્ઞાન	7041909022	20-04-1999	

Difficulties in life make you stronger, not weaker.

Scanned with OKEN Scanner

ક્રમ નંબર	નામ/સરનામું	શૈ. લાયકાત વિ. લાયકાત	પદ્ધતિ	મોબાઇલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
26	**મોલવી ફાઇઝા અ. રહીમ** 67, સાહિલ પાર્ક, દારૂલ કુર્આન, જંબુસર, તા. જંબુસર, જી. ભરૂચ. faizapatel615@gmail.com	B.A. - 7.00 M.A. - 6.96 B.Ed. - S-1, 8.60 S-2, 8.52	અર્થશાસ્ત્ર /સામાજિક વિજ્ઞાન	9313893460	23-03-2002	
27	**પટેલ ચાર્મીકુમારી ગણપતભાઈ** મુ.પો. નવા બોરભાઠા બેટ, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. 000@gmail.com	B.A. - 0 M.A. - 0 B.Ed. - S-1, 7.04 S-2, 8.12 CCC+ Tally, COPA	અર્થશાસ્ત્ર /સામાજિક વિજ્ઞાન	7862978302	30-07-2002	
28	**રબારી જિજ્ઞા સુંડાભાઈ** શનિપાર્ક સોસાયટી, ઉટિયાદરા રોડ, તરસાડી, કોસંબા, તા. માંગરોળ, જી. સુરત. rabarijignasundabhai@gmail.com	B.A. - 7.50 M.A. - 6.86 B.Ed. - S-1, 9.16 S-2, 9.04	અર્થશાસ્ત્ર /સામાજિક વિજ્ઞાન	9537621282	01-06-2000	
29	**સાલેહ મુબસ્સીરા સઈદ** મુસ્લીમ સોસાયટી, ઓલ્ડ બ્રીજ, કોસંબા, તા. માંગરોળ, જી. સુરત. mubassirasalehsaeed@gmail.com	B.A. - 7.86 M.A. - 6.93 B.Ed. - S-1, 9.32 S-2, 8.96	અર્થશાસ્ત્ર /સામાજિક વિજ્ઞાન	6352875560	09-05-2000	
30	**વાઘેલા ભૂમિકા હિતેન્દ્રસિંહ** 35, મંદિર ફળિયું, મુ.પો. નવા પુનગામ, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. vaghelapayal789@gmail.com	B.A. - 6.84 M.A. - 6.49 B.Ed. - S-1, 8.92 S-2, 8.92	અર્થશાસ્ત્ર /સામાજિક વિજ્ઞાન	6351044934	29-09-2001	
31	**વસાવા ભાવનાબેન અર્જુનભાઈ** ટેકરા ફળિયું, મુ.પો. રાયસીંગપુરા, તા. ઝઘડીયા, જી. ભરૂચ. vsvbhavu0502@gmail.com	B.A. - 64.69 M.A. - 69.52 B.Ed. - S-1, 8.80 S-2, 9.04	અર્થશાસ્ત્ર /સામાજિક વિજ્ઞાન	9099806452	05-02-2002	
32	**વસાવા જીજ્ઞેશકુમાર હસમુખભાઈ** વસાવા ફળિયું, મુ.પો. માંડવાબુઝર્ગ, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. jigneshvasava88@gmail.com	B.A. - 50.00 B.Ed. - S-1, 7.88 S-2, 7.28	અર્થશાસ્ત્ર /સામાજિક વિજ્ઞાન	8799060985	21-07-2002	
33	**પટેલ ભૂમિકા શાંતિલાલ** મંદિર ફળિયું, મુ.પો. કુંભારી, તા. ઓલપાડ, જી. સુરત. bhumipatel1425@gmail.com	B.Com.. - 6.43 M.Com.. - 7.83 B.Ed. - S-1, 8.52 S-2, 8.68 CCC, Tally-9	અર્થશાસ્ત્ર /નામાનાં મૂળતત્વો	7874074331	14-12-2001	

Life teaches lessons that no book can teach.

Scanned with OKEN Scanner

ક્રમ નંબર	નામ / સરનામું	શૈ. લાયકાત / વ્ય. લાયકાત	પદ્ધતિ	મોબાઇલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
34	પટેલ [illegible] [illegible] ફળિયું, મુ.પો. [illegible], તા. [illegible], જિ. સુરત. patelkhomi2905@gmail.com	B.Com. 6.57 M.Com. 6.71 B.Ed. S1, 8.72 S2, 9.12 CCC, Tally	અર્થશાસ્ત્ર / નામાના મૂળતત્વો	7016170101	29-05-2002	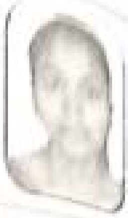
35	[illegible] મુ.પો. [illegible], તા. માંગરોળ, જિ. સુરત. sohanashbaklhue@gmail.com	B.Com. 67.00 M.Com. 5.59 B.Ed. S1, 8.52 S2, 8.68	નામાના મૂળતત્વો / અર્થશાસ્ત્ર	7726036506	30-05-2002	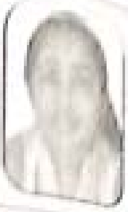
36	[illegible] [illegible] ફળિયું, મુ.પો. [illegible], તા. માંગરોળ, જિ. સુરત. kazimmuniza96@gmail.com	B.Com. 6.50 M.Com. 6.75 B.Ed. S1, 8.68 S2, 8.97	નામાના મૂળતત્વો / અર્થશાસ્ત્ર	6353596580	04-12-2001	
37	પટેલ [illegible] [illegible], મુ.પો. [illegible], તા. [illegible], જિ. સુરત. patelsailahl14@gmail.com	B.Com. 5.98 M.Com. 6.50 B.Ed. S1, 9.28 S2, 9.36 CCC	નામાના મૂળતત્વો / અર્થશાસ્ત્ર	8320134087	18-04-2001	
38	[illegible] 7/2001, [illegible], [illegible], સુરત. જિ. સુરત. dp5617787@gmail.com	B.Com. 5.70 B.Ed. S1, 8.56 S2, 9.37 CCC, Tally	નામાના મૂળતત્વો / અર્થશાસ્ત્ર	7573963240	03-01-2001	
39	[illegible] મુ.પો. [illegible], તા. [illegible], જિ. ભરૂચ. patelsinalba61@gmail.com	B.Com. 6.75 M.Com. 6.78 B.Ed. S1, 8.76 S2, 8.96	નામાના મૂળતત્વો / અર્થશાસ્ત્ર	9724019592	09-10-1999	
40	[illegible] [illegible] ફળિયું, મુ.પો. [illegible], તા. અંકલેશ્વર, જિ. ભરૂચ. mulashaikh1@gmail.com	B.Com. 6.64 M.Com. 6.67 B.Ed. S1, 8.76 S2, 9.16	નામાના મૂળતત્વો / અર્થશાસ્ત્ર	6353395869	10-05-2002	
41	ટંડેલ [illegible] મુ.પો. [illegible], તા. [illegible], જિ. નવસારી. kajaltandel6516747@gmail.com	B.Com. 57.10 M.Com. 62.90 B.Ed. S1, 8.68 S2, 8.72	નામાના મૂળતત્વો / અર્થશાસ્ત્ર	8866680277	28-04-2001	

Success is not the key to happiness, happiness is the key to success.

પ્રશિક્ષણાર્થીઓની સંપર્ક સેતુ (એજ્યુ.કોલેજ, બી.એડ.)

ક્રમ નંબર	નામ/સરનામું	શૈ. લાયકાત / વ્ય. લાયકાત	પદ્ધતિ	મોબાઇલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
42	વસાવા હેતલબેન વિજયભાઈ મુ.પો. પીછોર, તા. વાલીયા, જી. ભરૂચ. vasavahetal950@gmail.com	B.Com. - 5.14 M.Com. - 6.00 B.Ed. - S-1, 8.24 S-2, 8.48	નામાના મૂળતત્વો / અર્થશાસ્ત્ર	9328748798	07-09-2001	
43	વિશ્વકર્મા સૌરભ મોહનલાલ બંગલી ફળિયું, મુ.પો. તડકેશ્વર, તા. માંડવી, જી. સુરત. vsaurav155@gmail.com	B.Com. - 6.57 B.Ed. - S-1, 9.08 S-2, 9.37	નામાના મૂળતત્વો / અર્થશાસ્ત્ર	7567684136	13-08-2002	
44	ચૌધરી સાઈના જાવેદ બી-10, હવા મહેલ સોસાયટી, પીરામણ નજીક, અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. sainachoudhary404@gmail.com	B.Sc. - 59.16 B.Ed. - S-1, 9.08 S-2, 9.70	ગણિત / વિજ્ઞાન	8780951725	13-07-2001	
45	દિવાન મુબારકહુસેન મોહયુદ્દીન દિવાન ફળિયું, મુ.પો. ઢિયા, તા. કરજણ, જી. વડોદરા. પીનકોડ 392310. diwanmubarak2004@gmail.com	B.Sc. - 9.55 B.Ed. - S-1, 9.36 S-2, 9.60	ગણિત / વિજ્ઞાન	7863093374	22-02-2004	
46	પટેલ નિધિ નટવરભાઈ મુ.પો. કનવાડા, તા. માંગરોળ, જી. સુરત. patelnidhi82445@gmail.com	B.Sc. - 5.27 B.Ed. - S-1, 7.80 S-2, 8.60	ગણિત / વિજ્ઞાન	8469589964	20-07-2002	
47	પ્રજાપતિ કાજલબેન પ્રફુલભાઈ કુંભાર ફળિયું, મુ.પો. કનવાડા, તા. માંગરોળ, જી. સુરત. prajapatikajal001@gmail.com	B.Sc. - 6.55 M.Sc. - 6.35 B.Ed. - S-1, 8.68 S-2, 8.96	ગણિત / વિજ્ઞાન	8758723796	23-11-2002	
48	ગામીત તૃપ્તિકુમારી દિનેશભાઈ મુ.પો. રેંગણકચ્છ, તા. ડોલવાણ, જી. તાપી. truptigamit0912@gmail.com	B.Sc. - 54.10 B.Ed. - S-1, 8.68 S-2, 9.32	ગણિત / વિજ્ઞાન	9712285389	09-12-2001	
49	મકવાણા જેનિકાકુમારી પરેશભાઈ મુ.પો. વાંકલ, તા. માંગરોળ, જી. સુરત. makwanajenik098@gmail.com	B.Sc. - 7.27 M.Sc. - 6.63 B.Ed. - S-1, 8.96 S-2, 9.52	વિજ્ઞાન / ગણિત	7359375057	09-03-2002	

Don't count the days, make the days count.

Scanned with OKEN Scanner

પ્રશિક્ષણાર્થી સંપર્ક સેતુ (એફ.વાય. બી.એડ.)

રોલ નંબર	નામ / સરનામું	શૈ. લાયકાત વ્ય. લાયકાત	પદ્ધતિ	મોબાઈલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
50	**પરમાર મિતલબેન મનહરભાઈ** સિદ્ધેશ્વરી સોસાયટી - 3, ગડખોલ પાટીયા, અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. parmarmital1837@gmail.com	B.Sc. - 6.37 B.Ed. - S-1, 8.72 S-2, 9.08	વિજ્ઞાન / ગણિત	9510256715	27-07-1996	
51	**પટેલ જહાનવી હર્ષદભાઈ** પટેલ ફળિયું, મુ.પો. ઘોડાદરા, તા. હાંસોટ, જી. ભરૂચ. pateljahanvi2011@gmail.com	B.Sc. - 6.36 M.Sc. - 7.17 B.Ed. - S-1, 8.12 S-2, 8.48	વિજ્ઞાન / ગણિત	9016874375	20-11-2001	
52	**રાવળ રિદ્ધિ જયેશભાઈ** મુ.પો. વાંકલ, તા. માંગરોળ, જી. સુરત. ravalriddhi125@gmail.com	B.Sc. - 7.23 M.Sc. - 7.00 B.Ed. - S-1, 8.56 S-2, 8.96	વિજ્ઞાન / ગણિત	8141373433	21-06-2002	

Roll No. 09 - Left (વસાવા વર્ષાબેન)

પ્રશિક્ષણાર્થી સંપર્ક સેતુ (એસ.વાય. બી.એડ.)

ક્રમ	નામ / સરનામું	શૈ. લાયકાત વિ. લાયકાત	પદ્ધતિ	મોબાઈલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
1	**ગોહિલ તૃપ્તિબેન મનહરભાઈ** ઓપી ફળિયું, મુ.પો. રિહોટ, તા. માંગરોળ, જી. સુરત. પીન - 394125 truptigohil19402@gmail.com	B.A. - 5.14 M.A. - 6.98 B.Ed. - S-1, 7.84 S-2, 7.56 S-3, 9.68 S-4, 9.18	ગુજરાતી / હિન્દી	9927519402	29-10-1997	
2	**મિસ્ત્રી જિજ્ઞાસાબેન મનોજભાઈ** 27, માં રેસીડેન્સી, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. પીન - 393001 jignasacarpenter@gmail.com	B.A. - 5.07 M.A. - 6.45 B.Ed. - S-1, 8.44 S-2, 7.80 S-3, 9.36 S-4, 9.28	ગુજરાતી / હિન્દી	8320677809 9408026549	16-12-1993	
3	**પટેલ જાનકીબેન બીપીનભાઈ** કૃષ્ણકુંજ સોસાયટી, મુ.પો. કોસંબા, તા. માંગરોળ, જી. સુરત. પીન - 394120 pjanki158@gmail.com	B.A. - 5.57 M.A. - 5.82 B.Ed. - S-1, 7.86 S-2, 8.16 S-3, 9.68 S-4, 9.20	ગુજરાતી / હિન્દી	9724109629	14-03-1999	
4	**પટેલ ઉન્નતિબેન ઈશ્વરભાઈ** 18, ગાયત્રીનગર, એસિયાડનગર, અંકલેશ્વર, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. પીન - 393001 unnatipatel3778@gmail.com	B.A. - 5.57 M.A. - 6.32 B.Ed. - S-1, 8.08 S-2, 7.96 S-3, 9.44 S-4, 8.44	ગુજરાતી / હિન્દી	9714396926	03-01-1996	
5	**પ્રજાપતિ મનિષાબેન મનહરભાઈ** A-14/2, ગણેશ ટાઉનશીપ, લીંક રોડ, જી. ભરૂચ. પીન - 392001 manishaprajapati0609@gmail.com	B.A. - 5.21 M.A. - 6.18 B.Ed. - S-1, 8.48 S-2, 7.96 S-3, 8.96 S-4, 9.00	ગુજરાતી / હિન્દી	6353204363	06-09-1995	
6	**રાજ તૃપ્તિબેન જયસિંહ** મુ.પો. બોઈદ્રા (આંબોલી) તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. પીન - 393001 rajtruptiben7440@gmail.com	B.A. - 5.79 M.A. - 7.11 B.Ed. - S-1, 8.92 S-2, 9.04 S-3, 9.60 S-4, 9.68	ગુજરાતી / હિન્દી	7698545394	24-08-1998	
8	**રાવળ મયૂરભાઈ ભરતભાઈ** ધોળીકુઈ બજાર, રાવળ સ્ટ્રીટ, ભરૂચ જી. ભરૂચ. પીન - 392001 ravalmayur3821@gmail.com	B.A. - 5.86 M.A. - 7.05 B.Ed. - S-1, 8.60 S-2, 8.52 S-3, 9.52 S-4, 9.04	ગુજરાતી / હિન્દી	7698324277	17-03-1998	
9	**વસાવા જાગૃતિબેન કાન્તિભાઈ** નિશાળ ફળિયું, મુ.પો. કંટવા, તા. માંગરોળ, જી. સુરત. પીન - 394405 vasavajagruti58@gmail.com	B.A. - 5.07 M.A. - 6.92 B.Ed. - S-1, 8.24 S-2, 8.44 S-3, 9.44 S-4, 9.32	ગુજરાતી / હિન્દી	6354303212	11-09-2000	

'शिक्षण में AI शिक्षण का स्थान नही लेता, बल्कि उसे और समर्थ बनाता है।'

Scanned with OKEN Scanner

પ્રશિક્ષણાર્થી સંપર્ક સેતુ (એસ.વાય. બી.એડ્.)

રોલ નંબર	નામ/સરનામું	શૈ. લાયકાત વ્યિ. લાયકાત	પદ્ધતિ	મોબાઈલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
10	**પટેલ અપેક્ષાબેન જગદીશભાઈ** મુ.પો. અડોલ, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. પીન - 393020 apexapatel1998@gmail.com	B.A. - 5.07 M.A. - 5.68 B.Ed. - S-1, 7.12 S-2, 7.20 S-3, 9.12 S-4, 9.12	ગુજરાતી/ સામાજિક વિજ્ઞાન	8849651337	11-09-1998	
11	**વસાવા મોનિકાબેન કાલીદાસભાઈ** ચોરા ફળિયું, મુ.પો. અલવા, તા. હાંસોટ, જી. ભરૂચ. પીન - 393030 monikavasava591@gmail.com	B.A. - 6.36 M.A. - 7.82 B.Ed. - S-1, 8.28 S-2, 8.52 S-3, 9.60 S-3, 9.08	ગુજરાતી/ સામાજિક વિજ્ઞાન	9328666469	28-08-2000	
12	**વસાવા પ્રિયંકાબેન બાબુભાઈ** લિંબડી ફળિયું, મુ.પો. મોટવાણ, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. પીન - 393001 vasavapriyanka1417@gmail.com	B.A. - 6.07 M.A. - 6.59 B.Ed. - S-1, 8.44 S-2, 8.80 S-3, 9.60 S-4, 9.36	ગુજરાતી/ સામાજિક વિજ્ઞાન	7069463207	17-04-2000	
13	**વસાવા સંધ્યાબેન હિમતભાઈ** લિંબડી ફળિયું, મુ.પો. મોટવાણ, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. પીન - 393001 sandhyavasava018@gmail.com	B.A. - 5.50 M.A. - 7.16 B.Ed. - S-1, 7.80 S-2, 8.32 S-3, 9.28 S-4, 9.32	ગુજરાતી/ સામાજિક વિજ્ઞાન	9316528751	11-11-2000	
14	**વસાવા સુનિતાબેન અક્ષતભાઈ** નવી કોલોની, મુ.પો. કરંજ, તા. માંડવી, જી. સુરત. પીન - 394110 sunitavasava1412@gmail.com	B.A. - 7.07 M.A. - 7.48 B.Ed. - S-1, 8.88 S-2, 9.20 S-3, 9.44 S-4, 9.35	ગુજરાતી/ સામાજિક વિજ્ઞાન	7874428394	14-12-2000	
15	**વસાવા સુનિતાબેન સાઉલભાઈ** વાઘરી ફળિયું, મુ.પો. કોસમડી, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. પીન - 393001 sunitavsv1996@gmail.com	B.A. - 7.00 M.A. - 7.89 B.Ed. - S-1, 8.12 S-2, 8.20 S-3, 9.28 S-3, 9.20	ગુજરાતી/ સામાજિક વિજ્ઞાન	6355146327	22-09-1996	
16	**મિશ્રા સાલુ મનોજભાઈ** 1, મૌર્યનગર, ડિંડોલી-ઉધના, તા. ચોર્યાસી, જી. સુરત. પીન - 394210 mishrashalu252001@gmail.com	B.A. - 5.50 B.Ed. - S-1, 8.12 S-2, 8.68 S-3, 8.96 S-4, 8.64	અંગ્રેજી/ સામાજિક વિજ્ઞાન	9773256644	25-12-2001	
17	**પટેલ મુબસ્સીરા ઈલ્યાસ** 42, માસ્ટર પાર્ક, સીતપોણ રોડ, મુ.પો. ટંકારીઆ, તા. ભરૂચ, જી. ભરૂચ. પીન - 392240 mubupatel17@gmail.com	B.A. - 7.00 B.Ed. - S-1, 8.16 S-2, 8.96 S-3, 9.84 S-4, 9.48	અંગ્રેજી/ સામાજિક વિજ્ઞાન	6356348270	17-11-2002	

'AI शिक्षा को व्यक्तिगत सरल और सबके लिए सुलभ बना रही है।'

Scanned with OKEN Scanner

પ્રશિક્ષણાર્થી સંપર્ક સેતુ (એસ.વાય. બી.એડ્.)

	નામ/સરનામું	શૈ. લાયકાત વ્યિ. લાયકાત	પદ્ધતિ	મોબાઈલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
	શેખ મોહમ્મદ સાદ અલી ૨૦૨, અલકરમ એપાર્ટમેન્ટ, ...પુરા, સુથાર મોહલ્લો, તા. ચોર્યાસી, જી. સુરત. ...518@icloud.com	B.A. - 7.40 B.Ed. - S-1, 9.12 S-2, 9.04 S-3, 9.52 S-4, 9.08	અંગ્રેજી/ સામાજિક વિજ્ઞાન	7226969791	18-07-2000	
	વસાવા હેમંતભાઈ અમરસિંગભાઈ મુ. ઓલી, પો. લુહારવડ, તા. માંડવી, જી. સુરત. પીન - 394440 ...5254@gmail.com	B.A. - 5.14 M.A. - 5.40 B.Ed. - S-1, 7.56 S-2, 7.72 S-3, 8.92 S-4, 8.36	અંગ્રેજી/ હિન્દી	9023782213	01-06-1998	
20	વસાવા અનિતાબેન સુકનદાસભાઈ મુ. મોટીકાલબી, પો. કાકરપાડા, તા. દેડીયાપાડા, જી. નર્મદા. પીન - 393041 vasavaanitaben396@gmail.com	B.A. - 5.71 B.Ed. - S-1, 7.44 S-2, 7.88 S-3, 9.28 S-4, 8.44	હિન્દી/ ગુજરાતી	9510086297	11-07-2003	
21	વસાવા હેતલબેન મહેન્દ્રભાઈ મુ.પો. લીમેટ, તા. ઝઘડીયા, જી. ભરૂચ. પીન - 393135 vasavahetu3@gmail.com	B.A. - 6.07 M.A. - 6.14 B.Ed. - S-1, 7.24 S-2, S-3, 8.80 S-4, 8.72	હિન્દી/ ગુજરાતી	8758789378	11-07-2003	
22	વસાવા નિશાબેન દિનેશભાઈ મુ.પો. આસ્તા, તા. હાંસોટ, જી. ભરૂચ. પીન - 393030 nvasava523@gmail.com	B.A. - 6.00 M.A. - 6.86 B.Ed. - S-1, 7.76 S-2, 8.72 S-3, 9.44 S-4, 8.88	હિન્દી/ ગુજરાતી	9016084351	15-09-1999	
23	વસાવા સોનલ રમેશભાઈ મુ.પો. નિકોરા, તા. ભરૂચ, જી. ભરૂચ. પીન - 392030 sonalvesava74256@gmail.com	B.A. - 5.57 M.A. - 7.34 B.Ed. - S-1, 8.36 S-2, 8.52 S-3, 8.52 S-4, 9.36	હિન્દી/ ગુજરાતી	9586134944	18-04-2000	
24	જાની ચિન્મય મહેશભાઈ A-19, અંબિકા સોસાયટી, જલારામ મંદિર પાસે, ભરૂચી નાકા, અંકલેશ્વર જી. ભરૂચ. પીન - 393001 chinmayjani83@gmail.com	B.A. - 59.43 B.Ed. - S-1, 7.36 S-2, 8.12 S-3, 8.92 S-4, 8.52 CCC, Yoga Trainer Gujarat Rajya	સામાજિક વિજ્ઞાન/ ગુજરાતી	7874193707	21-01-1983	
25	પરમાર ચેતનકુમાર કિરીટભાઈ મુ. અલાદર, પો. ગોલાદરા, તા. વાગરા, જી. ભરૂચ. પીન - 392165 parmarchentan162000@gmail.com	B.A. - 5.46 M.A. - 6.56 B.Ed. - S-1, 7.64 S-2, 8.28 S-3, 9.52 S-4, 9.00	સામાજિક વિજ્ઞાન/ અર્થશાસ્ત્ર	8320621791	01-06-2000	

'AI वह दिपक है जो शिक्षा के अंधकार को उजाले में बदल जाता है'

Scanned with OKEN Scanner

પ્રશિક્ષણાર્થી સંપર્ક નોંધ (એમ.વાય. બી.એડ.)

ક્રમ નંબર	નામ / સરનામું	ડી. / ...	પદ્ધતિ	મોબાઈલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
28	[illegible]	B.A. 5.86 M.A. 5.8[illegible] B.Ed S-1 7.68 S-2 8.45 S-3 8.61 S-4 8.5[illegible]	સામાજિક વિજ્ઞાન / અર્થશાસ્ત્ર	[illegible]	[illegible]	
29	[illegible]	B.A. 6.75 M.A. 6.77 B.Ed S-1 7.86 S-2 8.77 S-3 8.69 S-4 8.96	અર્થશાસ્ત્ર / સામાજિક વિજ્ઞાન	6354443146	04-12-1999	
30	[illegible]	B.A. 5.71 B.Ed S-1 7.77 S-2 7.96 S-3 9.04 S-4 8.44 Tally CCC	અર્થશાસ્ત્ર / સામાજિક વિજ્ઞાન	9664683345	12-07-2000	
31	[illegible]	B.A. 7.86 M.A. 8.60 B.Ed S-1 9.16 S-2 10.0 S-3 9.84 S-4 9.84	અર્થશાસ્ત્ર / સામાજિક વિજ્ઞાન	7698736426	30-01-2001	
32	[illegible]	B.A. 5.07 M.A. 5.91 B.Ed S-1 7.52 S-2 8.32 S-3 9.28 S-4 8.96	અર્થશાસ્ત્ર / સામાજિક વિજ્ઞાન	6354775652	05-09-1997	
33	[illegible]	B.A. 6.71 B.Ed S-1 8.88 S-2 9.16 S-3 9.52 S-4 9.32	અર્થશાસ્ત્ર / સામાજિક વિજ્ઞાન	9173503575	09-01-2000	
34	[illegible]	B.A. 6.14 M.A. 7.50 B.Ed S-1 8.60 S-2 9.00 S-3 9.24 S-4 9.04	અર્થશાસ્ત્ર / સામાજિક વિજ્ઞાન	7698736574	04-07-2001	
35	[illegible]	B.A. 6.00 M.A. 6.23 B.Ed S-1 8.56 S-2 8.60 S-3 9.24 S-4 9.32 Basic Tally	અર્થશાસ્ત્ર / સામાજિક વિજ્ઞાન	9574094778	05-12-1996	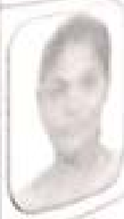

"[illegible] शिक्षा मिलती है, तब शिक्षा का सर्वोत्तम रूप सामने आता है।"

Scanned with OKEN Scanner

રોલ નંબર	નામ/સરનામું	શૈ. લાયકાત વ્યા. લાયકાત	પદ્ધતિ	મોબાઈલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
36	વસાવા ગ્રીષ્માબેન જયંતિભાઈ મુ.પો. નવા હરિપુરા તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. પીન - 393020 grishmavasava6@gmail.com	B.A. - 5.57 M.A. - 7.02 B.Ed. - S-1, 8.64 S-2, 8.68 S-3, 9.44 S-4, 8.96	અર્થશાસ્ત્ર/સામાજિક વિજ્ઞાન	9429673451	01-06-1999	
37	વસાવા નિલમબેન મણિલાલભાઈ મુ. મોરઆમલી, પો. ભીલવાડા, તા. માંગરોળ, જી. સુરત. પીન - 394421 vasavanilam83@gmail.com	B.A. - 6.14 M.A. - 7.41 B.Ed. - S-1, 8.20 S-2, 9.32 S-3, 9.52 S-4, 9.28	અર્થશાસ્ત્ર/સામાજિક વિજ્ઞાન	7096503497	08-03-2000	
38	વસાવા પ્રતિક્ષાબેન હસમુખભાઈ મુ.પો. નવા પુનગામ, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. પીન - 393020 vasavapratixa60@gmail.com	B.A. - 6.64 M.A. - 7.82 B.Ed. - S-1, 9.32 S-2, 9.52 S-3, 9.84 S-4, 9.64 BCA - 75.78	અર્થશાસ્ત્ર/સામાજિક વિજ્ઞાન	6354982129	29-06-2001	
39	વસાવા સલોનીબેન દિપકભાઈ મુ.પો. સરથાણ, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. પીન - 393020 salonivasava2001@gmail.com	B.A. - 6.14 M.A. - 7.36 B.Ed. - S-1, 8.44 S-2, 9.20 S-3, 9.44 S-4, 9.16	અર્થશાસ્ત્ર/સામાજિક વિજ્ઞાન	7069433776	19-04-2001	
40	વસાવા ઉર્મિલાબેન ઈશ્વરભાઈ મુ.પો. અવાદર, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ. પીન - 393001 urmilaishwarvasava@gmail.com	B.A. - 5.86 M.A. - 7.00 B.Ed. - S-1, 8.32 S-2, 8.64 S-3, 9.36 S-3, 8.94 PGDCA	અર્થશાસ્ત્ર/સામાજિક વિજ્ઞાન	9924148376	10-06-1997	
41	કુમાવત પવનકુમાર શ્યામલાલ મુ.પો. સુરત, તા. સુરત, જી. સુરત. પીન - 394210 kumavatpawan2580@gmail.com	B.Com. - 6.64 B.Ed. - S-1, 8.76 S-2, 9.20 S-3, 9.36 S-4, 8.64	નામાનો મૂળતત્વો/અર્થશાસ્ત્ર	9586302561	10-06-2001	
42	પટેલ સાગર હસમુખભાઈ મુ.પો. તડકેશ્વર, તા. માંડવી, જી. સુરત. પીન - 394170 patelsagar8885905715@gmail.com	B.Com. - 6.07 M.Com. - 7.46 B.Ed. - S-1, 8.28 S-2, 8.84 S-3, 9.44 S-4, 8.97 CCC	નામાનો મૂળતત્વો/અર્થશાસ્ત્ર	7567397982	24-03-2001	
43	પટેલ હેનીકુમારી મિનેષકુમાર 27/4-77/195, પટેલ મોહલ્લો, અડાજણ ગામ, તા. સુરત, જી. સુરત. પીન - 395009 henipatel29096@gmail.com	B.Com. - 60.70 M.Com. - 6.17 B.Ed. - S-1, 8.76 S-2, 9.26 S-3, 9.96 S-4, 9.32	નામાના મૂળતત્વો/અર્થશાસ્ત્ર	9924651951	30-04-2001	

'AI शिक्षा में केवल तकनीक नहीं, बल्कि भविष्य की सोच का प्रतिक है।'

Scanned with OKEN Scanner

પ્રશિક્ષણાર્થીઓની સંપર્ક સેતુ (એસ.વાય. બી.એડ.)

ક્રમ સંખ્યા	નામ સરનામું	ડિગ્રી / ગુણ	પદ્ધતિ	મોબાઈલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
૪૪	[illegible]	B.Com 5.75 M.Com 6.77 B.Ed S1 8.53 S2 9.13 S3 9.41 S4 9.18	[illegible]	6712502747	14-05-2000	
૪૫	[illegible]	B.Sc 5.88 M.Sc 62.71 B.Ed S1 7.85 S2 8.48 S3 9.62 S4 8.80	ગણિત / વિજ્ઞાન	7984048874	01-12-2000	
૪૬	[illegible]	B.Sc 7.55 B.Ed S1 8.56 S2 9.40 S3 9.44 S4 9.38	ગણિત / વિજ્ઞાન	7096299563	30-12-2002	
૪૭	[illegible]	B.Sc 6.68 B.Ed S1 8.46 S2 9.24 S3 9.44 S4 9.20	વિજ્ઞાન / ગણિત	9016330896	26-06-2001	
૪૮	[illegible]	B.Sc 8.00 B.Ed S1 8.80 S2 8.88 S3 9.68 S4 9.16	વિજ્ઞાન / ગણિત	8128226286	10-08-2003	
૪૯	[illegible]	B.Sc 5.95 B.Ed S1 8.40 S2 8.56 S3 9.52 S4 9.28	વિજ્ઞાન / ગણિત	8320630517	31-12-2002	
50	[illegible]	B.Sc 7.18 M.Sc 7.71 B.Ed S1 9.12 S2 9.12 S3 9.92 S4 9.48	વિજ્ઞાન / ગણિત	9106137408	16-10-1998	
51	[illegible]	B.Sc 7.18 M.Sc 6.82 B.Ed S1 8.80 S2 8.28 S3 9.12 S4 9.12	વિજ્ઞાન / ગણિત	6352520284	18-01-2001	

'शिक्षण में AI एक साधन है, लक्ष्य तो अभी भी ज्ञान और मूल्य निर्माण ही है।'

પ્રશિક્ષણાર્થી સંપર્ક સેતુ (એસ.વાય. બી.એડ્.)

રોલ નંબર	નામ/સરનામું	શૈ. લાયકાત વિ. લાયકાત	પદ્ધતિ	મોબાઈલ નંબર	જન્મતારીખ	ફોટો
52	પરમાર વનિતાબેન મનોજસિંહ ઇશનપુર વિસ્તાર, મુ.પો. છિદ્રા, તા. જંબુસર, જી. ભરૂચ. પીન - 392155 pvanita045@gmail.com	B.Sc. - 5.86 B.Ed. - S-1, 8.68 S-2, 8.80 S-3, 9.52 S-4, 9.32	વિજ્ઞાન/ ગણિત	7433012371	04-05-2003	
54	સુકત સામીયા ગુલામ વટાણિય ખડકી, મુ.પો. કોલવણા, તા. આમોદ, જી. ભરૂચ. પીન - 392140 samiyasukat@gmail.com	B.Sc. - 6.86 M.Sc. -7.25 B.Ed. - S-1, 8.80 S-2, 9.80 S-3, 9.68 S-4, 9.52	વિજ્ઞાન/ ગણિત	7698069397	26-11-2000	

Left Roll No - 07,26,29,53

બધો આધાર છે એના જતી વેળાના જોવા પર,
મિલમાંથી નથી મળતા મહોબતના પુરાવાઓ.
– મરીઝ

શુભેચ્છકોની યાદી : 2024-25 (એફ.વાય. બી.એડ્.)

ક્રમ	શુભેચ્છકો	રસીદ નંબર	ગામ	રકમ
01	પટેલ હર્ષદભાઈ બાલુભાઈ	126	કુંભારી	500=00
02	પટેલ ડેનિશભાઈ કિરીટભાઈ	132	,,	1,100=00
03	પટેલ રોકીકુમાર હસમુખભાઈ	127	,,	300=00
04	પટેલ મીનાબેન હસમુખભાઈ	128	,,	200=00
05	પટેલ વિરલ પ્રવિણભાઈ	129	સુરત	500=00
06	પટેલ ધર્મેન્દ્રભાઈ દેવજીભાઈ	130	કુંભારી	200=00
07	પટેલ વૈશાલીબેન મનોજભાઈ	131	,,	200=00
08	વસાવા આષિશભાઈ અમીરભાઈ	458	નાની ફોકડી	500=00
09	વસાવા આનંદભાઈ અમીરભાઈ	459	,,	500=00
10	વસાવા મંજીભાઈ બિલીયાભાઈ	460	ચીતલડાં	500=00
11	વસાવા પંકજભાઈ રાજેશભાઈ	461	,,	500=00
12	વસાવા પુનિતાબેન મનહરભાઈ	462	,,	500=00
13	રજવાડી હેમલતાબેન સંદિપભાઈ	463	જાબુડાં	500=00
14	પટેલ મનીષાબેન રાજુભાઈ	177	ઈલાવ	100=00
15	રાઠોડ છનાભાઈ ભીખાભાઈ	180	,,	500=00
16	પટેલ મહાદેવભાઈ	176	,,	101=00
17	પ્રજાપતિ જીયાન બી.	178	,,	101=00
18	કેસીભાઈ	179	,,	1,000=00
19	પરમાર હિતેશભાઈ ગણપતભાઈ	181	,,	500=00
20	પટેલ કમલેશભાઈ	182	,,	200=00
21	પટેલ જેકીભાઈ	"	,,	200=00
22	પટેલ ભગવતીલાલ	"	,,	200=00
23	પટેલ પાર્વતીબેન	"	,,	200=00
24	પટેલ પરેશભાઈ	"	,,	101=00
25	ઈસ્માઈલભાઈ	"	,,	101=00
26	પ્રજાપતિ પ્રફુલભાઈ	"	,,	101=00
27	પ્રજાપતિ યોગેશભાઈ	"	,,	101=00
28	દિનેશભાઈ	"	,,	100=00
29	પ્રજાપતિ શિવમભાઈ	"	,,	101=00

'ज्ञान का उसली विस्तार तब होता है

ક્રમ	શુભેચ્છકો	રસીદ નંબર	ગામ	રકમ
30	પટેલ જાગૃતિબેન	"	ઈલાવ	100=00
31	પટેલ નિધિબેન	182	,,	101=00
32	પટેલ વિનોદભાઈ	"	,,	101=00
33	મીતભાઈ	"	,,	101=00
34	ઈસાદભાઈ	"	,,	101=00
35	હરસદભાઈ	"	,,	100=00
36	ધ્રનેશભાઈ	"	,,	201=00
37	ધ્વનિબેન	"	,,	100=00
38	ભારતીબેન	"	,,	100=00
39	પટેલ રામજીભાઈ	"	,,	100=00
40	પટેલ આશીષભાઈ	"	,,	100=00
41	પટેલ કિરનભાઈ	"	,,	100=00
42	ડૉ. સુનિલભાઈ પટેલ	"	,,	101=00
43	સિંધી મુરાદભાઈ	330	મોસાલી	200=00
44	છછર બીલાલભાઈ	331	,,	500=00
45	મેહરાજ ખાન	332	,,	1,000=00
46	છછર રફીક	333	ઝાંખરડા	1,300=00
47	કાઝી હવાબેન	326	આંકડોદ	200=00
48	કાઝી ઉમરફારૂક	327	,,	1,500=00
49	કાઝી ઉસ્માન અહમદ	328	,,	1,500=00
50	એક મુસ્લિમભાઈ	329	,,	2,000=00
51	પ્રજાપતિ ભગવતીભાઈ	439	કોસંબા	500=00
52	ડૉ. કર્મવીરસિંહ ડોડીયા	440	,,	1,000=00
53	સોલંકી રામુભાઈ બી.	438	,,	500=00
54	એક મુસ્લિમ બહેન	451	ભાદી	500=00
55	એક મુસ્લિમ બહેન	452	,,	500=00
56	એક મુસ્લિમ બહેન	453	,,	500=00
57	એક મુસ્લિમ ભાઈ	454	,,	500=00
58	એક મેસ્લિમ ભાઈ	455	,,	500=00
59	સીદાત સલીમ મહમદ	457	,,	2,000=00
60	એક મુસ્લિમ ભાઈ	456	,,	500=00

'ज्ञान का असली विस्तार तब होता है जब इंसानी बुद्धि और कृत्रिम बुद्धिमत्ता साथ चलती है।'

Scanned with OKEN Scanner

ક્રમ	શુભેચ્છકો	રસીદ નંબર	ગામ	રકમ
61	પટેલ ગણપતભાઇ રણછોડભાઇ	351	બોરભાઠા બેટ	500=00
62	પટેલ હરેશભાઇ ત્રિભુવનભાઇ	352	,,	250=00
63	પટેલ પંકજભાઇ ભગવાનભાઇ	353	બોરભાઠા બેટ	500=00
64	પટેલ કનૈયાલાલ દુર્લભભાઇ	354	,,	500=00
65	પટેલ રેખાબેન કાશીરામભાઇ	355	,,	250=00
66	પટેલ હરેશભાઇ ભગુભાઇ	356	,,	200=00
67	પટેલ અનિતાબેન જયેશભાઇ	357	,,	100=00
68	પટેલ વિવેકભાઇ સંજયભાઇ	358	,,	100=00
69	પટેલ દેવાંશીબેન મનોજભાઇ	359	,,	500=00
70	પટેલ મિહિરભાઇ ગણપતભાઇ	360	,,	100=00
71	વસાવા રાજુભાઇ	334	તડકેશ્વર	200=00
72	મૈસુરીયા મહાદેવભાઇ	335	,,	500=00
73	પટેલ નિલમ મેહુલભાઇ	336	,,	200=00
74	પટેલ હંસાબેન	337	,,	500=00
75	પટેલ આદિકુમાર રાકેશભાઇ	338	,,	200=00
76	પટેલ ભારતીબેન	339	,,	200=00
77	પટેલ પ્રતિકભાઇ રાજુભાઇ	340	,,	200=00
78	પટેલ જયેશભાઇ બાલુભાઇ	341	,,	200=00
79	તડકેશ્વર ગ્રામ પંચાયત	342	,,	1,000=00
80	પટેલ વિશાલભાઇ ઉપેન્દ્રભાઇ	183	અંકલેશ્વર	2,000=00
81	પટેલ જગદીભાઇ ડાહ્યાભાઇ	184	સુણેવખુટ	1,000=00
82	હર્ષદ જે.	426	કોસંબા	500=00
83	હેમંત આર. શાહ	427	,,	100=00
84	ડૉ. રાવલ	428	,,	100=00
85	સાલેહ સઇદ દાઉદ	444	,,	700=00
86	મોડર્ન કલેક્શન	432	,,	200=00
87	બાંગી બ્રધર્સ	433	,,	100=00
88	સાલેહ રૂકશાના સઇદ	445	,,	300=00
89	રબારી મફાભાઇ નાગજીભાઇ	429	,,	500=00
90	રબારી પ્રવિણભાઇ બબભાઇ	430	,,	500=00
91	દેસાઇ નવગણભાઇ રણભાઇ	431	,,	500=00

Scanned with OKEN Scanner

ક્રમ	શુભેચ્છકો	રસીદ નંબર	ગામ	રકમ
92	સ્વાતી સરતનભાઈ સાગાભાઈ	442	કોસંબા	100=00
93	સ્વાતી સાગરભાઈ	442	,,	100=00
94	સ્વાતી સુંદરભાઈ શાગાભાઈ	---	,,	300=00
95	યુનિક એજ્યુકેશન એકેડમી	466	રાજપીપળા	500=00
96	પટેલ નોગેશભાઈ ધનમાળીભાઈ	133	કુંભારી	500=00
97	પટેલ અંજલી મનોજભાઈ	134	,,	300=00
98	પટેલ શીલાબેન નટવરભાઈ	135	કુકિયાળા	500=00
99	પટેલ હરીશભાઈ રામુભાઈ	136	કુંભારી	500=00
100	પટેલ પંકજભાઈ રતિલાલભાઈ	137	,,	500=00
101	પટેલ વૈશાલીબેન ધનસુખભાઈ	138	,,	200=00
102	પટેલ ભાનુબેન દુર્લભભાઈ	139	,,	500=00
103	વૈષ્ણવ મોહનદાસભાઈ	251	ધોરણ પારડી	500=00
104	ઝાલા માયાબેન મણુભાઈ	252	,,	1,000=00
105	નેતડિયા પ્રવિણભાઈ	253	પીપોદરા	1,000=00
106	વાઘમશી હરેશભાઈ લાધાભાઈ	254	સુરત	500=00
107	પટેલ બળવંતભાઈ એમ.	256	કામરેજ	1,000=00
108	પટેલ ગૌતમ બી.	257	શોર્યાસી	500=00
109	પટેલ કિરણબેન જી.	258	,,	500=00
110	વસાવા કુસુમબેન મોહનભાઈ	259	આખાખોલ	500=00
111	વસાવા રીના મોતીરામ	260	ખોલવડ	500=00
112	રાઠોડ બળદેવભાઈ ગોમાનભાઈ	261	જોખા	500=00
113	રાઠોડ દિવ્યેશભાઈ દીપકભાઈ	262	,,	1,000=00
114	રાઠોડ મયુરભાઈ મુન્નાભાઈ	263	,,	500=00
115	સરીગત ઉઝમા અનસભાઈ	263	ખોલગર	1,000=00
116	શેખ કાસીમ હુસેન	434	પાનોલી	500=00
117	શેખ રૂકૈયાબીબી હાસીમ	435	,,	500=00
118	શેખ સોયબ હાસીમ	436	,,	500=00
119	શેખ સીરાજ હાસીમ	437	,,	500=00
120	એક મુસ્લિમભાઈ તરફથી	449	,,	500=00
121	રોહિત છિતુભાઈ મોરારભાઈ	381	કીમ	500=00
122	મકવાણા પિરેશભાઈ નરેન્દ્રભાઈ	382	વાંકલ	500=00

'जीवन को आसान बनाना है तो AI को साथी बनाए, स्वामी नहीं'

ક્રમ	શુભેચ્છકો	રસીદ નંબર	ગામ	રકમ
123	મકવાણા નરેન્દ્રભાઇ રતનજીભાઇ	383	વાંકલ	500=00
124	પરમાર સુનિલભાઇ બાલુભાઇ	190	હથોગ	1,000=00
125	પટેલ પ્રિન્સકુમાર વિનોદભાઇ	191	સુણેવ	1,000=00
126	પટેલ રમણભાઇ ધૂળાભાઇ	185	સાયણ	200=00
127	મિસ્ત્રી પ્રદિપભાઇ નરેશભાઇ	186	સાયણ	200=00
128	મિસ્ત્રી શિલ્પા પરેશભાઇ	187	,,	200=00
129	મિસ્ત્રી કૃણાલ દિનેશભાઇ	188	,,	200=00
130	ગાંધી વિમલ એમ.	189	,,	200=00
131	મુન્શી રસીદ અહમદ સુલેમાન	201	કઠવાન	2,000=00
132	રોઠિયા ઇસ્માઇલભાઇ	202	,,	1,000=00
133	દિવાન જફરમા ઉમરશા	203	કિયા	200=00
134	દિવાન મહેમ ઉસ્માનશા વલ્લીશા	204	,,	500=00
135	મેહુમ કાસમશા ઉમરશા	205	,,	200=00
136	દિવાન અબ્દુલશા ઉમરશા	206	,,	100=00
137	દિવાન યુસુફશા ઉમરશા	207	,,	100=00
138	મુન્શી જાવેદ યુનુસ	208	કથોર	200=00
139	હવાબેન કાજી	209	આંકરોડ	100=00
140	પાંડોર સલીમ ઇબ્રાહીમ	210	માંગરોલ	1,000=00
141	વહોરા સીંકદર સાહેબ	211	કોસંબા	200=00
142	પઠાણ અબ્બાસ કાસમ	212	કોલીયાર	500=00
143	દિવાન મોહયુદ્દીન યાકુબભાઇ	213	કિયા	500=00
144	પ્રજાપતિ જીતેન્દ્રભાઇ એમ.	11	સુરત	500=00
145	પ્રજાપતિ તુષારભાઇ અમૃતલાલ	12	,,	300=00
146	પ્રજાપતિ ક્રિષ્ના જીતેન્દ્રભાઇ	13	,,	200=00
147	શેખ સાહિલ	14	,,	100=00
			કુલ :	66,614=00

'AI ज्ञान देता है, परंतु विवेक केवल जीवन के अनुभव से आता है।'

Scanned with OKEN Scanner

શુભેચ્છકોની યાદી : 2024-25 (એસ.વાય. બી.એડ.)

ક્રમ	શુભેચ્છકો	રસીદ નંબર	ગામ	રકમ
01	ગુર્જર રાજુભાઈ	26	મોટવાણ	100=00
02	પટેલ હરેશભાઈ ડી.	27	,,	500=00
03	પાટીદાર સીરામીકસ	28	,,	1,100=00
04	ઈગ્નેશ કંપની	29	,,	1,100=00
05	વસાવા બાબુભાઈ પુનાભાઈ	30	,,	200=00
06	વસાવા દક્ષાબેન ક્રાંતિભાઈ	151	કંટવા	500=00
07	વસાવા ચંપાબેન રાશેકભાઈ	152	,,	500=00
08	પરમાર મીના મનહરભાઈ	153	દિણોદ	1,500=00
09	પરમાર નરેન્દ્રભાઈ જીણવણભાઈ	154	કીમ	1,500=00
10	ગોહિલ મુકેશભાઈ જશુભાઈ	283	દેકાણ	200=00
11	ગોહિલ જયપાલસિંહ આર.	284	,,	500=00
12	ગોહિલ હિતેન્દ્રસિંહ સી.	292	,,	500=00
13	વસાવા ભાવનાબેન રમેશભાઈ	481	નવા બોરભાઠા	100=00
14	સુમિત્રાબેન રમેશભાઈ	482	,,	100=00
15	વસાવા રમેશભાઈ માલજીભાઈ	483	,,	100=00
16	રાકેશભાઈ રૂપસિંહ	476	કાલબી	200=00
17	વસાવા સુકનદાસભાઈ	477	,,	100=00
18	વસાવા રૂપસિંહ	478	,,	200=00
19	વસાવા જયંતિભાઈ શંકરભાઈ	479	સજોદ	100=00
20	જયાબેન જયંતિભાઈ જે.	484	,,	100=00
21	વસાવા મીનાબેન દિપકભાઈ	485	સરથાણ	100=00
22	વસાવા દિપકભાઈ ફકિરભાઈ	480	,,	100=00
23	વસાવા બબીતાબેન સાઉલભાઈ	313	કોસમડી	200=00
24	વસાવા સંદીપભાઈ સાઉલભાઈ	314	,,	100=00
25	વસાવા અનિતાબેન નિતેશભાઈ	315	પીપરોલ	100=00
26	આર્ય લતાબેન કુશલભાઈ	316	ભરૂચ	100=00
27	પંચાલ વિજયભાઈ	301	અંકલેશ્વર	50=00
28	પંચાલ કેતનભાઈ બી.	302	,,	100=00
29	પંચાલ વિરેન્દ્રભાઈ	303	,,	50=00

"कृत्रिम बुद्धिमत्ता हमें भविष्य दिखाती है, लेकिन उस भविष्य को सार्थक बनाना केवल हमारी मानवता पर निर्भर है।"

ક્રમ	શુભેચ્છકશ્રી	પહોંચ નંબર	ગામ	રકમ
30	પટેલ ભાવેશભાઈ	307	અંકલેશ્વર	500-00
31	પટેલ સ્નેહલભાઈ	308	,,	500-00
32	પંચાલ જિનેશભાઈ	309	,,	500-00
33	પટેલ ભરતભાઈ	310	,,	500-00
34	પંચાલ ચિંતનભાઈ	311	,,	500-00
35	પટેલ વિપિનભાઈ	312	,,	300-00
36	પટેલ સિદ્દીક	284	--	500-00
37	પટેલ ફાઇક	285	--	1,000-00
38	માલજી મીનહાજ	286	--	500-00
39	ગુજ્યા હસીના	287	--	500-00
40	પટેલ હસન	288	--	500-00
41	કારપેન્ટર મહેશભાઈ	304	અંકલેશ્વર	1,500-00
42	મિસ્ત્રી મનોજભાઈ	305	,,	1,000-00
43	મિસ્ત્રી નટવરભાઈ	306	ભરૂચ	500-00
44	મન્સૂરી સમીરા	—	સુરત	500-00
45	પઠાણ મુબીના	05	,,	500-00
46	એડ મુસ્લિમભાઈ	06	,,	500-00
47	શેખ અયાન	--	,,	500-00
48	શેખ આતીક	--	,,	700-00
49	શેખ અઝહર	--	,,	200-00
50	એડ મુસ્લિમભાઈ	--	,,	200-00
51	એડ મુસ્લિમભાઈ	15	,,	500-00
52	ઝીયાઉદ્દીન હાજી	16	,,	500-00
53	કૈલાશભાઈ	76	ખરોડ	50-00
54	પટેલ રાકેશ કે.	77	અંકલેશ્વર	250-00
55	ભવાની કેટરર્સ	78	--	500-00
56	મુન્શી અહેમદ	79	,,	100-00
57	વસાવા પદ્મીકુમારી એસ.	80	--	100-00
58	પ્રજાપતિ ધનુષ દિનેશકુમાર	87	દધેડા	501-00
59	ગાંધર્વ જૈમિનીબેન રવિકુમાર	81	કલોલ	200-00
		83	,,	500-00

Scanned with OKEN Scanner

ક્રમ	શુભેચ્છકો	રસીદ નંબર	ગામ	રકમ
60	ગાંધર્વ મહેશભાઈ નટવરભાઈ	90	અમદાવાદ	1,300=00
61	ઓમ ક્લિનીક	140	ઓલપાડ	500=00
62	પટેલ દિવ્યાંગનાબેન એચ.	141	કરંજ પારડી	100=00
63	પટેલ જેરામભાઈ કેશવભાઈ	142	કરંજ પારડી	200=00
64	પટેલ પિનલકુમાર રાજેશભાઈ	143	”	300=00
65	પટેલ સંજયભાઈ ઈશ્વરભાઈ	144	”	300=00
66	પટેલ ધુમિલકુમાર નિલેશભાઈ	145	સુરત	100=00
67	પટેલ ધર્મેશભાઈ ભાણાભાઈ	146	કરંજ	100=00
68	પટેલ વિનોદભાઈ કાંતિભાઈ	147	”	300=00
69	પટેલ મિતેશભાઈ મહેન્દ્રભાઈ	148	સરસ	500=00
70	પટેલ રાજ દિનેશભાઈ	03	અડાજણ	500=00
71	પટેલ અમિષાબેન ભૂપેન્દ્રભાઈ	04	”	500=00
72	પટેલ કૈલાશભાઈ રામચંદ્રભાઈ	19	”	500=00
73	પટેલ ગૌરાંગ મહેન્દ્રભાઈ	18	સુરત	1,000=00
74	અભયસિંગ	101	કરંજ	500=00
75	શર્મા સુંદર (હનુમાન)	102	”	500=00
76	હનુમાન, વિવલોન	103	”	1,100=00
77	જયસિંગજી	104	”	500=00
78	પારેખ પરષોત્તમ (હનુમાન ઈકોવેરા)	105	”	500=00
79	દાયમા પુષ્પદિપસિંહ અજિતસિંહ	85	બોઈદ્રા	200=00
80	સોલંકી માનુષી વિરલસિંહ	88	ચેરા	300=00
81	જિતુર મહેશભાઈ ભાઈલાલ	277	ભરૂચ	500=00
82	રાવળ ભાર્ગવ જગદીશભાઈ	276	”	501=00
83	મોતાલા નસીમ એમ. હનીફ	279	સાયણ	500=00
84	કારા અનીષા શબ્બીર	280	કાયોદરા	200=00
85	એક મુસ્લિમભાઈ	281	સાયણ	1,000=00
86	પટેલ એહમદ યુસેફ	282	અંકલેશ્વર	300=00
87	એક મુસ્લિમબેન તરફથી	289	--	500=00
88	બ્રાઈટ મોબાઈલ	51	ભરૂચ	100=00
89	એક મુસ્લિમભાઈ	52	”	100=00

'AI से तेज़ दिमाग मिल सकता है, पर दयालु हृदय केवल इंसान के पास है।'

ક્રમ	શુભેચ્છકો	રસીદ નંબર	ગામ	રકમ
90	એક મુસ્લિમભાઇ	53	ભરૂચ	200=00
91	મલેક તનવીર (સુહાના પાર્લર)	54	”	200=00
92	આયુર્વેદિક સેન્ટર	55	”	100=00
93	નેચરલ આયુર્વેદિક	56	”	100=00
94	અર્બન	57	”	100=00
95	અલ ઝીહ્રા	58	”	50=00
96	ઝુબેરભાઇ મોહમ્મદપુરા	59	”	200=00
97	એક મુસ્લિમભાઇ	60	”	100=00
98	એક મુસ્લિમભાઇ	61	મહમદપુરા	500=00
99	ડભોઇવાલા (જનર્લ સ્ટોર)	63	”	100=00
100	પટેલ મહમદભાઇ	64	”	50=00
101	પરફેક્ટ કુરીયર શીફા	65	શીફા	100=00
102	એક મુસ્લિમભાઇ	266	મહમદપુરા	50=00
103	એક મુસ્લિમભાઇ	62	”	500=00
104	એસ. એસ. મોબાઇલ	66	શીફા	100=00
105	પટેલ મેડિકલ એન્ડ જનરલ સ્ટોર	67	”	100=00
106	એક મુસ્લિમભાઇ	68	”	100=00
107	હબીબ અંકલેશ્વરવાલા	69	”	100=00
108	એક મુસ્લિમભાઇ	70	”	250=00
109	એક મુસ્લિમભાઇ	71	”	250=00
110	સિરાજ પ્રોવિઝન સ્ટોર્સ	72	”	100=00
111	ભરૂચા ડેરી ફાર્મ	73	”	100=00
112	સના બ્લીચીંગ	74	”	100=00
113	એક મુસ્લિમભાઇ	75	”	300=00
			કુલ :	42,052=00

'AI कोई विकल्प नहीं, बल्कि हमारी रोजमर्रा की क्षमताओं का विस्तार है।'

Scanned with OKEN Scanner

શૈક્ષણિક વર્ષ : 2024-25 : પ્રશિક્ષણાર્થી પ્રતિનિધિ યુનિયન

ખુરશીમાં બેઠેલા ડાબેથી : શેખ મોહમ્મદ સાદ અલી (સામાન્ય મંત્રી), પ્રા. ડૉ. અરૂણભાઇ ટંડેલ, પ્રા. ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ રાઉલજી, પ્રા. ડૉ. ઇન્તેખાબ અનસારી (કાર્યકારી આચાર્ય), પ્રા. ડૉ. પારૂલબેન ટંડેલ, પ્રા. ડૉ. ધર્મીબેન પટેલ, પ્રા. ડૉ. પલ્લવીબેન કાપડિયા, શ્રીમતી કવિતાબેન રાઠવા (ગ્રંથપાલ)

ઊભી હરોળમાં ડાબેથી : સિંધા પાર્થ, પરમાર ચેતન, પટેલ રિંકલ, મિશ્રા સાલુ, પટેલ હેનીકુમારી, પટેલ જીનલકુમારી, શેખ ઉમ્મેકુલ્સુમ, કાઝી હુવઝાબીબી, પટેલ મુબસ્સીરા

વિશિષ્ટ સિદ્ધિઓ : 2024-25

શેખ મોહમ્મદ સાદ અલી
સામાન્ય મંત્રી
એસ.વાય. બી.એડ્.

કાજી મુનેરા આર.
એફ.વાય. બી.એડ્.
સૌથી વધુ
સામાજિક સંપર્ક

ગાંધર્વ દેવાંશીબેન મનોજભાઈ
એસ.વાય. બી.એડ્.
સેમેસ્ટર-4
CGPA-9.84

દિવાન મુબારક હુસેન મોહયુદ્દીન
એફ.વાય. બી.એડ્.
સેમેસ્ટર-2
CGPA-9.60

શૈક્ષણિક વર્ષ : 2024-25 દરમિયાન થયેલ કાર્યક્રમોના ફોટોગ્રાફ્સ

અસરકારક આયોજન - પ્રમુખશ્રી આરીફભાઈ વજીફદાર, મંત્રીશ્રી મહંમદભાઈ ભૈયાત અને ટ્રસ્ટીશ્રી ચંદ્રવદનભાઈ મોદી

ભાવિ આયોજન અને સંકલન - શ્રી આરીફભાઈ વજીફદાર અને શ્રી ફૈઝલભાઈ પટેલના માર્ગદર્શન હેઠળ, સાથે શ્રી વસીમભાઈ રાજા, ડૉ. અંજલીબેન, શ્રી પંચાલ સાહેબ અને ડૉ. અનસારી

સંકલ્પબદ્ધ - શ્રી આરીફભાઈ વજીફદાર, શ્રી મહંમદભાઈ ભૈયાત અને શ્રી ફૈઝલભાઈ પટેલ

પ્રેરક સાંનિધ્ય - આદરણીય મુમતાઝબેન પટેલ, મેમુનાબેન પટેલ અને ડૉ. અંજલીબેન

કોલેજ IQAC મીટીંગ - શ્રી મહંમદભાઈ ભૈયાત સાહેબની નિશ્રામાં

આદરણીય કુલપતિશ્રી ડૉ. કિશોરસિંહ ચાવડા સાહેબ (વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત) ની મુલાકાતે ડૉ. અનસારી

વિદ્યાર્થી પ્રતિનિધિ મંડળની મીટીંગ - આયોજન, સંકલન અને અમલ

IQAC મીટીંગ -

Scanned with OKEN Scanner

શૈક્ષણિક વર્ષ : 2024-25 દરમિયાન થયેલ કાર્યક્રમોના ફોટોગ્રાફ્સ

...કોમર્સ વિદ્યાશાખા, વી. ન. દ. ગુ. યુનિ., સુરત તથા
...એમ. કે. કોમર્સ કોલેજ, ભરૂચ ડૉ. વિજયભાઈ જોશી
કોલેજના આંગણે સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ પ્રસંગે
સ્વાગત કરતા શ્રી આરીફભાઈ અને શ્રી મહંમદભાઈ

ઉત્કર્ષ, અંક-33 લોકાર્પણ જાણીતા
સાહિત્યકાર શ્રી નૈષધભાઈ મકવાણા
(પૂર્વ જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી) અને મહાનુભાવો

કોલેજના સાંસ્કૃતિ કાર્યક્રમ પ્રસંગે -
મહાનુભાવો અને સ્ટાફ

આદરણીય શ્રીમતી સ્વાતિબા રાઓલ (જિલ્લા શિક્ષાધિકારીશ્રી, ભરૂચ)
કોલેજની મુલાકાતે સાથે ડૉ. બલદાણીઆ, ડૉ. પી. બી. પટેલ,
શ્રી વાંસદિયા અને શ્રી ભરતભાઈ સલાટ - સ્ટાફ

શ્રી મહંદભાઈ જાંગડા, આચાર્યશ્રી અંજુમન હાઈસ્કૂલ, ખરોડ
અને કોલેજના પૂર્વ તાલીમાર્થી - સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ પ્રસંગે

કાવ્ય ગોષ્ઠિ - દિપ પ્રગટીકરણ : જાણીતા કવિ, લેખક
શ્રી સુનીલભાઈ શાહના કરકમળે....

આપણું ગૌરવ, ગુજરાતના જાણીતા
ગઝલકારશ્રી ગૌરાંગભાઈનું કાવ્ય ગોષ્ઠિ પ્રસંગે
સ્વાગત કરતા ડૉ. અનસારી

આદરણીયશ્રી ગૌરાંગભાઈ ઠાકર સાહેબના
મુખે ગઝલો સાંભળવાનો અમને લ્હાવો મળ્યો

શૈક્ષણિક વર્ષ : 2024-25 દરમિયાન થયેલ કાર્યક્રમોના ફોટોગ્રાફ્સ

કોલેજના પૂર્વ તાલીમાર્થીઓના મંડળ સેતુની સામાન્ય સભામાં પ્રેરક ઉદ્બોધન - ડૉ. પ્રફુલસિંહ રાજ (કોલેજના પૂર્વ આચાર્ય)

શ્રી રંગ ઇન્ટરનેશનલ સ્કૂલ, અંકલેશ્વરના સંચાલક, અમારા શુભેચ્છકશ્રી અનિલસિંહ ઠાકોર કોલેજના પટાંગણમાં

ડૉ. રાજેન્દ્રભાઇ બી. પટેલ (પ્રોફેસર અને અધ્યક્ષ, શિક્ષણ વિભાગ, VNSGU, સુરત)નું મૂલ્યવાન માર્ગદર્શન સાથે ડૉ. પારૂલબેન ટંડેલ, ડૉ. ઇન્તેખાબ અનસારી

કોલેજ ખાતે બાહ્ય મૂલ્યાંકન માટે પધારેલા પરીક્ષકો - ઝોન ચેરમેન ડૉ. કૌશલભાઇ પારેખ સાથે...

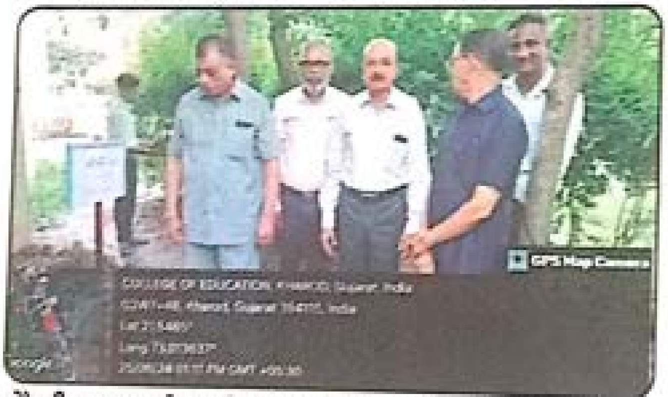

ઔષધિબાગ : શ્રી આરીફભાઇ વજીફદાર, શ્રી મહંમદભાઇ ભૈયાત, ડૉ. રાજેન્દ્રભાઇ બી. પટેલ, શ્રી ઇસ્માઇલભાઇ જોગિયાત અને ડૉ. ઇન્તેખાબ અનસારી

સ્વતંત્રતા પર્વ પ્રસંગે કોલેજ ખાતે ડૉ. જયેન્દ્રસિંહ ગોહિલ (પૂર્વ આચાર્યશ્રી, શ્રીમતી વી. આર. ભક્ત શિક્ષણ મહાવિદ્યાલય, કામરેજ) ઉપસ્થિત રહ્યા

ફિનિસિંગ સ્કૂલ અંતર્ગત તજજ્ઞશ્રી સિદ્ધાર્થ પરમ, જુ.ક.શ્રી અશ્વિન વસાવા સાથે શ્રી મહંમદભાઇ ભૈયાત, ડૉ. ઇન્તેખાબ અનસારી અને સ્ટાફ

ટ્રસ્ટના મંત્રીશ્રી આદરણીયશ્રી મહંમદભાઇ ભૈયાત દ્વારા વૃક્ષારોપણ - આપે વૃક્ષ વાવ્યા

Scanned with OKEN Scanner

શૈક્ષણિક વર્ષ : 2024-25 દરમિયાન થયેલ કાર્યક્રમોના ફોટોગ્રાફ્સ

... શિક્ષણ અને તાલીમ ભવન, ભરૂચ
... કોલેજના ઉપક્રમે ભરૂચ જિલ્લાના
શિક્ષકો માટે સેમિનાર યોજાયો.

કોલેજ ખાતે નવરાત્રિ મહોત્સવ

... વૃક્ષો વાવી જઈએ...
...જનો વહીવટી સ્ટાફ

રમતોત્સવ - એક દ્રશ્ય

રમતોત્સવનો આનંદ

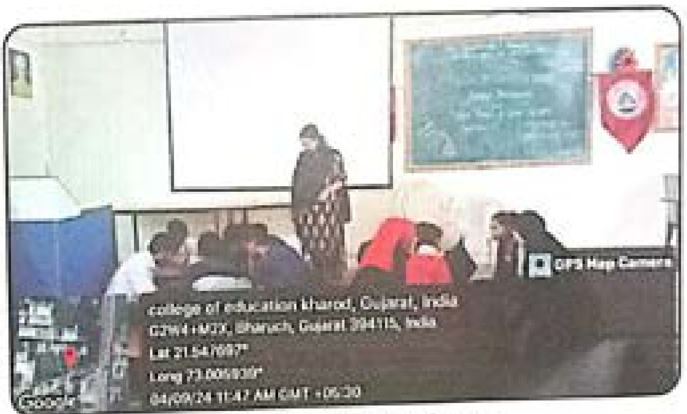

માર્ગદર્શન અને નિરીક્ષણ
પ્રો. ડૉ. પલ્લવીબેન કાપડિઆ

હંમેશા આપ સૌનું સ્વાગત કરવા
માટે આતુર ... સ્ટાફ

મહિલાઓની વિશેષ સમસ્યા
અંગે ઉપયોગી કાર્યક્રમ

Scanned with OKEN Scanner

શૈક્ષણિક વર્ષ : 2024-25 દરમિયાન થયેલ કાર્યક્રમોના ફોટોગ્રાફ્સ

શ્રી ગૌરવ દિનેશ રમેશ - IAS, હાયર એજ્યુકેશન અને CEO, સ્કોપના હસ્તે પ્રશસ્તિપત્ર સ્વીકારતા કોલેજના SCOPE કો-ઓર્ડિનેટર ડૉ. ધર્મીબેન પટેલ

ભરૂચ જિલ્લા કલેકટરશ્રી ગૌરાંગભાઈ મકવાણા અને અંકલેશ્વર તાલુકા મામલતદારશ્રી કરણસિંહ રાજપૂત સાહેબ સાથે કોલેજના તાલીમાર્થીઓ

અંકલેશ્વર વિસ્તારની શાળાઓમાં GCAS બેનર ડિસ્ટ્રીબ્યુશન વિવિધ શાળાઓના આચાર્યો શ્રી યુનુસભાઈ સૈયદ, શ્રી પ્રકાશભાઈ અને શ્રી મિલેન્દ્રસિંહ કેસરોલા

કોલેજના સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમમાં રાસની પ્રસ્તુતિ

ખરોડ ગામ ખાતે કોલેજ દ્વારા તિરંગા યાત્રા...

No Plastic....
મેસેજ સાથેનું નૃત્ય

સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમમાં ...

Scanned with OKEN Scanner

2024-25

Scanned with OKEN Scanner

શૈક્ષણિક વર્ષ : 2024-25 દરમિયાન થયેલ કાર્યક્રમોના ફોટોગ્રાફ્સ

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત
ખાતે સાયબર સિક્યોરીટી અંગે
યોજાયેલા નાટ્ય સ્પર્ધામાં નાટકની પ્રસ્તુતિ,
દિગ્દર્શન અને માર્ગદર્શન ડૉ. અરૂણભાઈ ટંડેલ

પ્લેસમેન્ટ ફેર પ્રસંગે - ભરૂચ જિલ્લાની વિવિધ
કોલેજીસના આચાર્યો, ડૉ. વી. એ. જોષી,
ડૉ. અનસારી, ડૉ. નંદા સર, ડૉ. નીતિનભાઈ,
ડૉ. જયેશભાઈ પૂજાર સર, ડૉ. લીનાબેન દવે

કોલેજ ખાતે પધારેલા મહાનુભાવો શ્રી ગૌરાંગ ઠાકર,
શ્રી સુનીલભાઈ શાહ, શ્રી અનિલસિંહ ઠાકોર તથા
પૂર્વ આચાર્ય ડૉ. પ્રફુલસિંહ રાજ સાહેબ

હળવાશની પળોમાં
તાલીમાર્થીઓ

અમારો પરિવાર -
સુખી પરિવાર

સાથે રમીએ -
સાથે જમીએ...

Scanned with OKEN Scanner

ઉત્કર્ષ... અતીત દર્શન

ઈ.સ. 1991-92 થી ઈ.સ. 2023-24 સુધીના કોલેજના વાર્ષિક મુખપત્ર
'ઉત્કર્ષ'ના તમામ અંકો એક સાથે આપની સેવામાં...

આ અંક ઉપલબ્ધ નથી કોઈ પાસે હોય તો પી.ડી.એફ મોકલશો આવતા વર્ષથી આવી જશે. Issue No. 01 (1991-92)	Issue No. 02 (1992-93)	Issue No. 03 (1993-94)
Issue No. 04 (1994-95)	Issue No. 05 (1995-96)	Issue No. 06 (1996-97)
Issue No. 07 (1997-98)	Issue No. 08 (1998-99)	Issue No. 09 (1999-00)
Issue No. 10 (2000-01)	Issue No. 11 (2001-02)	Issue No. 12 (2002-03)

શિક્ષણમાં AI એ દીવો છે, પરંતુ રસ્તો બતાવવાનું કામ હંમેશા શિક્ષકનું છે.

ઉત્કર્ષ... અતીત દર્શન

ઈ.સ. 1991-92 થી ઈ.સ. 2023-24 સુધીના કોલેજના વાર્ષિક મુખપત્ર

'ઉત્કર્ષ'ના તમામ અંકો એક સાથે આપની સેવામાં...

Issue No. 13 (2003-04)

Issue No. 14 (2004-05)

Issue No. 15 (2005-06)

Issue No. 16 (2006-07)

Issue No. 17 (2007-08)

Issue No. 18 (2008-09)

Issue No. 19 (2009-10)

Issue No. 20 (2010-11)

Issue No. 21 (2011-12)

Issue No. 22 (2012-13)

Issue No. 23 (2013-14)

Issue No. 24 (2014-15)

Scanned with OKEN Scanner

ઉત્કર્ષ... અતીત દર્શન

ઈ.સ. 1991-92 થી ઈ.સ. 2023-24 સુધીના કોલેજના વાર્ષિક મુખપત્ર
'ઉત્કર્ષ'ના તમામ અંકો એક સાથે આપની સેવામાં...

Issue No. 25 (2015-16)

Issue No. 26 (2016-17)

Issue No. 27 (2017-18)

Issue No. 28 (2018-19)

Issue No. 29 (2019-20)

Issue No. 30 (2020-21)

Issue No. 31 (2021-22)

Issue No. 32 (2022-23)

Issue No. 33 (2023-24)

ઉત્કર્ષના તમામ અંકો એક સાથે જોઈ શકાય એવો એક સંનિષ્ઠ પ્રયાસ ગયા વર્ષથી શરૂ કર્યો છે. દર વર્ષે અંક પ્રસિદ્ધ થશે અને એમાં લેટેસ્ટ અંક ઉમેરાતો જશે. કેવું લાગ્યું? ગમ્યું?

Scanned with OKEN Scanner

Best Wishes for Compliment...

SUNRISE
SOLAR

RAVI Y PATEL
PROPRIETOR

Sunrisesolar1605@gmail.com

+91 9898261920

H NO 215, Nishal faliya, Talad,
Olpad, Surat, Gujarat, 394540

Scanned with OKEN Scanner

Best Wishes for Compliment...

Dhaval Mujadia

NEW DIVYAM
ENGINEERING WORKS

9824163265
8735092565
8320971462

newdivyamengworks@gmail.com

Plot No.622 - 3/4/5/6/7/8, GIDC
Palej, Dist Bharuch-392 220

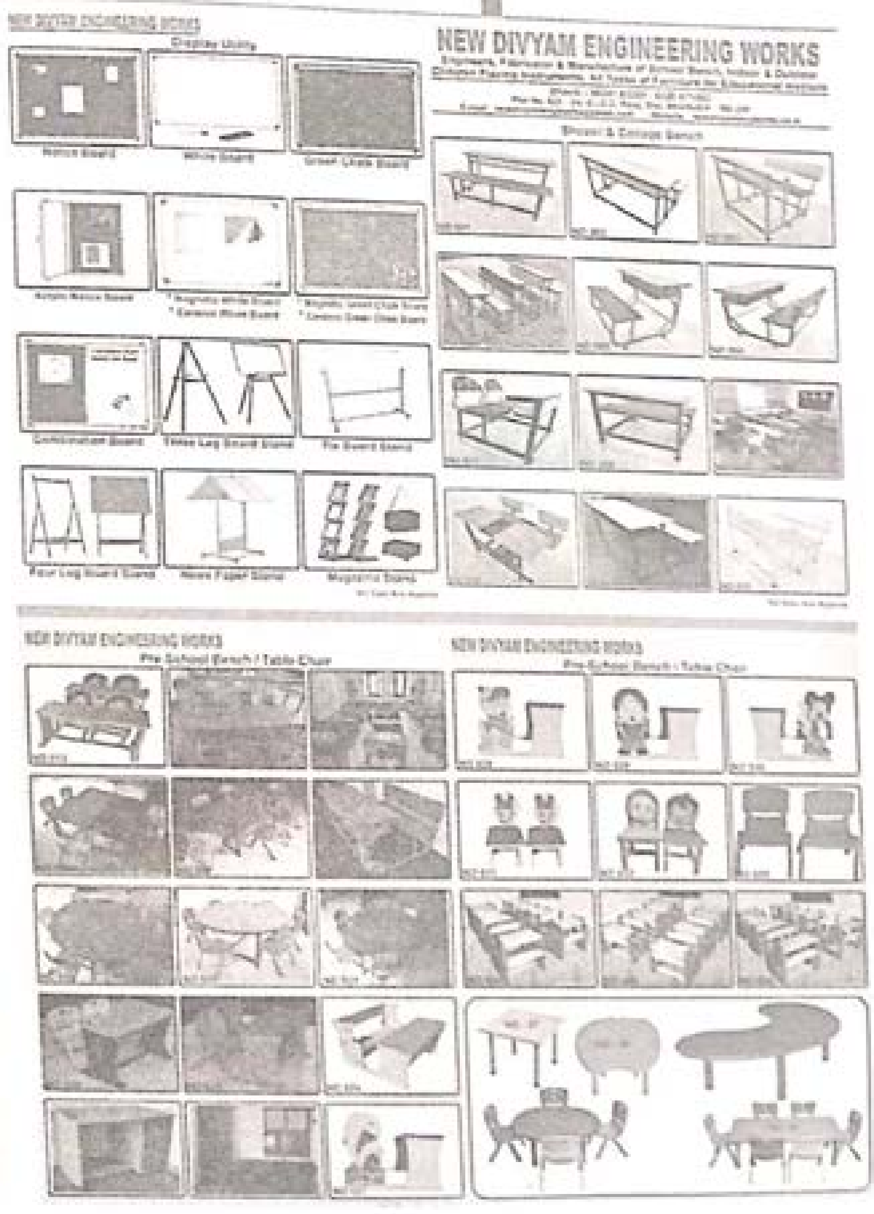

Scanned with OKEN Scanner

Best Wishes for Compliment...

Maayso impex

PIONEERING EXCELLENCE IN LOOM TECHNOLOGY

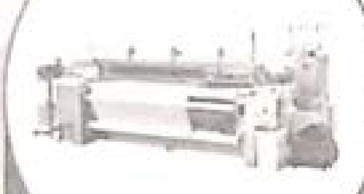

XY 910 AIR JET LOOM

- High-speed performance for mass production
- Precision-engineered for minimal maintenance
- Energy-efficient with advanced automation

ELECTRONIC JACQUARD

- Ideal for intricate weaving patterns
- High weaving accuracy & flexibility
- Designed for premium fabric production

HIGH SPEED RAPIER LOOM

- Versatile for various fabric types
- Smooth & fast weft insertion technology
- Superior durability & low operating cost

PUSHING THE BOUNDARIES OF WEAVING TECHNOLOGY WITH **INNOVATION, RELIABILITY, AND UNMATCHED EFFICIENCY.**

+91 90902 09494 | +91 90904 09494 | www.maaysoimpex.com

1&2, 1st Floor, Plot - 5133, Near SBI Bank, Road - 6, Sachin GIDC Gate - 1, Sachin, Surat

Scanned with OKEN Scanner

Best Wishes for Compliment...

VASANTBHAI
Mob. 99040 47453

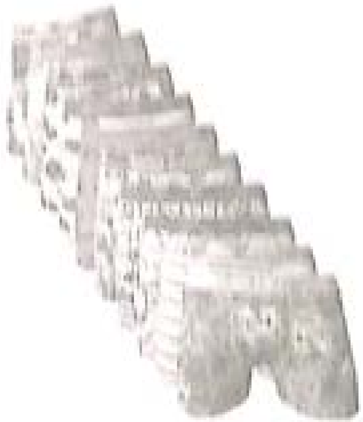

- Men's Wear
- Children Wear
- Under Garments

Satyam
GARMENTS

Beside J. K. Jewellers, Station Road,
BHARUCH - 392 001.

Best Wishes for Compliment...

White House

of

Late Kasim Kazi

Tadkeshwar,

Ta. Mandvi, Dist. Surat.

Scanned with OKEN Scanner

Best Wishes for Compliment...

એક શુભેચ્છક...

Best Wishes for Compliment...

એક શુભેચ્છક...

Scanned with OKEN Scanner

Best Wishes for Compliment...

ગાંધર્વ મનોજભાઇ ઠાકોરભાઇ
મો. 7623048722

જલારામ
જનરલ સ્ટોર

- ફોલ, દોરા, અસ્તર, બટન, સ્પ્રે-અત્તર, લેસ-દોરી ટેલરીંગ મટીરીયલ્સ મળશે.
- સાડી ફોલસ્ટિચ કરી આપવામાં આવશે.
- સિલાઇ-મશીન રીપેર કરી આપવામાં આવશે.
- ઝેરોક્ષ-લેમિનેસન કરી આપવામાં અવાશે.

કાલીકા મંદિરની પાસે,
મુ.પો. સજોદ, તા. અંકલેશ્વર, જી. ભરૂચ.

Best Wishes for Compliment...

Best Wishes for Compliment...

રમેશભાઇ મો. 9763533504
સુરેશભાઇ મો. 9021620658

રામદેવ
ચાઇનીઝ, પંજાબી અને પાંવભાજી

૧-૨, માધવ કોમ્પ્લેક્ષ, તડકેશ્વર-કીમ રોડ,
મુ.પો. તડકેશ્વર, તા. માંડવી, જી. સુરત.

Best Wishes for Compliment...

LIC
LIFE INSURANCE CORPORATION OF INDIA

Maheshbhai G. Patel

Member Zonal Manager's Club for Agents

Agents Code No. 31425 86B

Office : Br. 868 (Town), Ishkrupa Complex,
2nd Floor, Piraman Naka, Station Road,
ANKLESHWAR, Dist. Bharuch - 393 001.
Tel. 02646-248467/Mob. 9978339795
E-mail : maheshpatel31425@gmail.com

Scanned with OKEN Scanner

Best Wishes for Compliment...

આશીફભાઈ

મો. +91 9712335103

KSB

VARUNA

Unnati

PUMPS, MOTORS, PIPES CABLES

ઓથોરાઇઝડ ડીલર :

ડી. એમ. ટ્રેડર્સ

૧૨-૧૩, માર્કેટીંગ યાર્ડ શોપીંગ સેન્ટર, મનુબર રોડ, ભરૂચ.

Best Wishes for Compliment...

STYLE-ADDA

SINCE 2024

ANKIT SINGH
+91 83471 42024

HIMANSHU SINGH
+91 80000 84106

@STYLE_._ADDA

MADHAV COMPEX, SHOP NO.11,
RAGHUVIR DHAM FALIYA,
KIM-MANDVI ROAD, TADKESHWAR

Best Wishes for Compliment...

જેનીન એમ. પટેલ
મો. 9624417879

મનિષભાઈ પટેલ
મો. 9624417414
9426447414

જય શ્રી રામ ફેબ્રીકેશન

શેડ, ગેટ,
બારી-દરવાજા,
શટલ તેમજ
વેલ્ડીંગને લગતું
દરેક કામ
મજૂરીથી કરી
આપવામાં આવશે.

દુ.નં.૫, વિશ્વાસ એપાર્ટમેન્ટ, સુમન SMC દ્વારની સામે, પાલનપુર જકાતનાકા, પાલ રોડ, સુરત.

Best Wishes for Compliment...

દિનેશભાઈ પટેલ
મો. 9879687700

મીત પટેલ
મો. 9537344672

શુભમ મંડપ કેટરર્સ

અમારે ત્યાં...
ફેન્સી મંડપ, ટેબલ-ખુરશી,
મ્હાયરા સેટ, સ્ટીલ વાસણ ભેટ,
ગેસ ચુલા, ગાદલા
તેમજ શુભ પ્રસંગોને લગતા સામાન ભાડે મળશે.

દુકાન નં. ૩, વાસુપુજ્ય ઈકો હોમ્સ, સંધ્યાવંદન સોસાયટીની સામે, પાલનપુર જકાતનાકા, સુરત.

Scanned with OKEN Scanner

Best Wishes for Compliment...

ઘર બેઠા અભ્યાસ કરો...

પ્રવેશ ચાલુ છે...

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર યુનિવર્સિટી ભોપાલ

UGC સરકાર માન્ય યુનિવર્સિટી

B.A., B. Com., B.B.A., B.C.A,
M.A., M. Com., M. Sc., M.B.A.,
PGDCA, DCA, MSW, SI

પરીક્ષા કેન્દ્ર - **રાજપીપળા**

યુનિક એજ્યુકેશન એકેડમી

૧૧-૧૭, પહેલા માળે, રાજમાન કોમ્પલેક્ષ,
સૂર્ય દરવાજા પાસે, બસ ડેપો પાસે, રાજપીપળા.
મો. 8128018192/9978157314/9157781409

Best Wishes for Compliment...

॥ વિના સહકાર નહીં ઉદ્ધાર ॥

મો. +91 8758380497

રજી. નંબર : સે. 17433
રજી. તારીખ : 09-01-1981

ધી કનગામ દુધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળી લી.

મુ.પો. કનગામ, તા. જંબુસર,
જિ. ભરૂચ (ગુજરાત)

Best Wishes for Compliment...

Pratik Patel	Minesh Patel	Bhavin Patel
M. 9408262467	M. 9426858298	M. 9426558070

MARMIK OFFSET

- Annual Report
- Invitation Cards
- Letter Pad
- Pamphlets
- Calender
- Kankotri
- Magazine
- Multicolor
- Banner
- Booklet
- Bill Book

ALL TYPE PRINTING WORK

C-12, Patel Super Market,
BHARUCH - 392001
Email: marmikoffset@yahoo.com

Best Wishes for Compliment...

એક શુભેચ્છક

શૈક્ષણિક વર્ષ : 2024-25 : કોલેજ પરિવાર

(એસ.વાય. બી.એડ.)

પ્રથમ હરોળ (બેઠેલા) : પંચાલ રૂચિબેન, કારા ફવઝાબીબી, પટેલ મુબસ્સીરા, પટેલ જીનલકુમારી, પટેલ હેનીકુમારી, દાથરા ફાઈઝાહ, સુકત સામીયા, પટેલ ઉન્નતિબહેન, પટેલ રીંકલકુમારી, વસાવા હેતલ, વસાવા નિષાબેન, વસાવા સોનલબેન.

ખુરશીમાં બેઠેલા ડાબેથી : શ્રી ચંદ્રવંદન ગુર્જર (સફાઈ કામદાર), શ્રી ફારૂકભાઈ બીજાભાઈ (સેવક), શ્રી અશ્વિનભાઈ વસાવા (જુનિયર કલાર્ક), પ્રા. ડૉ. અરૂણભાઈ ટંડેલ, પ્રા. ડૉ. અનિરૂદ્ધસિંહ રાઉલજી, પ્રા. ડૉ. ઈન્તેખાબ અનસારી (કાર્યકારી આચાર્ય), પ્રા. ડૉ. પારૂલબેન ટંડેલ, પ્રા. ડૉ. ધર્મીબેન પટેલ, પ્રા. ડૉ. પલ્લવીબેન કાપડીયા, શ્રીમતી કવિતાબેન રાઠવા (ગ્રંથપાલ), શ્રી મિનેષભાઈ જાદવ (વોચમેન), શેખ મોહમ્મદ સાદ અલી (સામાન્ય મંત્રી)

તૃતીય હરોળ (ઊભેલા) : ગોહિલ તૃપ્તિબેન, વસાવા ઊર્મિલાબેન, વસાવા સુનિતાબેન એ., વસાવા ભાવનાબેન, વસાવા નિલમબેન, વસાવા અનિતાબેન, પરમાર વનિતા, વસાવા સલોનીબેન, વસાવા ગ્રીષ્માબેન, મિસ્ત્રી જિજ્ઞાસાબેન, વસાવા સુનિતાબેન એસ., પટેલ જાનકીબેન, પટેલ પૂજાબેન, વસાવા પ્રતિક્ષાબેન, ગાંધર્વ દેવાંશી, વસાવા નિકુબેન.

ચતુર્થ હરોળ (ઊભેલા) : વસાવા દક્ષાબેન, શેખ ઉમ્મેકુલસુમ, મિશ્રા સાલુ, આહિર મોહિની, મિશ્રા પૂજાબેન, વસાવા પ્રિયંકાબેન, વસાવા સંધ્યાબેન, વસાવા જાગૃતિબેન, પટેલ અપેક્ષાબેન, વસાવા મોનિકાબેન, પ્રજાપતિ મનિષાબેન.

પંચમ હરોળ (ઊભેલા) : જાની ચિન્મય, વસાવા હેમંતભાઈ, દિવાન મુઝમ્મીલ, ગોહિલ નિર્મલસિંહ, રાવળ મયુરભાઈ, કુમાવત પવનકુમાર, પરમાર ચેતનકુમાર, પટેલ સાગર.

Scanned with OKEN Scanner

College of Education, Kharod

Managed by - The Ankleshwar Progressive Education Trust, Kharod

नज़र नज़र में उतरना कमाल होता है
नफ़स नफ़स पे बिखरना कमाल होता है
बुलंदी पे पहुंचना कोई कमाल नहीं
लेकिन बुलंदी पे ठहरना कमाल होता है

- Ahmed Patel

(21st August, 1949 - 25th November, 2020)

We Miss you sir

With Love and Respect : I/C Principal, Management, Staff and All Trainees

TRIMURTI

...one stop solution for every industry

PGVCL

Government Approved Electrical Engineer, Contractor, Consultant and Supplier

TRIMURTI FANS & ELECTRICALS — RAJKOT

TRIMURTI ENTERPRISE — KUVADAVA

TRIMURTI INDUSTRIAL CORPORATION — ANKLESHWAR

TRIMURTI ELECTRIC CORPORATION — VERAVAL

Schneider SIEMENS HAVELLS Hi-Fi PHILIPS Shree HEX MECO ambika

Scanned with OKEN Scanner